Bb
A

BIBLIOTHEEK DER UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM.

Catalogus der Handschriften.

II.

DE HANDSCHRIFTEN DER STEDELIJKE BIBLIOTHEEK

MET DE LATERE AANWINSTEN.

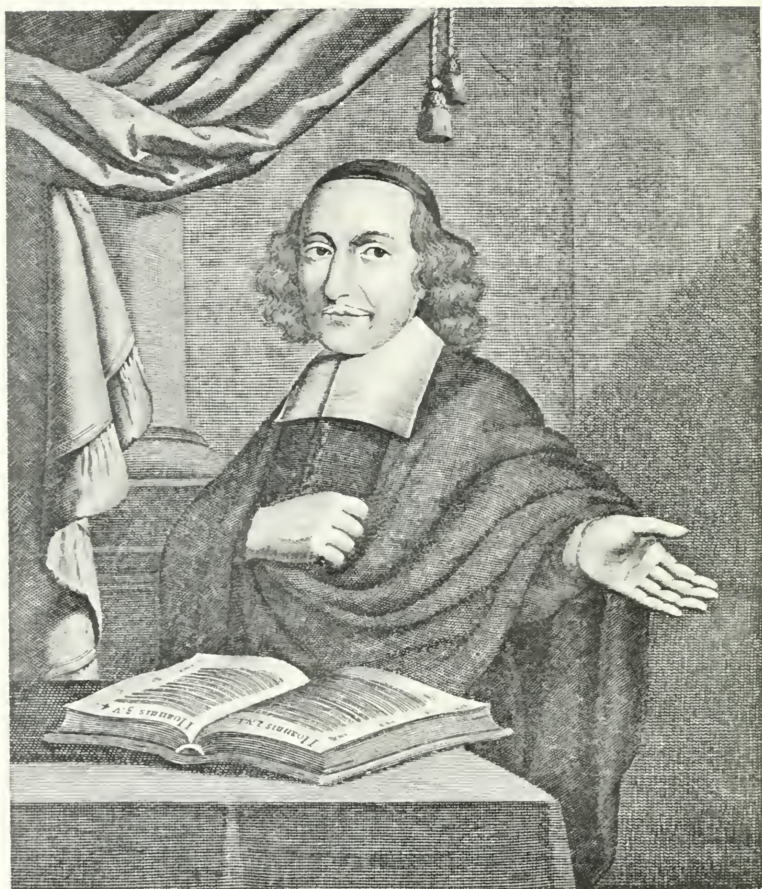

Gedrukt bij J. H. de BUSSY.

Amsterdam 1902.

CATALOGUS DER HANDSCHRIFTEN.

II.

PETRUS SCHAECK, ECCLESIASTES AMSTELÆDAMENSIS.

Hier siet gy afgebeeld, den God geleerden Schaeck,
Die zyn gemeynte weyd, in Christi leer in waerheyt;
En daer in yvert, onvermoeyt met Ziels vermaeck.
God geef d' alsulcken, d' onverganckelycke Klaerheyt.

G. Valk. ex

BIBLIOTHEEK DER UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM.

Catalogus der Handschriften.

II.

DE HANDSCHRIFTEN DER STEDELIJKE BIBLIOTHEEK

MET DE LATERE AANWINSTEN.

Bewerkt door den Conservator Dr. M. B. MENDES DA COSTA.

Vooraf eenige mededeelingen over de geschiedenis van de bibliotheek en hare handschriftenverzameling, door den Bibliothecaris Dr. C. P. BURGER Jr.

AMSTERDAM 1902.

„An operae pretium fecerim multi dubitabunt; quidam, se pro thesauro carbones repperisse, et magno cum conatu magnas nugas huc allatas dicent: Quam rem etsi praefracte non negem; tamen religio mihi fuit quidquam celare, ex quo vel minima spes mihi affulsit tui explendi, aut commodis tuis inserviendi. At vero omnia perscrutari, nihil susque deque habere, id arbitror in studiis apprime utile: nam non raro „Quo minime reris gurgite, piscis erit".

(*Uit de voorrede van* PETRUS SCHAAK).

INHOUD.

De Stedelijke Bibliotheek en hare handschriftenverzameling.

Ruim drie eeuwen is Amsterdam in het bezit van eene stedelijke bibliotheek. Bij den overgang van de stad tot de partij van den opstand in 1578 kwam de boekerij die in de Nieuwe Kerk bewaard werd, misschien vermeerderd met andere boekverzamelingen, aan de Stad, en al is het besluit waardoor deze boekerij als openbare bibliotheek werd georganiseerd, ons niet bekend, toch weten we dat dit al spoedig gebeurd is. Reeds in 1596 werd een duur werk, de Oceanus juris, aangekocht, en een weinig later werd de bibliotheek bezocht door een bekend Leidsch geleerde, Paullus Merula, die daarna hoog opgeeft van haar veelzijdigen rijkdom, waardoor zij met de best voorziene kon wedijveren, en den magistraat van Amsterdam prijst om de groote liefde voor de studiën, waarvan de inrichting dezer bibliotheek getuigenis aflegt.[1])

Over de verdere geschiedenis der stedelijke boekerij behoeft hier niet veel te worden gezegd, zij is voor twintig jaren door Rogge met groote volledigheid en in aangenamen vorm te boek gesteld[2]). Wij kunnen dus de hoofdzaken als bekend veronderstellen, en onze aandacht hier meer in 't bijzonder vestigen op de ontwikkeling der handschriftenverzameling.

In 1612 werd het eerst een catalogus van de bibliotheek gedrukt, tien jaren later weder een. De eerste is in 1881 door de zorg van den heer Rogge herdrukt „naar het waarschijnlijk eenig overgebleven exemplaar in de bibliotheek te Cambridge". Sedert is gebleken dat het boekje niet zoo zeldzaam is; de Athenaeumbibliotheek te Deventer bezit een exemplaar, in de Universiteitsbibliotheek te Weenen is er een[3]), en voor enkele jaren is het mij gelukt er voor de Amsterdamsche bibliotheek zelve een te

---

1) Zie: Willerami abbatis in Canticum canticorum paraphrasis gemina:... edente Paullo Merula. Lugduni Bat. 1598. In eene uitvoerige opdracht „S. P. Q. Aemsteldamensi", gedateerd van Jan. 1598 lezen we: „Amorem autem, qui Vobis in Studia singularis, testatur etiam, inter alia, publica illa, quam ante annos aliquot instituistis. Bibliotheca: eam optimis et selectissimis Scriptoribus nuper ita stipatam vidi, ut cum instructissimis jure committi possit. Videt ibi Theologus praeter alia, Patrum, ut vocantur, monumenta; incidit ibi, cum in alia, tum in vastissimum Juris Oceanum Jurisconsultus, invenit Doctores ibi suos Medicus; sunt in quibus se oblectent Historici, Mathematici, Physici, Ethici, variarum Linguarum cultores, et alii". Dit oudste getuigenis omtrent de Amsterdamsche bibliotheek was aan Rogge niet bekend, mijne aandacht werd er op gevestigd door den heer E. W. Moes.

2) Geschiedenis der Stedelijke Boekerij van Amsterdam, door Dr. H. C. Rogge. Amsterdam 1882. 4º.

3) Zie Weinberger in: Centralbl. f. Bibl. 1901, bl. 76.

verkrijgen. Ook van den tweeden catalogus bestaat behalve in het Britsche Museum minstens nog een exemplaar, en wel in de Universiteits-Bibliotheek te Groningen. Door de welwillendheid van mijn Groningschen ambtgenoot die mij hierop attent maakte werd ik dus in de gelegenheid gesteld, ook dezen catalogus die in onze reeks ontbreekt, te raadplegen. Onze bibliotheek bezit alleen een afdruk van het schoone gegraveerde titelblad waarop men de wapens van Stad, stichter en magistraatspersonen ziet, en verder een aantal boeken, geplaatst zooals toen gebruikelijk was, met de snede naar voren en daarop de opschriften: Corpus Iuris, Biblia, Hippocrates, Atlas. Het werd mij door een onbekende toegezonden.

Behalve door het titelblad onderscheidt zich deze catalogus van zijn voorganger door de Praefatio en de daarop volgende toespraak van den Genius der bibliotheek tot den bezoeker, in latijnsche verzen, een werk van den Amsterdammer CORNELIS PLEMP. Beide zijn als bijlagen achter ROGGE's Geschiedenis der stedelijke boekerij gedrukt, het gedicht echter in den korteren vorm, waarin het in de latere catalogussen is opgenomen. Volledig, met aanhef en slotverzen, luidt het aldus:

Paucula, quae fieri GENIVS volo BIBLIOTHECAE
Negligat is, sibi me qui cupit esse malum.

Quisquis vir intras litteras doctus bonas
Tumultuosâ ne move seram manu;
Nec turbulento fac soloecismum pede
Musis molestus. Deinde si quem repperis
Intus sedentem, dic salutem cernuus,
Nutuque muto: nec capesse fabulas:
„*Heic* occupatos alloquuntur mortui.
Mox lector acquiesce libro sedulus,
A quo magis surgas bonus, quàm doctior
Si sat sapis: si non; fero, sis doctior:
„*Doctrina* multis digna res est laudibus.
Nescit latinè, quisquis heîc frangit nuces:
Nescit latinè, quisquis heîc agit nihil.
Mirare vincti cur catenis Codices
Stent, ceu locis haud sponte contenti suis?
Hoc pulcher haud turbandus ordo postulat;
Simul cavendum maximè est Fur ne domum
Exportet, aut in auctionem perfidus;
„*Probi* videntur saepè, qui sunt improbi.
Quem volvis illum codicem haud corrumpe, neu
Grassare pennâ paginas contaminans
Doctas ineptâ, barbarâ latinulas.
Addo supremum: sponte fac tute heîc tuâ
Quae litteratus esse grata scis mihi.
Haec qui malus non audit, exesto procul.

Hactenus edico facili non multa tabella
Nesciri numerus saepè scienda facit:
Deprimitur probitas multarum pondere legum.
Aucta valent jussis jussa diserta minus.

C. PLEMPIVS.

De inhoud van beide catalogen komt natuurlijk in hoofdzaak overeen, de boeken die naar de vakken in de kasten geplaatst waren, zijn in dezelfde orde kort beschreven, een *nomenclator alphabeticus* maakt het zoeken gemakkelijk; meer behoeft hierover niet gezegd te worden, daar de eerste catalogus dank zij den herdruk, onder ieders bereik is. In den tweeden catalogus zijn de te voren als *omissa, suis locis addenda* opgegeven werken op hunne plaats ingelascht, hier en daar ook nog een ander werk dat aan een plank was toegevoegd, voorts volgt een *appendix alter* (blz. 45—51) met nog ongeveer honderd titels: bijna 200 deelen, geplaatst in acht nieuw bijgekomen *plutei*.

Ook de verliezen die de bibliotheek reeds geleden heeft zijn er nauwkeurig in opgegeven. Onder een aantal titels leest men met kleine letter aanteekeningen als: *„Secundus tomus est ab execrando sacrilego, misere mutilatus". „Quartus tomus desideratur". „Sacrilega manu mutilatus".* Tot de op deze wijze als verloren aangeduide werken behooren twee handschriften.

Op blz. 8 lezen we onder het hoofd: *LIBRI THEOLOGICI PATRVM*, pluteo *E*. Eiusdem Photij *de septem Concilijs Narratio*, & Nili *Narratiuncula de novem Concilijs: Item* Isaacus Porphyrogenneta *de figuris & staturis Principum Graecorum, & Troianorum, qui interfuerunt bello Troiano:* & Johannis Chrysostomi *Oratiuncula de S. Cruce, uno Vol. MS. N⁰. 7.* Daaronder staat: *Sacrilegâ manu sublatus, abest.*

Onder het hoofd: *POETAE*, Pluteo DD wordt vermeld (blz. 39): Iuvenalis *MS.* N⁰. 20. *redde, Fur & resipisce.*

Het lot van deze beide handschriften is verschillend geweest, het handschrift van Photius enz., dat reeds in 1618 verloren was [1]), is nooit teruggekomen. Juvenalis wordt in den catalogus van 1668 en in alle latere vermeld. De uiterst laconieke aanduiding van het handschrift laat het echter onzeker of dit hetzelfde handschrift is dat in 1622 verloren was.

Eene nog veel grootere onzekerheid laat de beschrijving van het eenige Arabische handschrift, dat in de twee oudste catalogen voorkomt, onder het hoofd *LIBRI THEOLOGICI PATRVM*, Pluteo C. (blz. 4) „Muhammedis *pseudoprophetae* Historia, Arabice, *auctore* Muhammede Abdalae *filio, MS^ta* N⁰. 10". De catalogus van 1668 vermeldt twee Arabische handschriften, maar onder geheel afwijkende titels: *Liber Suna Arabicè*, en: *Scholia Arabica in Alcoranum*, in de latere catalogen vindt men weer andere beschrijvingen. Dr. G. van Vloten, wiens raad ik inwon, verklaarde uit

1) Zie de noot bij Rogge, Gesch. der Sted. boekerij, blz. 6.

die korte beschrijvingen niet te kunnen wijs worden, zoodat hij niet zeker kon zeggen of dezelfde handschriften bedoeld kunnen zijn, die in TIELE's catalogus door Prof. P. J. VETH onder N⁰. 3, 4, 5 (hier onder N⁰. 38, 39, 40) beschreven zijn.

In beide gevallen loste de twijfel zich op, toen ik alle handschriften die in de twee oudste catalogen voorkomen, bijeenhaalde. Het is eene kleine maar eerwaardige verzameling [1]), alle manuscripten hebben nog den oorspronkelijken band en den indruk en de gaatjes van den ring waaraan de ketting bevestigd was. Deze zit midden aan den buitenrand van het achterdek. De meeste hebben bovendien een volkomen overeenkomstigen indruk met gaatjes aan den bovenrand. Daar zaten de ringen later, toen de boekerij boven het Athenaeum geplaatst was, daar zitten ze nog bij een aantal oude boeken onzer bibliotheek. Men zou dus geneigd zijn aan te nemen, dat alle boeken die den ring aan de buitenrand gehad hebben, zich reeds in de boekerij bevonden toen deze nog in de Nieuwe Kerk was opgesteld. Dit is echter niet zoo, zelfs werken die omstreeks het midden der 17e eeuw verschenen zijn, hebben den ring nog eerst aan den buitenrand gehad. [2]) In 't algemeen echter is het zeker dat de banden die den ring daar gehad hebben, reeds vroeg in de Stedelijke bibliotheek opgenomen waren, en bepaaldelijk ten opzichte van de handschriften is het verschil tusschen de in de beide oude catalogen vermelde en de later verkregene in 't oog vallend; de laatste hebben in 't geheel niet aan ringen gelegen. Welnu, onze JUVENALIS heeft den ring nog op de oorspronkelijke plaats, aan den buitenrand zitten, en van de drie Arabische handschriften is er een dat den ring duidelijk op beide plaatsen gehad heeft. Dit moet dus het hs. zijn dat in de beide oude catalogen aan MOHAMMED zoon van ABDALA is toegeschreven, hetzelfde moet bedoeld zijn met een van de beide afwijkende titels van den catalogus van 1668, het heeft in de 18e eeuw tot titel gekregen: Abdolcahiri Gjorgjaniensis opus Logicum et Metaphysicum, die op een ingevoegd papiertje staat en in den catalogus van CRAS is opgenomen, en heeft eindelijk in 1858 van Prof. VETH de beschrijving gekregen die eenigszins verkort hierachter onder No. 40 te lezen is.

We hebben dus de oude handschriftenverzameling op één werk na nog geheel bijeen. [3]) Zij bestaat uit een Hebreeuwsch hs. (n⁰. 32),

---

1) In de catalogen van 1612 en 1622 staan de hss. tusschen de boeken in, en zijn dus moeielijk te vinden. In het werk van ANTONIUS SANDERUS (Bibliotheca Belgica manuscripta. Insulis 1541, 44, dl. II bl. 43 vlgg.) vindt men echter de handschrifttitels uit den catalogus van 1622 bijeen geplaatst. Bij ROGGE, Gesch. der Sted. boekerij, blz. 10. en bij WEINFELDER, Centr. f. Bibl. 1901 blz. 76 zijn de correspondeerende nummers van TIELE opgegeven.

2) O.a. GERARDI IOANNIS VOSSII de quatuor artibus popularibus, etc. Amst., Ex Typ. IOANNIS BLAEU, 1660.

3) Afgezien van een, dat alleen in den cat. van 1622 (blz. 44) voorkomt o. d. t. *Manuscriptus anonymus.* Dit is misschien hetzelfde dat in de volgende catalogen voorkomt o. d. t. *Libellus Mathematicus. sine capite & calce.*

een Arabisch (n⁰. 40), drie Grieksche (15, 67, 69), een aantal Latijnsche, waaronder het zooeven besproken hs. dat behalve Juvenalis ook Persius en Horatius bevat (78), twee bijbelvertalingen (84, 85), een vertaling van Aristoteles (87), de aanteekeningen van Junius op Plutarchus (211, 212), Ysaac de Syria (498), een band met historische stukken (920), de statuten der Orde van het gulden vlies (921), en twee boeken met wis- en sterrekundige verhandelingen (1333, 1334); verder één Fransch handschrift (922) en een Nederlandsch, de kroniek van Worp van Thabor (927).

In vier van deze hss. (32, 85, 87, 920) vindt men aanteekeningen omtrent de herkomst (zie de noten). Voor de drie Grieksche geeft de band hieromtrent eene aanwijzing, de schoone leeren banden werden voor eenige jaren door Omont herkend als afkomstig uit de bibliotheek van cardinaal Granvelle (Centr. f. Bibl. 1887, blz. 196). Zij hebben evenals enkele andere, nog min of meer leesbare titels op de snede geschilderd. Zij zijn klaarblijkelijk te Amsterdam, te gelijk met verscheidene geheel andere banden, van koperen sloten voorzien. [1]

„Met de oprichting der Doorluchtige school brak een nieuw tijdperk aan in de geschiedenis der Bibliotheek". [2] Zij werd overgebracht naar het Athenaeumgebouw, het voormalige St. Agnesklooster op den Oudezijds Voorburgwal (omstr. 1632), en geplaatst in het daarvoor ingerichte locaal boven de gehoorzalen, onder het dak.

In 1668 verscheen een catalogus van de dus nieuw geordende bibliotheek. Het werk staat in meer dan een opzicht bij de vorige achter. De alfabetische lijst ontbreekt, en bovendien is de catalogus verre van compleet, daar de boeken van kleiner formaat in kisten weggesloten en niet gecatalogiseerd waren. In de beschrijving is daarentegen een belangrijke vooruitgang: voor het eerst zijn plaats en jaar van uitgave bij de titels opgegeven.

Van de handschriften zijn er nog slechts enkele tusschen de boeken vermeld, t. w. de groote bijbel in 7 deelen (84), en de twee banden Plutarchus met de aanteekeningen van Junius (211, 212). Voorts G. Postelli compendiolum in sphaeram, een opstel van 21 blz., achter het gedrukte werk *De Universitate* van denzelfden schrijver gebonden, en ook in latere catalogen altijd bij de gedrukte boeken vermeld. Eindelijk in de rubriek *libri Belgici* (kast V) een belangrijke nieuwe aanwinst „Der Sassischen Spiegel. Germanice, M.S." (800). De overige worden achteraan onder den titel *libri manuscripti* naar de formaten opgesomd. De vermelding is uiterst slordig, het Hebreeuwsche handschrift is vergeten, de Grieksche zijn zoo slecht beschreven dat ze nauwelijks te herkennen zijn, de Arabische zijn geheel onkenbaar.

Er is, zooals we reeds zagen, een Arabisch handschrift bij gekomen (misschien 39); verder vier Grieksche (66, 70, 71) waarvan een, „Isidori

---

1) Hs. n⁰. 68 heeft eene geheel andere sluiting gehad. De meedeeling in de noot is dus niet juist.

2) Rogge blz. 10, waar de nieuwe plaatsing uitvoerig beschreven is.

Chronicon Graecè, & alii quidam Tractatus, in 8." in de 18e eeuw weer verloren is gegaan, drie Latijnsche classieken (74, 75, 81), twee godgeleerde handschriften (597, 599), eene verzameling inscripties (885). Voorts wordt nog vermeld een *Libellus Mathematicus, sine capite & calce* (zie de noot blz. x), en *Libri Chinenses sex*. Deze zes chineesche boeken vindt men nog in den catalogus van CRAS onder de handschriften vermeld, maar niet meer in dien van TIELE. Toch twijfel ik of zij „thans vermist worden" [1]; misschien bleken het geene handschriften, maar gedrukte boeken te zijn, en werden ze dus opgenomen in het supplement op TIELE's catalogus (5e stuk = dl. II, 1e st. blz. 41) onder den titel *Li-Ki-Tsi-Tschu. Het boek der Gebruiken, met de toelichtingen. Uitgeg. te Sin-ngan, onder toezigt van* OE-MIEN-HIO, *30 dln. in 6 bdn. kl. fol.*

Uitwendig zien de tusschen 1622 en 1668 verworven handschriften er heel anders uit dan de oudere verzameling. Slechts een (de brieven van CICERO) heeft een ouden lederen band met overblijfselen van sloten, trouwens van ander maaksel dan die van de oude Amsterdamsche bibliotheek, de overige hebben alle perkamenten omslagen of moderne banden, geen enkel vertoont een spoor van onze typische sloten en ringen; zij hebben klaarblijkelijk niet meer aan kettingen gelegen. Eene uitzondering maakt alleen POSTELLI Compendiolum in sphaeram, dat bij de gedrukte werken was geplaatst; deze, althans die van grooter formaat, waren nog veel later vastgeketend.

Wat de herkomst aangaat, weten we nu dat de twee godgeleerde hss. (597, 599) van BUYCK afkomstig zijn, terwijl de inscripties (885) van de hand van BLONDEL zijn.

Met den incompleeten catalogus van 1668 heeft men zich beholpen, totdat de predikant PETRUS SCHAAK bibliothecaris was geworden (1693). Hij begreep dat het zoo niet langer ging; ook de later verworven, ook de als minder belangrijk in kisten weggestopte boeken van kleiner formaat moesten gecatalogiseerd worden. Veel tijd kon hij er niet aan besteden, want zijn dagelijksche arbeid lag elders, en daar de bewerking van een compleeten nieuwen catalogus uit den aard der zaak lang zou duren, gaf hij liever het noodigste spoedig: eerst een appendix op den catalogus van 1668, bevattende de aanwinsten sedert dat jaar, daarna een lijst van de kleine boeken, grootendeels van BUYCK afkomstig, die in kisten gelegen hadden, aan mot en worm prijsgegeven, maar nu behoorlijk in kasten geplaatst werden. Bij de bewerking van deze laatste lijst was spoed het wachtwoord, de maker ontveinst zich niet dat het werk gebrekkig is. Bij de boeken van groot formaat was plaats en jaar van uitgave weer behoorlijk vermeld, hier werd dit nagelaten, eene systematische orde werd zelfs niet in de verzameling gebracht, alles kwam er op aan de ruim 840 werken onder het bereik van de belangstellenden te brengen.

Onmiddellijk na deze uitgaaf zal SCHAAK eene omwerking van den geheelen catalogus op touw gezet hebben, maar de voltooiing van dit werk

---

[1] ROGGE blz. 14.

mocht hij niet meer beleven. De catalogus verscheen enkele jaren na zijn dood, in 1711, en de uitgave is zeer gebrekkig, zij heeft de zorgende hand van iemand die hart voor het werk had, klaarblijkelijk moeten missen. SCHAAK had geen opvolger gekregen, een van de leden der Regeering nam voortaan de zorg voor de bibliotheek op zich, waarvoor hem jaarlijks „een halve aam Rijnse wijn" werd vereerd. een tijdvak van verwaarloozing was voor de bibliotheek begonnen.

De catalogus gelijkt veel op den vorigen, de boeken van het appendix zijn op hunne plaats in het systeem opgenomen; de lijst van de boeken van kleiner formaat volgt, met ruim 80 werken vermeerderd, terwijl nu ook hier jaar en plaats van uitgave bij de titels vermeld zijn. Dit alles kan zeer wel nog het werk van SCHAAK geweest zijn. maar dat hij de uitgave zelf niet meer gereed heeft kunnen maken, verraadt èn het slotwoord aan den welwillenden lezer, èn de meer dan gebrekkige catalogiseering der handschriften.

Wij missen hier eene sierlijke Latijnsche inleiding, zooals we die voor het vorige kleinere werk van SCHAAK vinden, tegelijk eene verontschuldiging voor de gebreken van hetgeen hij biedt, en een getuigenis van zijne innige liefde voor de hem toevertrouwde verzameling. In plaats daarvan is het kleurlooze slotwoord van den catalogus van 1668 hier herhaald, zeer te onpas, want reeds de aanhef is niet meer waar. „Praeter eos „quos hic exhibemus alii permulti sunt libri, sed fere minoris formae, „qui capsis concluduntur"; dit was juist in 1668 maar niet sedert SCHAAK al die boeken behoorlijk geplaatst en gecatalogiseerd had. En al wordt er nu aan toegevoegd „Sed in novissimo hocce Catalogo in lucem producuntur" dan maakt ook dit het niet goed, het voegt er veeleer eene nieuwe onjuistheid aan toe, want reeds de vorige publicatie van SCHAAK had ze aan het licht gebracht.

De rubriek *libri manuscripti* zou er waarschijnlijk heel anders hebben uitgezien, als zij door iemand die hart voor de zaak had, voor de pers was klaar gemaakt. Het slordige lijstje van 1668, in drie reeksjes naar de formaten is hier eenvoudig herdrukt, met toevoeging van eenige nieuwe titels aan elke reeks. Van deze nieuwe titels, ten getale van 15 zijn er drie domme herhalingen. In het oude lijstje stond „Plutarchus de vita „Homeri, item Dionysius Halicarnasseus de eadem"; hier volgt nu een eindje verder „Demetrius Chalcondyles in vitam Homeri" (ons hs. 66). Op den titel „Sermones viginti de fide" volgt hier vijf regels lager „Ser„mones 21 de fide"; zonder dat de bewerker bemerkte dat hij zichzelven eenvoudig herhaalde (zie 599). Iets verder volgt „Genealogia Ducum „Brabantiae, alia de Bello Hispanico, & de Bello Caroli Magni contra „Saracenos", een hs. (920) dat reeds vermeld was o. d. t. „Opuscula aliquot ad Historiam, ac praecipue ad vitas Sanctorum, pertinentia".

Drie zijn handschriften van BUYCK, (1, 598, 1514), zeker uit de kisten voor den dag gekomen toen SCHAAK die uitpakte. Ze zijn gemakkelijk te herkennen aan den stempel, „cognitu faciles ex literis I B circulo inclusis", aan het schrift, en aan de aanteekeningen van BUYCK zelf over zijne boeken

en over zijne ballingschap (zie de noten). Toch zijn ze aldus beschreven „Cuiusdam viri docti Miscellanea cum Catalogo Bibliothecae". „Ejusdem „Sermones" enz.

Voorts wordt hier voor het eerst de belangrijkste aanwinst der verzameling, het Caesarhandschrift (73), vermeld. Dat het deel had uitgemaakt van de belangrijke bibliotheek van JAN SIX, wist men, maar hoe het in de stedelijke boekerij gekomen was, was tot dusver niet bekend, zoodat men wel verondersteld heeft dat het òf door Six zelf òf door zijn zoon die als Burgermeester een tijdlang tegelijk bibliothecaris geweest is, aan de stad geschonken zou zijn. Intusschen is de aandacht gevallen [1]) op een in de Koninklijke Bibliotheek bewaard exemplaar van den catalogus van de auctie SIX (1706), waarin de prijzen staan aangeteekend; daaruit bleek dat CAESAR 26 gulden had opgebracht. Eene vergelijking met onzen catalogus van 1711 toonde mij, dat nog vier andere handschriften uit de collectie SIX in de Stedelijke Bibliotheek gekomen waren t. w. het hs. van SENECA en CICERO, het Latijnsche Nieuwe Testament met de Interpretationes van WILHELMUS BOCHOLDIE, de Historia ecclesiastica van EUSEBIUS en RUFINUS, en de aanteekeningen van GRUTERUS op CAESAR (77, 86, 89, 206).

Aan wien heeft nu de Stedelijke Bibliotheek deze belangrijke aanwinst te danken? Aan niemand anders dan onzen PETRUS SCHAAK: immers de Gemeente-Archivaris, die de vriendelijkheid had het Memoriaal van 1707 eens door te gaan, vond daar (fol. 284) den volgenden post:

„En nogh voor rekeningh van Ds. PETRUS SCHAAK, als bibliothecaris voor manuscripten bij syn Ed. gekogt, en betaelt op de auctie van wylen den heer burgemr. SIX, ten dienste van de voorn. bibliotheecq . . 148 : 10—".

Nog drie aanwinsten waren vóór 1711 de handschriften-verzameling komen vergrooten: het werk van BLONDEL tegen BARONIUS (625), een nieuw Arabisch hs. „Libellus Ambicus (sic) de precibus & Purificationibus Muhammedanorum" (misschien 38)[2]), en een hs. van VIRGILIUS, dat sedert verloren is gegaan. Voorts is in den catalogus van 1711 het Hebreeuwsche hs. weer vermeld, dat in den vorigen vergeten was (32).

De verdere aanwinsten uit de eerste helft der 18e eeuw zijn: een Grieksch handschrift (n⁰. 68), blijkens den band weder uit de bibliotheek van cardinaal GRANVELLE afkomstig, laatstelijk uit dien van NIC. JOS. FOUCAULT, eene verzameling inscripties van de hand van JOANNES CLERICUS (n⁰. 887), een stuk betreffende de oprichting van het Athenaeum (479), en eindelijk de rijke verzameling eigenhandige manuscripten van P. C. HOOFT, een geschenk van GERARD PAPENBROECK (277—279, 929, 1124, 1125).

Met 1779 begint eene reeks aankoopen: vooreerst de belangrijke bundel handschriften van C. Pz. HOOFT door den bibliothecaris VERHEYK

---

[1]) Zie MOLHUYSEN, in den *Navorscher*, 1899, blz. 587, vlgg.

[2]) De cat. van 1711 heeft dus drie Arabische hss., terwijl die van CRAS (1796) er slechts twee vermeld. RELAND (1705) kende echter reeds „de beyde Amsterdamsche handschriften", onze nrs. 38 en 39, terwijl 40, zooals we zagen, al in de 17e eeuw in de Amsterdamsche Bibliotheek was.

in 1779 gekocht (977). dan eene verzameling Oostersche handschriften, nog in hetzelfde jaar gekocht uit de bibliotheek van SCHAAF (43, 46—48, 1260), het Oude Testament in het Turksch, in 1783 ook door VERHEYK aangekocht uit de nalatenschap van VIROOT (49), en eindelijk de werken van ALMELOVEEN (880), in 1785 op eene veiling gekocht door CRAS, die VERHEYK was opgevolgd, en die in 1796 een nieuwen volledigen en met zorg bewerkten catalogus van de bibliotheek in het licht gaf.

En deze laatste aankoopen èn de uitgave van dezen catalogus doen reeds zien dat met VERHEYK de staat van verwaarloozing der bibliotheek een einde had genomen. Dit in bijzonderheden te schetsen is onnoodig; wie er belang in stelt, kan het bij ROGGE lezen. Intusschen al bleven mannen als CRAS en later VAN LENNEP voor de zaak ijveren, de vooruitgang was uiterst langzaam. In 1838 werd eindelijk de bibliotheek uit het oude gebouw overgebracht naar het Paleis van Justitie, in 1847 verscheen een Supplement op den catalogus, van 64 folio bladzijden met index. Daarin wordt een Hebreeuwsch handschrift vermeld, in 1807 door H. SOMMERHAUSEN aan de Bibliotheek geschonken (34), een Cicero-codex (76), een Oxfordsche doctorsbul (1053), dictaten van TIB. HEMSTERHUIS en N. G. SCHROEDER (41, 639—649, 895, 932), en eene verzameling staatsstukken in 26 dln., waarvan wij er nu slechts twee konden catalogiseeren (962).

In den catalogus van TIELE (4e ged. 1858) worden 133 handschriften vermeld, in het supplement (6e ged. 1876) is dit getal tot 201 geklommen.

Afzonderlijke vermelding verdienen eenige hss., afkomstig van J. SCHILLING, directeur der stads-werken (905, 1442, 1523), de collectie LAMBERT TEN KATE en PLOOS VAN AMSTEL, afkomstig uit de bibliotheek van C. PLOOS VAN AMSTEL (1133, 1436, 1443, 1448, 1465, 1470), geschenken van Prof. H. W. TYDEMAN (146, 781), Dr. H. VAN BEECK VOLLENHOVEN (1438), C. J. WENCKEBACH (226) en twee belangrijke aankoopen (811, 1098).

Uit het supplement: de talrijke hss. door Mr. J. P. AMERSFOORDT geschonken (44, 45, 131, 218, 247, 248, 664—684, 901), de kostbare geschenken van Prof. C. A. J. A. OUDEMANS (1239, 1240, 1350), ons tweede hs. van WORP VAN THABOR, geschonken door den heer S. ALOFSEN (926), de godgeleerde oefeningen van T. J. WIJNGAARDEN, geschonken door den heer B. VAN DER FEEN (630).

Een overzicht van de geheele handschriftenverzameling die zich voor 25 jaren bevond in de Stedelijke Bibliotheek, sinds 1864 gehuisvest aan de Heerengracht N⁰. 40 (zie ROGGE blz. 31), schijnt hier onnoodig, daar een ieder dit in TIELE's catalogus en het supplement vinden kan.

Hierachter vindt men eene aanwijzing, met welke nieuwe nummers de handschriftnummers uit dien catalogus correspondeeren. Hier volgt alleen nog een korte titelopgave van al de besproken catalogen.

Catalogi van de Stedelijke Bibliotheek van Amsterdam.

CATALOGUS BIBLIOTHECAE AMSTELREDAMENSIS. Lugduni Batavorum, Ex officina Henrici ab Haestens. Anno CIↃ. IↃC. XII. 4⁰.

Catalogus librorum Bibliothecae Civitatis Amstelodamensis. Amstelodami Ex Typographia Ravesteniana. CIↃ. IↃ.C. XXII. 4⁰.

Catalogus Bibliothecae publicae Amstelodamensis. Amstelodami, Apud Casparum Commelinum. M.DC.LXVIII. 4⁰.

Appendix librorum post impressum Catalogum anni MDLXVIII (*sic*). majori Bibliothecae additorum. D. Johanne Heidano, D. Cornelio Dankerts. & Petro Schaak. Bibliothecae Amstelaedamensi Praefectis. 4⁰.

Catalogus librorum minoris formae. Bibliothecae Amstelaedamensis, distinctae thecis, seriebus & numeris. 4⁰.

Catalogus Bibliothecae Publicae Amstelaedamensis. Amstelaedami, Apud Joannem Rieuwertsz. Civitatis & Illustris Athenaei Typographum, M.DCC.XI. 4⁰.

Catalogus Bibliothecae Publicae Amstelaedamensis. Apud Petrum Henricum Dronsberg, Civitatis et Illustris Athenaei typographum, CIↃIↃCCXCVI. f⁰.

Supplementum Catalogi Bibliothecae Publicae Amstelodamensis. Amstelodami. MDCCCXLVII. f⁰.

Catalogus van de Bibliotheek der Stad Amsterdam. 1e—4e gedeelte. Amsterdam 1856—1858. 8⁰.

Catalogus van de Bibliotheek der Stad Amsterdam. 5e, 6e gedeelte. (Supplement 1e, 2e gedeelte). Amsterdam, Stadsdrukkerij 1861, 1876. 8⁰.

Hieruit afzonderlijk:

Catalogus van Regtsgeleerde werken, grootendeels toebehoorende aan de Praktizijns-Societeit, en in bruikleen geplaatst op de Stads-bibliotheek van Amsterdam. Stadsdrukkerij, Juni 1861. 8⁰.

Catalogus der boekerij der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst. Voorlooper eener Nederlandsche geneeskundige bibliographie. Amsterdam 1861. 8⁰.

Hollandsche Maatschappij van landbouw, afdeeling Amsterdam. Catalogus van de boekerij der afdeeling, geplaatst op de Stads-bibliotheek te Amsterdam. Amsterdam, April 1862. 8⁰.

Doodendansen en de daarmede in verband staande literatuur, enz. (Legaat Reichelt). Amsterdam, ter Stadsdrukkerij, 1873. 8⁰.

Lijst der verzameling van werken, brochures, tijdschriften, dagbladen, gedichten, platen, gedenkpenningen, draagteekens enz., uitgegeven of verspreid bij gelegenheid of naar aanleiding van het derde eeuwfeest van Neêrlands bevrijding uit de Spaansche heerschappij, voornamelijk gevierd op den 1 April 1872, den 300sten verjaardag van de inneming van den Briel, voor zoo verre zij aan de Stads-Bibliotheek zijn ten geschenke gegeven of door haar zijn aangekocht. 56 blz. Amsterdam 1873. 8⁰.

Catalogus Bibliothecae Amstelredamensis. Lugd. Bat. MDCXII. Amsterdam. Y. Rogge 1881. Réimpression d'après le seul exemplaire connu de l'édition originale appartenant à la Bibliothèque de l'Université de Cambridge, par les soins de Dr. H. C. Rogge, Bibliothécaire de la Bibliothèque de l'Université d'Amsterdam.

De Universiteits-Bibliotheek sedert 1878.

„De wensch, jaren lang gekoesterd, steeds krachtiger uitgesproken, werd eindelijk bij aanneming van de wet op het hooger onderwijs vervuld, en het Athenaeum verheven tot eene Universiteit. Deze gewichtige gebeurtenis kon niet zonder invloed blijven op de bibliotheek.... Niet alleen curatoren en professoren, maar ook burgemeester en wethouders waren er van overtuigd dat onder de hulpmiddelen voor het onderwijs in de eerste plaats voor de bibliotheek gezorgd moest worden. Zij verlangden derhalve de Stadsbibliotheek te hervormen in eene Universiteitsbibliotheek, en een wetenschappelijk man als bibliothecaris aan het hoofd te stellen, die onder toezicht van curatoren uitsluitend met de geheele zorg voor deze inrichting belast zou zijn; zij wilden dezen laatsten met milde hand de hulpmiddelen verschaffen, om de boekerij op de hoogte der wetenschap te brengen en te houden, hem een voldoend personeel ter zijde stellen tot het verrichten van de noodige werkzaamheden, en eindelijk de bibliotheek overbrengen naar eene blijvende, opzettelijk voor haar ingerichte woning. De Gemeenteraad heeft aan al deze voorstellen haar zegel gehecht."

Nog in 1878 werd Dr. H. C. Rogge tot bibliothecaris benoemd, [1] terwijl de boekerij den naam Universiteits-Bibliotheek verkreeg, en nog in hetzelfde jaar werd de verordening van 1869 door eene nieuwe vervangen. „Het voormalig Athenaeum [2], waarachter een groot gebouw tot bewaarplaats der boeken zou worden opgetrokken, werd voor de bibliotheek aangewezen, en ofschoon de uitvoering telkens vertraging ondervond, het gebouw kwam, dank zij de krachtige medewerking van den wethouder belast met de zaken van onderwijs, Mr. J. C. de Koning, in 1881 tot stand." Tegelijk trad ook de nieuwe regeling van het personeel in werking.

---

[1] Hij bleef in deze betrekking tot 1890, en werd toen Hoogleeraar in de geschiedenis, schrijver dezes volgde hem als Biblothecaris op. Assistent, later Adjunct-Bibliothecaris waren achtereenvolgens J. F. van Someren (1881—1889), C. P. Burger Jr. (1889—1890), E. W. Moes (1890—1898), H. J. Mehler.

[2] d. w. z. het oude doelengebouw, Singel tusschen Spui en Heiligeweg, waarin het Athenaeum gedurende de laatste jaren gevestigd was. Voor latere uitbreiding werd het belendende Militiegebouw bestemd.

Met deze schets eindigt ongeveer ROGGE's geschiedenis der stedelijke boekerij. Hoe deze instelling zich als Universiteits-Bibliotheek verder ontwikkeld heeft, kan men vinden in de jaarverslagen, die geregeld als bijlagen achter het Gemeenteverslag gedrukt worden. Wie echter ooit in de noodzakelijkheid is geweest uit dergelijke bronnen de noodige gegevens bijeen te zoeken, zal het waardeeren, zoo de daarin vervatte feiten en cijfers hier overzichtelijk gerangschikt worden.

Letten wij allereerst op de cijfers die wel als maatstaf zullen mogen worden beschouwd van het nut dat de instelling sedert hare reorganisatie afwerpt, de door dagelijksche opteekening verkregen opgaven van het aantal bezoeken en het aantal geraadpleegde en uitgeleende boeken in de laatste 26 jaren [1].

	AANTAL BEZOEKEN	GERAADPLEEGDE BOEKEN	UITGELEENDE BOEKEN
1876	3340	—	2302
1877	4015	—	3022
1878	4071	—	3000
1879	4054	—	3046
1880	3884	2805	2336
1881	4902	5000	1857
1882	8439	8582	2663
1883	8715	8642	3184
1884	10166	8220	3285
1885	10567	9393	3588
1886	11107	10998	4024
1887	12204	12094	4371
1888	13214	12660	4727
1889	12679	11869	4519
1890	13217	13225	4828
1891	17046	17386	8398
1892	24651	31841	15523
1893	25369	29226	13834
1894	24826	35760	10302
1895	25703	37003	10180
1896	26571	38151	10917
1897	23547	36305	10933
1898	22079	37038	12074
1899	23295	42072	13226
1900	26786	47578	14229
1901	28654	50301	15454

Deze geleidelijk stijgende cijfers bewijzen dat de hervorming der boekerij in 1878 doel getroffen heeft, zij dwingen tevens op denzelfden weg voort te gaan, want dat de uren van openstelling, de localen voor

[1] De cijfers over de jaren 1868—1875 vindt men in het verslag van 1875. ROGGE heeft in eene bijlage al de cijfers over de jaren 1854—1880, die hij vond, bijeengeplaatst.

ontvangst van het publiek en opstelling der catalogussen, de bergruimte voor boeken, het personeel en de geldmiddelen die destijds ruim voldoende schenen, sedert telkens en telkens weer verruiming, versterking en verhooging eischen, spreekt bij een zoo gestadig toenemend bezoek vanzelf.

De bibliotheek was reeds volgens de verordening van 1869 geopend van 10 tot 3 uren, en wel in de maanden Juli en Augustus twee, gedurende den overigen tijd van het jaar vijf dagen in de week. Het reglement van 1878 stelde haar buiten de beide zomermaanden ook zaterdags op dezelfde uren open. Na eenige jaren (1886) kwam er eene verandering, de vacanties werden gelijk gemaakt aan die van de Universiteit, en gedurende den vacantietijd werd de openstelling uitgebreid tot 4 dagen in de week, maar met beperking tot de namiddaguren. Behalve voor de wintermaanden werd voorts de sluiting een uur later gesteld, de opening buiten de vacanties een uur vroeger. Nog eene niet onbeduidende wijziging is in dezen dagdienst gebracht, door invoering der dagelijksche openstelling ook in de vacanties (1892).

Zonder reglementswijziging zijn bovendien nog enkele belangrijke verruimingen voor het publiek ingevoerd. Zoo werd aanvankelijk de bibliotheek in den zomer wegens schoonmaak en verlof van het personeel weken lang gesloten, en eveneens eenige dagen in de Paasch- en Kerstweek [1]); dit is bij de toeneming van het bezoek sinds jaren niet meer geschied, de zomersluiting heeft het laatst plaats gehad in 1890. Om administratieve redenen werden des zaterdags, en in de eerste week van elk kwartaal geene boeken uitgeleend; ook deze voor het publiek hinderlijke beperking is voor enkele jaren, toen eene uitbreiding van het personeel dit mogelijk maakte, opgeheven. Voorts is in 1898 eene verbetering in de gasverlichting gebracht, waardoor het mogelijk werd, ook in de wintermaanden de namiddag-bezoekers tot vier uur te laten voortwerken. Het is zeker bij het toenemende bezoek wenschelijk dat in deze richting nog iets meer wordt gedaan, er is daarom nu besloten de beperkingen voor de wintermaanden en voor de vacanties geheel af te schaffen, en de bibliotheek alle werkdagen open te stellen van halftien tot vijf uur.

Tegen het einde van 1883 dienden onderwijzers een verzoek in bij den Gemeenteraad, om de bibliotheek ook op enkele avonden open te stellen. Hierop werd gunstig beschikt, en zoo werd, eerst bij wijze van proef, daarop definitief vastgesteld dat voortaan van 15 October—31 Maart de bibliotheek tweemaal in de week geopend zou zijn, en wel dinsdags en donderdags van 6—9 uren. Eenige jaren later (1892) werd deze openstelling gezet op 7—10 uren en tot het geheele jaar (buiten de vacanties) uitgebreid. In de laatste jaren is behalve den daartoe aangewezen amanuensis ook een assistent aanwezig en kunnen de avondbezoekers ook de catalogussen raadplegen, en vooruit aangevraagde boeken te leen krijgen.

---

[1] Er werd natuurlijk voor gezorgd, dat eenig personeel aanwezig was om in dringende gevallen te kunnen helpen, en om vreemdelingen die zich mochten aanmelden, te ontvangen.

Hoewel er op deze avonden altijd bezoekers komen, rijst hun gemiddeld aantal niet boven acht of tien. Ziehier de cijfers:

1885	143	1891	361	1897	911
1886	272	1892	525	1898	553
1887	313	1893	695	1899	730
1888	232	1894	756	1900	842
1889	237	1895	788	1901	864
1890	288	1896	1057		

Ondanks dit geringe bezoek is nu besloten de openstelling bij avond tot alle werkdagen van het jaar — met uitzondering alleen van den tijd tusschen 15 Juli en 1 September — uit te breiden. Een portierskamer zal bovendien in de vestibule worden aangebracht zoodat men niet meer zal behoeven aan te bellen en te wachten. Evenwel blijft het bezwaar dat 's avonds geene boeken gehaald kunnen worden: men moet ze vooruit, uiterlijk in den namiddag aanvragen. Hierin zou alleen door zeer hooge uitgaven verandering kunnen gebracht worden; er zou compleete verlichting van het boekengebouw en in-functiestelling van een voltallig personeel, ook bij avond voor noodig zijn.

Voor de ontvangst der bezoekers zijn twee zalen en een bureaulocaal ingericht. [1] In de eene zaal, Leeszaal genaamd, boven voor aan de straat gelegen, zijn een deel van de werken tot de verzameling—POTGIETER behoorende, opgesteld. De aanvankelijke bedoeling was, dat deze boeken niet voor uitleening maar voor lectuur in de zaal zouden dienen. Ook plaatwerken werden daar ter bezichtiging verstrekt, nu en dan zelfs ongevraagd voor de bezoekers klaar gelegd. Een en ander trok wel eenig bezoek, maar niet in die mate dat men kon aannemen dat hier in eene werkelijke behoefte werd voorzien. Drukker bezoek trok de Studiezaal, waar encyclopedieën, woordenboeken en andere werken die dagelijks noodig zijn, opgesteld werden; vooral na 1890, toen de opheffing van de bibliothecaris-woning gelegenheid gaf in plaats van een sombere beneden-achterkamer een daarboven gelegene ruimere en beter verlichte zaal als studiezaal in te richten. [2]

Het bureaulocaal, waar de catalogussen werden opgesteld, en waar de aanvraag en de uitleening van boeken plaats vindt, grenst aan de leeszaal, en is ook slechts enkele schreden van de nieuwe studiezaal verwijderd. Het was bij de toeneming van het bezoek spoedig veel te klein, zoodat reeds in 1889 een ambtenaar naar de aangrenzende leeszaal moest verhuizen. In 1896 ging het ook zoo niet meer, en werd de helft van de leeszaal

1) Over de Bibliotheca Rosenthaliana, zie beneden blz. XXVI, XXVII.

2) Overzicht van het bezoek der Studiezaal sedert 1885.

1885..................	3925	1891..................	5592	1897..................	10286
1886..................	4018	1892..................	9122	1898..................	10004
1887..................	4194	1893..................	9449	1899..................	12535
1888..................	4230	1894..................	10443	1900..................	14558
1889..................	3990	1895..................	10740	1901..................	14227
1890..................	3187	1896..................	10520		

er bij getrokken; daar werd de systematische catalogus opgesteld. en daar kreeg naast den adjunct-bibliothecaris een der assistenten zijn zetel. Ook dit is niet voldoende. daar verreweg de meeste bezoekers den alfabetischen catalogus en de ambtenaren die met de uitleening belast zijn. noodig hebben; er is dus in afwachting van grootere maatregelen. weder eene verplaatsing noodig.

De inrichting van een alfabetischen en een systematischen catalogus in kaartvorm. zoodat de aanwinsten er telkens ingevoegd kunnen worden, en de opstelling hiervan ten gebruike van de bezoekers zelve, was een wezenlijke schakel in de reeks maatregelen waartoe in 1878 besloten werd.

In de jaren 1856—1858 had de bekende door Tiele bewerkte catalogus van de Stedelijke Bibliotheek in vier stukken het licht gezien. Deze catalogus met zijne uitstekende systematische rangschikking. en met compleet alfabetisch register, was reeds spoedig (1861 en 1877) gevolgd door twee supplementstukken, die te zamen een tweede deel vormden. en de nieuwe bibliothecaris vond reeds in 1878 van de boeken die daarin niet waren opgenomen „onvolledige lijsten en titels. door verschillende handen geschreven. die bovendien niet tot een geheel waren gebracht. zoodat men, om zich te overtuigen of een boek al of niet aanwezig was. in een aantal registers moest zoeken". Men begon dus met van de nieuw ingekomen verzamelingen — de Bosch Kemper. Rive. Potgieter — catalogussen te drukken. die wel afzonderlijk verkrijgbaar gesteld werden. maar ook door opplakking van de gedrukte titels op eenvormige briefjes voor de vorming van kaartcatalogussen werden gereed gemaakt. Bovendien werden (1879) nog van meer dan 2000 reeds aanwezige maar niet voldoende gecatalogiseerde boeken de titels afzonderlijk gedrukt. In het nieuwe bureaulocaal (1881) werden al deze titels in tweeërlei rangschikking — alfabetisch en systematisch — in eene daarvoor ingerichte kast geplaatst. waar ze door ieder geraadpleegd konden worden. Zoo ging het ook verder. in toenemend getal volgden de lijsten van aanwinsten en de catalogussen van afzonderlijke verzamelingen. geregeld werden al de daarin opgenomen titels ingevoegd in den grooten alfabetischen en systematischen catalogus. Eerst in 1891 kon een begin gemaakt worden met den steeds uitgestelden maatregel, die eerst werkelijk eenheid in de catalogiseering zou brengen: het opplakken van de titels van de vroegere gedrukte catalogussen en invoeging hiervan in de sedert 1881 gevormde twee groote kaartcatalogussen. Ziekten en vacatures waren echter oorzaak dat het werk ook toen nog langzaam opschoot.

Een begin was gemaakt met den alfabetischen catalogus. waarvan eenheid bovenal gewenscht is, zoowel voor het publiek als voor de administratie; maar in 1893 moest het werk weer tijdelijk gestaakt worden. en eerst het verslag over 1895 kon het resultaat vermelden. dat nu, afgezien van eenige speciale collecties. alle in de bibliotheek voorhanden werken dadelijk door de bezoekers zelve op het alfabet kunnen gevonden worden. De catalogus die nog in 1890 in 36 laadjes geborgen was. vult nu reeds 124 dergelijke laadjes. die elk zeker 1300 titels bevatten.

Veel minder spoedig was ditzelfde einddoel te bereiken ten opzichte van den systematischen catalogus; daar diende de tusschenvoeging van de oude titels tusschen de nieuwe voor elke afdeeling samen te gaan met eene geheele nieuwe rangschikking der titels. Deze arbeid eischt niet slechts een bekwame en geoefende hand, maar vooral een ongestoord voortwerken, waartoe de ambtenaren geene gelegenheid hebben. Voor de afdeeling geneeskunde was het werk reeds in 1893, dank zij de medewerking van den honorairen conservator Dr. E. H. G. Thijssen, voltooid, enkele andere afdeelingen zijn deels door het personeel, deels door hulp van anderen, eveneens in orde gebracht. Eerst in 1898 echter, toen de geregelde medewerking verkregen werd van Dr. J. F. L. Montijn — sedert als Conservator aangesteld —, kwam er in deze herziening en bijwerking van den systematischen catalogus een geregelde voortgang; verscheidene belangrijke afdeelingen zijn sinds dien tijd afgedaan.

Het personeel, dat onder dén bibliothecaris het publiek moet helpen en de administratie voeren, werd in 1880 aldus geregeld: een assistent, een beambte en twee amanuenses. [1])

Geen wonder dat, toen dadelijk na de verhuizing in 1881, terwijl alles nog nieuw genummerd moest worden, geheele bibliotheken den boekenvoorraad kwamen vergrooten en het bezoek zich verdubbelde, dit personeel het werk niet kon bijhouden. Zoo lezen wij dan ook b. v. in het verslag over 1883: „Aan het nummeren van de boeken werd in de zomermaanden voortdurend gearbeid, doch het steeds toenemend bezoek was oorzaak dat deze en andere werkzaamheden zoo weinig vorderden". In 1885 werd een tweede beambte aangesteld, en daarna lezen we weer in het verslag over 1886: „Nog andere werkzaamheden werden voorgenomen, maar het toenemend aantal bezoekers en de uitbreiding der administratieve werkzaamheden, heeft ons belet hiermede een aanvang te maken". Zoo ging het van jaar op jaar, en hoewel in 1891 een derde amanuensis en in 1892 een derde beambte werd aangesteld, werd toch het personeel door het talrijker toestroomende publiek steeds te sterk in beslag genomen om den grooten achterstand in administratief werk, in de jaren 1889—1892 door de groote boekerijen van Felix Meritis, van de heeren Prof. C. L. Wurfbain, Mr. P. A. Brugmans, P. W. Korthals en een aantal kleinere veroorzaakt, spoedig meester te worden. Sterke wisselingen in het personeel, en lange vacatures maakten de verhouding nog ongunstiger; gelukkig bracht eene betere regeling der bezoldigingen en aanstelling van nog een amanuensis in 1897 eenige verbetering. Toch, al is de achterstand, mede door vrijwillig verleende hulp en door het laten verrichten van eenige werkzaamheden buiten de diensturen, sterk verminderd — het personeel is bij het toenemende bezoek beslist onvoldoende. In de eerste jaren na 1881 had de bibliothecaris vier personen onder zich die het werk niet afkonden, terwijl het aantal bezoeken beneden de 9000 bleef, nu zijn er voor

[1]) Bovendien moest voor de Bibliotheca Rosenthaliana een afzonderlijke conservator worden aangesteld. Zie beneden blz. xxvi, xxvii.

hetzelfde werk acht personen [1]. maar het bezoek heeft al weer het driedubbele overschreden. De aanstelling van nog een amanuensis, waartoe onlangs besloten is, zal deze verhouding wel niet verbeteren, met het oog op de gelijktijdige uitbreiding van de openstelling zou eene veel sterkere vermeerdering van personeel noodig zijn. Het besluit brengt bovendien een niet onbedenkelijken maatregel: verlenging van de diensturen zonder equivalent en verplichting tot avondwerk tegen eene zeer schrale vergoeding in plaats van eene flinke salarisverhooging.

Voor werkzaamheden die niet onmiddellijk met de ontvangst der bezoekers, de uitleening van boeken en de opneming der aanwinsten samenhangen, was het personeel steeds ontoereikend. „Aan de handschriften en andere verzamelingen kon ook dit jaar weinig zorg worden gewijd"; zoo lezen we in het verslag over 1884, „hiermee zal ik mij eerst kunnen bezig houden. wanneer de boekerij geheel geregeld zal zijn". Sedert is hierin ten deele althans, voorzien door de medewerking van conservatoren, buiten het eigenlijke personeel staande, die een deel van hun tijd aan dit werk wijden. Reeds in 1880 was de Heer J. N. Scheltema als honorair conservator aangesteld voor het voorloopig catalogiseeren der pamfletten, platen en handschriften tot de verzameling der Remonstrantsche Kerk behoorende. Sedert 1883 was Dr. E. H. G. Thijssen behulpzaam bij het catalogiseeren der geneeskundige werken; hij verkreeg in 1888 denzelfden titel. Beiden overleden in 1895. Sedert 1891 zijn er tijdelijke conservatoren aangesteld tegen eene kleine geldelijke toelage. Er zijn nu twee conservatoren voor de handschriften in functie, waardoor het mogelijk was reeds twee deelen van een nieuwen handschriften-catalogus te voltooien. In 1900 zijn twee conservatoren voor de gedrukte boeken aangesteld, waardoor, zooals boven vermeld is, het werk aan den systematischen catalogus in geregelden gang gebracht is, terwijl ook in de catalogiseering van andere verzamelingen (oude dissertaties en pamfletten) weer voortgang gekomen is.

Eene voorname plaats nam in de organisatie van 1878 de bouw van eene afzonderlijke doelmatige boekenbewaarplaats in. Dit is dan ook voor eene aangroeiende bibliotheek eene levenskwestie. Het plaatsen van boeken in kamers en gangen, en op zolders van een niet daartoe ingericht gebouw is niet vol te houden, het bezwaart den dienst ontzettend. maakt het onmogelijk de bezoekers vlug te helpen, en kan niet lang voortgezet worden, daar de ruimte veel te spoedig te kort schiet. Wie Rogge's beschrijving van de opstelling der bibliotheek in het gebouw op de Heerengracht leest, begrijpt dan ook dat men in 1878 reikhalzend uitzag naar een doelmatig boekengebouw. Voor de administratie en de ontvangst der bezoekers werd ook toen weer een bestaand gebouw zoo goed als het ging ingericht. maar daarachter door een gang er mee verbonden verrees het nieuwe boekenhuis, eigenlijk niets dan een regel-

---

[1] H. J. Mehler, adjunct-bibliothecaris; A. A. Ganderheyden en H. van Hall, assistenten; M. Visser en G. Weerman, beambten; P. A. Smidt, R. A. Veldhuizen, J. N. J. Jensen, amanuenses.

matig geplaatste reeks boekenkasten, door tusschenliggende ijzeren roosters in vier verdiepingen verdeeld, en met een glazen dak gedekt. Hier kan in eene betrekkelijk kleine ruimte een zeer groot getal boeken geplaatst worden, en wel zoo dat door eene eenvoudige nummering elk gevraagd werk dadelijk gehaald kan worden. In 1881 werd de bibliotheek naar het nieuwe gebouw overgebracht, en in het verslag over 1882 kon bericht worden dat het aanvankelijk in alle opzichten aan de verwachtingen had beantwoord. „Het gebouw dat geheel voor de boekerij is ingericht, bleek ruimte genoeg te bieden voor eene behoorlijke plaatsing van alle boeken, ondanks de belangrijke uitbreiding van de bibliotheek in den jongsten tijd. Doch, wanneer, gelijk in de laatste jaren, geheele bibliotheken ten geschenke gegeven of in bruikleen afgestaan worden, zal binnen kort de ruimte niet meer voldoende zijn." Dit was inderdaad reeds spoedig het geval; in 1885 moest eene groote massa dagbladen elders — op den zolder van de hoogere burgerschool in de Marnixstraat — worden geplaatst, en toen in 1889 de boekerij van Felix Meritis aan de Stad geschonken werd, moest de bibliothecaris met aandrang om uitbreiding der boekenruimte verzoeken.

Sedert is men, hoewel de aangroei niet minder sterk werd, met kleine hulpmiddelen blijven werken. In 1890 werd de bibliothecariswoning ontruimd, waardoor twee groote vertrekken beneden en een drietal bovenkamers voor plaatsing van boeken beschikbaar kwamen. In 1892 was deze ruimte weer geheel ingenomen, en werden rekken aangebracht op gangen en portalen, in 1894, toen de nood weer zeer drong, nieuwe rekken op zolder en vliering, in 1899 weer nieuwe rekken, voornamelijk op den voorzolder die steeds als niet sterk genoeg beschouwd was, maar nu na onderzoek toch bruikbaar werd geacht. Nu ook deze ruimte weer zoo goed als vol is, komt toevallig door ontruiming van de conciergewoning weer eene rij kamers boven de groote leeszaal beschikbaar, waardoor het, zoo de draagkracht voldoende zal blijken, weer mogelijk zal worden althans nog anderhalf jaar voort te werken.

Intusschen is de toestand reeds nu even gebrekkig als die in het oude gebouw vóór 1881 volgens de beschrijving moet geweest zijn, al wordt zooveel mogelijk zorg gedragen dat de bediening van het publiek onbelemmerd doorgaat. De plaatsing der boeken in tal van uiteenloopende vertrekken, in twee gebouwen die alleen gelijkvloers door een gang verbonden zijn, is hoogst onpractisch. Het overleg om plaats te vinden waar geene plaats meer is, belemmert sinds jaren de goede administratie. Een en ander maakt de vlugge bediening die het publiek verlangt, onmogelijk. De tijdschriftreeksen die in een goed ingericht gebouw in eene geregelde orde naar de nummers moeten geplaatst worden, staan nu reeds op vier of vijf, weldra op zes of zeven plaatsen in de uiteenliggende localen. In het geheel geen behoorlijke plaats is er voor partijen boeken die nog moeten uitgezocht en gecatalogiseerd worden; evenmin voor dubbelen waaraan nog geene bestemming gegeven is. Deze moeten op tafels en op den grond worden neergelegd, en vullen gaandeweg alle localen die niet voor het publiek vrijgehouden worden. Eindelijk is het meerendeel der in de

laatste jaren betimmerde zolders en vlieringen eigenlijk voor plaatsing van boeken ongeschikt. Het eenige lichtpunt is de hoop dat eindelijk iets beters zal worden gedaan, waardoor althans het totale vastloopen van de administratie zal worden voorkomen. Eene werkelijke uitbreiding van het boekengebouw, in 1889 door den bibliothecaris aangevraagd, in 1892 op nieuw dringend aan de autoriteiten aanbevolen, wederom in 1893, in 1894, in 1895 en volgende jaren, eindelijk in 1898 ernstig ter hand genomen, is in 1901 door Burgemeester en Wethouders aan den Raad voorgesteld, en zal, hoewel tijdelijk aangehouden door een tegenvoorstel van eenige Raadsleden die tegelijk stichting van een volksbibliotheek door de Gemeente wenschen, toch wel eerstdaags in behandeling moeten komen. Het bouwplan geeft „het aantal strekkende meters boekenplank" van het bestaande boekengebouw op 5300, van den ontworpen aanbouw in vijf verdiepingen op 5700 aan; men zou dus meenen dat de ruimte meer dan verdubbeld werd. Nemen we echter in aanmerking dat zeker dadelijk 1600 meter zal ingenomen worden door de tijdschriftenreeksen die nu door nood gedwongen naar het voorgebouw zijn overgebracht, en de couranten die nog steeds boven de hoogere burgerschool in de Marnixstraat staan, dan is het duidelijk dat de voorgestelde uitbreiding veel geringer is, dat zij slechts voor den eersten tijd hulp brengt. Nu de ondervinding leert dat eene reeks van jaren noodig is voor de voorbereiding en uitvoering van zulk een plan, zal het zelfs geraden zijn, terstond weder een nieuwen aanbouw te gaan ontwerpen.

De buitengewoon sterke aangroei van de bibliotheek sinds 1878 is niet in de eerste plaats aan den aankoop van boeken toe te schrijven, al werd daarvoor ook veel meer besteed dan in het voorafgaande tijdvak. Nog in den loop van 1878 werd het jaarlijks — buiten de tractementen van het personeel — voor de Bibliotheek te besteden bedrag op *f* 11000.— vastgesteld. In de volgende jaren herhaaldelijk iets verhoogd, bereikte het in 1885 *f* 12000.—, in 1892 *f* 13000.—, sedert 1898 is het op *f* 15000.— bepaald. Het bedrag dat hiervan voor aankoop van boeken besteed kon worden, bedroeg eerst ongeveer *f* 7000.—, nu ongeveer *f* 9600.— 's jaars. Hierbij kwamen in de eerste jaren enkele duizenden uit het fonds-Willeumier en eenige kleinere schenkingen, en nu sinds 1900 een klein bedrag uit het fonds-Potgieter. Deze bedragen, hoe groot ook in vergelijking van de 1000 of 1200 gulden die in de voorgaande periode jaarlijks besteed werden, kunnen echter met het oog op het toenemende gebruik dat van de bibliotheek gemaakt wordt, niet in de verte voldoende geacht worden.

De organisatie heeft indirect aan de bibliotheek een veel sterkeren aangroei bezorgd dan door aankoop. Een groot aantal genootschappen en instellingen waren in 't bezit van boekerijen, die in beperkten kring nuttig waren, maar waarvan de bestuurders zelve gevoelden dat zij meer nut zouden stichten, wanneer zij deel uitmaakten van eene behoorlijk georganiseerde openbare bibliotheek. Reeds sedert 1853 hadden de Curatoren van het Athenaeum met verschillende instellingen contracten gesloten, waarbij deze hare boekerijen in bruikleen aan de Stad afstonden. Enkele van deze, met

name die van de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst (sedert 1855), van het Evangelisch-Luthersche seminarium (sedert 1871), van het Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen (sedert 1874), maken ook nu nog op denzelfden voet deel uit van de Universiteits-Bibliotheek. Met de organisatie-plannen kwamen dadelijk een aantal belangrijke verzamelingen hierbij, reeds in 1878 die van de Remonstrantsche kerk, in 1880 die van het Kon. Ned. Aardrijkskundig genootschap, en van het Wiskundig genootschap „Een onvermoeide arbeid komt alles te boven", in 1881 die van de Maatschappij tot bevordering der toonkunst en van de Vereeniging voor Noord-Nederlands muziekgeschiedenis, in 1883 de Paedagogische bibliotheek van het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap; later volgden nog verscheidene kleinere maar niet onbelangrijke collecties [1]), het laatst de verzameling werken van en betreffende VONDEL en zijne tijdgenooten, behoorende aan de Vereeniging Vondelmuseum (1902). Andere genootschappen lieten hunne boekerijen aan de Stad na, zooals in 1877 het Letteroefenend genootschap tot Nut en beschaving, in 1889 de maatschappij Felix Meritis. De groote boekerij van het Genootschap ter bevordering der natuur-, genees- en heelkunde, werd in 1880 aan de Stad geschonken.

Niet minder belangrijk waren de schenkingen en legaten van particulieren. Reeds in 1875 werd de groote letter- en geschiedkundige boekerij van wijlen E. J. POTGIETER, in het volgende jaar de geneeskundige van wijlen Dr. F. W. RIVE geschonken, en sedert is er bijna geen jaarverslag waarin niet van belangrijke schenkingen of legaten gewag wordt gemaakt. De voornaamste zijn de geneeskundige boekerijen van Prof. LEHMANN (1880), Prof. J. VAN GEUNS, Dr. C. E. HEYNSIUS (1881), Prof. C. B. TILANUS (1883), Prof. C. L. WURFBAIN, Prof. J. W. R. TILANUS (1891), Prof. H. HERTZ (1892), Dr. G. A. N. ALLEBÉ (1893), Dr. D. DA COSTA GOMEZ DE LA PENHA (1899), de natuurwetenschappelijke van Dr. C. M. V. D. SANDE LACOSTE (1887), rechtsgeleerde, letterkundige en godgeleerde boekenverzamelingen van Jhr. Mr. J. DE BOSCH KEMPER, G. SCHIMMELPENNINCK, J. HILMAN (1881), Mr. M. H. GODEFROI (1882), Mr. A. D. DE VRIES AZ. (1884), V. EEGHEN & Co. (1887), A. J. DE BULL, Prof. A. BEAUJON, Mej. D. M. DE VRIES (1891), P. W. KORTHALS, Mr. P. A. BRUGMANS (1892), Dr. L. J. SURINGAR, Mej. S. J. POTGIETER (1898), Mr. JOS. VAN EIK, Mr. N. J. DEN TEX (1899), Mr. S. J. HINGST, Mr. J. C. DE KONING (1901), Prof. J. C. G. BOOT (1902). Hierbij zijn tallooze kleinere schenkingen niet vermeld, ook niet de kostbare en deels omvangrijke geschenken van bijzonderen aard, zooals die van de heeren HENRIQUES DE CASTRO (1887) en LANGERHUIZEN (1898 en 1900). Geheel op zich zelf staat de Bibliotheca Rosenthaliana, de groote en kostbare boekerij van hebraïca en judaïca, door den heer L. ROSENTHAL bijeengebracht, door de familie ten geschenke gegeven (1880), en sedert geregeld door

---

[1]) Contracten zijn nog gesloten met de Philhelleensche Vereeniging (1890), met de Ned. Maatsch. v. tuinbouw en plantkunde en met het bestuur der Algemeene Pharmaceutische Bibliotheek (1891), met de Vereen. voor Staathuishoudkunde en Statistiek en het Genootschap voor munt- en penningkunde onder de zinspreuk Concordia res parvae crescunt (1893), en met de Evangelische Maatschappij (1897).

Baron G. ROSENTHAL belangrijk uitgebreid.[1] Verscheidene der bovengenoemde in bruikleen gegeven bibliotheken, zooals die van het Wiskundige en het Aardrijkskundige genootschap, en de Paedagogische bibliotheek kregen eveneens door legaat en schenking geheele boekerijen.

Men behoeft slechts de namen van al deze personen en genootschappen door te loopen, om dadelijk te zien dat deze wassende toestrooming van boeken, zoowel aan het studeerende als aan het niet-studeerende publiek, moest ten goede komen. De naam Universiteits-Bibliotheek, waarmee het wetenschappelijke karakter der instelling, en haar verband met de stedelijke Universiteit wordt aangeduid, heeft dan ook nooit eene beperkende strekking gehad, en de sterke uitbreiding van den kring van bezoekers is voor een groot deel onder de niet-studeerende burgerij te vinden.

Catalogi van de Universiteits-Bibliotheek 1878—1901,

gedrukt als grondslag voor de kaartcatalogi (zie blz. XXI vlg.).

Catalogus der aanwinsten. Doorloopende lijst, met oppervlakkige systematische indeeling, verder alphabetische rangschikking.

Gedurende de jaren	1878—1883	gemiddeld jaarlijks	113	blz.
„ „ „	1884—1889	„ „	61	„
„ „ „	1890—1895	„ „	200	„
„ „ „	1896—1901	„ „	224	„

Catalogus van boeken betrekking hebbende op de Wetenschap der samenleving, uit de bibliotheek van wijlen Jhr. Mr. J. DE BOSCH KEMPER, aan de Bibliotheek der universiteit van Amsterdam ten geschenke gegeven door zijne kinderen. 122 blz. Amsterdam 1878. 8°.

Catalogus van de bibliotheek van wijlen FRANZ WILHELM RIVE, Dokter in de geneeskunde te Amsterdam, ten geschenke gegeven door zijne echtgenoote Mevr. de Wed. M. B. A. Rive, geb. Fuchs. 59 blz. Amsterdam. 1879. 8°.

---

[1] Voor deze boekerij is een afzonderlijk locaal ingericht, dat twee dagen in de week voor het publiek geopend is. De Conservator is dan aanwezig, om de bezoekers te helpen, en de aanwinsten in te schrijven. Voor het maken van een nieuwen catalogus blijft geen tijd over. Het aantal bezoeken rijst zelden boven de 700 per jaar.

1881	46	1888	495	1895	545
1882	69	1889	582	1896	512
1883	88	1890	594	1897	462
1884	75	1891	734	1898	526
1885	143	1892	687	1899	494
1886	280	1893	773	1900	563
1885	383	1894	565	1901	607

Conservator was tot 1889 M. ROEST MZN., daarna J. M. HILLESUM.

Catalogus van de bibliotheek van wijlen EVERHARDUS JOHANNES POTGIETER, aan de Bibliotheek der universiteit van Amsterdam ten geschenke gegeven door Mej. S. J. Potgieter. 193 blz. Amsterdam 1879. 8º.

Bibliotheca Graeca. Catalogus van boeken aan de Bibliotheek der universiteit van Amsterdam ten geschenke gegeven door den hoogleeraar Dr. J. C. G. BOOT bij gelegenheid van het tweehonderd-vijftig-jarig bestaan van Athenaeum en Universiteit. 24 blz. Amsterdam 1882. 8º.

Catalogus van boeken over rechtsgeleerdheid en staatswetenschappen, aan de Bibliotheek der universiteit van Amsterdam ten geschenke gegeven bij het 250-jarig bestaan der Instelling van Hooger Onderwijs, door oud-studenten in de rechtsgeleerdheid aan het voormalig Athenaeum illustre. 10 blz. Amsterdam 1882. 8º.

Catalogus van boeken over letterkunde en geschiedenis aan de Stad gelegateerd door wijlen JOH. HILMAN. 46 blz. Amsterdam 1882. 8º.

Catalogus eener verzameling van nieuwere Latijnsche dichters en prozaschrijvers, aan de Stad gelegateerd door wijlen Mr. G. SCHIMMELPENNINCK. 16 blz. Amsterdam 1882. 8º.

Catalogus van boeken over de Roomsch-katholieke kerk in het algemeen en de orde der Jezuieten in het bijzonder, aan de Stad vermaakt door wijlen Mr. G. SCHIMMELPENNINCK Jz. 69 blz. Amsterdam 1883. 8º.

Catalogus van de bibliotheken van wijlen de hoogleeraren Dr. L. LEHMANN en Dr. J. VAN GEUNS en van eene verzameling boekwerken geschonken door Dr. C. E. HEYNSIUS. 142 blz. Amsterdam 1883. 8º.

Bibliotheca Vondeliana. Catalogus van boekwerken van en over Joost van Vondel, bijeen verzameld door wijlen Mr. A. D. DE VRIES Az. Aan de Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam ten geschenke gegeven door zijne broeders en zusters. 32 blz. Amsterdam 1884. 8º.

Catalogus van boekwerken, door de regeering van Portugal ingezonden voor de geneeskundige afdeeling van de Intern. kolon. en uitvoerhandel-tentoonstelling, en daarna ten geschenke gegeven aan de Universiteits-bibliotheek. 4 blz. Amsterdam 1884. 8º.

Catalogus van een belangrijk gedeelte der boekerij van rechtsgeleerdheid en staatswetenschap, verzameld door Mr. M. H. GODEFROI. Aan de Bibliotheek der universiteit van Amsterdam geschonken door Mevr. de Douairière Godefroi. 216 blz. Amsterdam 1887. 8º.

Americana. Boeken, bescheiden, kaarten, enz. betreffende den Amerikaanschen vrijheidsoorlog en de vestiging van de republiek der Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Aan de Universiteits-Bibliotheek geschonken door de firma VAN EEGHEN & Co. 27 blz. Amsterdam 1888. 8º.

Alphabetische lijst der boeken aan de Universiteits-Bibliotheek vermaakt door wijlen C. M. VAN DER SANDE LACOSTE. 17 blz. [Amsterdam 1888]. 8°.

Philhelleensche Vereeniging. 8 blz. [Amsterdam 1889]. 8°.

Universiteits-Bibliotheek te Amsterdam. Aanwinsten op het gebied des wis- en natuurkundige wetenschappen, Dec. 1891 — Maart 1892, grootendeels behoorende tot de *Algemeene Pharmaceutische Bibliotheek.* 17 blz. [Amsterdam 1892]. 8°. — Overdruk.

Universiteits-Bibliotheek te Amsterdam. Verzameling van werken over staathuishoudkunde en statistiek, nagelaten door Prof. A. BEAUJON, aan de Bibliotheek geschonken door Mevr. de Wed. Beaujon—Schill. 23 blz. [Amsterdam 1892]. 8°.

Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam. Aanwinsten over 1892 op het gebied van plantkunde en tuin- en landbouw, grootendeels behoorende tot de boekerij der *Nederl. Maatsch. voor tuinbouw en plantkunde.* 35 blz. [Amsterdam 1892.] 8°. — Overdruk.

Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam. *Neohellenica*, 1889—1892. 16 blz. [Amsterdam 1892]. 8°.

Bilderdijkiana. Boeken en gedrukte stukken uit de collectie *Bilderdijk-Jeronimo de Vries*, door Mej. D. M. de Vries aan de stad Amsterdam geschonken. 12 blz. [Amsterdam 1895]. 8°. — Overdruk.

Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam. Catalogus 1896—1897. Afd. Rechts- en Staatswetenschappen. 61 blz. [Amsterdam 1897]. 8°. — Overdruk.

Hierin is een groot deel van de bibliotheek van Mr. P. A. BRUGMANS opgenomen.

Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam. Boekerijen van wijlen A. J. DE BULL en Mej. S. J. POTGIETER en andere aanwinsten op het gebied der nieuwe letteren. 64 blz. Amsterdam 1900. 8°. — Overdruk.

Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam. Boeken en brochures over de Roomsch-katholieke kerk in 't algemeen en de orde der Jezuieten in 't bijzonder. 244 blz. Amsterdam 1901. 8°.

Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam. Catalogus van geneeskundige werken 1891—1901. Amsterdam 1901. 8°.

Verzameltitel voor de volgende werken:
Catalogus van de boekerij van het Genootschap ter bevordering der natuur-, genees- en heelkunde te Amsterdam. 1e dl. 178 blz. Amsterdam 1874. 8°.
Catalogus van geneesk. werken, 1e ged. 32 blz. Amst. 1891. 8°.
Catalogus van geneesk. werken, 2e ged. 112 blz. Amst. 1893. 8°.
Catalogus van werken over chirurgie. 228 blz. Amst. 1892. 8°.
Catalogus van geneesk. werken, 4e ged. 44 blz. Amst. 1894. 8°.
Catalogus van geneesk. werken, 5e ged. 51 blz. Amst. 1901. 8°.
Catalogus van geneesk. werken, 6e ged. 75 blz. Amst. 1897. 8°.
Overdrukken van de afd. geneesk. van den catalogus over de jaren 1894—1899.

Ter perse:

Boekerij van wijlen Mr. J. C. DE KONING, met andere aanwinsten op het gebied der staats- en rechtswetenschappen en der nieuwe letteren.

In voorbereiding:

Boekerij van wijlen Prof. J. C. G. BOOT, met andere aanwinsten op het gebied der classieke letteren.

Catalogi niet voor invoeging in de kaartcatalogi bestemd.

Tentoonstelling van voorwerpen betr. het Athenaeum illustre en de gemeentelijke universiteit te Amsterdam. 8 Jan. 1632—8 Jan. 1882. 37 blz. Amsterdam 1882. 8⁰.

Bibliothèque de l'Université d'Amsterdam. Notice des objets exposés. 32 blz. Amsterdam. 1883. 8⁰.

Lijst van vervolgwerken aanwezig in de Universiteitsbibliotheek en in andere openbare verzamelingen van Amsterdam. 24 blz. Amsterdam 1884. 8⁰.

Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam. Tooneel-catalogus, Nederland. CCXVI kol. Amsterdam 1895. 4⁰.

Catalogi van in bruikleen ontvangen verzamelingen.

Alleen opgenomen voor zoover niet reeds vervangen.

Catalogus der boekerij der *Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der geneeskunst.* Amsterdam 1861. 8⁰. (Zie boven blz. XVI.)

————.	1e supplement.	100	blz.	Amsterdam	1867.	8⁰.
————.	2e	„ 183	„	„	1882.	8⁰.
————.	3e	„ 24	„	„	1884.	8⁰.
————.	4e	„ 16	„	„	1885.	8⁰.
————.	5e	„ 54	„	„	1888.	8⁰.
————.	6e	„ 38	„	„	1891.	8⁰.
————.	7e	„ 25	„	„	1892.	8⁰.
————.	8e	„ 37	„	„	1894.	8⁰.
————.	9e	„ 43	„	„	1897.	8⁰.
————.	10e	„ 40	„	„	1899.	8⁰.
————.	11e	„ 44	„	„	1902.	8⁰.

Catalogue de manuscrits de PIERRE CAMPER et de lettres inédites écrites par lui ou à lui adressées qui se trouvent dans la bibliothèque de la *Société Neerlandaise pour les progrès de la médecine* à Amsterdam. 18 blz. Amsterdam 1881. 8⁰.

Catalogus van de bibliotheek van het *Evangelisch Luthersch seminarium.* 253 + XIII blz. Amsterdam 1876. 8°.

————. Supplement I. 8 blz.
————. „ II. 13 „
————. „ III. 19 „ Amst. 1896. 8°. – Overdruk.

Catalogus der boeken uitmakende de boekerij van het *Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen*, in bruikleen gegeven aan de Bibliotheek der universiteit van Amsterdam, 43 blz. Amsterdam 1880. 8°.

Beschrijvende catalogus der pamfletten-verzameling van de boekerij der *Remonstrantsche kerk* te Amsterdam, door H. C. Rogge. 3 stukken, 5 afd. Amsterdam 1862–1865. 8°.

Elke afd. met afzond. titel en pagin.

I. 1. Bibliotheek der remonstrantsche geschriften. 313 blz. 1863.
I. 2. Geschriften betr. de geschiedenis der Remonstranten. 108 blz. 1864.
II. 1. Bibliotheek der contra-remonstrantsche en gereformeerde geschriften. 275 blz. 1865.
II. 2. Geschriften betr. de Nederlandsche hervormde kerk, de socinianen, kwakers, hernhutters, doopsgezinden, collegianten, lutherschen, roomschen, en van protestantsche godgeleerden in het buitenland. 172 blz. 1864.
III. Stukken betreffende de geschiedenis van Nederland en andere landen. 70 + 28 blz. 1862.

Catalogus der boeken en handschriften van de bibliotheek der *Remonstrantsche gemeente* te Amsterdam. 118 blz. Amsterdam 1877. 8°.

Lijst der kaarten in bezit van het *Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap* op 1 Januari 1887. 47 blz. Amsterdam 1887. 8°.

Lijst van boeken behoorende aan het *Kon. Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap*. 80 blz. Amsterdam 1891. 8°.

Catalogus der bibliotheek van het *Wiskundig genootschap: Een onvermoeide arbeid komt alles te boven,* te Amsterdam. 112 blz. Amsterdam 1883. 8°.

————. Eerste vijfjarig vervolg. 20 blz. 8°.
————. Vervolg 1 Jan. 1891. 15 blz. 8°.
————. 3e vervolg 1 Jan. 1893. 20 blz. 8°.
————. 4e vervolg 1 Jan. 1897. 43 blz. 8°.

Catalogus van de bibliotheken der *Maatschappij tot bevordering der toonkunst*, en der *Vereeniging voor Noord-Nederlands muziekgeschiedenis.* 145 + XXII blz. Amsterdam 1884. 8°.

————. Supplement. 47 blz. Amsterdam 1895. 8°.

Catalogus van de Paedagogische bibliotheek van het *Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap.* 225 blz. Amsterdam 1891. 8°.

————. Supplement. 248 blz. Amst. 1899. 8°.

————. Aanwinsten 1899/1900. 42 blz. Amst. 1900. 8°. – Overdruk.

————. Aanwinsten 1900/1901. 52 blz. Amst. 1902. 8°. – Overdruk.

Catalogi van handschriften.

Catalogus van handschriften uit de bibliotheek van wijlen den hoogleeraar Willem Moll. door Curatoren der Universiteit van Amsterdam aangekocht uit de schenking van Mr. C. M. J. Willeumier voor de Bibliotheek der universiteit van Amsterdam. 17 blz. Amsterdam 1880. 8°.

Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam. Catalogus der handschriften. I. Schenking-Diederichs, Nederlandsche afdeeling. Bewerkt door J. Hellendoorn. 312 blz. Amsterdam 1899. 8°.

————. Catalogus der handschriften. II. De handschriften der Stedelijke Bibliotheek, met de latere aanwinsten. Bewerkt door M. B. Mendes da Costa. xxxix + 277 blz. Amsterdam 1902. 8°.

Ter perse:

————. Catalogus der handschriften III. Schenking-Diederichs, Fransche afdeeling.

In voorbereiding:

————. Catalogus van de handschriften der Remonstrantsche Kerk, en van die van andere in bruikleen ontvangen verzamelingen.

————. Catalogus van brieven, niet behoorende tot de schenking-Diederichs.

DE HANDSCHRIFTENVERZAMELING SEDERT 1878.

Ieder die het bovenstaande overzicht van de ontwikkeling der Bibliotheek in de laatste vijfentwintig jaren gelezen heeft, zal begrijpen, dat de handschriftenverzameling van de Stedelijke Bibliotheek, waarvan de geschiedenis hiervoor is geschetst, slechts een klein deel is van den geheelen handschriftenvoorraad die nu in de Universiteits-Bibliotheek bewaard wordt. Nagenoeg elke grootere schenking, ieder bruikleencontract bracht vanzelf met de boeken een kleiner of grooter getal handschriften aan. Bovendien werden dikwijls enkele handschriften of geheele verzamelingen van manuscripten geschonken of gelegateerd, en eindelijk werd door aankoop zeer veel verkregen. De in bruikleen ontvangen handschriften zijn meestal met de boekerijen waartoe zij behooren, beschreven. Eene vervanging van al deze in tal van catalogen en supplementen verspreide beschrijvingen is natuurlijk gewenscht, te meer, daar zij dikwijls geheel onvoldoende zijn. Nog noodiger scheen echter een nieuwe catalogus van de in eigendom aan de Stad behoorende handschriften; van de aanwinsten was alleen de in 1880 gekochte collectie MOLL gecatalogiseerd (zie bl. XXXII), en al is het overige meerendeels van veel minder belang, toch deed zich de behoefte aan een catalogus, waarin alles weer bijeen te vinden is, steeds sterker gevoelen. Intusschen scheen het wenschelijk, de brieven afzonderlijk, alfabetisch te beschrijven, om hiervoor eenheid van systeem te verkrijgen met de beschrijving van de collectie-DIEDERICHS.

Dit deel van den catalogus bevat dus alle handschriften die aan de Stad behooren, met uitzondering van de brieven.[1]) Om in de groote massa eene eenigzins overzichtelijke orde te brengen, is eene indeeling in hoofdgroepen aangebracht, terwijl een alfabetisch register tegelijk het opzoeken naar namen, onderwerpen en vakken mogelijk maakt. Evenals in den catalogus DIEDERICHS zijn de nummers en letters die de plaatsing in kast of doos aanwijzen, zooveel mogelijk bij elken titel gedrukt.

Voorop gaat eene kleine bibliografische afdeeling, waarop de Oostersche handschriften volgen. Deze zijn vermeerderd met eene collectie handschriften uit onzen Indischen arschipel, op palmbladen, op een na — een

[1]) Uitgezonderd zijn ook de handschriften der op zichzelve staande Bibliotheca Rosenthaliana.

variga van Felix meritis — in 1898 geschonken door den Heer R. VAN ECK te Breda. De volgende afdeeling is vermeerderd met een Grieksch handschrift (72), geschenk van Mr. W. W. v. LENNEP, en eene zeer groote verzameling dictaten en philologische aanteekeningen, uit de 18e en 19e eeuw; de jongste dezer aanwinsten, de dictaten van wijlen Prof. J. C. G. BOOT, kon eerst in het supplement worden opgenomen. Voor de moderne letterkunde (Nederlandsch en vreemde talen) bracht een geschenk van den Heer BORMANS (1890) eene belangrijke aanwinst van oude tekstfragmenten, terwijl de latere literatuur door de groote verzamelingen HILMAN, POTGIETER, DE BULL enz. zeer vermeerderd werd. In twee kleinere afdeelingen wordt bijeen vermeld wat op onderwijs en opvoeding — de geschiedenis van het Athenaeum illustre vooral — betrekking heeft, en wat van wijsgeerigen inhoud is. Dan volgt de afdeeling godgeleerdheid, waarin de groote verzameling middeleeuwsche teksten, van Prof. MOLL afkomstig — nu en dan door aankoop nog vermeerderd — op den voorgrond komt; verder is de verzameling dictaten sterk aangegroeid, terwijl eindelijk het groote werk van P. A. BORGER (nº. 749) als bijzonder belangrijk voor de geschiedenis der Hervormde kerk in ons land vermelding verdient. Voor de Rechts- en Staatswetenschappen brachten de collecties BRUGMANS en DE BOSCH KEMPER belangrijke aanwinsten. Voor de geschiedenis kwam het een en ander uit de boeken van wijlen Mr. N. J. DEN TEX, terwijl eene afzonderlijke afdeeling genealogie en personalia in alphabetische orde een aantal stukken van de meest verschillende herkomst bevat, waaronder eene verzameling papieren van de families VAN LIMBORCH, DE RIEMER, VAN DER MEERSCH e.a. afkomstig, in 1893 aangekocht. De afdeelingen land- en volkenkunde en wis- en natuurkundige wetenschappen zijn niet zeer omvangrijk, de Geneeskunde groeide vooral door de collectie VAN GEUNS iets sterker aan. Bij de afdeeling Schoone kunsten verdient de schenking van den Heer EISENMANN te Cassel (1895) afzonderlijk vermelding (nrs. 1446, 1447). Verder zijn de aanwinsten op tooneelgebied niet onbeduidend; naast de verzameling HILMAN zijn vooral de hss. van C. W. THÖNE (schenking 1899) en die van den heer en mevrouw VERBEEK-VAN DER SANDE (gekocht in 1902) voor het Amsterdamsche tooneel van belang (nrs. 1504, 1579, 1580). Eenige oude missalen van het kasteel Heeswijk afkomstig (nº. 1515—1818) behooren tot de laatste aankoopen. [1])

Daar bij deze geheel nieuwe indeeling der verzameling de handschriften van een zelfde herkomst over verschillende afdeelingen verspreid zijn, volgen hier eenige tabellen, waarin de nummers van de handschritten die uit ééne verzameling afkomstig zijn, bijeen zijn geplaatst. Het is geene compleete opgave van de herkomst van alle aanwinsten; dikwijls is niets genoteerd, soms om de onbelangrijkheid, soms omdat de schenkers niet wilden dat van hunne schenking melding werd gemaakt.

---

[1]) Aangekocht zijn, behalve de verzameling MOLL en de collectie VAN LIMBORCH, o.a. de nrs. 582, 622, 804, 818, 928, 1564.

Van de handschriften der Stedelijke Bibliotheek zijn niet in dezen catalogus opgenomen de nrs. 54—56 (deze nrs. behooren aan de Maatschappij tot bevordering der geneeskunde), n°. 176 (later te beschrijven onder de brieven), en de nrs. 184, 190, 197, 200, 201, in 1878 naar het stedelijke archief overgebracht. Voor de overige wijst de volgende tabel de nieuwe nummers aan.

Sted. Bibl.	*nieuw nummer.*	*Sted. Bibl.*	*nieuw nummer.*	*Sted. Bibl.*	*nieuw nummer.*
1	32	38	647	77	74
2	34	39	648	78	75
3	38	40	649	79	76
4	39	41	895	80	77
5	40	42	41	81	73
6	49	43	635	82	252
7	43, 1260	44	636	83	208
8	48	45	637	84	209
9	46	46	893	85	210
10	47	47	894	86	243
11	66	48	892	87	246
12	67	49	800	88	157
13	69	50	811	89	884
14	68	51	781	90	638
15	15	52	914	91	141
16	70	53	1053	92	142
17	71	57	1333	93	235
18	84	58	1334	94	236
19	85	59	1523	95	258
20	86	60	1442	96	257
21	89	61	905	97	133
22	498	62	1528	98	148
23	597	63	1470	99	149
24	598	64	1465	100	228
25	599	65	1443	101	229
26	1	66	1436	102	230
27	2	67	1448	103	231
28	1514	67*	1133	104	232
29	625	68	1438	105	204
30	639	69	501	106	205
31	640	70	265	107	227
32	641	71	144	108	146
33	642	72	145	109	206
34	643	73	250	110	226
35	644	74	87	111	885
36	645	75	78	112	887
37	646	76	81	113	1098

Sted. Bibl.	nieuw nummer.	Sted. Bibl.	nieuw nummer.	Sted. Bibl.	nieuw nummer.
114	880	140	679	166	1430
115	140	141	665	167	1403
116	900	142	666	168	1331
117	899	143	667	169	1350
118	902	144	678	170	1239
119	921	145	664	171	1240
120	922	146	668	172	1550
121	920	147	670	173	1530
122	927	148	671	174	1471
123	977	149	669	175	1472
124	929	150	675	177	247
125	277	151	630	178	248
126	278	152	626	179	218
127	1124	153	673	180	44
128	1125	154	672	181	45
129	279	155	674	182	214
130	479	156	677	183	131
131	959	157	708	185	901
132	962	158	793	186	955
133	932	159	785	187	1529
134	28	160	776	188	974
135	3	161	792	189	986
136	684	162	789	191—196. .	979
137	680	163	814	198	495
138	682	164	853	199	926
139	676	165	831		

Verder waren nog een aantal hss. in andere afdeelingen van den catalogus der stedelijke bibliotheek beschreven, t. w. de nieuwe nrs. 5, 12, 18, 82, 211, 212, 596, 802, 803, 972, 973, 1332, 1351, 1452—1454, 1456—1464.

Van de verzameling Moll zijn niet opgenomen de nrs. 45, 73, 74, 78, 79 (geene handschriften; voor de beide laatste zie de noot bij 609), n°. 82 (fragmentblaadjes) en n°. 90. Het laatste is in 1883 in ruil voor een oud Amsterdamsch drukje aan de gemeente Haarlem afgestaan. Ziehier overigens de nieuwe nummers, die nu aan de handschriften der verzameling gegeven zijn.

Catalogus Moll.	nieuw nummer.	Catalogus Moll.	nieuw nummer.	Catalogus Moll.	nieuw nummer.
1	533	7	511	12	521
2	604	[7 var. . .	512]	13	513
3	570	8	515	14	514
4	602	9	518	15	522
5	547	10	516	16	519
6	548	11	517	17	520

Catalogus Moll.	*nieuw nummer.*	*Catalogus Moll.*	*nieuw nummer.*	*Catalogus Moll.*	*nieuw nummer.*
18	523	40	549	62	601
19	587	41	550	63	1520
20	524	42	551	64	589
21	525	43	526	65	558
22	527	44	578	66	592
23	528	46	603	67	586
24	529	47	571	68	585
25	530	48	590	69—71	608
26	472	49	534	72, 75	609
27	536	50	552	76	607
28	537	51	553	77	606
29	538	52	554	80	612
30	539	53	535	81	1467
31	540	54	594	83	595
32	541	55	555	84	998
33	542	55*	556	85	728
34	579	56	593	86	713
35	543	57	569	87	687
36	544	58	610	88	910
37	565	59	580	89	911
38	545	60	591	91	1140
39	546	61	588	92	1474

In den Tooneelcatalogus (1895) zijn de volgende hss. reeds beschreven: 293, 303, 311, 319, 337—340, 351, 356, 358, 363, 369, 370, 378, 411, 414, 415, 431, 439, 440, 442—445, 1130, 1226, 1277, 1475, 1479—1481, 1484, 1486—1492, 1494—1500, 1502, 1505—1508, 1510—1512.

Van het letterlievend genootschap Tot nut en beschaving zijn afkomstig de hss. 499, 500, 1319.

Van het Genootschap ter bevordering der natuur-, genees- en heelkunde: 1249, 1357, 1359, 1402, 1405, 1407—1410, 1420, 1429.

Van de maatschappij Felix Meritis: 10, 11, 54, 288, 827—829, 855, 1307, 1522, 1543.

Van het ontbonden studenten-gezelschap A. M. I. C. A., van het leesgezelschap C. L. I. O. en van de Holl. Maatsch. van fraaie kunsten en wetenschappen verzamelingen van archiefstukken: 488, 489, 1578.

Uit particuliere verzamelingen, meest door schenking en legaat, een enkel maal door aankoop, zijn de volgende nummers afkomstig. [1])

Beaujon. 865, 877, 878, 1547.

Beels. 13, 113—117, 125, 138, 139, 254, 313, 315—317, 320—324, 331, 496, 502, 503, 631—633, 705, 714, 799, 822, 833—835, 851, 852, 882, 933—936, 965, 967, 1024, 1072—1074, 1175, 1289, 1290, 1338, 1521, 1526, 1527, 1537.

1) Ter wille der kortheid worden alleen de familienamen in alfabetische orde genoemd.

De volgende aanteekeningen over enkele handschriften, na het afdrukken gemaakt, mogen hier ten slotte nog eene plaats vinden.

Van het testament van Buyck bezit het museum Amstelkring een authentiek exemplaar, gelijkluidend met het afschrift indertijd door Graaf Nahuys aan onze bibliotheek bezorgd (hs. 2). Voluit afgedrukt in: De Bont, Genealogische en biografische mededeelingen over de voorouders en afstammelingen vàn Joost Buyck Sijbrantz. Amsterdam 1902, blz. 95.

Voor hs. 520 *g.* zie men G. Visser, Hendrik Mande. 's Grav. 1899, en dezelfde in Ned. Arch. v. kerkg. 1901 blz. 249 vlgg., waar de tekst van bl. 86—97 is uitgegeven.

Over hs. 545*a* zie Meyboom, in Arch. v. Ned. kerkgesch. I bl. 173 vlgg. waar eenige varianten naar dit hs. zijn gepubliceerd.

Over hs. 555 zie H. Brugmans in den Gron. Volksalmanak v. 1902.

Hs. 557 is beschreven door G. H. v. Borssum Waalkes in Arch. v. Ned. kerkgesch. 6e dl., 1897, blz. 272 vlgg. waar bl. 216*b*—233*b* zijn afgedrukt o. d. t. „Een tractaat misschien door H. Mande opgesteld."

Hs. 574 heeft op bl. 13*b* het jaartal mccclxxxviij. De band van dit hs. is beschreven in: Weale, Bookbindings, onder n°. 297.

De hss. door Moll gevonden in en geleend uit de familiebibliotheek van het geslacht van Rhemen, berustende in den Gelderschen toren te Spankeren, waarvan onze hss. 585 en 586 afschriften zijn, berusten nu in het Rijks-archiefdepôt te Arnhem. Een afschrift van het hs. D van de hand van Acquoy met vele aanteekeningen is in de Koninklijke Bibliotheek. Zie Brinkerink in: Ned. Archief v. kerkgesch. 1901, blz. 320.

Over hs. 606 *c* zie Pijper in: Arch. v. Ned. kerkgesch. V blz. 245 vlg.

BIBLIOTHEKEN. — BIBLIOGRAPHIE.

1.

a. JACOB BUYCK, Index siue Catalogus omnium Librorum meorum et pretium eorumdem. (Blz. 1.)

b. ——————, Dominica 20 Trinitatis: De Nuptiis concio. (Blz. 49.)

c. ——————, Dominica 21 Trinitatis: Ex Epistola (Pauli ad Ephes.). de Armis Christianis. (Blz. 63.)

d. ——————, In festo Nativitatis Christi concio: De triplici Christi generatione. (Blz. 108.)

e. ——————, Carmina Miscellanea. (Blz. 114.)

Eigenhandig geschreven. — 138 blz. f⁰. 1 D 1

Op de eerste blz. het distichon:

„Vsserat haereticus cunctos, mea gaudia, libros,
Reddidit at numero fertiliore deus".

De *Sermones de Armis Christianis* zijn onderteekend: „*Calcariae, anno* 1589, *pridie beati Lucae Euangelistae.*

De *Carmina*, waarbij enkele Hollandsche, schijnen meerendeels door Buyck omstreeks 1580—1600 geschreven te zijn. Een gedicht op den Aartshertog Ernestus o. a. slaat op gebeurtenissen in 1593 en 1594 voorgevallen.

De catalogus, alphabetisch gesteld, meerendeels op de voornamen der schrijvers, schijnt in 1577 samengesteld en tot 1588 bijgeschreven te zijn. Bij de later aangekochte werken is de plaats, waar, en bij bijna alle de prijs, waarvoor ze zijn gekocht, aangeteekend, en bij sommige is de bestemming aangewezen, bijv.: „*Xantensis civitatis origo. Est Liber scriptus, in Quarto cum claustris. Emi Calcariae anno* 1588 — *paruo pretio, sed magno dignus est. Post mortem meam cupio, ut donetur Capitulo sive Decano Xantensi, cui non erit inutilis*".

De gedrukte boeken in dezen catalogus voorkomende zijn nog meerendeels in de Universiteits-Bibliotheek aanwezig, van de handschriften slechts vier.

2.

Translaat van het tweede Testament of Codicil van den Heere Jacob Buyck, Canonick tot Emmerick, van 4 September 1599, voor den Notaris Jacobus Cocchemius.

Afschrift van 9 Maart 1858, naar het oorspronkelijke, voorhanden in het Grafelijk Archief van Horstmeer en van Ahuys, gezegd Nahuys, blijkens onderschrift van Graaf Nahuys te Utrecht. — 5 blz. f⁰. I A 19[1]

In dit testament komt betreffende de bibliotheek van Buyck het volgende voor: „*Myn Librije met alle myn boeken, wesende myn ryckdomme ende sinlichede, beveel ick geheelijcken zonder datter eenich boeck aff verdwalen sal moghen mijn broeder Hendrick totter tyd dat hy de selve tot het gebruyck van imandt van ons bloedt die Catholyck is, ofte tot een ander Catholyck gebruyck bekert*".

Vergelijk: Catalogus van de Bibliotheek der stad Amsterdam, 1856—58, Voorbericht blz. V en den titel van hs. No. 27. — Zie ook: H. C. Rogge, Geschiedenis der stedelijke boekerij van Amsterdam, blz. 4 en 5.

3.

Extract uit de notulen van den Raad der gemeente van Amsterdam, dd. 6 September 1797, waarbij o. m. bepaald wordt, dat de Stads Bibliotheek éénmaal 's weeks voor het publiek zal open gesteld worden. — 3 blz. f⁰. 1 A 19^2

4.

J. **SCHELTEMA**, Verslag over de [ter Stads-bibliotheek (?)] in handschrift aanwezige brieven van P. Czn. Hooft. Amsterdam 6 April 1807. — f⁰. E 98

5.

Catalogus op de Collectio Voorstiana (Verzameling Dissertaties, Redevoeringen enz., zie Cat. II, pag. 8).

5 dln., met een alphabetischen index der schrijvers in 3 dln., benevens nog 1 dl. index en 1 dl. register. — 4⁰. VI F 1—10

6.

Adversaria betrekking hebbende op de Bibliotheek der stad Amsterdam, bijeenverzameld door P. A. Tiele. — In 4⁰. portefeuille. IV F 10

Hieronder enkele gedrukte stukken.

7.

Catalogus librorum Iesuiticorum et Anti-Iesuiticorum bibliothecae Gerardi Schimmelpenninck J. F. — 8⁰. IV F 2

8.

Lijst der boekwerken op 9 Jan. 1882 door Oud-studenten in de Rechten aan de Universiteits-Bibliotheek ten geschenke aangeboden.

7 blz. met door H. Berkhout gecalligrapheerd titelblad. — f⁰. II B 22

9.

Lijst der deelnemers aan het geschenk aan de Universiteits-Bibliotheek in 1882. — f⁰. Ap 1

10.

Catalogus der bibliotheek van de maatschappij Felix Meritis. Bijgehouden tot 1830. — 4⁰. VI E 17

11.

Katalogus der bibliotheek van de maatschappij Felix Meritis, 1830 (2 ex.) en 1855, en van de afdeeling Koophandel, 1854 (?) en 1856. Alle doorschoten en bijgeschreven. — 8⁰. IV G 29

Hierbij twee schrijfboeken 4⁰. met aanteekeningen betreffende de bibliotheek van Felix Meritis.

12.

P. SCHELTEMA, Catalogus der Boeken behoorende tot de Bibliotheek van het Archief der stad Amsterdam. 1851. — f⁰. I A 19^{3}

13.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Beschrijving van een boekdeel in 4⁰., zijnde een MScript op perkament, berustende op de Charterkamer van 't Stad-huis te Haarlem. — f⁰. Ap 2

14.

Processen Verbaal betreffende het wegvoeren van eenige boeken uit de bibliotheek van den grooten Raad van Mechelen omstreeks 1795 en berging in een klooster. — f⁰. en 4⁰. VI A 33^{8}

Hierbij een brief van C. VERREYT aan P. A. BORGER.

15.

ΠΙΝΑΞ *σὺν θεῷ ἁγίῳ πάντων τῶν βιβλίων τῆς βιβλιοθήκης.* — Catalogus der Grieksche handschriften in de bibliotheek van het Vaticaan. Hs. van de 16e eeuw. — 97 bln. f⁰. I C 16

Boven aan de 1e pagina staat: Index Bibliothecae Vaticanae.

Band van Cardinaal GRANVELLE, kalfsleder, verguld op snede en plat, met koperen sloten.

16.

a. **Indiculus Juridicorum Graecorum** in Bibliotheca Medicea. — 12 blz. 4⁰.

b. **Index operum Juridicorum** [Gallorum], quae inedita adservantur in Bibliothecis duorum celebrium apud Parisienses Advocatorum. — 10 blz. 4⁰.

c. **Indiculus librorum quorundam** a JCtis literarum humaniorum peritis scriptorum. — 6 blz. 4⁰.

d. **Gerh. Joh. Vossii scripta inedita** partim perfecta partim non. Index. — 3 blz. f⁰. IV C 26h

De Indices *a* en *b* zijn door C. A. DUKER gecopieerd naar de opgaven ontvangen van BRENCMANNUS, en index *d* naar de papieren van GERH. VOSSIUS, Raadsheer in het Hof van Vlaanderen.

17.

Index alter scriptorum et commentatorum, qui veteribus, hic memoratis, lucem affuderunt, laudatorum vel reprehensorum a CHRISTOFORO SAXIO. – 4⁰. IV F 23c

18.

Catalogus librorum quos possidet Otto Arntzenius.

Misschien door Arntzenius, Rector der Lat. School te Amsterdam, zelf geschreven. — 8⁰. IV J 21

19.

HENR. CONST. CRAS, Historisch verslag der geschriften van Elias Luzac. — 4 blz. f⁰. II* A 25g

20.

Beschrijving van merkwaardige oude boeken in het bezit van J. Enschedé te Haarlem omstreeks 1800. — 61 blz. f⁰. II* A 26h

21.

Bibliotheca Boschiana sive Catalogus librorum qui studiis inservierunt Hieronymi de Bosch. Amstelodami, 1812. — 8⁰. V C 9

In margine staan geschreven de namen der koopers en de besteede prijzen.

22.

Lijsten, aanteekeningen en brieven de boekerij van Joh. Melch. Kemper betreffende. II* A 10c

23.

Catalogus van geschriften enz. van Joh. Melch. Kemper. — 4⁰. VI D 9

24.

Volledige opgaaf der werken van Ev. Joh. Potgieter. Aj 22

25.

Catalogus der Bibliotheek van Jer. de Bosch Kemper. Afdeeling: Genaaide boeken. Alphabetische naamlijst der schrijvers. — 4⁰. VI D 8

26.

WILL. BILDERDIJK, Verhandeling over de uitvinding der drukkunst.

Afschrift van D. Groebe. 1814. — 8⁰.

27.

Aanteekeningen op: Corn. à Beughem, Incunabula typographiae sive catalogus librorum scriptorumque proximis ab inventione typographiae annis usque ad MD editorum. Amstelodami apud Joann. Wolters. 1688.

De aanteekeningen zijn geschreven op een doorschoten exemplaar van het werk. — 12⁰. V J 47

28.

Naamlijst van Boeken, uitgegeven in Nederland 1524—1700.

Hs. uit het laatst der 18e eeuw. — 4 dln. 4⁰. I D 56—59

Zeer onvolledig. Op 1524 worden twee titels vermeld, op 1526 één, en dan volgt 1544 met vier titels, 1549 met twee, 1554 met drie titels enz.; op het jaar 1698 één, 1699 drie, 1700 één titel. Er is volstrekt geen bepaalde orde in acht genomen; de schrijvers staan niet voorop; de titel begint met het eerste woord daarvan. Een menigte bladen zijn tot aanvulling wit gelaten.

29.

JAMES JOHN TEDING VAN BERKHOUT, Bibliotheca mathematica physica astronomica Neerlandica. 1600—1835. — 3 dln. f⁰. II B 25—27

Op de binnenzijde van den omslag staat deze aanteekening:

Tituli librorum, qui in hocce catalogo citantur, ex ipsorum inspectione cogniti. Continet hic catalogus non tantum libros, quorum auctores Neerlandici fuere, sed et illos, qui, ab alienigenis conscripti, in hisce regionibus impressi sunt.

30.

JAMES JOHN TEDING VAN BERKHOUT, Zeevaartkunde. Vergelijkende schets van hetgeen in dit vak is geschreven en uitgegeven. — Tot grondslag voor deze vergelijking is genomen het werk van A. DE GRAAF, getiteld „de groote zeevaert in seven boecken" en uitgegeven te Amsterdam in 1658 bij Pieter Goos. — f⁰. IV B 30

31.

Lijst van pseudoniemen, met aanwijzing van de daarmede bedoelde personen en zaken.

Hs. uit het laatst der 17e eeuw. — 1 blz. f⁰. afgesneden, in 8⁰ omslag. IV H 39

In welk geschrift die pseudoniemen voorkomen is niet bekend.

OOSTERSCHE TALEN.

32.

a. **HIPPOCRATES**, Aphorismen, in 7 Hoofdstukken, in het Hebreeuwsch, met een verklaring van MOZES DE RIËTTI. (Bl. 3*a*—46*a*.)

b. ————, Prognostica, in het Hebreeuwsch. (Bl. 46*b*—51*a*.)

Vooraan: Geneeskundige stellingen en vraagstukken, en geneeskundige bepalingen, in het Hebreeuwsch, met Latijnsche vertaling van de laatste in Hebreeuwsche letters. (Bl. 1*a*—2*a*.)

Achteraan: Verklaring der in de Aphorismen gebezigde kunsttermen, in het Hebreeuwsch. (Bl. 52*b*—55*b*.)

Handschrift in Rabbijnsch of zoogenaamd Raschi-schrift, van een zeer oude hand (waarschijnlijk uit de vijftiende eeuw), met vele glossen en tekstverbeteringen in margine. — 55 bln. 4⁰. VI E 7

De bijvoegsels vooraan en achteraan zijn van een latere hand.
Tegenover blad 3*a* staat een Hebreeuwsche inscriptie, vermeldend dat WERNERUS HELMICHIUS dit hs. van CORNELIUS BOMBERG ten geschenke heeft gekregen.

33.

DAVID KIMCHI, Tesjoebot. — Wederlegging van de Christelijke opvatting van eenige Psalmen.

Hs. in Hebreeuwsche quadraatletter, vermoedelijk van een Duitsche hand uit de 17e eeuw. — 8 blz. 4⁰. IV F 23a

34.

MOSE GIDEON ABUDIENTE, Abnê Schôham (Onyx-steenen). Hebreeuwsch Leerdicht, in 102 achtregelige coupletten. Gevolgd door eenige andere kleine gedichten en grafschriften.

Vooraan: een lofrede op Abudiente, in proza en poëzie, door MOZES JOZEF BELMONTE (2 blz.). Daarna een voorbericht van des dichters zoon, door D. FRANCO MENDES in het Hebreeuwsch overgebracht.

Achteraan: een narede van FRANCO MENDES.

Handschrift op papier — de titel alleen op perkament — gecopieerd in gepunctueerd Rabbijnsch of Raschi-schrift, door D. FRANCO MENDES. Amsterdam 5491 (1731). — 31 bln. 8⁰. I F 20

Enkele coupletten van dit leerdicht zijn opgenomen in het Hebreeuwsche tijdschrift *Meassef* voor 1785 en 1790.

35.

J. ABAS, [De eerste 40 verzen uit het eerste boek der Tristia van P. Ovidius Naso in het Hebreeuwsch vertaald]. — 1 blz. f⁰. G 5

36.

[Eerste Hoofdstuk van het Evangelie naar Mattheus in het Hebreeuwsch vertaald]. — 3 bldz. 16⁰. F 15

37.

THEOD. SCHELTINGA, Manuale lexicon Hebraicum deperdita verborum in bibliis themata ex dialecto Arabica restituens. 1759—1763.

Hs. van J. VAN NUYS KLINKENBERG. — 4 dln., 1557 blz. 4⁰. VI C 11—14

38.

ABOE SCHODJA AHMED IBN AL-HASAN AL-ISFAHâNI, Al-mokhtassar fi 'l-fikh 'ala madzhab as-Schâfe'i. — Kort begrip van het Islamitische recht, volgens de Schafe'itische sekte, in het Arabisch.

Het handschrift bevat alleen de volgende hoofdstukken: 1. Over de reinigingen; 2. Over het gebed; 3. Over de gewijde gaven (aalmoezen); 4. Over de vasten; 5. Over de bedevaart naar Mekka; 6. Over koop en verkoop; 7. Over erfmaking en erfopvolging; en gedeeltelijk 8. Over het huwelijk.

Net geschreven handschrift, zeer bevlekt, het eerste blad beschadigd. — 54 bln. 4⁰. I F 31

H. RELAND heeft dit hs. gebruikt voor zijn werk: *De religione Mohammedica*, en het onder den titel *Systema Amstelodamense minus* vermeld in den *Index Manuscriptorum*, n⁰. XXV.

39.

Al-Idhah fi 'l-fikh. — Verklaring van het Islamitische recht, in het Arabisch.

Het handschrift bevat 53 hoofdstukken; de overige ontbreken. — Voorin een Latijnsche inhoudsopgave.

Fraai geschreven en onafgesneden handschrift, het titelblad beschadigd. — 107 bln. f⁰. I H 1

De schrijver wordt niet genoemd en het boek niet vermeld in HADJI KHALFA's Bibliographisch Woordenboek.

H. RELAND heeft dit hs. gebruikt voor zijn werk *De religione Mohammedica* en het onder den titel: *Systema Amstelodamense majus* vermeld in den *Index Manuscriptorum*, n⁰. XXVI.

40.

DJELALOE 'D-DìN MOHAMMED IBN ABDI'R-RAHMAN AL-KAZWINI. Al-Idhah fi 'l ma'ânî wa'l-bajân. — Verklaring der regelen van den periodebouw en van den goeden stijl, in het Arabisch.

Dit werk, bekend als „de Idhah van KAZWINI", is een commentaar op talkhîs-al-mîftâh, het beroemde compendium der rhetorica van denzelfden schrijver, dien men den Prediker van Damascus noemde.

Hs. op zwaar, geglansd papier, met een menigte randglossen.— 65 bln. f⁰. I H 28

Een uittreksel van bovenbedoeld Compendium is uitgegeven door A. F. MEHREN, *Die Rhetorik der Araber* (Kopenhagen und Wien 1853). — Zie over de *Idhah* aldaar blz. 8, en vooral HADJI KHALFA, Tom. I. p. 509.

41.

N. G. SCHROEDER. Observationes in Ibn Doreidi poemation. — Hierbij een Latijnsche vertaling van hetzelfde gedicht.

Geschreven door J. WILLMET, 1772. — 163 blz. 4⁰. I H 6

42.

WILL. BILDERDIJK, Aanteekeningen in het Latijn betreffende de Arabische Commentatoren van de gedichten Moällakât.

Niet compleet. — 6 blz. f⁰. W 145

43.

Afschrift van een Arabischen brief van Sultan Ali Schajantouri aan de Bewindhebbers der West-Indische Compagnie. 5 Sabun 1133 (= 1 Juni 1721). — Met interlineaire Latijnsche en Hollandsche vertaling, en kantteekeningen de taal betreffende. — 1 bl. f⁰. VI H 3ᵘ

44.

JAC. AMERSFOORDT. Annotationes in Jac. Scheidii Glossarium Arabico-Latinum Manuale.

Eigenhandig geschreven op een doorschoten exemplaar van J. Scheidii Glossarium etc. Ed. alt. Lugduni Batavorum 1787. — 4⁰. I H 21

45.

JAC. AMERSFOORDT, Annotationes ad Jo. Willmeti Lexicon Linguae Arabicae in Coranum Haririum et Vitam Timuri.

Eigenhandig geschreven. — 206 blz. 4⁰. I H 16

46.

Psalmen, in het Syrisch.

Het handschrift bevat tevens: *a.* het Lied van Mozes en der zonen van Israël, uit Exodus XV; *b.* het Lied van Jesaja, uit Jes. XLII 10—13; *c.* het tweede Lied van Mozes of het eerste gedeelte van het lied: Deuteron. XXXII 1—21a; *d.* het derde Lied (niet der Makkabeën, zooals er foutief staat, maar) van Mozes of het tweede gedeelte van het tweede Lied van Mozes: Deuteron. XXXII, 21b—43.

Hs. in Estrangelo-schrift. 219 bln. 8⁰. I F 18

47.

De Boeken Baruch, Daniel met het bijvoegsel over Bel en den Draak, en de twaalf kleine Profeten, in het Syrisch.

Hs. in Estrangelo-schrift. — 177 bln. 8⁰. I F 19

48.

Het Nieuwe Testament, in het Syrisch.

Hs. in Estrangelo-schrift, 1712. — 432 bln. 4⁰. I E 39

Op de Handelingen der Apostelen volgen de brieven van Jacobus, de eerste van Petrus, de eerste van Johannes en vervolgens alle brieven van Paulus.

Er zijn bijgevoegd twee Liturgien, de eerste ter gedachtenis aan alle Apostelen in het algemeen en aan elk in het bijzonder, de laatste uitsluitend ter gedachtenis aan den Apostel Thomas.

Aan het slot van den brief aan de Hebreën, waarmede het hs. eindigt, is het jaar opgeteekend, waarin het geschreven is.

49.

Het Oude Testament in het Turksch. — Vertaling van ALBERTUS BOBOVIUS (BOBOWSKI).

Aan dit handschrift, te Konstantinopel vervaardigd voor Laurens de Geer te Amsterdam, ontbreken de Vijf Boeken van Mozes, die er echter oorspronkelijk bij geweest zijn. Van sommige andere boeken zijn daarentegen twee exemplaren aanwezig. Alle boeken zijn althans in één van beide exemplaren, van vocaalpunten voorzien, behalve Jesaja, Jeremia, Ezechiel en Daniel. Het tweede exemplaar van de Psalmen is aan het einde beschadigd.

Hierbij in een portefeuille: Aanteekening der data en gelegenheden van ontvangst uit Konstantinopel van de verschillende boeken der vertaling, waarbij ook de Vijf Boeken van Mozes, in 1662 (?) — 1666. Waarschijnlijk van de hand van L. DE GEER.

Het hs. is fraai geschreven op losse bladen, in quaternen te zamen gevoegd, in 4⁰. In een cederhouten kistje. VI H 2

Men vergelijke voorts: Catalogus van de Bibliotheek der stad Amsterdam, Hs. No. 6, en de brieven van:

Theod. Petraeus aan Levinus Warnerus, Leiden 24 Dec. 1662.

J. Comenius aan Levinus Warnerus, Amsterdam 4 Jan. 1663.

J. Comenius aan L. de Geer, z. p. 5 Dec. 1664.

Jacob Gool (Golius) aan L. de Geer, Leiden 5 April 1666.

Aangekocht in 1783 uit de bibliotheek van Thomas Vieroot.

50.

Afschrift van de Perzische inscriptie op het graf van Ferîd-Eddin-Athar. — 2 bln. E 44

51.

Wetboek in het Maleisch, handelend over de gebruiken en instellingen in Gorontalo.

Onvolledig. — 26 blz. f⁰. III* A 10

52.

Wiwaha.

Fragment. — Op 78 palmbladen van 48 cm.

53.

Pandji.

Fragment. — Op 61 opengereten palmbladen van 47 cm., door twee houten latten gesloten (tjakepan). Bl. 1—3 ontbreken.

54.

Wariga in het Oud-Javaansch.

Afkomstig uit Bali. — Op 38 ongelijke palmbladen van 45—79 cm. (embatëmbatan).

De taal van deze serie astrologische wichelregels heeft hier en daar een jongere tint, en nu en dan is ook Balineesche invloed merkbaar.

In het midden is een gedeelte geschreven op de keerzijden van een opengereten blad uit een Kakawin met Balineesche onder en boven bijgeschreven toelichting.

De bladen zijn grootendeels genummerd.

55.

Wariga in het Kawi. Kidoeng.

Fragment. — Op 40 palmbladen van 53 cm. en 1 van 46 cm.

Vermeld in R. VAN ECK, Mégantakâ, Inl. bl. XI, in Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap, dl. XXXVIII.

56.

Gedicht in het Kawi.

Fragment. — Op 41 palmbladen van 49 cm.

57.

Gedicht in het Kawi.

Fragment. — Op 39 opengereten palmbladen van 41 cm., door twee houten latten gesloten (tjakepan).

58.

Histri Tandjoeng. Kidoeng.

Op 24 palmbladen van 66 à 67 cm.

Vermeld in R. VAN ECK, Mégantakâ, Inl. bl. X, in Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap, dl. XXXVIII.

59.

Darma Djati. Kidoeng.

Fragment. — Op 7 palmbladen van 59 cm.

60.

Darma Djati. Kidoeng.

Op 8 palmbladen van 51 cm.

61.

Hamad. Gagoeritan.

Op 12 palmbladen van 43 cm. Bl. 1 en 2 ontbreken.

Vermeld in R. VAN ECK, Mégantakå, Inl. bl. XII, in Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap, dl. XXXVIII.

62.

Djaja-prana. Gagoeritan.

Op 21 palmbladen van 40 cm. Bl. 14 ontbreekt.

Vermeld in A. VAN ECK, Mégantakå, Inl. bl. XI, in Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap, dl. XXXVIII.

63.

Brief in het Balineesch, uit Koerangarem aan den Rijksbestuurder van Boelèlèng.

Op 2 palmbladen van 32 cm. en 1 van 16 cm.

64.

Brief in het Balineesch, van den Vorst van Bangli aan den Adsistent-Resident van Boelèlèng.

Op 1 palmblad van 27 cm.

65.

Brief in het Balineesch, van den Vorst van Taboean aan dien van Boelèlèng.

Op 2 palmbladen van 28 cm.

GRIEKSCH. — LATIJN.

66.

a. **DEMETRIUS CHALCONDYLES**, [Inleiding op het leven van Homerus en op de Ilias]. Zonder titel. Aanvangende: *Δημήτριος ὁ Χαλκονδύλης τοῖς ἐντευξομένοις εὖ πράττειν.—Μάλιστα μὲν τιμᾶν τε καὶ ἄγασθαι προσήκει* (enz.) (Bl. 1*a.*)

b. **HERODOTUS**, *Ἡρόδοτος ὁ Ἁλικαρνασεὺς περὶ Ὁμήρου γενέσεως καὶ ἡλικίης καί βιοτῆς τάδε ἱστόρηκε.* (Bl. 2*b.*)

c. **PLUTARCHUS.** *Πλουτάρχου εἰς τὸν βίον τοῦ Ὁμήρου.* (Bl. 9*b.*)

d. **DIO CHRYSOSTOMUS**, *Περὶ Ὁμήρου λόγος Δίωνος του Χρυσοστόμου.* (Bl. 43*b*)

Hs. uit de 15e eeuw. — 44 bln. f°. I H 22

Het eerste blad is zwaar beschadigd.

De vier stukken staan vooraan in de door Demetrius Chalcondyles bezorgde editio princeps van Homerus, Florence 1488.

67.

a. **ATHANASIUS**, *τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, κατὰ Ἀρειανῶν* (gew. gen. *λόγος κατὰ Ἑλλήνων*). (Bl. 1*a.*)

b. ———, *τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ θεοῦ λόγου· καὶ τῆς διὰ σώματος πρὸς ἡμᾶς ἐπιφανείας αὐτοῦ.* (Bl. 33*a.*)

c. ———, *τοῦ αὐτοῦ διάλεκτος ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν συνόδῳ πρὸς Ἄρειον.* (Bl. 68*a.*)

d. ———, *τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐπισκόπους Αἰγύπτου καὶ Λιβύης ἐπιστολὴ ἐγκύκλιος κατὰ Ἀρειανῶν.* (Bl. 91*b.*)

e. ———, *τοῦ αὐτοῦ λόγος, κατὰ Ἀρειανῶν, λόγος β'.* (Bl. 106*b.*)

f. ———, *τοῦ αὐτοῦ κατὰ Ἀρειανῶν λόγος γ'.* (Bl. 147*a*)

g. ———, *τοῦ αὐτοῦ μεγάλου Ἀθανασίου κατὰ Ἀρειανῶν λόγος δ'.* (Bl. 199*a.*)

h. ———, *ἕτερος τοῦ αὐτοῦ κατὰ Ἀρειανῶν, καὶ ὅσοι ἕπονται τὰ Ἀρείου* (gew. gen. *περὶ τῆς ἐνσάρκου ἐπιφανείας τοῦ θεοῦ λόγου καὶ κατὰ Ἀρειανῶν*). (Bl. 239.)

i. ———, *ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξους, ὅτε παρὰ τῶν Ἀρειανῶν ὁ διωγμὸς ἐγίνετο.* (Bl. 251*a.*)

j. ———, ἐπιστολὴ πρὸς Σεραπίωνα ἐπίσκοπον περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος (gew. gen. κατὰ τῶν λεγόντων ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κτίσμα ἐστίν). (Bl. 256*b*.)

k. ———, πρὸς τὸν αὐτὸν κατὰ τῶν λεγόντων κτίσμα τὸν υἱόν (gew. gen. ἐπιστολὴ πρὸς Σεραπίωνα τὸν ἐπίσκοπον κατὰ τῶν λεγόντων ὅτι ὁ υἱὸς κτίσμα ἐστίν). (Bl. 277*b*.)

l. ———, καθολικὴ ἐπιστολή. (Bl. 282*a*.)

m. ———, ἔλεγχος ὑποκρίσεως τῶν περὶ Μελέτιον καὶ Εὐσέβιον τὸν Σαμοσατέα κατὰ τοῦ ὁμοιουσίου (gew. gen. τῶν περὶ Μελέτιον καὶ Εὐσέβιον τὸν Σαμοσατέα τῶν κακοδόξων περὶ τοῦ ὁμοιουσίου). (Bl. 283*a*.)

n. ———, πρὸς Ἐπίκτητον ἐπίσκοπον Κορίνθου. (Bl. 284*a*.)

o. ———, λόγος κατὰ Ἀπολιναρίου (gew. gen. περὶ τῆς σωτηριακῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιδημίας λόγος κατὰ Ἀπολιναρίου). (Bl. 290.)

p. ———, περὶ τῆς σαρκώσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ κατὰ Ἀπολιναρίου. (Bl. 300*a*.)

q. ———, εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ εὐαγγελίου ὅτι ὃς εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ. (Bl. 302*b*.)

r. ———. Fragment van εἰς τὸ πάθος τοῦ Κυρίου καὶ εἰς τὸν σταυρόν, beginnende: „[τ]ῶν μὲν ἀνθρώπων ἡ ἁμαρτία πολλή τις ἦν", en eindigende: „οὕτως ἐν Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται". (Bl. 321*a*.)

s. ———, πρὸς Μαρκελλῖνον εἰς τοὺς ψαλμούς. (Bl. 322*a*.)

t. ———, [περὶ παρθενίας ἤτοι περὶ ἀσκήσεως]. — Het opschrift ontbreekt en ook de eerste letter van den aanhef: ʼρχὴ λόγου σωτηρίας πρὸς τὴν παρθένον. (Bl. 338*a*.)

u. ———, τοῦ αὐτοῦ μαρτυρία ἐκ τῆς γραφῆς τῆς κατὰ φύσιν κοινωνίας· ἐκ τοῦ ὁμοίως εἶναι τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα, προθεωρίαν δυσέφυκτον (*sic*) καὶ μίαν ἔχειν ἐνέργειαν. (Bl. 349*b*.)

v. ———, Ἀθανασίου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀντίοχον περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων τῶν ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς ἀπὸ Ῥωμαίων καὶ παρὰ πᾶσι Χριστιανοῖς ἐπιγινώσκειν ὀφειλόμενον· (*sic*); laatste gedeelte (gew. gen. ἕτεραί τινες ἐρωτήσεις). (Bl. 366*a*.)

w. ———, σύμβολον περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. (Bl. 374*b*.)

Hs. uit de 16^{e} eeuw op zwaar geglansd papier. De opschriften in rood. — Aan het einde staat: „τέλος ἀμήν"; daarna: „Ἐμμανουῆλος Βεμβαινῆς ὁ ἐκ Μονεμβασίας μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, καὶ ταύτην τὴν βίβλον ἐξέγραψε μισθῷ. Ἡμέρα ιγ' μηνὸς Σεπτεμβρίου, ἔτους τρέχοντος ,αφμη^{ου}". — 376 bln. f^{0}.

I A 14

Band van Cardinaal GRANVELLE, Turksch leder, verguld op snede, met koperen sloten. Van bl. 324 is de helft afgescheurd.

a. ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ *τῆς η' κατὰ Φωτίου συνόδου· καὶ τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ.* (Bl. 1—99.) — Handelingen van het in 869 te Konstantinopel gehouden Oecumenisch Concilie, met bijlagen, waaronder:

1. *Βίος ἤτοι ἄθλησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰγνατίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως· συγγραφεὶς παρὰ Νικήτου δούλου Ἰησοῦ Χριστοῦ· τοῦ καὶ Δαυὶδ τοῦ Παφλάγονος.* (Bl. 1.)
2. *Ἀπὸ τοῦ ἐγκωμίου τοῦ εἰς τὸν ἅγιον Ἰγνάτιον, τὸν γεγονότα πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, συντεθέντος παρὰ Μιχαὴλ μοναχοῦ, πρεσβυτέρου καὶ συγκέλλου.* (Bl. 34*b*.)
3. *Λίβελλος περιέχων πάντα τὰ κατὰ τὸν μέγαν Ἰγνάτιον: — πεμφθεὶς πρὸς Νικόλαον πάπαν Ῥώμης· προσωποποιηθεὶς ὑπὸ Θεογνώστου μοναχοῦ καὶ ἀρχιμανδρίτου, τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ ἐξάρχου Κωνσταντινουπόλεως, εἰς ὄνομα Ἰγνατίου τοῦ πατριάρχου.* (Bl. 35*b*.)

benevens brieven van de Pausen Nicolaus I en Hadrianus II, edicten van Paus Hadrianus II enz.

b. ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ *τῆς ἁγίας συνόδου· συγκροτηθείσης ἐν Κωνσταντινουπόλιν (sic) ὑπὸ Φωτίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου· ἐπὶ ἑνώσει τῆς τοῦ θεοῦ ἁγίας καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας.* (Bl. 100—171.) — Handelingen van het in 879—889 te Konstantinopel gehouden Oecumenisch Concilie.

c. **PHOTIUS**, *Φωτίου πατριάρχου κατὰ Λατίνων.* (Bl. 172—189.)

d. ——————, *Φωτίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως περὶ τῶν γνωμικῶν θελημάτων ἐπὶ Χριστοῦ λόγος.* (Bl. 190—207.)

e. **CLEMENS ROMANUS**, *Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος ἐπισκόπου Ῥώμης μαθητοῦ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου πρὸς Ἰάκωβον τὸν ἀδελφόθεον διήγησις ἐπισταλθεῖσα ἀπὸ Ῥώμης.* (Bl.208-263.) — Bevat de beschrijving der daden, reizen en predicatiën van den heiligen Petrus, en die van het leven van Clemens zelf.

f. **BASILIUS MAGNUS**, *Ἐπιστολαὶ τοῦ μεγάλου Βασιλείου.* (Bl. 264—319.) — De brieven zijn genummerd *ιδ'* (XIV) — *ροδ'* (CLXXIV), maar vele zijn er tusschen uit weggelaten.

Hs. uit de 16e eeuw, op zwaar geglansd papier. De opschriften in rood. Het is geschreven door drie handen, nl. *a* en *f* door één hand, *b*, *c* en *d* door een andere, *e* door een derde hand. — In één band, 319 bln. f⁰. I A 17

Band van Cardinaal GRANVELLE, Turksch leder, verguld op snede. De koperen sloten zijn verloren. — Voorin een *ex-libris* van NIC. JOS. FOUCAULT († 1721).

69.

PHOTIUS, *ἀπογραφὴ καὶ συναρίθμησις τῶν ἀνεγνωσμένων ἡμῖν βιβλίων· ὧν εἰς κεφαλαιώδη διάγνωσιν ὁ ἠγαπημένος ἡμῶν ἀδελφὸς Ταράσιος ἐξητήσατο· ἔστι δὲ ταῦτα· εἴκοσ[ι] δεόντων ἐφ' ἑνὶ, τριακόσια.*

Hs. uit de 16e eeuw op zwaar geglansd papier. — Aan het einde staat: *͵αφμη' μαίου ιε'. Γεώργιος ἦν ὁ γράψας, οὗ καὶ τὸ πίκλην Τρίφων.* — 2 dln., 345 en 332 bln. f⁰. I A 15, 16

Banden van Cardinaal GRANVELLE, Turksch leder, verguld op snede. De koperen sloten zijn verloren.

70.

a. **LEO VI DE WIJZE**, *Τοῦ σοφωτάτου βασιλέως Λέοντος χρησμοί.*

b. [ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ *τῶν τοῦ βασιλέως Λέοντος χρησμῶν*].

Hs. uit de 16e eeuw. Met gekleurde figuren. — Aan het einde der paraphrase staat: *ἡ τοιαύτη γραφὴ μετεγράφη ἀπὸ παλαιώτατον βιβλίον ὡς λέγεται εἶναι γραφὴ χρόνων υ' καὶ ἐπέκεινα.* — 12 bln. 4⁰. VI E 8

Dit hs. door G. Dousa uit Constantinopel medegebracht, werd reeds uitgegeven door JAN. RUTGERSIUS, Variarum lect. ll. VI (a. 1618), p. 467 sqq. — P. LAMBECIUS heeft het gebruikt voor zijn uitgave dezer orakels, achter: GEORGIUS CODINUS, *Excerpta de antiquitatibus Constantinopolitanis*, Parisiis 1655; hij heeft daarin ook de figuren, hoewel niet nauwkeurig, overgenomen. — Nog vrijer nagevolgd zijn de figuren in: *Prophetien of Voorseggingen der beyde Keyseren Severi en Leonis*, enz., Amsterdam 1627.

71.

a. **JOANNES ZONARAS**, [*Ἐξήγησις τῶν ἱερῶν καὶ θείων κανόνων τῶν ἱερῶν οἰκουμενικῶν συνόδων, ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν τοπικῶν ἤτοι μερικῶν*]. (Blz. 1.)

b. ————. [*Ἐξήγησις τῶν κανονικῶν ἐπιστολῶν τῶν ἁγίων πατέρων*]. (Blz. 584.)

Hs. uit de 17e eeuw. — 2 dln., doorloopend gepagineerd, 934 blz. f⁰. II C 2, 3

De tekst van verscheiden canones is uit verschillende gedrukte exemplaren ingevoegd; van enkele is hij oningevuld gelaten.
Het formaat van het 2e deel is kleiner dan van het 1e.

72.

[ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΩΝ].

De tekst stemt overeen met dien van het afschrift door SCALIGER vervaardigd (zie Cat. Bibl. Publ. Univ. Lugd. Bat. p. 335), maar tevens worden vermeld de afwijkende lezingen voorkomend in den zoogenaamden Codex Vossianus (zie Cat. Bibl. Publ. Univ. Lugd. Bat. p. 399). — Naast den tekst staan ettelijke aanteekeningen van philologischen aard.— 128 blz. 4⁰. VI E 25

Het hs. is geschreven door E. H. VAN ELDIK, zooals blijkt uit het bijschrift op blz. 49: „Ex apographo Scaligeri, quod est in Bibliotheca Lugd. Bat. descripsit I. D. van Lennep, e cujus apographo descripsit Io. Pierson, e cujus apographo descripsi ego E. H. v. E. beneficio Cl. Valckenarii A⁰. 1770 mense Ianuario".

Op de achterste pag. staat het afschrift van een Grieksch epigram, in Italië op een bas-relief gevonden, met een andere lezing van hetzelfde en de Latijnsche vertaling.

73.

C. JULIUS CAESAR, De Bello Gallico. — Daarachter: het achtste boek geschreven door A. HIRTIUS.

Handschrift op perkament, hoogstwaarschijnlijk uit de negende eeuw. — Het moet van dezelfde hand zijn als een groot gedeelte van den *Codex Parisinus* van Caesar, den hieronder bedoelden *Codex Floriacensis*. Beide zijn met den *Codex Vaticanus* de oudste bekende handschriften. — Bl. 96 en 99 zijn door een latere hand uit de veertiende of vijftiende eeuw bijgeschreven. — 99 bln. — f⁰. VI E 12

Aan den kant staan eenige in de 15e eeuw geschreven aanteekeningen.

Fol. 1*b*. Opschrift in groote kapitaalletter (oorspronkelijk rood, maar door den tijd zwart geworden): INCIPIT LIBER GAII CESARIS BELLI GALLICI IVLIANI DE NARRATIONE TEMPORVM. Daaronder in rood (kleine kapitaalletter): INCIPIT LIBER SVETONII (*sic*). Begin: *Gallia est omnis diuisa*, enz. — Aan het einde van het 7e boek in kleine kapitaalletters: JVLIVS. CELSUS. COSTANTINVS. ŪG LEGI COMMTARIOS. CESARIS LIB̄ SEPTIMVS EXPLICIT. HIRTII PANSAE. Vervolgens in groote kapitaalletters: INCIPIT LiBER VIII FELiCiT. — Aan het einde van het 8e boek (een der bijgeschreven bladen): *Julius celsus constantinus Hunc legi. A. Hyrtii additio ad* Λ*mum* (sic) *librum. Et per consequens commentariorum Gaij Julii cesaris de bello gallico liber octauus et Vltimus feliciter explicit.*

Naast het opschrift staat de aanteekening: *Sic prorsus erat in V Cod. S. B. Floriacensis vt hic est.* — Aan het eind van het handschrift staat: „*Legi in V Cod. S. Benedicti Floriacensis ad finem hujus libri quod et hic fuisse puto:* JULIVS CELSVS CONSTANINVS VC LEGI TANTUM FELICITER. G CAESARIS PONT. MAX. EPHIMERIS RERVM GESTARVM BELLI GALLICI LIBER VIII EXPLICIT FELICITER. — Beide, benevens eenige kantteekeningen, zijn waarschijnlijk van de hand van den Franschen philoloog CLAUDE DU PUY.

Het hs. was achtereenvolgens in het bezit van PETRUS DANIEL van Orleans (wiens handteekening voorin met het jaar 1566, achterin met het jaar 1568 gevonden wordt), JACOBUS BONGARSIUS (naar wien het *Codex Bongarsianus* genoemd is), JANUS GRUTER(?), SUFFRIDUS SIXTINUS († 1648 of 1649), en JOHANNES SIX, († 1700); in diens auctie (1706) werd het voor 26 gulden gekocht.

Vergelijk: *Caesar*, uitg. van A. HOLDER (1882), en van B. KÜBLER (1893), waar de vroegere literatuur vermeld wordt. Zie ook *De Navorscher* 1899, blz. 309 vlgg. (H. C. ROGGE) en blz. 587 vlgg. (P. C. MOLHUIJSEN).

74.

M. TULLIUS CICERO, [In M. Antonium Orationes Philippicae].

Hs. op perkament, waarschijnlijk uit de 13e eeuw, zeer fraai geschreven; opschriften in rood, voorletters in kleuren geteekend. 81 bln. f⁰. I H 39

In dit hs. is van or. V en VI een gedeelte weggelaten: In or. V, cap. 12, na den volzin eindigende: *delectus*, staat de aanhef van den volgenden: *Quamobrem, Patres conscripti, legatorum mentionem*, waarop volgt, zonder eenig spoor dat er iets uitgelaten is, het slot van or. VI, cap. 7, beginnende met *unquam* (hier *nunquam*) *vidi tantam, quanta nunc vestra est*, enz.; or. VII—XIV zijn hier VI—XIII genommerd.

Achteraan zijn twee *epitaphia* bijgeschreven, van verschillende handen (15e eeuw), op personen wier namen zijn uitgeschrapt, en 2 in het Latijn geschreven blz. van de hand van P. BURMAN (?) over het deelnemen der Goden aan den strijd om Troje.

75.

M. TULLIUS CICERO, [Epistolae ad familiares].

Hs. op perkament, waarschijnlijk in het begin der 15e eeuw in Italië op de wijze der oudere hss. geschreven. — De beginletters der meeste brieven in rood en blauw; die der boeken in goud en kleuren. — Bij sommige brieven is enkel de plaats aangegeven waar de gekleurde letters moesten worden aangebracht; soms staan midden in de brieven gekleurde letters; soms loopen de brieven zonder overgang in elkander en missen zij het opschrift. — 244 bln. f⁰. I D 69

In lib. VIII ep. 2 volgt op de woorden *vide* (lees: *ride*) *modo, inquis* het slot van lib. VIII ep. 9 beginnende bij de woorden *mihi litteris ostenderis*. Daarna een herhaling van lib. II ep. 12. Dan volgt lib. VIII ep. 10. — Het slot van lib. VIII ep. 2. te beginnen bij *non me Hercules* staat zonder overgang achter lib. IX ep. 15. Dan volgen lib. VIII ep. 3–5. Daarna een herhaling van lib. II ep. 9. Dan lib. VIII ep. 6–8. Daarna een herhaling van lib. II ep. 11 (welke brief, van Cicero aan Caelius, hier als opschrift heeft *Marcus Cicero imp. s. d. M. Marcello*. Dan lib. VIII ep. 9 tot de woorden *puto etiam, si ullam spem* met zeven woorden er achter schijnbaar als slot. Daarna lib. IX ep. 16. — In lib. XI is ep. 28 vóór ep. 27 geplaatst. — In lib. XIII volgt op ep. 49 een herhaling van lib. II ep. 14; bij ep. 53 staat een letter in kleuren en goud als begon er een nieuw boek; en op ep. 77 volgt een herhaling van lib. XII ep. 29. — In lib. XV staat ep. 9 tusschen ep. 6 en 7. — In lib. XVI is de volgorde der brieven aldus: 5, 7, 1–4, 6, 8, 9, 11, 12, 10, 15, 14, 13, 16–27.

Aan het slot (bl. 238*b*–244*b*) staat nog:
a. een brief van M. Junius Brutus aan T. Pomponius Atticus (= *ad Brutum* I 17).
b. „ „ „ „ „ „ „ M. Tullius Cicero (= *ad Brutum* I 16).
c. de onechte brief genaamd: *Pseudociceronis epistola ad Octavianum*.

76.

a. **M. TULLIUS CICERO**, De Officiis. (Bl. 1*a*.)
b. ————, [Tusculanae disputationes]. (Bl. 88*a*.)

Handschrift op perkament, waarschijnlijk in het begin der 15e eeuw in Italië vervaardigd. — De aanvangletters der boeken, en bovendien in de Tusculanae die van de eigenlijke dialogen, zijn niet ingevuld. — 206 bln. f⁰. I H 32

77.

a. **HIERONYMUS**, Ieronimus in cathalogo virorum illustrium. (Bl. 1*a*.) — Levensbericht van L. Annaeus Seneca.

b. **Epistolae** ad Sanctum Paulum transmissae a Seneca. (Bl. 1*a*.) — Onechte briefwisseling tusschen St. Paulus en Seneca, bestaande uit 14 brieven; genummerd: I—XIV.

c. **Epitaphium** Senecae. (Bl. 2*a*.) — Genummerd: XV.

d. **L. ANNAEUS SENECA**, [De eerste 89 brieven aan Lucilius]. (Bl. 2*b*.) — Genummerd: XVI—CIV.

e. ————, Annei Lucii Senecae de beneficiis uel liberalitate ad Eburcium Liberalem amicum suum. (Bl. 73*b*.)

f. ————, Senecae de clementia. (Bl. 93*a*.)

g. **Praefaciuncula** eiusdem Senecae in libellum de remediis fortuitorum bonorum ad Gallionem. (Bl. 102*a*.) — Uittreksel uit Seneca's verloren gegaan geschrift *Ad Gallionem de remediis fortuitorum*.

h. **M. TULLIUS CICERO**, Ad Brutum de finibus bonorum et malorum. (Bl. 103*b.*)

i. ————, [Eerste boek van de Academica posteriora]. (Bl. 148*b.*) — In dit hs. genoemd: „Liber VI" van De finibus bonorum et malorum.

Hs. uit het laatst der 14e of het begin der 15e eeuw, op perkament. Geschreven in twee kolommen. De opschriften en aanvangsletters in rood en blauw. — 152 bln. f⁰. I C 47

De tekst van *e* vertoont, ook in de uitlatingen, veel overeenkomst met dien van Cod. Mediol. III, Cod. Mediol. IV en Cod. Guelferbytanus II.

Over *g* zie M. BONNET in *Revue de philologie* XIII (1889) blz. 25 vlgg.

In *h* en *i* zijn eenige varianten aan den kant geschreven. Over de waarde van dit gedeelte van het hs. zie: H. DEITER, Vergleichung der Amst. Cod. no. 80 zu Cicero de finibus bonorum et malorum und Academica posteriora. Vergelijk ook een in het hs. gehecht schrijven van H. T. KARSTEN.

Op het eerste blad staat de naam van JANUS GRUTERUS. Na hem waren bezitters SUFFR. SIXTINUS en JOH. SIX; in diens auctie werd het hs. voor 38 gulden 10 st. gekocht.

78.

a. **D. JUNIUS JUVENALIS**, [Satyrae]. (Bl. 1*a.*)

b. **A. PERSIUS FLACCUS**, [Satyrae]. (Bl. 25*b.*)

c. **Q. HORATIUS FLACCUS**, [Operum libri V]. (Bl. 29*b.*)

Hs. waarschijnlijk uit het laatst der 12e of het begin der 13e eeuw op perkament. Net geschreven in twee kolommen. De opschriften in rood; de aanvangsletters in rood en blauw. — 77 bln. f⁰. I D 2

De eerste tien satyren van Juvenalis hebben aanteekeningen van een latere hand aan den kant en tusschen de regels.

De 5e en 6e satyre van Persius zijn niet door een overgang van elkander gescheiden.

De opvolging der werken van Horatius is deze: (Liber I) Ars poetica; (Liber II) Epistolae; (Liber III) Satyrae; (Liber IV) Carmina; (Liber V) Epodi en Carmen saeculare.

In tweeën gescheiden zijn Epist. I. 15, Sat. I. 2 en II. 3, Carm. I. 7 en Epod. 17. — Na de satyren (op bl. 55*b*) een windroos. — De aanvangsletter van Carm. III 1 is niet ingevuld.

Dit hs. is door THEOD. JANSSONIUS VAN ALMELOVEEN nagezien voor de uitgave van Juvenalis van H. C. HENNINIUS, Ultraj. 1685.

79.

[**POMPONIUS MELA**, De situ orbis]. Afschrift van het ms. Oxoniense, geschreven door FRANC. SMIT. — 68 blz. 4⁰. IV C 26d

Hierbij een brief van F. SMIT aan [CAR.] ANDR. DUKER, Oxonii 3 Febr. 1721.

Afkomstig uit de papieren van C. A. Duker.

80.

D. JUNIUS JUVENALIS, [Sat. VII vs. 162—197 en Sat. VIII vs. 175—210].

Fragment van een hs. op perkament uit de 12e of 13e eeuw. — 4 blz. 8⁰. I A 24a

Het hs. bevat veel interlineaire en rand-aanteekeningen.

81.

L. ANNAEUS LUCANUS, Pharsaliae libri X.

Handschrift op perkament uit de 14e eeuw. — De opschriften der boeken in rood; de aanvangsletters van ieder boek fraai gekleurd. — 168 bln. f⁰. I H 31

Het 5e, 6e en 7e boek hebben hier en daar interlineaire aanteekeningen.

82.

L. ANNAEUS LUCANUS. [Pharsalia, Boek IV vs. 479—636].

Hs. uit de 14e (?) eeuw. — Het is slordig geschreven en met veel afkortingen. Op blz. 3, 4 en 5 staan 22, op de overige blz. 23 regels. — 7 blz. f⁰.

Het bevat eenige rand- en interlineaire aanteekeningen.

Het is gebonden achter: Lucanus, Pharsalia, cum comm. Omniboni, Venetiis 1486.

83.

Fragment van een Latijnsch geschrift over Sint Bernardus (?).

Hs. in 2 kolommen. — 6 bln., zeer beschadigd. f⁰. IV A 24k

84.

Vetus et Novum Testamentum. — Latijnsche vertaling: Versio vulgata.

Hs. op perkament, waarschijnlijk uit het laatst der 14e eeuw, met groote Gothische letter geschreven, bestemd ter voorlezing in de kerk. — De aanvangsletters der hoofdstukken zijn in kleuren, de opschriften enz. in rood en blauw. — 7 dln. gr. f⁰. I A 1—7

Inhoud: Dl. I. Genesis—Numeri, 196 bl.; II. Deuteronomium-Ruth, 115 bl.; III. Libri IV Regum, 163 bl.; IV. Proverbia, Sapientia, Ecclesiasticus, 109 bl.; V. Job, Tobias, Esther, Libri IV Machabaeorum, 149 bl.; VI. Jesaja, Ezechiel, Prophetae minores, 177 bl.; VII. Jeremia, 72 bl., Actus Apostolorum, Epistolae canonicae, Apocalypsis, 84 bl.

De tekst is afgedeeld in hoofdstukken, doch niet in verzen. Aan den kant staat de aanduiding der *terminationes* voor de voorlezing. In het 5e deel staat een opgave daarvan over de boeken Job en Ezechiel door een hand uit de 15e eeuw geschreven.

Het 1e deel en de eerste helft van het 7e (Jeremia) hebben sierlijk in kleuren geteekende aanvangsletters bij ieder boek. In dl. II—IV en in de tweede helft van dl. VII zijn deze met goud afgezet en heeft het eerste blad van elk boek randwerk, dat hier en daar uit zonderlinge voorstellingen bestaat. De aanvangsletters en het randwerk in dl. V en VI zijn veel fraaier dan in de overige deelen en hebben kunstwaarde, maar dit is oorzaak geweest dat eenige letters en verscheiden stukken uit de randen weggesneden en hier en daar met teekenwerk gerestaureerd zijn.

In het 6e deel ontbreekt het eerste blad aan Ezechiel.

85.

Vetus et Novum Testamentum. — Latijnsche vertaling: Versio vulgata.

Handschrift op perkament uit de eerste helft der 15e eeuw; Gothische letters; de aanvangsletters in rood en blauw; de eerste letters van elk boek fraai geteekend in verschillende kleuren. — Het eerste deel is door twee verschillende handen zeer fraai geschreven: het tweede deel minder fraai dan het eerste en misschien iets later. — In oude banden met koperen sloten. — 2 dln. f⁰. I D 65, 66

Vóór de meeste boeken een *Praefatio Iheronimi.*
Vóór dl. I: *Epistola beati Iheronimi ad Paulinum de omnibus divine historie libris.* Däärvoor: de hoofdstukken van alle bijbelboeken in één woord vervat, welke woorden Latijnsche versregels vormen. Achter dl. II: *Tabula Epistolarum et Evangeliorum.*
Dl. I. Libri V Mosis, Josuae, Judicum, Ruth. 124 bln. — Voorwerk 9 bln.
Dl. II. Novum testamentum. 122 bln. — Ecclesiastes, Cantica, Sapientia, Eccletiasticus. 49 bln. — Tabula Ep. et Ev. 5 bln.

In dl. I het inschrift *Liber conventus sororum sancte cecylie in Amstelredam.*

86.

Novum Testamentum. — Latijnsche vertaling: Versio vulgata.

Handschrift op papier, de voorletters geteekend in rood en blauw. Alleen het eerste blad der Evangeliën, der Brieven, en der Handelingen der Apostelen, dus 3 bladen, zijn op perkament geschreven en met een fraai met goud en kleuren geteekende hoofdletter versierd. — In den ouden lederen band. — 166 bln. f⁰. I D 70

Na den tekst (106 bln.) volgen: Interpretationes nominum hebraicorum, alphabetisch (48 bln.). — Vooraf: de inhoud der hoofdstukken in Latijnsche versregels (2 bln.). Achteraan: een lijst der teksten en hoofdstukken in de kerk te lezen voor alle dagen van het jaar (10 bln.).
Onder de *Interpretationes* staat: *Expliciunt interpretaciones nominum hebraicorum finite per me Wilhelmum Bocholdie Anno domini etc.* 1467 *feria sexta ante penthecostam festam.*

Dit hs. heeft behoort aan J. Six; in diens auctie (1706) is het gekocht voor 16 gulden 10 st.

87.

ARISTOTELES. Ethicorum libri decem. — Latijnsche vertaling.

Handschrift op perkament uit de 16e eeuw, zeer fraai geschreven in cursiefletters met in goud en kleuren geteekende voorletters. Ieder der 10 boeken heeft een net geteekend opschrift en aanvangsletter. Het eerste blad heeft geteekend randwerk: tegenover het eerste blad in rijke omlijsting: Aristoteles in zijn studeervertrek, slapende, met een koperen spheer in de hand, die hij boven een waterbekken houdt, om te ontwaken als zij hem uit de hand valt; aan den muur leest men: *Quod somno eripitur datur vitae.* — 188 bln. f⁰. II A 19

Aan het einde: *Ludovicus Vicentinus scribebat Romae Anno Salutis, M. D. XVII. Mense octob.* — De bladen waarop het 6e en 8e boek beginnen zijn weggescheurd.
Vergelijk Von Uffenbach, *Merkwürd. Reisen*, III. 571.

88.

THEOCRITUS, Idyllium XXVII. — Twee Latijnsche vertalingen. Één van 1701, 8⁰, en één z. j. 4⁰. Z 114 a, b

89.

EUSEBIUS PAMPHILI, Historia Ecclesiastica. — Latijnsche vertaling van RUFINUS, met de Praefatio en de voortzetting (lib. X en XI) van dezen.

Handschrift op perkament, uit de 9e of 10e eeuw, met verbeteringen uit een lateren tijd (12e eeuw). Hier en daar zijn de letters geheel nagetrokken. De bladen 215, 216, 220 en 221 zijn geheel van lateren tijd. — 221 bln. f⁰. VI E 11

Achteraan (bl. 220*b*): Successiones regum francorum a Karvlo magno et archiepiscoporum Mogontine ecclesie a Bonifacio martire. — Deze lijst (aangevuld door verschillende handen) loopt tot het 11e jaar van Conradus archiep. (1193).

Op het eerste blad staat: „*Codex monasterii sancti Jacobi ex maguntia*". Het hs. kwam later in het bezit van JANUS GRUTERUS blijkens zijn handteekening, daarna waarschijnlijk van SUFFR. SIXTINUS, vervolgens van J. SIX. In diens auctie werd het voor 13 gulden gekocht.

Vergel. BJÖRNSTÄHL, Briefe, V, 474.

90.

CORN. REKENARIUS, In D. Adriani Blypurgii ad suos reditum Parodia. — Gedicht. — 4⁰. Ap 3

91.

JACOBUS HEIJBLOCQ BERNARDUSZn., Nobilissimo Viro Constantino Hugenio, Domino in Zuijlichem. — Gedicht. Amsterdam 18 Kal. Oct. 1660. — f⁰. G 63

92.

Latijnsch lofschrift op en gelukwensch aan Rem van Limborch ter gelegenheid van zijn geboortedag. — f⁰. W 84

93.

Latijnsch Grafschrift op Joh. van Oldenbarneveld. — 4⁰. L 118

Afkomstig van en misschien geschreven door CASPAR DANCARTIUS.

94.

Libertas mortifere aegrotans. — Klaagschrift, aan het slot een tijdspreuk bevattend (1690). — 1 bl. f⁰. Z 112

95.

AD. HAGANAEUS, In obitum Joannis Huddii, civitatis Amstelodamensis quondam Consulis et Senatoris et Societatis Ind. Oriental. Praefecti. — Gedicht. — f⁰. E 51

96.

CAMPEGIUS VITRINGA, Lacrymae in funere filii, exstincti a. d. VIII Id. Oct. 1704. — Gedicht. — f⁰. Ap 4

Aan het slot staat: Descriptum ex exemplo MS. ampliss. Arnoldi, m. Aug. 1768. Leov., met de onderteekening: M. TYDEMAN.

97.

ALEX. DUKERUS, Elegia in Pacem partam ductu et auspiciis Wilhelmi III Magnae Britanniae regis. — f⁰. E 32

98.

ALEX. DUKERUS, Ad Vilelmum Vlaming cum matrimonio sibi jungeret Cath. Theod. Beeck. — Gedicht. — f⁰. E 33

99.

JAC. DE WIJS, Excidium Hierosolymae. — Gedicht. 1713. — 4⁰. IV G 22c

100.

Reverendo Patri Livino de Meyer, cum ipsi Carminum librum I offerrem. — Gedicht. — 4⁰. Z 115

101.

[PETR. BURMANNUS], Latijnsch gedicht op zijn buitengoed Batestein. — 4⁰. IV F 32a

102.

[GERH. TEN CATE], Ode ad virum celeberrimum Carolum Andream Dukerum. Editio altera auctior. — 4⁰. E 25

Onderaan staat met de hand van C. A. Duker: „van ten Cate".

103.

RUTGERUS OUWENS, Latijnsch gedicht aan C. A. Duker. — 4⁰. Ap 5

104.

Cento Ovidianus in nuptias Ioannis Frederici Reitzii cum Theodora Cloek. — f⁰. E 7

105.

JO. FRED. REITZ, Viro Nobilissimo ac Doctissimo Joanni Alberto Jacobi. — Verjaargedicht. — Hierachter: de Hollandsche vertaling in dichtmaat door J. H. WITHOF. — 4⁰. E 88

106.

JOH. HILDEBR. WITHOF, Latijnsche gedichten. — 8 blz. 8⁰.
E 131

Inhoud: De capillis Laeliae. — Ad Cupidinem. — In rivalem. — Ad Rosam.

Aan het eind staat met de hand van C. A. Duker: „Wiedhoff fecit hos divinos versus stans pede in uno".

107.

JOH. HILDEBR. WITHOF, Ad Carolum Andream Dukerum. Elegia. Dum autor aliquot loca autorum critice a se emendata leviter aut tentata offerret examinanda. — 4⁰. E 130

Bovenaan staat met de hand van C. A. Duker de naam „Withof".

108.

PETR. BURMANNUS SECUNDUS, Paraphrasis Carminis vernaculi, quod herbario suo Ambonensi praefixit G. E. RUMPHIUS. — 4 blz. f⁰.
S 84

109.

PETR. BURMANNUS Jun., Elegia ad C. A. Dukerum. — 4⁰. L 23b

110.

PETR. BURMANNUS SECUNDUS, Vier gedichten:

a. D. M. Jani Broukhusii S.
b. D. M. Hugonis Grotii.
c. Hugoni Grotio S.
d. Genethliacon Elis. Mar. Alettae Temminck, Matthiae Temminck filiae primae.

Eigenhandig geschreven. — 4⁰. A 94 a—d

Achter het derde gedicht eenige aanteekeningen daarop betrekking hebbende van G. W. van Oosten de Bruijn, 1779.

111.

J. A. HELVETIUS, Twee gedichten:

a. Epicedion Henrico Comiti de Bruhl scriptum. — f⁰.
b. In effigiem Catharinae II Russorum imperatricis. — 16⁰. C 68

Afkomstig van C. A. Duker.

112.

J. A. HELVETIUS, Ad virum doctissimum Joh. Herm. Schacht. — Gedicht. — 4⁰. G 60c

113.

J. C. COPES VAN HASSELT, Judicium Paridis reformatum; ad imitationem Sannazarii. — Gedicht op Sophia van Pruissen. — 4⁰. B 47

114.

A. PERRENOT, Nobilissimo viro G. W. ab Oosten de Bruijn, quum filius ipsi natus esset die VI Junii 1757. — Gedicht. — 4⁰. Ap 6

115.

A. PERRENOT, Celsissimo Principi Gulielmo V⁰ cum Regia Matre et Serenissima Sorore Culenburgum ingredienti. — Gedicht. 1758. — 4⁰. Ap 7

116.

JAN VAN WALRÉ Jr., Latijnsch Gedicht opgedragen aan G. W. van Oosten de Bruijn en echtgenoote. — Haarlem, 1777. — 4⁰. A 137

117.

[GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN (?)], Verzameling Latijnsche gedichten. — 4⁰. en f⁰. V C 1f

118.

H. G. VAN BREUGEL, Twee Latijnsche gedichten.— f⁰. G 22a, b

119.

MATHAEUS DE BEER, Ad N. Anonymum Concubinarium. — Gedicht. — f⁰. Ap 8

120.

Elogium Martini Lutheri ex ipsius nomine et cognomine. Acrostichon. — Schimpdicht.

Copij. — 8⁰. Z 117

121.

Latijnsche gedichten van onbekende schrijvers:

*a*1. Colloquium inter Pasquinum et Marforium de selectione Pontificis. — f⁰.
*a*2. Epigramma. — f⁰.
b. Bruiloftsgedicht op Pinsenius (?) — 4⁰.
c. [Epigramma]. — 8⁰. obl. Ap 9a—c

122.

GER. VAN MIDLUM, Oratiuncula in memorabile Sallustii dictum („Libertatem nemo bonus nisi cum anima amittit"). — Amsterdam 1688. — 15 blz. 4⁰. IV G 22e

123.

JOBUS CENTEN, Oratiuncula de Patientia Christiana. — 1712. — 4⁰ IV G 22b

124.

I. HENR. DE VLIEGER, Oratio contra muliebre imperium. — 1742. — 4⁰. IV F 32b

125.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Colloquium de Scriptis et Scriptoribus memoriam Jani Wittii, Magni Ordinum Hollandiae quondam Consiliarii et in ea patriae vulnera hodie refricantibus. Trajecti ad Rhenum 1757.

Copy afgedrukt door Henrikus Spruyt te Utrecht. — 4⁰. Ap 10

Hierbij twee exemplaren van de 1e uitgave, met *Lugduni Batavorum* op den titel; waarin aanteekeningen en veranderingen aangebracht door Van Oosten de Bruijn voor de 2e uitgave.

126.

HENR. CONST. CRAS, Elogium Johannis Meermanni. — 4⁰. VI D 3

127.

JOH. MELCH. KEMPER, Opuscula inedita. — 4⁰. en f⁰. VI D 7

Hieronder bevindt zich:
Een verhandeling *De duellis*.
Een antwoord op de prijsvraag uitgeschreven door het Stolpiaansch Legaat in 1800.

128.

L. H. SCHUMER Jr., De Petri Camperi laudibus. — Redevoering uitgesproken bij het verlaten van het Gymnasium. 1829. — 4⁰. IV G 22d

129.

De amore patriae. — Redevoering uitgesproken bij het verlaten van het Gymnasium.

Concept en net. — 4⁰. Z 116

130.

De Persio poëta satyrico. — Redevoering uitgesproken bij het verlaten van het Gymnasium. — 4⁰. VI D 10

131.

JAC. AMERSFOORDT, Adnotationes ad Iam partem (A—H) Schelleri Lexici Latino-Belgici.

Eigenhandig geschreven. — 2 dln. 4⁰. I B 44, 45

132.

JER^O. DE BOSCH, Aanteekeningen op de Grieksche epigrammata.

Geschreven op een doorschoten exemplaar van: Epigrammatum Graecorum annotationibus Ioannis Brodaei Turonensis, nec non Vincentii Obso-poei et Graecis scholiis illustratorum libri VII. Francofurti 1600. — 3 bdn. f^0. II* A 1—5

Hierbij: een geschreven alphabetisch register (klapper). — 2 dln. f^0.

133.

JER^O. DE BOSCH, Dissertatio de Q. Horatii Flacci Epistola ad Pisones de Arte Poetica, ad Instituti Regii Socios. — Hierachter: Curae secundae in Horatii Epistolam ad Pisones de Arte Poetica. — Ten slotte: Variantes Lectiones.

Eigenhandig geschreven. — 62 blz. 4^0. I H 26

Gedrukt in de *Commentationes Latinae III Classis Instit. Regii Belgici*, Vol. I.

134.

JER^O. DE BOSCH, Aanteekeningen op J. Scapula, Lexicon Graeco-Latinum.

Geschreven op een doorschoten en in 2 bdn. gebonden exemplaar der uitgave Amst. 1687. — f^0. II* A 27, 28

135.

JO. BOSSCHA, Dictata in Sophoclis Οἰδίπους τύραννος. — Amstelodami 1841. — 4^0. V C 24²

136.

JO. BOSSCHA, Dictata in Platonis Κρίτων. — Amstelodami 1841. — 4^0. V C 24³

137.

JO. BOSSCHA, Dictata in aliquot loca selecta Ciceronis libri De Natura Deorum. — Amstelodami 1841. — 4^0. V C 24¹

138.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Bataviae Hadriani Junii cum MSto e quo haec edita est collatio, observatorumque a me in praeclaro hoc opere index. — 58 blz. 4^0. V C 34^j

139.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Index Clarorum Virorum, quorum mentio in Vita et Epistolis Viglii Zuichemi, et Papendrechtii notis ad illas. — 8 blz. 4^0. V C 34^i

140.

PETR. BURMANNUS, Adversaria Graeca ex doctorum virorum scriptis excerpta. — Leidae 1729.

Eigenhandig geschreven. — 244 blz. 4⁰. I D 11

141.

PETR. BURMANNUS, Recitationes ad Terentii Comoedias.

Eigenhandig geschreven. — 690 blz. 4⁰. I D 13

142.

PETR. BURMANNUS, In Terentii Andriam, Eunuchum, Heautontimorumenon, Adelphos, recitationes publicae VIIII Sept. CIↃIↃCCV.

Eigenhandig geschreven. — 482 blz. 4⁰. I D 5

Zeer verschillend van n⁰. 141.

143.

PETR. BURMANNUS, Dictata in Ovidii Epistolas Heroidum. 3e deel. — 1776. — 4⁰. VI D 26

Onvolledig; bevat pag. 507—1061.

144.

PETR. BURMANNUS SECUNDUS, Dictata de Historia Literaria, ad Boeclerum, de Scriptoribus Graecis et Latinis.

In 2 dln. 934 blz. en 27 blz. register. 4⁰. I D 3, 4

Geschreven door dezelfde hand als n⁰. 145 en 250.
Met vele aanteekeningen en bijvoegsels van de hand van Burman.

145.

PETR. BURMANNUS SECUNDUS, Appendix ad Historiam Literariam, de Viris Illustribus post resuscitatas litteras eruditione claris.

551 blz. en 19 blz. register. 4⁰. I D 10

Geschreven door dezelfde hand als n⁰. 144 en 250.
Met vele aanteekeningen en bijvoegsels van de hand van Burman.

146.

HENR. CONST. CRAS, Annotationes in Ciceronem.

Eigenhandig geschreven op een doorschoten exemplaar van M. Tullii Ciceronis Opera omnia. Lugduni. S. à Porta, 1588. — 4 dln. 4⁰. I H 8—11

147.

JANUS DOUSA, Centurionatus sive Plantinarum explicationum liber II.

Niet volledig. — 16 blz. 4⁰. A 108

148.

a. **ARN. DRAKENBORCH**, Dictata ad P. Ovidii Nasonis Heroidas. — 1724.

b. ———, In Justinum ex dictatis excerpta.

Geschreven door ARNTZENIUS (?). — 464 en 284 blz. 4⁰. I D 55

149.

ARN. DRAKENBORCH, Dictata in Pomponium Melam, de situ orbis. — 1722.

Geschreven door J. A. VAN DER MUELEN. — 715 blz. 4⁰. I F 36

150.

ALEX. DUKER, Nagelaten papieren. — Ten deele bevattende door hem gehouden dictaten. IV C 16a—g

INHOUD:

a. Quaedam ad Aristophanem. — 28 blz. 4⁰.
b. Declamationes quaedam. — 34 blz. 4⁰.
c. Ad Taciti Germaniam et Histor. lib. I. — 50 blz. 4⁰.
d. Miscellanea. — 11 blz. 4⁰.
e. Ad Suetonium. — 22 blz. 4⁰.
f. Ex Horatio. — 12 blz. 4⁰.
g. Ex epistolis Ciceronis. — 5 blz. 4⁰.

151.

CAR. ANDR. DUKER, Adnotationes ad Homerum et Aristophanem. — 108 blz. 4⁰. I, E 8

152.

CAR. ANDR. DUKER, Loca Aristophanis e Suida, Polluce et aliis scriptoribus excerpta. — 233 blz. 8⁰. IV J 8a

153.

CAR. ANDR. DUKER, Adnotationes in Aristophanis Plutum, Nubes, Ranas, Equites. — 4 dln. 4⁰. IV H 18—21

Hierbij:

In deel I: Excerpta ex adnotationibus mss. DE GOYER ad Aristophanem.
In deel IV: Adnotationes in Aristophanis Acharnenses.

154.

CAR. ANDR. DUKER. Adnotationes in Thucydidem.
Op losse bln. 4⁰. I E 18²

Hierbij van een andere hand: Variae lectiones e Cod. Reg. Paris. No. 3044.

155.

CAR. ANDR. DUKER, Aanteekeningen op Thucydides.
Eigenhandig geschreven in margine op een exemplaar van Θουκυδίδου τοῦ Ὀλόρου περὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου βιβλία ὀκτώ. Francofurti 1594. — f⁰. II B 3

156.

CAR. ANDR. DUKER. Adnotationes ad Lucianum.
Op losse bln. 8⁰. I E 5

157.

CAR. ANDR. DUKER, Dictata in Luciani Dialogos mortuorum et deorum. I D 23

Onvolledig; blz. 131—135 zijn opengelaten. — 146 blz, 4⁰.

158.

CAR. ANDR. DUKER, Adnotationes in Theophrasti Characteres, in Theocritum, Moschum, Bionem, alios. — 183 bln. 8⁰. IV J 7

159.

CAR. ANDR. DUKER, Ad notas interpretum in Aeliani Var. Hist. — 34 blz. 4⁰. IV C 24²

160.

CAR. ANDR. DUKER, Ad fragmenta quaedam scriptorum Graecorum maxime poetarum. — 2 dln. f⁰. IV B 14, 15

161.

CAR. ANDR. DUKER, Index (onvoltooid) op Theocritus en eenige aanteekeningen op de Grammatica betrekking hebbende.
Op losse bladen. 8⁰. I E 4

162.

CAR. ANDR. DUKER, Index scriptorum in Athenaeo, Index Titulorum Operum eorum, et Index Scriptorum veterum in Notis Casauboni ad Athenaeum.

Op losse bladen. 8^{0}. I E 1

Op de eerste blz. onder den titel staat met de hand van Duker: „Syn gemaekt eer de Bibliotheca Graec. van Fabricius uitgekomen was; daer eenige naemen van de oude schrijvers in overgeslagen syn, gelyk als ook in desen geschrevenen. N. 2. en 3. syn niet in de Biblioth. van Fabricius. Die lust en tyd om te wurmen hadde, sou daer mogelyk nog iets goedes in vinden".

163.

CAR. ANDR. DUKER, Indices Scriptorum et dramatum in Clemente Alexandr., Athenagora, Stobaeo, Polluce, Suida et Hephaestione. — 108 bln. 8^{0}. IV H 6

164.

CAR. ANDR. DUKER, Index Graecus op Polyaenus.

Op losse strookjes papier tusschen f^{0}. bladen. IV B 21

165.

CAR. ANDR. DUKER, Aanteekeningen op Thomas Magister, Κατὰ ἀλφάβητον ὀνομάτων Ἀττικῶν ἐκλογαί.

Eigenhandig geschreven op een in 4^{0}. doorschoten exemplaar der uitgave van N. Blancardus, Franequerae 1690. IV C 13

166.

CAR. ANDR. DUKER, Aanteekeningen op Thomas Magister, Κατὰ ἀλφαβητὸν ὀνομάτων Ἀττικῶν ἐκλογαί.

Naar het handschrift van Duker (zie n^{0}. 165) door C. R[öell] H. A. F. gecopieerd op een in 4^{0}. doorschoten exemplaar der uitgave van N. Blancardus, met aant. v. Lamb. Bos, Franequerae 1698. IV C 14

167.

CAR. ANDR. DUKER, Aanteekeningen op Rob. Constantinus, Lexicon Graeco-latinum.

Geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave (Lugd.), Eust. Vignon et Jac. Stoer, 1592. — 2 bdn. — f^{0}. II B 1, 2

168.

CAR. ANDR. DUKER, Miscellanea Graeca. — 110 blz. 4^{0}. IV C 24^{3}

Hieronder: Aanteekeningen op Pollux, Theocritus, Aelianus, Ammonius enz.

169.

[CAR. ANDR. DUKER (?)], Annotationes in C. Julii Caesaris Commentarios de bello Gallico. — 4°. V C 2d

170.

CAR. ANDR. DUKER, Annotationes ad Livium.

Inhoud:

a. Ad libr. 1—37. — c. 464 blz. 8°.
b. Ad libr. 1—3. — c. 64 blz. 8°.
c. Ad libr. 1—22. — c. 130 blz. 4°.
d. Ad libr. 33—45 et epit. — c. 296 blz. 4°.
e. Ad libr. 22—45 et epit. — c. 632 blz. 4°.
f. Emendanda et addenda. — c. 47 blz. 4°. IV E 13—15

Grootendeels gedrukt in de uitg. van Drakenborch.

171.

CAR. ANDR. DUKER, Aanteekeningen op Suetonius.

Eigenhandig geschreven in margine op een exemplaar der uitgave van Jo. Ge. Graevius, Hagae Comitis 1691. — 4°. IV C 27

De noten zijn gedeeltelijk gedrukt in de uitg. van Oudendorp, Lugduni Bat. 1751.

172.

CAR. ANDR. DUKER, Ad Suetonii Vespasianum, Titum, Domitianum. — 16 + 4 + 35 blz. 4°. IV C 25c

173.

CAR. ANDR. DUKER, Ad Florum.

Aanteekeningen van hem zelf en van anderen: grootendeels door hem gebruikt bij zijn uitgave van Florus. — 187 blz. 4° en 8°. IV C 25a

Voorin: Ad Florum observationes, van de hand van ALEX. DUKER.

Achterin: Variae lectiones in Floro, e tribus Mss. Biblioth. Voss., geschreven door P. BURMAN.

174.

CAR. ANDR. DUKER, E Virgilio et Servio, et ad loca scriptorum veterum apud Servium. — 200 blz. 8°. IV J 9

Op den band staat met de hand van Duker geschreven: »haec scripta sunt ante annum 1717 quo Maesvicius Virgilium edidit. Plura ad Virgilium et Servium adnotaveram in chartis solutis quae perierunt".

175.

CAR. ANDR. DUKER, Ad Servium et Lucanum.

Aanteekeningen op de uitgave van Virgilius en Lucanus door P. Burman. — 39 blz. 4°. IV C 25b

176.

CAR. ANDR. DUKER, Loca scriptorum e quibus collecta sunt fragmenta Varronis. — 146 blz. 4⁰. IV C 26c

177.

CAR. ANDR. DUKER, Annotationes philologicae in Corpus Juris.

Op losse bladen. 8⁰. I E 3

178.

CAR. ANDR. DUKER, Excerpta e Fornerii libris Rerum Quotidianarum, nondum publicato Thesauro Juris Civ. — 64 blz. 4⁰. IV C 26b

179.

CAR. ANDR. DUKER, Ad Lipsii Poliorcetica et De Militia Romana. — 31 blz. 4⁰. en 2 losse bladen. IV C 18b

180.

CAR. ANDR. DUKER, Aanteekeningen op Just. Lipsius Poliorcetica.

Eigenhandig geschreven op een exemplaar der 4e uitg., Antverpiae 1625. — 4⁰. IV E 16

181.

CAR. ANDR. DUKER, Ad Petavii Rationarium Temporum. — 229 blz. 4⁰. IV C 18a

182.

CAR. ANDR. DUKER, Philologische aanteekeningen.

Op losse bladen. 8⁰. I E 2

INHOUD:

a. Loca Ovidii ap. varios.
b. Quaedam ad Suetonium, ad Fabricii vitam, ad Phaedrum.
c. Quaedam ex iis, quae Pontanus exemplari suo Analectorum adscripserat.
d. Animadv. ad Van Bassen de Jurejurando.
e. Animadv. ad dissert. Daems (?) de Mensariis.
f. Animadv. ad Dan. Liebergii Hortum.
g. Miscellanea.

183.

CAR. ANDR. DUKER, Aanteekeningen op Basilius Faber (Soranus), Thesaurus eruditionis scholasticae, sive supellex instructissima vocum, verborum ac locutionum, etc.

Eigenhandig geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave van Cellarius, Lipsiae 1692. — 3 dln. 4⁰. II A 7—9

184.

CAR. ANDR. DUKER, Phrases linguae Latinae.
3 dln. 4^0. en 8^0 obl. IV H 8—10

De bladen zijn doorloopend genummerd van 1 tot 656. Naar deze nummers wordt verwezen in een alphabetisch register, achter het 2e deel geplaatst. De nummering is onnauwkeurig, nu eens naar bladen, dan naar bladzijden.

185.

CAR. ANDR. DUKER, Animadversiones ad Mss. Brencmanni. — 69 blz. 4^0. Met eenige losse papiertjes. IV C 26a

186.

CAR. ANDR. DUKER, Adversaria Latina.
3 dln. in 1 band. 810 blz. 4^0. IV C 21

187.

a. **CAR. ANDR. DUKER**, Kopie van het afschrift van P. BURMAN uit den Codex Vossianus Leidensis Bibliothecae no. 14 in 4^0. — Inhoud: Eranii Philonis περὶ διαφορᾶς σημασίας κατ' ἀλφάβητον. (Blz. 1—9.) — Lesbonactis περὶ σχημάτων. (Blz. 9—13.)

b. ——————, Afschrift uit den Codex Vossianus Leidensis Bibliothecae no. 7 in 8^0. — Inhoud: Excerpta e scholiasta Strabonis. (Blz. 15—18.) — Agathemeri Othonis geographiae dispositio ex Bibliotheca Regia. (Blz. 19—21.) — Dionysii Thracis vita et ars grammatica. (Blz. 23—29.) — Excerpta e libro, qui nomen praefert Γεωργίου γραμματικοῦ τοῦ Χοιροβοσκοῦ. (Blz. 29—31.) — Diomedis scholastici in Dionysii artem grammaticam, et alii in eandem. (Blz. 31—52.) — Dionysii Byzantini ἀνάπλους Βοσπόρου. (Blz. 52.) — Epigrammata Graeca, ex Bibliothecae Regiae libro ms. (Blz. 53—57.) — Vita Secundi philosophi, cum variis lectionibus. (Blz. 58—63.) — Syntagmata ex Hieroclis facetiis. (Blz. 63—69.) — Is. Vossii emendationes in varios Panegyricorum auctores. (Blz. 70—74.)

c. ——————, Emendaties op eenige redevoeringen van Cicero. (Blz. 78—312.)

312 blz. 4^0. IV H 16

188.

a. **CAR. ANDR. DUKER**, Ad Aristaeneti epistolas. — 58 blz., benevens indices. 4^0.

b. ——————, Indices op de Equites van Aristophanes. — 16 blz. 4^0.

c. ——————, Ad Catullum. — 186 blz. benevens indices. 4^0.
IV C 23

De aanteekeningen zelf op de Equites zijn weggesneden.

189.

CAR. ANDR. DUKER, Excerpta. — 92 + 11 bln. 4⁰. IV H 14

INHOUD:

Bl. 1—14. E Commentariis Angeli a Nuce ad Chronicon Cassinense.
„ 15—73. Ex H. Stephani Appendice ad Thes. ling. Gr.
„ 74—76. Ex ignoto scriptore ad Aeschylum.
„ 76—77. Miscellanea.
„ 78—92. Markland in epistola critica ad Fr. Hare Cantabr. 1723.
„ 1—11 (achteraan beginnende). Ad inscriptionem a. 1621 ab Edm. Chishull editam.

190.

CAR. ANDR. DUKER, Miscellanea.

Verspreide en meest korte aanteekeningen op Grieksche en Latijnsche schrijvers. — Op losse bladen. 4⁰. en 8⁰. IV E 17

191.

CAR. ANDR. DUKER, Miscellanea Latina et Graeca. — 227 bln. 8⁰. en 4⁰. IV H 7

192.

CAR. ANDR. DUKER, Miscellanea. — 22 blz. 4⁰. IV C 25d

193.

CAR. ANDR. DUKER. Miscellanea. — 4⁰. IV H 25

INHOUD:

a. Excerpta e Servio.
b. Quaedam ad Clerici bibliothecam selectam.
c. Variae lectiones et coniecturae in Jamblichi De vita Pythagorae.
d. Adnotationes in Suidam.
e. Adnotationes in Ciceronis De officiis.

194.

CAR. ANDR. DUKER. Miscellanea. 4⁰. IV H 22

Hierin o. a.:

a. Excerpta e Nic. Heinsii epistolis ineditis.
b. Inscriptiones ineditae.
c. Adnotationes ad Anacreontis fragmenta.
d. Adnotationes ad Catonis fragmenta.

195.

CAR. ANDR. DUKER, Adversaria et excerpta. 132 bln. 8⁰. I F 65

196.

CAR. ANDR. DUKER, Miscellanea. — 139 bln. 4⁰. IV H 12

Hierin o. a.:

Bl. 7 vlgg.: Variae lectiones in Plutarcho, descriptae e margine edit. H. Steph., quae in auctione publica venalis erat et emta a Bibliopola Aelbers Hagen (?).
Bl. 106 vlgg.: Excerpta ex literis Perizonii, Burmanni, Brenemanni.
Bl. 111 vlgg.: Loca difficiliora et suspecta e Livio, Floro al.

197.

CAR. ANDR. DUKER, Miscellanea.

1 dl. in 4^0. grootendeels onbeschreven. De eerste 10 bladzijden, 25 latere, en de schutbladen bevatten aanteekeningen van verschillenden aard. IV H 15

198.

CAR. ANDR. DUKER, Miscellanea.

2 dln., 173 bln. 4^0. IV H 23, 24

INHOUD:

Bl. 1— 17: Excerpta e Servio, Luciano, Zenobio.
„ 18— 31: Adnotationes in Ciceronis De off., Parad., Somn. Scip.
„ 32— 34: Adnotationes in Suidam.
„ 34— 90 en 95—144: Adnotationes in Ammonium.
„ 91— 94: Excerpta varia.
„ 145—164: Indices Latini et Graeci.
„ 167—173: Adnotationes variae.

Blz. 165 en 166 zijn niet beschreven.

199.

CAR. ANDR. DUKER, Copy van en aanteekeningen betreffende zijn bij Van der Linden verschenen uitgave van Theophilus.

Op losse bladen. 4^0. IV C 17

Hierbij: Zeven brieven van hem aan JOH. VAN DER LINDEN Jr. 's Gravenhaeg 26 Dec. 1714—20 April 1715.

200.

GIACCONIUS, Notae ad [Pomponium] Melam.

Met de opmerkingen hierop van PERIZONIUS, afgeschreven door CAR. ANDR. DUKER. — 130 blz. 4^0. IV C 26^e

201.

GODDAEUS, Notae ad Livium.

Afgeschreven door CAR. ANDR. DUKER. — 55 bln. 8^0. IV J 8^b

Op de laatste bladz. staat met de hand van Duker: Haec A. 1686 descripsi e notis Goddaei ad Livium. Edit. Liv. in 8, Cuius (?) copiam mihi studiosus quidam fecerat.

202.

JAC. GRONOVIUS, Dictata ad Pomponium Melam.

Geschreven door ALEX. DUKER. — 96 blz. 4^0. C 16^h

203.

JO. FRED. GRONOVIUS, Collectanea in Plautum. 1667. — 4^0. VI E 3

204.

JO. FRED. GRONOVIUS, Dictata in Epistolas Marc. Tull. Ciceronis ad familiares. — 318 blz. 4⁰. I B 20

205.

JO. FRED. GRONOVIUS, Dictata ad M. Tullii Ciceronis De officiis libros. — 74 blz. 4⁰. I E 17

Met de handteekening van W. H. VAN RHEDEN.

206.

JANUS GRUTERUS, Variae Lectiones et notae ineditae in Jul. Caesaris, quae extant, omnia.

Eigenhandig geschreven. — 416 blz. 4⁰. I E 37

Aangekocht in de auctie van J. SIX (1706) voor 20 gulden.

207.

NIC. HEINSIUS, Ad Corippum de laudibus Justini Minoris.

Afgeschreven door CAR. ANDR. DUKER. — 11 blz. 4⁰. IV C 24[4]

De aanteekeningen waren door Heinsius in margine geschreven op een exemplaar der uitgave van Corippus door Dempster, Paris. 1610.

208.

TIB. HEMSTERHUIS, Annotationes ad Homeri Odysseae librum I. — Dictaat, 1752. — 334 blz. 4⁰. I E 45

209.

TIB. HEMSTERHUIS, Dictata ad Aristophanis Plutum. — 325 blz. 4⁰. I D 22

210.

TIB. HEMSTERHUIS, Annotationes ad Callimachi Hymnos et Epigrammata. — Dictaat, 1752.

In 2 dln. 844 blz. 4⁰. I E 46, 47

Op het einde: „28 Junii 1752".

211.

HADR. JUNIUS, Aanteekeningen op de Parallela van Plutarchus.

Geschreven in margine op een exemplaar der uitgave Basileae 1533. III* B 1

212.

HADR. JUNIUS, Aanteekeningen op de Moralia van Plutarchus.

Geschreven in margine op een exemplaar der uitgave Basileae 1542. III* B 2

213.

JOH. MELCH. KEMPER, Aanteekeningen van encyclopedischen aard, hoofdzakelijk de geschiedenis der letterkunde betreffende.

Eigenhandig geschreven. — Losse bladen. Grootendeels 4⁰. In portefeuille. VI D 1

Hierbij: Indices optimarum editionum scriptorum Latinorum et Graecorum.

214.

J. KONING, Vocabulorum Gemmula.

Bewerkt naar de Antwerpsche uitgave van 1486; doch in dit handschrift zijn de Nederlandsche woorden in alphabetische orde vooraan geplaatst en daarachter de Latijnsche.

Eigenhandig geschreven. — 108 bln. f⁰. II C 24

215.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata ad Hesiodum, Homerum, Bionem, Moschum. — 4⁰. II D 7

216.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata ad Theocritum. — 4⁰. IV E 33

217.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata in Ciceronis Orat. pro Milone et Paradoxa. — 4⁰. II D 2

218.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Scholia in M. Tulli Ciceronis Paradoxa, dictata Oct. 1807—Jun. 1808.

Geschreven door Jac. Amersfoordt. — 149 blz. 4⁰. I B 36

219.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata ad M. Tullii Ciceronis operis De republica libros I et II, nec non ad eiusdem Somnium Scipionis.

Geschreven door J. J. Koning. — 4⁰. V F 1

220.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata ad Vergilii Georgicorum libros I et II.

Geschreven door J. J. Koning. 1828, 1829. — 4⁰. V F 2

221.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata, notae et animadversiones in Ovidii Heroides.

Geschreven in 1825. — 109 blz. 4⁰. I D 52

222.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata ad Ovidii Heroides. — 4⁰. II D 8

223.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata ad Terentium et Juvenalem. — 4⁰. II D 5

224.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Artium Doctrinarumque Historia compendio enarrata.

Dictaat, geschreven door J. J. Koning. 1827, 1828. — 4⁰. V F 5

225.

JOH. DAN. VAN LENNEP, Dictata in duo priora capita Epistolae Pauli ad Galatas (93 blz.), in Coluthi raptum Helenae (65 blz.), in Aristophanis Plutum (172 blz.).

Geschreven door M. A. a Mees. 1758/59. — 8⁰. VI C 19

226.

RICHEUS VAN OMMEREN, Annotationes in librum cui titulus: Gradus ad Parnassum.

Geschreven op een in f⁰. doorschoten exemplaar der uitgave Amst. 1722 (?); waarop ook enkele aanteekeningen van anderen. II B 9

227.

JAC. PHIL. D'ORVILLE, Dictata in Ciceronis Epistolarum familiarium librum II. 1730.

Met register. — 196 blz. 4⁰. I D 12

Het register heeft tot opschrift: „Index vocum ac dictionum ab A. Kluit libelli hujus possessore concinnatus".

228.

FRANC. OUDENDORP, Dictata in Ovidii Epistolas Heroidum. — 160 blz. 4⁰. I F 37

229.

FRANC. OUDENDORP, Dictata in Ciceronis quasdam Epistolas ad familiares. 1752. — 505 blz., en 32 blz. register. 4⁰. I F 38

230.

FRANC. OUDENDORP, Dictata in quasdam Ciceronis Epistolas ad familiares.

Geschreven door Jos. Hollebeek. 1746. — 274 blz. 4⁰. I D 8

231.

a. **FRANC. OUDENDORP**, Dictata ad Pomponium Melam, de situ orbis. 1751. — 322 blz. 4⁰.

b. ——————, Dictata ad P. Terentii Andriam. 1751. — 140 blz. 4⁰. I F 39

232.

FRANC. OUDENDORP, Dictata in Suetonii XII Caesares. 1750. — 491 blz. 4⁰. I F 44

233.

IO. PIERSON, [Conjecturae in Epigrammata Graeca].

Afschrift, door E. H. v[an] E[ldik] gemaakt. — 42 blz. 4⁰. VI E 26[1]

234.

IO. IS. PONTANUS, Ad analecta sua.

Afschrift, door Car. Andr. Duker gemaakt, van de aanteekeningen, die door Pontanus op een doorschoten exemplaar van zijn Analecta waren geschreven. — 15 blz. 4⁰. IV C 25[e]

235.

DAV. RUHNKENIUS, Dictata in Terentium. — Met alphabetisch register van woorden.

Geschreven door Jer. de Bosch. — 503 blz. 4⁰. I D 34

236.

DAV. RUHNKENIUS, Dictata in P. Ovidii Nasonis Heroidum Epistolas. — Aan het einde: Albinovani Consolationis ad Liviam explanatio. — 252 blz. 4⁰. I D 19

237.

a. **SALVINI**, Adnotationes in Petitum de Legibus Atticis. — 14 blz. 4⁰. IV C 24[1a]

Afschrift door Brencmannus aan C. A. Duker gezonden.

b. ——————, Adnotationes in Platonem. — 7 blz. f⁰. IV C 24[1b]

Afschrift van de hand van Salvini en door hem aan C. A. Duker gezonden.

c. ——————, Adnotata ad Observationes eruditissimi Dukeri in Aristophanem et alios. — 4 blz. f⁰. IV C 24[1c]

Van de hand van Salvini en door hem aan C. A. Duker gezonden.

238.

WILL. HENDR. DOMIN. SURINGAR. — Leonardi Aretini Cicero Novus (sive, ut alibi perperam inscribitur, Iacobi Angeli de Scarparia de vita rebusque gestis M. Tullii Ciceronis Historica Narratio), post Angelium Maium emendatius edidit, annotatione instruxit, indicem et praefationem adiecit W. H. D. Suringar. Accedunt alia quaedam ad Ciceronem pertinentia. — 8⁰. VI F 31ᵃ

239.

WILL. HENDR. DOMIN. SURINGAR, Marci Tullii Ciceronis vita ex dictis Plutarchi breviter excerpta. Descripta ex Operum Philosophicorum editione Veneta a. 1471. — 8⁰. VI F 31ᵇ

240.

GER. JOH. VOSSIUS. Aanteekeningen in het Latijn op Martiani Capellae Satyricon.

Geschreven in margine op een exemplaar der uitgave Lugd. Bat. 1599, met noten van Grotius. — 8⁰. II D 66

Op den titel: „PETRI BURMANNI Fr. fil. et nep. CIƆIƆCCXXXIII".

241.

JER⁰. DE VRIES Jz., Adversaria. De Latijnsche taal betreffende. — 4⁰. II D 18

242.

PETR. WESSELING, Dictata in Aristophanis Nubes. — 4⁰. VI D 27ᵇ

Loopt tot vs. 326.

243.

PETR. WESSELING, Dictata.

a. In Theocriti Idyll. I. — 87 blz.
b. In Cebetis Thebani tabulam. — 61 blz.
c. In Hesiodi Scutum Herculis. — 63 blz.
d. In II postr. capita Actorum Apostolorum. — 93 blz.
e. In Epistolam Jacobi. — 65 blz.
f. In Epistolam I et II Petri. — 108 blz. (66—173).
g. In Epistolam Johannis alteram. — 17 blz.
h. In Epistolam Judae. — 21 blz.

Trajecti ad Rhenum 1758, 1759. — 4⁰. I D 18

244.

a. JOH. HILDEBR. WITHOF, Ad Rutilium, Horatium, Ovidium. — 8 blz. 4⁰.

b. ————, Designatio accurata omnium auctorum veterum, quos ab inveteratis et maxime conclamatis mendis eorum penitus liberare studuimus. — 4 blz. 4⁰.

c. ————, Claudii Civilis Dissertatio de maxime necessaria criticorum opera permultis et insignibus emendationum exemplis ubique inlustrata: operis majoris ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ. — 32 blz. 4⁰. IV C 258

Afkomstig uit de papieren van C. A. Duker.

245.

DAN. WYTTENBACH, Animadversiones in Homeri Iliadis librum IX. — 4⁰. IV G 17

Hierbij fragmenten van andere dictaten op Homerus.

246.

DAN. WYTTENBACH, Dictata in Medeam Euripidis. — 119 blz. 4⁰. I D 24

247.

DAN. WYTTENBACH, Scholia ad Ciceronis libros De finibus bonorum et malorum.

Dictaat geschreven door JAC. AMERSFOORDT. — 2 dln. 238 blz. 4⁰. I B 33, 34.

248.

DAN. WYTTENBACH, Interpretatio Paradoxorum Ciceronis in scholis dictata Leidae mense Sept. 1809—Jun. 1810.

Geschreven door JAC. AMERSFOORDT. — 67 blz. 4⁰. I B 35

249.

DAN. WYTTENBACH, Dictata in Cornelii Nepotis Vitas excellentium imperatorum. — 4⁰. IV G 16

250.

DAN. WYTTENBACH, Dictata ad historiam doctrinarum.

Geschreven door DAV. JAC. VAN LENNEP. Met eenige aanteekeningen tegenover den tekst. 1791, 1792. — 2 dln. 375 blz. 4⁰. I F 40, 41

251.

DAN. WYTTENBACH, Epistola critica super nonnullis locis Juliani Imp. etc. ad DAVIDEM RUHNKENIUM.

Voorrede. — 4⁰. Ap 11

252.

Dictata in Homeri Iliadis librum I. — 261 blz. 4⁰. I D 9

Geschreven door dezelfde hand als nr. 144 en 145.

253.

Dictata in Euripidis Phoenissas.

Onvolledig. — 4⁰. VI D 27c

254.

Annotationes in Aristophanis comoediam quae inscribitur Νεφέλαι.

Handschrift uit de 18e eeuw. 4⁰. V C 2b

255.

Aanteekeningen op de Grieksche Epigrammata.

Geschreven in margine van een exemplaar van Epigrammatum Graecorum annotationibus Ioannis Brodaei Turonensis, nec non Vincentii Obsopoei et Graecis scholiis illustratorum libri VII. Francofurti 1600. — f⁰. II* A 21

256.

Argumentum Orationis pro Roscio Comoedo. — 4⁰. V C 2f

257.

Dictata ad Horatii Odas.

Hs. uit de 18e eeuw. — 248 blz. 4⁰. I D 7

Met aanteekeningen van een andere hand, dezelfde die de aanteekeningen op Catullus (zie n⁰. 258) heeft geschreven.

258.

Annotationes in Catullum.

Geschreven op een exemplaar der uitgave van Catullus, Tibullus, Propertius, Paris. Sim. Colinaeus, 1543, waarvan alleen het eerste gedeelte, Catullus behelzende, in 4⁰, doorschoten is. I F 35

De aanteekeningen zijn van dezelfde hand, die bij het dictaat op Horatius (n⁰. 257) aanteekeningen heeft geschreven (18e eeuw).

259.

Aanteekeningen op Catullus, Tibullus en Propertius.

Hs. van de 19e eeuw. — 4⁰. IV G 15

260.

Notae ad lib. XI, XIII, XIV Annal. C. Cornelii Taciti. — 140 blz. 4⁰.
IV C 26f

Afkomstig uit de papieren van C. A. Duker.

261.

Excerpta e Nonio. — 4⁰. IV C 28.

262.

Collationes et notae in Tertullianum. — 19 blz. 4⁰. IV C 26g

Vooraan staat met de hand van C. A. Duker: „Omnia sunt a multis descripta ex Jos. Scaligeri exemplari in Bibliotheca Leidensi. Accepi a Brencmanno".

263.

Aanteekeningen in het Latijn betreffende de Oude geschiedenis, de Romeinsche antiquiteiten en de beteekenis en afleiding van Latijnsche woorden.

117 blz. 4⁰. — Blz. 1—4 ontbreken. IV C 18c

Afkomstig uit de papieren van C. A. Duker.

264.

Adversaria, hoofdzakelijk betrekking hebbende op de Romeinsche antiquiteiten en de Latijnsche taal.
Hs. uit de 18e eeuw. — 2e deel (kol. 753—1534). 4⁰. VI E 6.

265.

Dictata ad J. H. Boeclerum, De scriptoribus Graecis et Latinis (usque ad saec. VII).

723 blz. 4⁰. I D 54

NEDERLANDSCH.

266.

Fragmenten van het Roelantslied.

Hs. uit de 15e eeuw. Zeer beschadigd. — 19 blz. 8⁰. Met twee fac-similé's. I A 24l

Achteraan : 2 blz. bevattende een gedichtje niet behoorende tot het Roelantslied ; van deze blz. is slechts de helft over, en nog wel beschadigd.

Dit handschrift (L. naar de vindplaats Looz) is uitgegeven door BORMANS o. d. t. : La chanson de Roncevaux, Brux. 1864 ; en door KALFF in : Epische fragmenten, Groningen 1885, blz. 33 vlgg.

Zie : G. KALFF in het Taalk. en Letterk. Tijdschr., 9e jaarg. 3e afl. blz. 164 vlg. en 170.

267.

Fragment van den Gwidekijn van Sassen.

1 blad perkament in de breedte middendoorgesneden, 4 kolommen bevattend, elk van 50 regels. I A 24j

Uitgegeven door BORMANS in Compte rendu de la Commission Royale d'histoire, dl. 14, en door KALFF in Epische fragmenten, blz. 159 vlgg.

Zie : G. KALFF in het Taalk. en Letterk. Tijdschr., 9e jaarg. 3e afl. blz. 163 en 166.

268.

Fragmenten van een middeleeuwschen ridder-roman, door Bormans „Rosafiere" genoemd.

Hs. uit de 15e eeuw. Beschadigd. — 44 blz. 8⁰. I A 24m

Uitgegeven door NAP. DE PAUW in : Middelnederlandsche gedichten en fragmenten, Gent 1897, blz. 494—529, o. d. t. : Jonathas en Rosafiere.

Zie : G. KALFF in het Taalk. en Letterk. Tijdschr., 9e jaarg. 3e afl. blz. 164 vlg. en 170 vlgg.

269.

Fragment van een ridderepos in het Middelnederlandsch.

Hs. van de 14e eeuw. — Twee stukjes perkament aan weerszijden een kolom bevattend. I A 24k

Uitgegeven door KALFF in het Taalk. en Letterk. Tijdschr., 9e jaarg. 3e afl. blz. 166 vlgg. Zie ook blz. 133 vlg.

270.

Fragmenten van Die Rose. — Bevattende vs. 405—430, 455—480, 505—530, 555—580, 1007—32, 1057—82, 1107—33, 1158—84.

Twee aaneensluitende strooken perkament te zamen de bovenste helft vormende van twee bladen, geschreven op twee kolommen. — 4⁰. I A 24b

Behoort niet tot hetzelfde hs. als no. 271.

Uitgegeven door BORMANS in Bulletins de l'Académie royale des sciences etc. de Belgique, T. XXII, 1e part., 1855, blz. 76—107 ; en door VERWIJS bij zijn uitgave ('s Gravenh. 1868) fragment D genoemd.

271.

Fragmenten van Die Rose. — Bevattende vs. 5472—94, 5505—26, 5538—59, 5571—93, 5869—90, 5901—22, 5935—55, 5967—89.

Twee aaneensluitende strooken perkament te zamen het middengedeelte vormende van twee bladen, geschreven op twee kolommen. — 4⁰. I A 24c

Behoort niet tot hetzelfde hs. als nº. 270.

Uitgegeven met nº. 270 door BORMANS in Bulletins de l'Académie etc., blz. 108—123 en door VERWIJS bij zijn uitgave eveneens D genoemd.

272.

Fragmenten van Middelnederlandsche liederen en andere gedichten.

Hs. uit de 15e eeuw. Zeer beschadigd. — 34 blz. 8⁰. I A 24n

Van verscheiden bln. is slechts de helft of nog minder aanwezig.

Zie G. KALFF in het Taalk. en Letterk. tijdschr., 9e jaarg. 3e afl., blz. 164 vlg. en 176 vlgg.

273.

Fragmenten van een Middelnederlandsche bewerking van den Franschen Bestiaire d'Amours, benevens de eerste tien regels van een Middelnederlandsche bewerking van een der erotische werken van Ovidius.

Twee bladen perkament, in twee kolommen. — Het schrift is op verscheiden plaatsen geheel onleesbaar. I A 24f

Uitgegeven door BORMANS in Bulletins de l'Académie royale des sciences etc. de Belgique, 38e ann. 2e série, T. XXVII, 1869, blz. 488—505,.

274.

Fragment van Des Heiligen Cyrilli Apologi morales.

Hs. uit het begin der 15e eeuw op perkament. — 8⁰. — De blz. zijn gemerkt 21—28, 65—112, 115—162. IV F 31

Voorin: een handschrift van 4 blz. beginnende a. v.: „Anno 1733 den 14 Juny geëyndigt dit boeksken te leesen, genaamd fabulen der dieren. Maar hebbe niet veel aartigheijd daerin gevonden".

Op het schutblad een aanteekening van J. A. ALBERDINGK THIJM. — Vergelijk: [Thijm in] Dietsche Warande VI (1864) blz. 81 vlgg,, 193 vlgg.

275.

Van die Wonderlicheden ende Costelicheden van Pape Janslanden.

Keurig afschrift van de uiterst zeldzame uitgave: ghepr. Thantwerpen bij Jan van Doesborgh. — Met doortrekken van al de houtsneden. — 10 bln. 4⁰. I E 14

276.

DANIEL MOSTAERT, [Gedicht] aan den Heere van Zuijlichem [Constantijn Huygens] op Zijner Ed: Gestr: rechtgebruijk en misbruijk des orgels.

Eigenhandig geschreven. — f⁰. S 11

277.

PIETER CORNELISZOON HOOFT, Heinrijk de Groote.

Eigenhandig geschreven in loopende hand. Met latere verbeteringen. De apophthegmen echter, in den druk van 1704 aan den voet der bladzijden gevoegd, zijn hier niet in hs. aanwezig. — In 9 genommerde omslagen, in een band. f⁰. II C 10

Zie ook de uitgave van de Gedichten van P. Czn. Hooft door F. A. Stoett, Inleiding blz. VIII.

278.

a. **PIETER CORNELISZOON HOOFT**, Jaerboeken van Tacitus.

b. ———————, Historien van Tacitus. Gedeelte van het vierde boek.

c. ———————, Rampzaeligheden der Verheffinge van den Huyze Medicis.

De Jaerboeken van Tacitus beslaan 373 blz. — Het gedeelte der Historien van T. vormt blz. 185—204 van het hs., waarvan het overige verloren is gegaan. — Beide zijn door Hooft in loopende hand geschreven; de Rampzaeligheden enz. zeer net, met staande hand. — In één band. f⁰. II C 12

Zie ook de uitgave van de Gedichten van P. Czn. Hooft, door P. Leendertz Wzn., Inleiding blz. XVI vlg., en door F. A. Stoett, Inleiding blz. VIII.

279.

a. **PIETER CORNELISZOON HOOFT**, Schynheiligh. Spel. Gevolgt na 't Italiaensch van P. Aretyn.

b. ———————, Senecaes Medea. Eerste bedrijf en een gedeelte van het tweede.

c. ———————, Ariadne. Spel.

d. ———————, Granida. Spel.

e. ———————, Eerste Rijmkladboek. Gedichten. (1601—1609).

f. ———————, Tweede Rijmkladboek. Gedichten. (1609—1620).

g. ———————, Derde Rijmkladboek. Gedichten. (1621—1641).

h. ———————, De gewonde Venus. Tafelspel.

i. ———————, Bruiloft-Spel.

j. ———————, Schick en Keuren van de Dichtschool in Liefd bloeyende.

k. ———————, Reden vande Waerdicheit der Poesie.

l. ———————, Gedichten en prozastukken op losse bladen geschreven.

m. ———————, Isabella, begonnen.

n. ———————, Gedichten en prozastukken op losse bladen geschreven, waaronder vertalingen van Cicero Phil. III, Juvenalis Sat. X, Xenophon Mem. I, Tacitus Ann. I, Vega Carpio, Lucianus Alex. en Larissa.

o. ———————, Brief aen de camer in Liefd bloeyende. Wt Fiorenza 1600.

Eigenhandig geschreven. In één band. f⁰. II C 14

Hierbij een verslag van den inhoud door J. Scheltema.

Zie voorts Cat. van de bibliotheek der stad Amsterdam 1858 No. 129, en de uitgave van de Gedichten van P. Cz. Hooft, door P. Leendertz Wz., Inleiding blz. XVII vlgg., en door F. A. Stoett, Inleiding blz. VIII vlgg.

280.

HUGO GROTIUS, Christelicke gezangen.

Handschrift uit de 18e eeuw. — 4⁰. IV F 32d

281.

Aanhanghsel van gedichten, die in den lesten druk van JOOST VAN VONDEL'S poezye zijn achtergelaten.

Calligraphie van de 18e eeuw. — 16 blz. 4⁰. I C 49c

282.

JOOST VAN VONDEL. Arminiaensche liefde ende yver, in eenighe van haere spottelijcke Dichten ende wulpse redenen gheopenbaert: met eenige Teghen-dichten ende aanmerckinghen. 1631.

Afschrift van A. D. DE VRIES AZN. — 4⁰. A 2b

283.

JOOST VAN VONDEL. Vorm voor de Gommariste Medaliegieter. 1630.

Afschrift van A. D. DE VRIES AZN. — 4⁰. A 2a

284.

SUZANNA BARLAEUS, Antwoort op etc. — Gedicht aan Geeraardt Brandt. — 1 bl. f⁰. Z 71

Onderaan staat „Suzanna Barlaeus. Zelf geschr.".

Hierbij een afschrift.

285.

Gedichten op den verjaardag van Maria van Limborch:

1⁰. Op den verjaardag van Maria van Limburg. 1670. W 69

2⁰. Liedt gesongen op 't verjaaren van nicht Maria van Limborgh. 1671. V 77

286.

Aan de vrije Nederlanders. — Gedicht. 1671. B 103

287.

J. DE RIEMER, Aan mijn Heer en Vryndt Hendrik Panser, als als hij ouwt geworden was 26 jaeren op den 10 Januar. 1672. — Gedicht. — f⁰. V 85

288.

PIETER OOSTERLING LODEWIJKSz.. Maagden Schole, in vijf handelingen, en andere gedichten. — 82 bl. f⁰. IV B 9

De Maagdenschole is in 1680 door den schrijver opgedragen aan zijn nicht Margareta Vermande, zooals in een korte aanteekening op het schutblad (bl. 1b) door hem wordt meegedeeld. Bl. 2 bevat de opdracht, en het berijmde antwoord daarop.

289.

S. HAASEVOET. Op de dichtkunstige werken van Joannes Vollenhoove. — Gedicht.

[Amsterdam, 1685.] — 4⁰. H 51^h

290.

ISAAC DE SCHEPPER. Antwoort op het klinckdicht van Johannes Vollenhove. — Gedicht.

[Buitenpost, 1686.] — f⁰. H 62^b

291.

GEERTRUYT GORDON, echtgenoote van PASCHASIUS DE GRAEUW. Na-klank en Wederkeer, gedicht aan Joannes Vollenhove.

[Hulst, 1687.] — f⁰. H 50^c

292.

WILH. LOMANNUS. Twee bruiloftszangen.

1⁰. Voor Henrich Verrijn en Geertruijdt van Wieringen, 1688.

2⁰. Voor Jacob van Ceters en Maria van Wieringen. 1694. V 89, 90

293.

THOM. ARENDSZ (of ARENTS). De krooninge van haare Majesteiten Wilhem Hendrik en Maria Stuart tot Koning en Koninginne van Engeland, Vrankryk en Yrland. — Tooneelstuk in dichtmaat. — 8⁰. V J 52

294.

JAN DE REGT. Aan een vriend die mij een paar boereschoenen afgeleend had. — Klinkdigt. — 4⁰. E 87

295.

LUDOLF SMIDS. Copia van onuitgegevene gedichten.

2 dln. 4⁰. V C 26, 27

296.

PIETER VLAMING, Gedichten. — 4⁰. E 125

Op een brandende pijp. — Uyt Sappho aan Phijllis. — Brief aan Dafne. — Op een roosen-tuyltje, gehegt op de boezem van Fillis. — Aan Fillis.

297.

Eenige versen van verscheyden geesten byeenversamelt dd. 1 Janua: 1681. — 4⁰. IV F 32f

298.

Gedichten uit de 17e eeuw. — 4⁰. IV F 14

Op de eerste blz. staat:

„Soo wie dees grollen leest, en seit, 't heeft niet om 't lijf,
Ick antwoordt, 't is gedaen, uit klucht en tijdverdrijf".

Op de laatste blz.: „Moniti meliora sequemur".

Afkomstig uit de verzameling van A. D. de Vries Azn.

299.

Verzameling van Nederlandsche gedichten uit de 17de eeuw op personen en gebeurtenissen, ontleend aan VONDEL en andere dichters.

Hs. uit het begin der 19de eeuw. 349 blz. Met inhoudsopgave van een latere hand. — 4⁰. I B 19

300.

Fragment van de klucht „Van den loozen boer, die te luij om te werken met schelmerij zijn kost gaat winnen".

Hs. uit de 17e eeuw. — 8 blz. 4⁰. I A 24o

Zie G. KALFF in het Taalk. en Letterk. Tijdschr., 9e jaarg. 3e afl. blz. 166 en 186 vlgg.

301.

Beklagh over de verdorven Christenheijt. — Gedicht uit de 17e (?) eeuw. — f⁰. Ap 12

302.

ALKORAN [van] Mahomet.

Hollandsche vertaling uit de 17e eeuw. — 267 bln. 4⁰. IV G 21

303.

FLORIS GROEN. De gyle stiefmoeder, of belaagde kuischheid. — Treurspel. — 8⁰. V C 15a

304.

WOUTER ZIMMERS, Lege ueren gepasseert met digten, en uijt geboren dit volgende werk bestaande in alderhande mingel-digten, waar tussen-beiden sijn bijgevoegd eenege versijes van vrinden aan mijn geschreven: en gesteld in order des tijts so als deselve gemaakt sijn. 1703.

Tusschen de bladzijden van het hs. verschillende waterverfteekeningen van den dichter. — 681 blz. f⁰. IV B 16

305.

F. P. BUNING, Twee gedichten aan „Johannes Vollenhove, Dokter der H. Teologye en Out-Predikant in 's Graavenhaag".

[Groningen 1707.] — f⁰. en 4⁰. H $45^{b, d}$

306.

HUB. POOT KORNz., Op Paris oordeel, geschildert door den heer Hendrik van Limborg. — Gedicht. — f⁰. V 78

307.

PIETER PIETERSZ BLOEM, alias **PIETER SUNS**, Gedichten. 1678—1718.

Twee exemplaren niet van dezelfde hand. — 136 blz., gen. 7-142. 4⁰. IV H 36, 37

308.

A. M., Op de 19e verjaaring van mijn B: S: D: Petronella Heuveling. — Gedicht. 1720. V 92

309.

Geboorte wenschen aan Gysbert de Lange op zijn achttienden verjaardag, den 15 Augustus 1720, van zijn tante en zijn neef P. de Lange. — Twee gedichten.

Beide geschreven door P. DE LANGE. V 87, 88

310.

Vraag aan Joh. Hub. Jungius naar den zin van enen regel in zijnen Huwlijkszang op J. van der Vorm. — Gedicht. 1730. — 4⁰. Ap 13

311.

JAN DE BOER, Alcimene en Amerose. Tragedie. Toneelscher wijse verbeeld.

Eigenhandig geschreven. Met platen. Haarlem 1733-1735. 4⁰. V C 17

312.

Rouw-klagt uijtgestort over Henricus Malcotius overleden tot Uttrecht 3 Sept. 1744. — f⁰. F 28

313.

ADRIAAN SPINNIKER, Twee gedichten. — 4⁰. F 48

a. Geesseltje voor G. W. van Oosten de Bruijn. 17 $\frac{4}{6}$ 53.

b. Op de echtsvereeniging van G. W. van Oosten de Bruijn en Maria Kroon. 10 April 1754.

314.

ADRIANA GERARDA VAN DER CRAGHT, Gedichten. Getiteld:

a. Wensch aan den Prins [Willem V], 1750. — 4⁰. W 78a

b. Hart-verlangende wensch, 1750. — 4⁰. W 78b

c. Verjaarwensch aan mijnen zeer dierbaren broeder Simon Hendrik van der Craght, 1751. — f⁰. V 91

d. [Verjaarwensch] aan mijnen oudsten broeder M. van der Craght, 1759. — 4⁰. W 78c

Het 1e, 2e en 4e gedicht eigenhandig geschreven.

315.

JAK. JOH. ANDRIESSEN, Ontrouw in Nederland. Gedicht opgedragen aan G. W. van Oosten de Bruijn.

Vere, 1755. — 4⁰. Ap 14

316.

JAK. JOH. ANDRIESSEN, Drie Gedichten. — 4⁰. G 11a-c

a. [Aan G. W. van Oosten de Bruijn], Vere 1753.

b. Eerezuil op het graf van Lambert Jacob van Tets, Vere 1759.

c. Ter uitvaard van Pieter Boddaert, Vere 1760.

317.

ANDREAS ANDRIESSEN JKz., Aan Daniel de Burlet. Veere 23 Aug. 1758. — Gedicht.

Afschrift van de hand van G. W. van Oosten de Bruijn. — 4⁰. Ap 15

318.

KORN. WESTERBAEN WILLz., Op een naemloos Lasterdigt. — Gedicht. — f⁰. S 16

319.

HENDR. VAN ELVERVELT, De ontwapende schildwagt. — Klugtspel (in verzen). — 29 blz. 8⁰. IV J 20

320.

[**GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN**], Philalethes Batavus gewroken door deszelfs leerling Pamphilus Cratinides. Uit het Latyn gevolgd. [1e druk]. Amsterdam 1757. Door den schrijver voorzien van verbeteringen en aanvullingen voor den 2en druk. — 8⁰. Ap 16

321.

Eenige weinige aanmerkingen van ACTIUS SINCERUS SEVERINUS op zeker onlangs uitgekomen boekje getiteld: De waare Held, lierdicht. Aan juffrouw Lukretia Wilhelmina van Merken, Dichteresse van de David. Bij de tweede uitgaave van dat werk haar E. toegezonden.

Geschreven door G. W. VAN OOSTEN DE BRUIJN. — 4⁰. V C 1e

322.

Gedichten in het Hollandsch, Fransch en Latijn.

Afschrift van de hand van G. W. VAN OOSTEN DE BRUIJN. — f⁰. F 8

323.

Stichtelijke liederen en gedichten. — Twee stukken. — 4⁰. V C 34m

Afkomstig van G. W. van Oosten de Bruijn.

324.

[**Weeklagt** van] de wel eer florizante maar nu helaas maar al te droevig vervallen stad Vlissinge sprekende ingevoerd op den 14 Jan. 1764. — Daarachter: Vlissinge weeklagt verandert in gejuijg op den 21 Jan. 1764. — Gedicht. — 4 blz. f⁰. Z 150

325.

GERR. BEIJER, Twee gedichten:

a. Aen den vaderlandschen Dichter Johannes Le Francq van Berkheij. 1781. — f⁰.

b. Bij de beschouwing van het graf van mijnen overledenen halsvriend. Z. j. — 4⁰. Z 76 a, b

326.

CATHARINA REBECCA WOESTHOVEN, Invallende Gedachten toen de Heer Willem Bilderdyk mij zeide dat Hij zijn lier het gewormte ten roov' gegeeven, en de Dichtkunst had afgezwooren. [1784]. — 4⁰. E 133

327.

CATHARINA REBECCA WOESTHOVEN, Antwoord. — Gedicht. [1784]. — 4⁰. E 134

Afgedrukt in: R. A. Kollewyn, Bilderdyk en zijn werken.

328.

CATHARINA REBECCA WOESTHOVEN, Beschouwing bij het uittrekken der bezetting op den 20n van Wintermaand 1784. — Gedicht. — 4⁰. E 132

329.

JACOBUS VAN HEUN, Huwelijks wensch aan Mr. Willem Bilderdyk en Jongvrouwe Catharina Rebecca Woesthoven, echtelijk vereenigt den 21 Juny 1785. — 4⁰. E 56

330.

IZAAK BILDERDYK, Vaderlijke zegen over het Huwelijk van den Heere Mr. Willem Bilderdyk en Jongkvrouwe Catharina Rebekka Woesthoven. Amsterdam 21 Junij 1785. — Gedicht. E 13

331.

De uitgeweekene en mishandelde patriot tot moed en bedaardheid aangespoord, en het gewis verderf van het trotsche Oranje en van de heerschzugtige aristocraaten voorspeld. — Gedicht, onderteekend EMIGRANTUS. 1788. — 4⁰. IV E 30

332.

JOH. GER. VAN OLDENBARNEVELT, genaamt TULLINGH. Het aardsch Geluk, Lierzang ter gelegenheid van het zilveren bruiloftsfeest van Guill. van der Meersch en A. G. van der Craght. 1790. — f⁰. W 59

333.

VAN DER MEERSCH. — Verjaarwenschen op rijm van verschillende leden der familie Van der Meersch aan bloedverwanten en vrienden. — 6 st. 1783—1791. — 4⁰. W 54, 72, 94, 96-98

334.

JOANNES NOMSZ, Redevoeringen. 1e deel. — 108 bln. 8⁰. I F 57

INHOUD:

I. Over de afzondering van de kerk van den staat. 1797.
II. Over de liefde tot het vaderland. 1797.
III. Het caracter der vrouwen opgemaakt uit hare mutsen en hoeden.
IV. De verheffing van Catharina I.
V. Klaas Compaan.
VI. Waarom de Nederlanders bij voorkeur tot eene Engelsche aliantie zijn overgegaan.
VII—IX. Staat van den Amsteldamschen schouwburg, op het einde der agttiende eeuw.
X. In hoeverre eene gezonde staatkunde op eene gestrenge wet, door oogluikende toegevendheid, eene inbreuk mag en moet doen.
XI. Over de doodstraffen.
XII. Over den grond van de verschillende denkwijze der volken, over de zwaarte der misdaden, en de daaruit voortvloeijende gebruikmaking der doodstraffen.

335.

JOANNES NOMSZ, Eenige vertellingen en andere fragmenten. — 20 blz. 4⁰. V C 14^d

336.

JOANNES NOMSZ, Ferdinand Cortes (*sic*). Treurspel. Manuscript van het tooneelstuk *Ferdinand Cortez*. — 4⁰. V C 14^c

Met eenige aanteekeningen van een andere hand, waarschijnlijk die van den dichter zelf.

337.

[**JOANNES NOMSZ**], Romanus. Treurspel. — Eerste bewerking. — 4⁰. V C 14^f

338.

[**JOANNES NOMSZ**], Romanus. Treurspel. — Tweede bewerking. — 4⁰. V C 14^g

339.

[**JOANNES NOMSZ**], Hassan. Treurspel. — Onvoltooid. — 4⁰. V C 14^h

340.

JOANNES NOMSZ, De Hellevaert van Orfeus. Opera naar het Fransch. — Onvoltooid. — 8⁰. V C 14^e

341.

Het Oude Testament. — Vertaling in het Nederlandsch uit het begin van de 19e eeuw. — f⁰. II C 22

342.

Het Nieuwe Testament benevens de Apocryphe boeken van het Oude Testament. — Vertaling in het Nederlandsch uit het begin van de 19e eeuw. — f⁰. II C 23

343.

ABR. BLUSSÉ, Twee gedichten: „Een wijs zoon" en „Een zot zoon". — 2 bln. 4⁰. Z $78^{a, b}$

344.

ANTONY CHRIST. WIN. STARING, Gedicht aan Giovanno Schagt [G. J. Schacht?]. — 4⁰. G 116

345.

ANTONY CHR. WIN. STARING, De kastelein van het Huis ter Eem. — 12 blz. 8⁰. F 243

346.

CH. IMMERZEEL, Dichtregelen opgedragen aan I. G. (*sic*, lees G. J.) Schacht. [Dordrecht, 1803]. — 4⁰. G 70

347.

JOH. MELCH. KEMPER, Grafschrift op J. H. Schacht. Gedicht. Voor deszelfs weduwe naar het Latijn van A. DE ROOI bij gebrek van het oorsprongelijke vrij gevolgd. — 1 bl. 4⁰. G 77

348.

JOH. MELCH. KEMPER, Onuitgegeven redevoeringen. — 4⁰. In doos. VI D 6

349.

ROB. HENDR. ARNTZENIUS, De menschenkennis bevorderlijk tot volmaking. — Gedicht. — 4⁰. V C 28

350.

CATHARINA WILHELMINA BILDERDIJK, geb. SCHWEICKHARDT, Herinnering bij het graf van mijne Adelheide. — Gedicht. 1805. — 4⁰. A 55

351.

HENDRIK MEIJER Jr., Aan Andries Snoek. — Gedicht. 14 Maart 1806. — 2 blz. f⁰. R 82f

352.

JAN OTTO ARNTZENIUS, Danklied aan God bij het 75 verjaaren van mijn schoonmoeder H. M. Schacht geb. Gildemeester. 12 Sept. 1806. — 4⁰. G 12

353.

MARIA LOUIZA GRIETHUIZEN, geb. CARELIUS, Verzameling van gedichten.

Keurig handschrift, met geteekend vignet op het titelblad. — Amsterdam. — 524 blz. en bladwijzer 23 blz. 4⁰. I H 38

De gedichten staan in chronologische volgorde: 1767-1811. — De „Toewyding aan myne kinderen" is gedagteekend 1796.

354.

Bij het graf van den Heer Jeronimo de Bosch Ridder etc., etc., etc. — Gedicht. — 4⁰. V C 6

Hierachter: In mortem Hieronymi de Bosch Equitis etc., etc., etc. — Latijnsch gedicht.

355.

Aan mijne landgenoten. — Gedicht. [Tusschen 1810 en 1813]. — 3 blz. 4⁰. J 35

356.

Feodora of het meisje uit Siberië. — Opera naar het Hoogduitsch van A. von Kotzebue. [Muziek van S. Benzon]. — Het proza is vertaald door J. S. van Esveldt Holtrop en de zangstukken door Theod. Joh. Majofski. — 8⁰. IV J 19

357.

ADR. CORN. SCHENK, Nachtgedachten, gevolgd naar het Engelsch van Eduard Young. 9e zang.

161 blz. en 28 blz. aanteekeningen. 4⁰. II D 61

Voorin: twee brieven van Schenk aan J. Immerzeel Jr., z. pl. 30 Sept. en 7 Oct.(?) 1823.

358.

Rodolph, of liefde, vriendschap en broedermin. — Tooneelspel naar het Fransch van Scribe en Melesville door Nic. Vroombrouck. 1823. — 8⁰. IV J 18

359.

De dobbelaar. — Blijspel. Vrij gevolgd naar het Fransch door F. A. R. — 129 blz. 8⁰. I F 55

360.

JAN DE KRUYFF, Oude en nieuwe jaar. — Gedicht. [1824.] — 4⁰. S 37

361.

JERO. DE VRIES Jz., Vertalingen van werken van Cicero, Terentius, Virgilius en Horatius, geschreven in 1824 en 1825.

7 cahiers. 4⁰. II D 17

362.

Dichtregelen, uitgesproken in den Amst. Schouwburg den 20 July 1829; toen Z. M. de Koning de voorstelling met H. deszelfs tegenwoordig[heid] vereerde, door M. Westerman.

Afschrift van de hand van JOH. HILMAN. — f⁰. IV A 24m

363.

Alexis of de dwaling van een goed vader. — Zangspel n. h. Fransch van MARSOLLIER door J. M. NARET KONING, geb. MAJOFSKI. 1830. — 8⁰. V J 44

364.

WILL. BILDERDIJK. Inleiding voor zijn verhandeling over de geslachten der naamwoorden. — Concept. 1805(?). — f⁰. D 9b

365.

WILL. BILDERDIJK, Drie gedichten: „De dichter", 1807: „De Poëet", 1809: „De onnoozele boer", 1820.

Eigenhandig geschreven. — 8⁰. A 56a-c

366.

WILL. BILDERDIJK, Vier gedichtjes: „Het goede Trijntjen" enz.; „Is dit dan 't beeld van Loots" enz.; „'t Is windig" enz.; [een raadsel: eierenkoken].

De eerste drie eigenhandig geschreven. — Op losse papiertjes. R 69

367.

WILL. BILDERDIJK, Temora, zevende boek. Uit het oorspronspronkelijk. — 8⁰. IV H 34

368.

WILL. BILDERDIJK, Rondedans (in futuro) om een doodkist. — Gedicht. 1820. — 8⁰. L 5

369.

[WILL.] B[ILDERDIJK], Op het treurspel Montigni door H. H. Klijn. 1821. — 8⁰. R 84b

Hierbij: een gedrukt exemplaar van hetzelfde gedicht.

370.

WILL. BILDERDIJK, Op den Konstantijn den Groote door Konijnenburg jammerlijk bedorven. — 8⁰. R 84a

Hierbij: een gedrukt exemplaar van hetzelfde gedicht.

371.

WILL. BILDERDIJK, Copy van verschillende stukken afgedrukt in „Mengelingen en fragmenten nagelaten door Mr. Willem Bilderdijk, Amsterdam. 1834".

Het voorbericht is van de hand van IMMERZEEL, alle overige stukken zijn door Bilderdijk zelf geschreven. E 23a—m

INHOUD:

a. Voorbericht. — 4⁰.
b. Mijne levensbeschrijving. — f⁰.
c. (Ironische) aanbeveling eener publicatie uit de eerste dagen der Bataafsche republiek. — f⁰.
d. Oprecht verhaal van de ongelukkige reis van het schip Europa. — f⁰.
e. Een parabel. — f⁰.
f. Socrates. — 8⁰.
g. Mijne ellendige waarnemingen. — 8⁰.
h. Letterkundig testament. Brunswijk 9 Jan. 1806. — f⁰.
i. Uitboezeming. Amsterdam 23 Jan. 1810. — f⁰.
j. Beoordeeling eener algemeen gemaakte opmerking. — 8⁰.
k. Fransch opstel (Mémoire) tot bevordering en handhaving der Hollandsche taal. — f⁰.
l. Brief over het beginsel van recht en plicht. — f⁰.
m. Opstel over de voeding. — f⁰.

372.

[**WILL. BILDERDIJK**], Kleine gedichten. — Stukjes uit verschillende tijdschriften en almanakken.

Afgeschreven door JOH. HILMAN. — 8⁰. V C 23

373.

Gedichten van W. BILDERDIJK en anderen, afgeschreven en verzameld door JOH. HILMAN. — 8⁰. IV E 31a

374.

PIET. GER. WITSEN GEYSBEEK, Poëtische Encyclopedie uit de voornaamste Nederlandsche dichters.

In twee portefeuilles. 4⁰. IV D 28, 29

375.

SAM. IPERUSz. WISELIUS, Lofzang op Th. F. van de Capellen.

Eigenhandig afschrift. — 4⁰. V C 14a

Hierachter: een fragment van het treurspel „De Armenische prinsen" van denzelfde.

376.

MAUR. CORN. VAN HALL, Op het buste van Hendrik van Kinsbergen. — Gedicht, het Latijn van H. BOSSCHA gevolgd.

Eigenhandig geschreven. — 8⁰. H 72b

377.

HENDR. FRANC. TOLLENS Czn., Aan mijn vriend A. Bogaers. Gedicht. — 8⁰. F 52

378.

MAARTEN WESTERMAN, Aan mijne stadgenooten bij de feestviering bij mijne vijfentwintigjarige verbindtenis aan den Amst. Stadsschouwburg. — Gedicht. — 2 blz. f⁰. R 82c

379.

JAN FRANS WILLEMS, „Maria van Braband", en „Aen de Belgen". — Gedichten.

Het tweede is eigenhandig door den dichter geschreven. — 8⁰. W 144a, b

Hierbij een vertaling in Fransch proza van het tweede gedicht.

380.

Nederlandsche gedichten van onbekende schrijvers uit verschillende tijden. Ap 17

1. Op het boeck geprent op de nieuwe silvere mundt. — f⁰.
2. [Gedicht zonder titel.] — 4⁰. obl.
3. Lof van den Toeback. — 4⁰. obl.
4. F. Junius. [C. A. Duker schreef naast den titel: „Op H. de Groot is my geseid".] — f⁰. obl.
5. Op de Afbeeldingh van den Cardinaal van Van Fleurij. — f⁰.
6. De klagende Hollandsche Maagd. — f⁰.
7. [Op Van Speyk.] — 8⁰.

381.

ARNTSENIUS, Van Speyk. — Lied op de wijze: T'en souviens tu. 's Bosch 1831. — 8⁰. Ap 18

382.

WILL. HENDR. WARNSINCK BERNz., Op den heldendood van J. C. J. van Speyk. — Gedicht. Amsterdam 12 Febr. 1831. — 4⁰. Ai 22

383.

H. W. CARRAS, Aan den heer Joh. Hilman. Bij den aanvang des jaars 1834. — Gedicht. Zutphen, 1 Jan. 1834. — 8⁰. F 142

384.

WILL. DE CLERCQ, Aan mijn tweeden zoon Daniel de Clercq, Jan. 11, 1834. — Gedicht bij het overhandigen van een bijbel. — 12⁰. L 30

385.

[WIJBR. GRIETHUIZEN], Allegorie, voorstellende de Elizeesche velden. — Gedicht. — 4⁰. F 161

Hierbij: een schrijven van GRIETHUIZEN aan JOH. HILMAN, Amsterdam 12 Juli 1839.

386.

Schimpschrift [aanplak-biljet?] op Koning Willem I, na zijn huwelijk met Henriëtte d'Oultremont.

Afschrift. — 1 blz. 4⁰. Z 139

387.

S. G. I., Het Klokkengelui bij den dood des Konings. — Gedicht. — 8⁰. F 57

388.

A. C. CARILLON, Hulde aan de nagedachtenis van wijlen Z. M. Willem Frederik, Graaf van Nassau. Amsterdam 1844. — f⁰. IV B 25

389.

EV. JOH. POTGIETER, Opwekking tot zingen. Gedicht opgedragen aan H. H. Klijn. Amsterdam 9 Mei 1826. Ai 7

Hierbij een brief van G. J. Boissevain aan E. J. Potgieter, z. p. 21 April 1856.

390.

EV. JOH. POTGIETER, Giulio. Vertaling van een improvisatie van Napoleon Bonaparte. — Uit het tijdperk Antwerpen 1827—1830. — Daarachter: Bij het graf mijns vaders. Het Duitsch van L. H. C. Hölty vrij gevolgd. — Gedicht. — 38 blz. 8⁰. Ai 17

391.

EV. JOH. POTGIETER, Eigenhandig afschrift van gedichten en spreuken van verschillende schrijvers.

Daarachter: twee gedichten van hem zelf:

a. Aan J. F. Willems.

b. De eeuwigheid. Gedeeltelijk Haller's fragment gevolgd. — Antwerpen Jan. 1828. Ai 10

392.

EV. JOH. POTGIETER. Versjes. — Antwerpen, laatste helft van 1830. — 4⁰. Ai 15

393.

EV. JOH. POTGIETER, Gedichten:

a. Drie Nachten in Antwerpen in 1830. (Herinneringen). — 4⁰.

b. Aan de Belgen. — 4⁰. Ai 14

394.

EV. JOH. POTGIETER, De geschiedenis van Christina, Koningin van Zweden. Vertaling van Dronning Christina af Sverrig hendes Historie. — Het Zweedsch en Hollandsch naast elkander. Onvoltooid. — Uit het tijdperk Amsterdam 1830-1831. — 4⁰. Ai 19

395.

EV. JOH. POTGIETER, Versjes in Amsterdam geschreven. 1830 en 1831. — 4⁰. Ai 20

396.

EV. JOH. POTGIETER, Vertalingen en uittreksels uit eenige Zweedsche dichters. — [Zweden, 1831-1832]. — 4⁰. Ai 24

397.

EV. JOH. POTGIETER, Gedichten. — Uit de jaren 1831-1834. — 5 deelen. 8⁰. Ai 27

398.

EV. JOH. POTGIETER, Mengelingen. „Geschreven gedurende mijn verlengd verblijf in Zweden. 1832". — 3 dln. 4⁰. Ai 23a-c.

399.

EV. JOH. POTGIETER, Beoordeelingen, opgenomen in de *Vriend des Vaderlands* 1833:

a. van „Verzameling van Uitheemsche Vernuften, Amsterdam 1833".
b. van „Gedachten over den handel, Amsterdam 1832". Aj 16a, b

400.

EV. JOH. POTGIETER, Nieuwjaarswensch voorgedragen in het departement Maarssen en Nieuwmaarsseveen. 12 Jan. 1843.

Afschrift. — 4⁰. Ag 4

401.

EV. JOH. POTGIETER. — (Afgedrukte) copy voor het tweede deel van „Studiën en schetsen over Vaderlandsche geschiedenis en letteren door R. C. Bakhuizen van den Brink. Verzameld en uitgegeven door E. J. Potgieter". Ag 9

402.

EV. JOH. POTGIETER, Aanteekeningen betreffende de redactie van *De Gids*, over de jaren 1863-1865. Ag 6

Hierbij: de eerste circulaire van „de Redactie van *De Gids*" (aan E. J. POTGIETER) Amsterdam 1 Sept. 1836, en een brief van G. J. A. BEIJERINCK aan de Redactie van *De Gids*, [Amsterdam] 7 Julij 1840.

403.

EV. JOH. POTGIETER, Bijdragen geplaatst in de *Java-Bode*. Aj 17

404.

EV. JOH. POTGIETER, Gedichten uit verschillende tijden.

Grootendeels niet eigenhandig gecopieerd. Aj 14

405.

EV. JOH. POTGIETER, Verzen en fragmenten van verzen.

10 blz. 8⁰. genommerd 9—18; 2 blz. genommerd 15, 16 en één los blaadje. Ai 28a—c

406.

EV. JOH. POTGIETER, Abraham Lincoln en andere nieuwe en omgewerkte gedichten. — Met de bouwstoffen daarvoor. Ag 8

407.

EV. JOH. POTGIETER, Aanteekeningen over Huygens en Roemer Visscher. Aj 15

408.

EV. JOH. POTGIETER, Aanteekeningen over het leven en de werken van Louw van Santen, F. Hemsterhuis e. a. Ag 10

409.

EV. JOH. POTGIETER, Aanteekeningen, voornamelijk over Dante. Aj 13

410.

EV. JOH. POTGIETER, Concepten van verschillende geschriften, excerpten, en losse aanteekeningen.

Geschreven op losse bladen papier. — In 8 verschillende pakken. Ag 3, Ai 1—6 en Aj 27

411.

ADR. VAN DER HOOP Jr., [Treurspel in verzen, zonder titel]. — 4⁰. VI D 11

Op de eerste bladz. een opdracht in verzen van den zoon des schrijvers aan JOH. HILMAN, Amsterdam 1861.

412.

PIET. WILL. KORTHALS, Gedichten. — Klad. 1841-1854.

Verschillend formaat, in f⁰. portefeuille. VI A 12

413.

Proeve van dichtlievende uitspanningen.
Hs. uit de 19e eeuw. 4⁰. IV E 39

Afkomstig uit de nalatenschap van P. W. Korthals.

414.

Schuld en onschuld. — Drama. Oorspronkelijk bewerkt naar een Engelschen roman. — 153 blz. 4⁰. I H 19

Hierbij een gedrukt affiche van de rolverdeeling bij de 1e voorstelling op 3 Apr. 1855 in den Salon des Variétés door het gezelschap van J. E. Duport in de Nes te Amsterdam.

415.

Yvon Cloarek. — Drama, oorspronkelijk bewerkt naar Sue's roman „De gramschap". — 179 blz. 4⁰. I H 20

416.

REIN. CORN. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK, Isaac le Maire.
Eigenhandig geschreven copy van de verhandeling na zijn dood in *De Gids* (Oct. 1865) opgenomen. — 42 blz. 4⁰. F 246

Hierbij, van een andere hand: de tot de verhandeling behoorende „Instructie voor Jaques la Maire". — 8 blz. f⁰.

417.

REIN. CORN. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK, Aanteekeningen en concepten van verscheiden aard. F 247

INHOUD:
a. Over den dood van Joh. Matth. Schrant, Hoogleeraar in de Geneeskunde te Leiden.
b. Over Jacob Geel.
c. Over een gedenkteeken ter eere van Tollens.
d. Over Proudhon (aan *De Spectator*).
e. Over „Drie dagen in Egypte door J. ten Brink".
f. Over de Briefwisseling tusschen Philips II en Margaretha van Parma.
g. Over het Germaansch museum te Nurenberg.
h. Over „de gedenkpenning ter gedachtenis van de droogmaking van de Haarlemmermeer".
i. Over de spelling van aardrijkskundige namen.
j. Over Gymnasiaal onderwijs.
k. Over de uitlegging van Herodotus II 158.

418.

A. BOJEN, Gedicht [aan Joh. Hilman]. — Amsterdam 18 Aug. 1868. — 8⁰. F 134

419.

JAN JAC. FRANCS. WAP, Aan Joannes Hilman, te Amsterdam. — Gedicht. Op het X. Taal- en Letterkundig Congres te 's Gravenhage; 2 Sept. 1868. — 8⁰. F 228

420.

MARTIN KALFF, Moeder-Droom. — Gedicht. Aug. 1868. — 4°. F 180

Hierbij: een begeleidend schrijven van hem aan JOH. HILMAN, Amst. z. d.

421.

G. TH. MOHRMANN, Bij het graf van Jan Frederik Helmers. — Gedicht. 1868. — Plano. IV E 35

Hierbij:

a. een afdruk van hetzelfde gedicht en twee afdrukken (waarvan één op glacé papier) van het gedicht: „Aan de nagedachtenis van Helmers", Johs. Hilman door de Ver. „De Dageraad" opgedragen, Amsterdam 1868.

b. een begeleidend schrijven van MOHRMANN aan JOH. HILMAN, 18 Mei 1868.

422.

Cs. TER BEEK, Gedicht [aan Joh. Hilman op diens overleden vrouw]. — 8°. F 127

423.

ANNA LOUISA GEERTR. BOSBOOM, geb. TOUSSAINT. Correctiën eigenhandig aangebracht op een exemplaar van „Een kroon voor Karel den Stoute". [Amsterdam 1842 met de titelplaat vóór de letter]. — 8°. IV F 3

Hierbij: een brief van haar aan P. N. VAN KAMPEN (?), z. pl. 9 Febr. 1865.

424.

JAK. VAN LENNEP en ABR. JOH. DE BULL. De val van Jerusalem.

Gedeelten van de oorspronkelijke copy met varianten, benevens het plan en den geresumeerden inhoud. VI B 20

Hierbij brieven van VAN LENNEP aan DE BULL over de samenstelling van het stuk; brieven van TOLLENS e. a. aan de schrijvers; enz.

425.

ABR. JOH. DE BULL, Copy, grootendeels eigenhandig geschreven, van de door hem uitgegeven werken. 1844–1864. Bijeenverzameld door G. D. Kölle en P. van Limmik, benevens enkele personalia van A. J. de Bull, waaronder een lijst van de door hem uitgegeven werken. — In portefeuille. III* A 9

Hieronder: Odo; Het kerkhof te Muiderberg; Hillegonda (2 ex.); Petrus en Kornelius (2 ex.); Eduard III voor Calais; Bertha; De Noorsche bruid; Davids harp; Drie stemmen; Een raadsel; In moeders arm; Meditatie bij een rustigen lustigen Huizer boer (2 ex.); Een oudejaarsavond; Kunst in onze woningen; Moeders pappot; Moeder de vrouw; Leven en laten leven; Praatjens; Een erftante; Kegelen; Paarden; Lastposten; Een mannetje in de maan.

426.

ABR. JOH. DE BULL, De molenaarsdochter. Vrij naar A. TENNYSON. De vertaling is door de Bull eigenhandig met potlood geschreven naast de illustraties van A. L. Bond, voorkomende in de uitgave Utrecht, C. v. d. Post Jr., z. j. — 18 bln. 4°. VI E 32

Hierbij: een begeleidend briefje van DE BULL aan G. D. KÖLLE, z. p. 4 Febr. 1860.

427.

ABR. JOH. DE BULL, 5 Maart 1855. — Dramatisch tafereel. Eigenhandig geschreven. — f°. IV A 24e

Hierbij twee brieven van C. H. B. BOOT aan DE BULL.

428.

NEMO [ABR. JOH. DE BULL], Waarom? Daarom. — Proloog bij de feestvoorstelling in den Amst. Schouwburg, op 20 Mei 1876, ter gelegenheid der inrichting van het Athenaeum Illustre te Amsterdam tot Universiteit. — f°. IV A 24f

Hierbij: een brief van E. N. RAHUSEN aan DE BULL.

429.

ABR. JOH. DE BULL, Thomasvaer en Pieternel. — Dialoog. — 4°. IV A 24d

Vertoond ter gelegenheid van het Geneeskundig Congres op 1 Sept. 1879 in het Paleis voor Volksvlijt.

430.

ABR. JOH. DE BULL. — F. L. A. DE JAGHER, Bach à Dresde. Traduit du Hollandais de J. A. (*sic*) DE BULL. — 8°. obl. IV J 36

431.

KLAAS VOS, Drie eeuwen geleden, den Briel op den 1sten April 1572. — Dramatische schets. — 4°. VI D 12

Hierbij: een brief van K. VOS aan ?, z. p. 4 Jan. 1873.

432.

H. DE JONG, In sombre uren. — Gedichten. — 16 blz. f°. F 25

Afkomstig uit de nalatenschap v. Joh. Hilman.

433.

I. A. KOOL, Beleg en val van Troje naar aanleiding van de Ilias van Homerus. — 1876. — f°. II* A 37

434.

I. A. KOOL. Eneas en Dido, naar aanleiding van de „Eneis" van Virgilius. Overdruk, z. p. e. j. — Met de wijzigingen van de hand des schrijvers voor den tweeden druk. [1877]. — 8⁰. VI D 31

435.

W. F. MEERWALDEN, Hulde aan het Tachtig-jarig Geboortefeest van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden. — Acrostichon op den tekst „Ik zal hem met langheid der dagen verzadigen en Ik zal hem mijn heil doen zien". Ommerschans 28 Febr. 1877. — 1 bl. f⁰. F 29

436.

JOH. HILMAN, Gedichten.
Grootendeels eigenhandig door Hilman geschreven. VI A 28

Hierbij: enkele afdrukken van zijn gedichten.

437.

JOH. HILMAN, Gedichten: „Aan gescheiden gelieven"; „Het feest van Herodes"; „Het oosten". — 4⁰. en 8⁰. IV E 36b

438.

Gelegenheidsgedichten van JOH. HILMAN en enkele anderen. — 4⁰. en 8⁰. IV E 36a

Hierbij: twee gedrukte exemplaren van gelegenheidsgedichten van JOH. HILMAN.

439.

[JOH. HILMAN?], De nalatenschap van twee gierigaards. — Drama. — 4⁰. V C 16

440.

Hipsipile. — Treurspel in drie bedrijven. — f⁰. IV A 24a

Afkomstig uit de bibliotheek van Joh. Hilman.

441.

JOH. CORN. ALTORFFER, Aan den dichter Joh. Hilman. — Gedicht. Middelburg 23 Nov. 1878. — f⁰. F 124b

442.

ONNO ZWIER VAN HAREN. — ST. J. LUTTERMAN, Guillaume Ier prince d'Orange. Tragédie. — Vertaling van Willem I, Prins van Oranje, treurspel van O. Z. VAN HAREN. Hannover 1888. — f⁰. IV A 24b

443.

De krantenjongen. — Drama.

Twee exemplaren, één *met* en één *na* de aangebrachte coupures. — 4^0.
V C 18, 19

Afkomstig uit de bibliotheek van Joh. Hilman.

444.

Tooneelspel zonder titel. — Personen: de Heer Bastian, Mw. Bastian, zijne vrouw enz. — 4^0. V C 20

Afkomstig uit de bibliotheek van Joh. Hilman.

445.

De echtbreekster. — Tooneelspel in vijf bedrijven. Omgewerkt naar het Hoogduitsch. — 4^0. IV H 35

NIEUWE TALEN.

446.

Fragment van Erec et Enide van CHRÉTIEN DE TROYES.

Hs. uit de 1e helft van de 13e eeuw op perkament. — 4 blz. 4°., elk 3 kolommen bevattend. I A 24h

Zie G. KALFF in het Taalk. en Letterk. Tijdschr., 9e jaarg. 3e afl. blz. 162.

447.

Fragment van een Bestiaire.

Hs. op perkament, waarschijnlijk uit de 13e eeuw. — 1 bl. f°., 4 kolommen. I A 24i

Zie G. KALFF in het Taalk. en Letterk. Tijdschr., 9e jaarg. 3e afl. blz. 162.

448.

Fragmenten van Doon de Mayence.

Hs. op perkament, waarschijnlijk uit de 13e eeuw. — 2 bl. f°., bevattende 10 kolommen. Eén blad (4 kol.) bijna onleesbaar. I A 24g

Zie G. KALFF in het Taalk. en Letterk. Tijdschr., 9e jaarg. 3e afl. blz. 162.

449.

Fragment van een middeleeuwsch Fransch gedicht.

Hs. op perkament, 4 blz., waarvan het bovenste gedeelte ontbreekt, op 2 kolommen geschreven. I A 24p

450.

Fragment van een middeleeuwsch Fransch geschrift in proza.

Hs. op perkament, 8 blz , op 2 kolommen geschreven. — 4°. I A 24q

451.

Afschrift van fragmenten van een middeleeuwsch Fransch handschrift. — 14 blz. 4⁰. VI D 27f

452.

Epître à Monsieur .... Auteur des caractères des Senateurs Atheniens.

Aan het slot: Lacedaemon: = ineunte Olympiade .... a 1762. — 14 bln. 4⁰. I C 49b

453.

PIETER BODDAERT, Ex tempore. — Fransch. Z 80b

454.

DANIÈLE JEANNE WYTTENBACH-GALLIEN. Cléobuline à Eurymanthe. — Esquisses opgedragen aan P. G. van Heusde. — f⁰. Ap 19

455.

GASTON DUREZ. Je vous félicite! — Drame en un acte, en prose. 1878. — 4⁰. IV F 32e

456.

EV. JOH. POTGIETER, Excerpten uit de Fransche literatuur. Aj 10

457.

Drie fragmenten van een Oud-Hoogduitsche vertaling van Kronyken II.

Hs. in 2 kolommen. 7 bln., zeer beschadigd. — f⁰. IV A 24j

Blad *a* bevat:	Cap.	XXIII	vs.	17—Cap.	XXV	vs.	3.
„ *b* „	„	XXV	„	3— „	XXVI	„	11.
„ *c* „	„	XXVI	„	11— „	XXVIII	„	14.
„ *d* „	„	XXIX	„	23— „	XXX	„	22.
„ *e* „	„	XXXII	„	4— „	XXXIII	„	6.
„ *f* „	„	XXXIII	„	6— „	XXXIV	„	18.
„ *g* „	„	XXXIV	„	18— „	XXXV	„	18.

Behoort hoogstwaarschijnlijk tot dezelfde vertaling als n⁰. 458.

458.

Fragment van een Oud-Hoogduitsche vertaling van het boek Esra.

Hs. in 2 kolommen. 4 bln, zeer beschadigd. — f⁰. IV A 24i

Blad *a* bevat:	Cap.	II	vs.	67—Cap.	IV	vs.	16.
„ *b* „	„	IV	„	16— „	VI	„	8.
„ *c* „	„	VI	„	9— „	VII	„	26.
„ *d* „	„	VII	„	26— „	VIII	„	36.

Behoort hoogstwaarschijnlijk tot dezelfde vertaling als n⁰. 457.

459.

Minnedichtje in een Duitsch dialect.

Hs. van 1450. — Een los blaadje papier. — Met copie. I A 24e

Afkomstig van het kasteel Löwenburg.

460.

MARTIN OPITZ, Verschillende Duitsche en enkele Latijnsche gedichten.

Afschrift. — 28 blz. 4⁰. V C 34a

461.

Der wahr- und weissagende Nahme des Gott lob! noch lebenden Königes in Engelandt Wilhelmi. — Gedicht. 1691 (?). — 5 blz. 4⁰. Ap 20

Daarachter: een Latijnsch gedicht op denzelfde.

462.

Duitsche gedichten en teksten van gezangen, bijeenverzameld onder het motto: „Gottes Wort und Lehr, vergehet nun und nimmermehr" en geschreven door CHRISTLIEB KARL BRANDT. — Opgedragen aan L. C. Lentz. — Amsterdam 1876. — 11 blz. 8⁰. VI E 2

Achterin: een brief van C. K. BRANDT aan L. C. LENTZ (?), Amsterdam 10 Juli 1876.

463.

EV. JOH. POTGIETER, Excerpten uit de Duitsche literatuur. Aj 8

464.

EV. JOH. POTGIETER, Excerpten uit de Engelsche literatuur. Aj 1

465.

EV. JOH. POTGIETER, Excerpten uit de Amerikaansche literatuur. Aj 9

466.

EV. JOH. POTGIETER, Excerpten uit de Deensche literatuur. Aj 6

467.

EV. JOH. POTGIETER, Excerpten uit de Noorsche literatuur. Aj 4

468.

EV. JOH. POTGIETER, Excerpten uit de Zweedsche literatuur. Aj 3

469.

EV. JOH. POTGIETER. Excerpten uit de Finsche literatuur. Aj 7

470.

EV. JOH. POTGIETER, Excerpten uit de Italiaansche literatuur. Aj 5

471.

EV. JOH. POTGIETER, Excerpten uit de Spaansche literatuur. Aj 2

ONDERWIJS EN OPVOEDING.

472.

ARNOLDUS DE ROTERODAMIS, Sompnium doctrinale.

Hs. op perkament van omstreeks 1400. — 128 bln. kl. f⁰. I H 5

Waarschijnlijk eigenhandig geschreven. — Op blz. 1 een keurige penteekening. Hierbij: een uitvoerige inhoudsopgave van de hand van W. Moll.

473.

MATTH. VAN GEUNS, Aanteekeningen betreffende „Academische zaken gedurende het Fransche bewint".

In portefeuille. 4⁰. I D 48

Hieronder: Harengue du Sénat académique d'Utrecht, Oct. 1811, à l'Empereur; Extrait du Rapport de Cuvier et Noel; Extrait de l'Instruction relative à l'organisation des Établissemens d'enseignement publique.

474.

Lijst van personen welke zich aangemeld hebben of aanmelding verdienen om bij de organisatie van het Hoger Onderwijs in aanmerking te komen. Met opmerkingen van J. M. Kemper. 1814. — f⁰. II* A 10b

475.

Lijst van Friesche studenten te Leiden, 1576—1726. — f⁰. VI A 24

476.

Oningevulde Latijnsche bul waarbij verklaard wordt dat ...... door het *Collegium Rectorum Assessorumque Senatuum Academiae Lugduno Batavae* als groen is aangenomen. Onderteekend door W. Blank en W. B. Huijgens. Gedagteekend 16 Juni 1801. R 75[1]

Voorzien van het klein-zegel van het Collegium.

477.

Memorie betreffende de Concionatores Academici. — Geschreven door E. A. Borger, en onderteekend door „de gezamenlijke Professoren der Theologie te Leyden". Leiden 14 Juni 1816. — f⁰. G 123

478.

JEAN HENRI VAN SWINDEN, Aanteekeningen betreffende de Hoogeschool te Utrecht en het Athenaeum Illustre te Amsterdam. — In het Fransch. — 1 bl. f⁰. E 118[i]

479.

Aduertissement gedaen maecken ende mijne Ed.: Heeren Presidenten ende Raeden vanden Hoogen ende Provincialen Raede in Hollant als tot de Judicature deser saecke bijde Ed. Grootmog. Heeren Staten der voorsz. landen gedelegueert, ende de selue aengenomen hebbende, ouergegeuen uijt den naem ende van wegen de Heeren Burgemeesteren ende Regeerders der Stadt Amsterdam, Verweerders ten eenre, op ende jegens de Heeren Burgem[ts] ende Regeerders der Stadt Leijden, midtsgaders de Heeren Rector ende Senaet der Vniuersiteijt aldaer, hen voegende mette selue voor haere pretense Interest Eijsschers ter andere sijden. — 106 bln. f⁰. I C 1

Dit Advertissement dagteekent van 1631, toen de Regeering van Amsterdam besloten had tot de oprichting van een Athenaeum en daarin van 's Lands Hoogeschool te Leiden tegenkanting ondervond. Het geschil werd door de gerechtshoven ten voordeele van Amsterdam uitgewezen. Men zie: WAGENAAR, *Beschr. van Amsterdam*, in 8⁰., IV, 488 vlgg.

480.

JEAN HENRI VAN SWINDEN, Renseignemens sur l'ecole illustre d'Amsterdam. À M.M. Cuvier et Noel, Conseillers de l'Université Imperiale ce 15 Juin 1811. — Concept. — f⁰. E 108[a]

Hierbij: het concept van een begeleidend schrijven aan CUVIER en NOEL.

481.

Etat nominatif des Elèves ou Etudians, qui ont fréquenté les cours de JEAN HENRI VAN SWINDEN, pour l'exercice de l'Année Academique 1811—1812. — Met aanteekeningen. — f⁰. E 113

Hierbij: het concept van een begeleidend schrijven aan H. BOSSCHA, Amsterdam 22 Juli 1813.

482.

Noms des Elèves qui ont fréquenté les cours de JEAN HENRI VAN SWINDEN. 1812, 1813. — Met aanteekeningen. — f⁰. E 117

483.

JEAN HENRI VAN SWINDEN, Excerpta ex Epistolis Vossii Athenaeum Amstelaedamense spectantia. — f⁰. E 118[a] (blz. 7—19)

484.

JEAN HENRI VAN SWINDEN, Extract uit het Protocol van het Illustre Athenaeum te Amsterdam. 1732, 1739, 1741, 1756, 1757. — 4⁰. E 118[b]

485.

JEAN HENRI VAN SWINDEN, Extract uit het Protocol van het Athenaeum Illustre [te Amsterdam]. 1 April 1765. — 4⁰. E 118[c]

486.

JEAN HENRI VAN SWINDEN, Naamlijsten van Professoren aan het Athenaeum Illustre te Amsterdam. — f^{0}. en 8^{0}. E 118f—h

487.

ABR. JOH. DE BULL, Concept van een Programma voor de feestvoorstelling in den Amst. Schouwburg, op 20 Mei 1876, ter gelegenheid der inrichting van het Athenaeum Illustre te Amsterdam tot Universiteit. IV A 24g

Dit Concept werd niet goedgekeurd door de Commissie.

488.

Archief van het (ontbonden) Studenten-gezelschap A. M. I. C. A., te Amsterdam, ontstaan in 1846 uit de samensmelting van I. A. A. A. A. (opgericht 1802) en M. E. C. (in 1838 ontstaan uit de vereeniging van M. S. Q. D., opgericht 1807, en I. E. C., opgericht 1817). — Onvolledig. II* J 1—29

INHOUD:

a. Catalogus van het Archief 1
b. Archief van I. A. A. A. A., bevattende:
1. Wetten (z. Cat. p. 102 en p. 114, 115) .... 16—19
2. Notulen (z. Cat. p. 67, 68) 21, 22
3. Scriptiones (z. Cat. p. 1—66 en p. 90, 91) 11, 12
4. Bijvoegsel tot de Scriptiones (z. Cat. p. 81) 10*c*
5. Verhandelingen (z. Cat. p. 73—81) 13, 14
6. Verhandelingen, Aanspraken, enz. 1818—1819 (z. Cat. p. 92, 93) 10*d*
7. Theses (z. Cat. p. 81—83, p. 89, 90 en p. 115) .... 2— 4
8. Explicatiën (z. Cat. p. 83—89) 7
9. Openingsredenen (z. Cat. p. 104, 105) 10*i*
10. Sluitredenen (z. Cat. p. 94) 10*g*
11. Aanspraken op den verjaardag van I. A. A. A. A. (z. Cat. p. 95, 96). 10*f*
12. Promessen (z. Cat. p. 97—101) 10*h*
13. Aanspraken bij inleidingen van nieuwe leden (z. Cat. p. 93 en p. 96, 97). 10*e*
14. Aanspraken van nieuwe leden (z. Cat. p. 70—73) 10*b*
15. Aanspraken bij uitleidingen van leden (z. Cat. p. 69, 70) 10*a*
16. Afscheidsredenen (z. Cat. p. 105—107) 10*j*
17. Brieven (z. Cat. p. 103, 104 en p. 108—113) 28
c. Archief van M. E. C., bevattende:
1. Wetten (z. Cat. p. 137) 24
2. Notulen (z. Cat. p. 137, 138) 9
d. Archief van M. S. Q. D., bevattende:
1. Onderteekeningen der wet met zegels (z. Cat. p. 119) 25
2. Notulen (z. Cat. p. 119, 120) 23
e. Archief van I. E. C., bevattende:
Wetten (z. Cat. p. 131) 29
f. Archief van A. M. I. C. A., bevattende:
1. Wetten (z. Cat. p. 299, 300) 26
2. Notulen (z. Cat. p. 299) 20
3. Scriptiones cum correctionibus et criticis (z. Cat. p. 147—160) 8
4. Verhandelingen en critieken (z. Cat. p. 231—237) 15
5. Theses (z. Cat. p. 191—198 en 299) 5, 6*a*
6. Hollandsche stellingen (z. Cat. p. 219—233) 6*b*
7. Aanspraken aan de leden, Inleidingsredevoeringen, Uitleidingsredevoeringen (z. Cat. p. 287, p. 267, 268 en p. 271) 6*c*
8. Brieven (z. Cat. p. 247—257 en p. 303, 304) 27
9. Lijst der honoraire leden (z. Cat. p. 300) 6*d*
10. Liederenboek 6*e*

489.

Stukken betreffende het Hist. Litt. Leesgezelschap C. L. I. O. te Amsterdam. Sedert de reorganisatie in 1856 tot de ontbinding in 1870. — In portefeuille. f⁰. I C 45

INHOUD:

a. Notulenboek.
*b*1, 2. Twee kasboeken.
c. Brieven.
d. Gedrukte convocatiebriefjes, circulaires, enz.
e. Lijst der leden.

490.

Liber recensorum in academia Harderovicena ab anno 1650—1811. — Daarachter: de namen van hen die ingeschreven zijn van 1816—1818 en een lijst van hen die tot Doctor in de godgeleerdheid zijn gepromoveerd.

Hs. van P. A. BORGER. — 4⁰. IV F 20

491.

Index dissertationum inauguralium juridicarum aliarumque majoris momenti in Academia Harderovicena inde ab anno 1738—1803.

Hs. van J. M. KEMPER. — 4⁰. V C 2e

492.

Verslag betreffende de oneenigheden tusschen den Lector Anatomicus en de Professoren Honorarii en Stads-Doctoren te Rotterdam over het gebruik van het kamertje naast het Theatrum Anatomicum. 1770 en 1771. — f⁰. Ap 21

493.

JEAN HENRI VAN SWINDEN, Opmerkingen over de inrichting van een Lyceum. — f⁰. E 118e

494.

CAR. ANDR. DUKER, Geschriften betreffende de inrichting van de Latijnsche scholen in het algemeen en van het Gymnasium Hieronymianum te Utrecht in het bijzonder.

Losse bladen. 4⁰. en f⁰. II B 29

495.

Stukken betreffende het Instituut voor Blinde Kinderen te Amsterdam. — f⁰. en 8⁰. I A 18

INHOUD:

a. Ontwerp eener redevoering van J. H. VAN SWINDEN, 1817. — 7 bln. f⁰.
b. „ „ „ „ „ „ „ „ 1821. — 10 bln. f⁰.
c. Instructie voor den eersten onderwijzer. 1813. — 4 bln. f⁰.
d. Brief van W. SWART aan J. H. VAN SWINDEN. Amsterdam 1 Juli 1813.
e. Verklaring omtrent den eersten onderwijzer J. VERBOON. Concept geschreven door J. H. VAN SWINDEN. Amsterdam 7 Febr. 1814. — 4⁰.
f. Verscheiden aanteekeningen betreffende de inkomsten van het instituut, de leerlingen en het onderwijs.

496.

[GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN], Verhandeling over ouders, die in het straffen hunner kinderen de maat zijn te buiten gegaan. Door Mr. ******.

Eigenhandig geschreven. — 4^0. C V 1b

497.

Onderrichting wegens het vaderlandsch historisch kinderspel.

Hs. uit de 18e eeuw. — 12 blz. 4^0. IV F 32c

ZEDEKUNDE. — WIJSBEGEERTE. RHETORICA.

498.

YSAAC DE SYRIA, Liber de contemptu omnium mundanorum et de contemplacione.

Hs. op perkament, gothische letter; waarschijnlijk uit de eerste helft der 15e eeuw. — 90 bln. 4⁰. I F 27

De tekst van dit geschrift, in de *Bibliotheca Patrum* (Tom. XI, pag. 1019 sqq.) afgedrukt, verschilt veel van dezen.

499.

YSHAC OROBIO DE CASTRO, Obras.

3 dln., 2 bdn. — 248, 225, 138 bln. 4⁰. I H 12, 13

500.

SAUL LEVI MORTERA, Providencia de Dios con Ysrael y eternidad de la Ley de Mosseh y nulidad de las demas leyes.

354 blz. met geteekend titelblad, gebed en inhoudsopgave. (De laatste verkeerd ingevoegd tusschen blz. 16 en 17.) — f⁰. II A 5

501.

DAN. WYTTENBACH, Institutiones metaphysicae.

Dictaat. — 2 dln. 220 blz. 4⁰. I D 16, 17

502.

[GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN], De philosophorum gentilium doctrina morali eiusdemque cum Christiana ethica comparatione liber singularis ad viros clarissimos, academiae Lugduno-Batavae professores, legati Stolpiani curatores. — 137 blz. 4⁰. IV G 25

503.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Gedachten van een Vrijdenker, onderworpen aan de H. Schriftuur. — 4⁰. F 9

504.

WILL. BILDERDIJK. Betrachtingen. Voorrede. Brunswijk 1805. — f⁰. D 9a

505.

[WILL. BILDERDIJK], Over de uitgekomen bezwaren tegen den geest der eeuw. Een brief van een vriend aan zijn vriend. Uit een plaats in ...land geschreven. Door Mr. W. B. — 8⁰. IV E 31b

506.

JOH. MELCH. KEMPER, Disputatio de Quaestione a Teylerianae Societatis moderatoribus A⁰. MDCCC proposita et argenteo praemio ornata. — 4⁰. V C 8

De Holl. vertaling komt voor in de Hand. v. Teyler's Gen. dl. XX.

507.

JOH. MELCH. KEMPER. Essai en réponse à cette question: Les grands événements qui sont survenus en Europe depuis environ un quart de siècle, ... ont ils eu une influence utile ou défavorable sur les véritables lumières dans l'état religieux ou moral des peuples, etc. II* A 10a

Deze verhandeling werd door Teyler's stichting bekroond.

508.

REIN. CORN. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK. Voorlezingen over de wijsbegeerte.

Zes stuks, met aanteekeningen op losse blaadjes. — Eigenhandig geschreven. F 245

509.

EV. JOH. POTGIETER, Excerpt en aanteekeningen over de wijsbegeerte.

Uit het tijdperk Antwerpen 1827—1830. Ai 13a—c

510.

[De arte disputandi.]

Dictaat. — 43 blz. 4⁰. VI D 27d

GODGELEERDHEID.

511.

Dicwile ende langhe heb ic in minen sinne ghedocht te maken in diutscher talen vten latinen een tractaet van den leuen ons heren ihesu christi. enz. — Het Bonaventura-Ludolphiaansche Leven van Jezus.

Hs. op perkament van omstreeks 1400. In 2 kolommen met initialen. — 140 bln. 4°. I D 21

Zie Moll, Joh. Brugman, II 39 vlgg., 262, n°. 1.

Aan het einde: Dit Boeck is geheten ons heren leuen ende hoert in sunte marie magdalenen cloester te Wijck by duersteden.

512.

Dicwile ende langhe heb ic in minen sinne ghedocht te maken in duutscher talen vten latijn een tractaet vanden leuen ons heren ihesu christi. enz. — Het Bonaventura-Ludolphiaansche Leven van Jezus.

Hs. op perkament van het begin der 15e eeuw. In 2 kolommen, met initialen. — 135 bln. 4°. I G 44

Andere vertaling van den Latijnschen tekst en naar het schijnt jonger dan n°. 511. — Niet vermeld bij Moll, Joh. Brugman, II 262 vlgg. In het Mnl. Wdb. aangeduid als *Hs. Moll 7 var.*

Aan het einde: Dit boec is gheeyndet in den iaer ons heren dusent vierhondert ende ses, enz. Iets lager: Dit boec hoghen die susteren tacmaer int couents huus van sinte katrinen after die kerke.

513.

a. **Dat boeck** van ons heren ihesus leuen. (Bl. 1.) — Een gedeelte van het Leven van Jezus naar LUDOLPHUS VAN SAXEN.

b. **Van der passien** ende liden ons lieuen heren ihesu christi, enz. (Bl. 111). — Aan het slot (bl. 193) een onderschrift met het jaartal MCCCC ende LXIX, en een naamvers, waaruit blijkt dat Johannes Lieshout de afschrijver is.

c. **Den aflaet** van der gulden onser vrouwen [der bruederscap ofte ghilden onser lieuer vrouwen in der kerken Sinte Iohans ewangelisten tot shertoghen bosch.] Ghegeuen toe Bononien in den iare 1436. (Bl. 194.)

d. **Alre goedertierenste here** ihesu christe, enz. (Bl. 198). — Gebeden het geheele leven van Jezus bevattende.

Hs. van 1469. — 291 bln. 4°. I E 27

Zie Moll, Joh. Brugman, II 256, en 264, n°. 5.

Aan het slot (bl. 291 v.): Dit boeck hoert toe Dyrick Janssoen van Vijfeyken, van Ghijffen. Voorin, op een ingeplakt stukje perkament: Dit boeck hoert toe den susteren van Sunte Elizabeth ten bloemen camp int cloester after die tolbrugge.

514.

a. **Dat boike** des leuens vnses leuen heren ihesu christi. (Bl. 1.) — Leven van Jezus in Neder-Saksisch dialect, naar LUDOLPHUS VAN SAXEN — Aan het slot (bl. 218): Gheendet int iair vnses heren 1542. ... Biddet vor de armen schrijuerschen.

b. **Ene deuoite epistel** geschreuen to enen karthuser by uthtrecht van der passie vnses heren. (Bl. 221.) — Vertaling van JOHANNES VAN SCHOONHOVEN, De passione domini. — Aan het slot: Gheendet vp sunte gereon vnde victor int XXXVIII iaer.

Hs. uit de 1e helft der 16e eeuw. In 2 kolommen met initialen. Geperst lederen band. — 280 bln. 4°. I G 8

Zie Moll, Joh. Brugman, II 265, n°. 8.

515.

a. **Eya ewighe wijsheit.** enz. (Bl. 2). — De 100 artikelen van H. SUSO. Vgl. n°. 569, 570, 571, 574. Daarvoor (bl. 1) een gebed tot Christus.

b. **Deuote orationes sanctorum.** (Bl. 23.) — Latijnsche gebeden en hymnen, gevolgd door het Speculum monachorum beati BERNARDI (bl. 41 v.), en Een goet ende deuoet ghebet onder missen (bl. 45).

c. **Van den leuen** ende passien ons lieuen heren. (Bl. 47.) — Achteraan (bl. 116 v.): anno MCCCCV. Daarna gebeden, en een latijnsche hymne. (Bl. 117—131.)

Hs. op perkament, uit het begin der 15e eeuw, met een miniatuur (bl. 29.) — 131 bln. 12°. I G 16

Vgl. Moll, Joh. Brugman, II 254 vlg.

516.

a. **Die prologhe** in der passien ons heren, welke passie gheset is van sunte barnardyno, enz. (Bl. 1.) — Daarna eenige gebeden.

b. **Ene suuerlike ghedenckenisse** van den leuen marien ende voert van den lyden ons lieuen heren ihesu christi. (Bl. 28.) — Gedeeltelijk van JOH. BRUGMAN, gedeeltelijk overeenkomende met 521*b*, volgens aanwijzing op bl. 99 v. Vgl. Moll, Joh. Brugman, II 285.

c. **Van den VII sacramenten.** (Bl. 100.)

d. **Die seuen ghetide.** (Bl. 139.)

e. **Van den gulden berch.** Dit sermoen predicte die lesemeyster van straborch te capittel te louene ten beginen. (Bl. 163.) — Vgl. n°. 539*b* en 541*a*. Zie voorts de uitg. van Serrure, in het Vaderl. Museum, II blz. 215, en Moll, Kerkgesch. II, 2 blz. 368, en II, 4 blz. 90.

f. **Van der doet.** VI punten. (Bl. 166, en nog eens, van eene andere hand en met afwijkende lezing bl. 172.)

g. **Van der konste te sterven.** (Bl. 174.)

Hs., van verschillende handen, uit de 2e helft der 15e eeuw. Geperst lederen band. — 202 bln. 12°. I F 16

517.

Ene suuerlike ghedenckenisse van den leuen marien ende voert van den lyden ons lieuen heren ihesu christi.

Naar n°. 516*b* afgeschreven door W. Moll in 1852. — 187 blz. 4°.
I G 11

518.

Die blomen des boems des leuens jhesus christi.

Hs. uit het midden der 15e eeuw. Lederen band. — 313 bln. 12°.
I F 15

Vooraan (bl. 1 v.): Hier beghint den donderdach. Men sal weten dat die ordinantie van den ryme van Jhesus es een besonder persoen, in dese vier naeste ghetiden niet ghevolcht en es. Maer si sijn ghestelt om te achter volghen tleuen ons heeren na der ewangelien. — Vgl. Mone, Uebers. der Niederl. Volkslit., s. 177.

519.

Die LXV nutte artikelen vander passien ons heren ihesu christi. — Vertaling van: LXV articuli passionis dominicae, van Jordanus van Quedlinburg, zie n°. 587 *c*.

Hs. uit de 15e eeuw. In 2 kolommen. Oude lederen band. — 106 bln. 4°.
I G 1

Aan het einde: Dit boec heuet ghescreuen suster diewe dircx dochter bidt voer die siele ende het hoert sinte maria magdalenen in amsterdam woenende opt spoy. Vgl. Moll, Joh. Brugman, II 75 vlgg.

520.

a. **Alre liefste also du sies**, dattu natuerlyc niet en leues. enz. (Bl. 1.) — Een moraliseerend mystisch tractaat over het leven en lijden des Heeren.

b. **Myn here myn god ihesus christus** is een licht in der duusternissen, enz. (Bl. 37 v.) — Lofspraak op Jezus.

c. **Dat liden ons heren ihesu christi** is die edele boomgaert, enz. (Bl. 40.) — Hoe men zich in des Heeren lijden vruchtbaar oefenen zal.

d. **Onse lieue here sprect** enz. (Bl. 49.) — Vertaling van Thomas à Kempis' Imitatio Lib. II.

e. **Twe dinghen** syn principaliken ons aen te merken in al onsen oefeningen, enz. (Bl. 63.)

f. **Lectulus noster floridus.** Dese woorde staen ghescreuen inder mynnen boec ende syn ghesproken te loue eenre luterre consciencien, enz. (Bl. 67.)

g. **Lof ende eer ende werdicheit si di**, enz. (Bl. 75.) — Samenspraken tusschen de ziel en den „mynlyken here" in den trant van Hendr. Mande. — Vgl. Moll, Joh. Brugman, I 310, en J. Busch, Chron. Windesem., p. 456.

Hs. van de eerste helft der 15e eeuw. In 2 kolommen. — 110 bln. 8°.
I G 10

Het hs. behoorde „den susteren van der derder Oerde toe Hoesden".

521.

a. **O lieue here** ghi hebt ghespraken coemt tot mi. (Bl. 12.) — Gebeden enz.

b. **Een alte deuoeten sueten ende mynliken oeffeninge** vanden oetmoedighen leuen ende bitteren liden ons lieuen heren ihesu christi, enz. (Bl. 61.) — Vgl. Moll, Joh. Brugman, II 286.

c. **Die langhe souen salmen**, enz. (Bl. 212.) — Vgl. Moll. Geert Groote's Dietsche vertalingen, blz. 7 vlgg. Zie ook n⁰. 572—576.

d. **Basilius scrift** van den eenlicken leuen, en andere sermoenen, leeringen, gebeden, enz. (Bl. 252.)

Hs. uit het laatst der 15e eeuw. — 303 bln. gen. 12—314. 12⁰. I G 27

Afkomstig uit het klooster Ademanshuys te Zutfen, volg. aant. op bl. 211, 251, 314.

522.

a. **Die heymelike passie.** Ende van onser lieuer vrouwen rouwe, enz. (Bl. 1.)

b. **Een merkelic exempel** goeder leringhe. (Bl. 15 v.)

c. **Van der passien** ons heren ihesu christi. (Bl. 17.)

d. **Die here henc doot aen den cruce.** (Bl. 58.) — Verhaal aangaande Maria's rouw bij het kruis, enz. naar BONAVENTURA'S Meditationes vitae Christi, c. 80—83.

e. **Vijf suuerlike grueten** van der heiligher maghet ende martelaerster sunte barbara. (Bl. 71.)

f. **Suuerlike ghebeden** van heiligher maghet ende martelaerster S. katarina. (Bl. 72 v.)

Hs. uit de 1e helft der 15e eeuw, van verschillende handen. — 74 bln. 12⁰. I G 29

Het hs. behoorde „den besloten susteren van sinte agnieten bynnen gorinchem".

523.

a. **Dat metalen serpent** an teruys te scouwen. (Bl. 1.) — Van den lyden ende van der pynen des gheminden iesu.

b. **Siet in boosheijden ben ik ontfanghen.** (Bl. 83.) — Gebeden.

c. **Van drierleye ynwendich druck** ende lijden. (Bl. 90.)

d. **Somighe guldene woerde** die sunte Egidius ghesproken heeft. (Bl. 100* v.)

e. **Van der kercwynge** een suuerlic sermoen, en andere sermoenen. (Bl. 133.)

f. **Die vier coyen.** (Bl. 145.) — Traktaat van de vier schaapskooien.

g. **Van den VII ghetiden** teghen die VII hoeft zonden. (Bl. 158 v.)

h. **Ene deuote epistel.** (Bl. 182.)

i. **VII ynnighe punten** der passien ons heren. (Bl. 187 v.)

j. **Van becoringhe.** (Bl. 191 v.)

k. **Van allen dinghen** te versmaen ende den ouersten an te hanghen. (Bl. 198 v.)

l. **Hoe onse lieue here** sine vriendelike ziele trecket tot sijnre mynnen. (Bl. 201.)

m. **Dese woerden** sprac een heylich enghel tot eenre ioncfrouwen. (Bl. 204 v.)

Hs. op papier en perkament uit de 2e helft der 15e eeuw. — 207 bln. 12⁰. I G 30

524.

a. **Kalender.** (Bl. 1.)

b. **Van den weerden liden** ons mynliken heren ihesu christi, op ten goeden vridach, enz. (Bl. 13.)

c. **Dat dorde stuck** van den gulden leuen, enz. (Bl. 27.)

d. **Een deuoete oefenynge** van den liden christi. (Bl. 42.)

e. **Noch een deuote aenmerckinghe** van den liden enz. (Bl. 47.)

f. **Van den geschoerden oliueboeme.** (Bl. 51.)

g. **Noch van den liden** ihesu christi. (Bl. 52 v.)

h. **Noch van den mynliken liden** ihesu christi. (Bl. 55.) — Uitgeg. in Moll, Joh. Brugman, I 314 vlgg.

i. **Wat ons christus ihesus** verdient heeft, enz. (Bl. 58 v.) — Naar BONAVENTURA.

Hs. van het begin der 16e eeuw. — 60 bln. 12⁰. I G 31

525.

a. **Die seuen ghetiden** vanden liden christi, enz. (Bl. 1.) — Verzameling gebeden voor hoog-, heilig- en vastendagen, dicta patrum, enz.

b. **Vander toecoemst christi**, uter geesteliker bruloft, [van RUUSBROEC]. (Bl. 168.)

c. **Een merckelike leringe,** genomen vt der spiegel der volcomenheit [van S. FRANCISCUS]. (Bl. 170.)

d. **Dat hier navolcht** dat hoert opter epistelen die sunte peter bescryft, enz. (Bl. 177.) — Naar 1 Petr. 2, 21.

e. **Wat bider arcken beteikent wort** vtten tabernakel des orconts. (Bl. 198.) — Uit RUUSBROEC's werk: van den Tabernakel.

f. **Noch vtten tabernakel** vanden tween bocken, enz. (Bl. 207 v.)

g. **Noch vtten tabernakel.** (Bl. 211.)

h. **Vt der geesteliker brulloften** [van RUUSBROEC]. (Bl. 213 v.)

i. **Mit desen drie graden** mach een devote ziel opclymen, enz. (Bl. 225 v.)

Hs. uit het begin der 16e eeuw. — 235 bln. 12⁰. I G 32

Beschreven onder lett. p (49) in: DE VREESE, De hss. van Jan van Ruusbroec's werken. Voorin een stukje van den ouden leeren band, overeenkomende met dat in n⁰. 553.

526.

a. **Dat oflaet** van romen, enz. (Bl. 2.). — Op bl. 1 v. die VII hoeftkercken van romen.

b. **Die ghebeden sinte brigitta** van der passien ons heren ihesu christe; en andere gebeden. (Bl. 10.)

c. **Een suete medespraec** ihesu mitter minnender zielen. (Bl. 36.) — In den trant van de geschriften van HENDR. MANDE. — Daarna eenige gebeden, enz.

Hs. uit de 2e helft der 15e eeuw. — 43 bln. 12⁰. I F 25

Het hs. schijnt afkomstig uit een klooster van de Windesheimer congregatie.

527.

a. **Vander vruchten** des lydens ende der passien ons liefs heren ihesu cristi. (Bl. 1.)

b. **Van der geboerten** ons heren. (Bl. 20.)

c. **Detestacio murmurationis.** Als ons die heilige scryften bewisen, enz. (Bl. 40.)

d. **Van souen condicien** behoerende totter gewaeriger gehoersamheit. (Bl. 46.)

Hs. uit het begin der 16e eeuw. — 55 bln. 12⁰. I G 33

Het hs. bevat verder nog eenige stichtelijke vertogen en gebeden.

528.

a. **Sinte ancelmus prekel** van dat leuen ende passie ons heren ihesu christi. (Bl. 4.) — Vertaling van de Meditatio de humanitate christi, ook geheten: stimulus amoris.

b. **XV vruchten** die een mensche ontfanct die hem oeffent in die passie ihesu. (Bl. 32 v.) — Naar S. BERNARDUS.

c. **Een suuerlic ghebet** van die passie ons liefs heren ihesu christi wt die mynnen prekel. (Bl. 34.) — Waarschijnlijk naar S. BONAVENTURA.

d. **Vier heymelike ghedachten,** die in christus ihesus waren. (Bl. 39.)

e. **Van dat ynwendige liden** ihesu christi. (Bl. 54.)

f. **Sommyghe capittelen** van den ondersoeken der sonden enz. (Bl. 63.)

g. **Van drien punten** die ons noottruftech syn totter gracien Gods en tot allen duechden. (Bl. 99.) — Hierin o. a. aanhalingen van Thomas à Kempis, Meester Eggert, Ruusbrucs koc, Jan van Leeuwen, en geheele stukken uit RUUSBROEC.

h. **Een antwoert** totten ghenen die niet wel horen of liden en moghen dat men seit, den wech des ewighen levens so nauwe is, enz. (Bl. 201.)

i. **Van oflaat,** enz. (Bl. 221.)

Hs. uit het begin der 16e eeuw. — 228 bln. 12⁰. I G 34

Beschreven onder lett. q (50) in: DE VREESE, De hss. van Jan van Ruusbroec's werken.

529.

[Devote oefeningen en gebeden, waaronder vele aflaatgebeden.] Hierin o. a.:

a. Fragmenten van JOH. BRUGMAN'S Leven van Jezus. (Bl.86—94.)

b. Van der passien ons heren. (Bl. 112.) — Gedicht van 14 strophen, uitgeg. door Moll in Kerkh. Archief, I. 433 vlgg.

c. Och mynnentlike suete heer, wanneer sal mi geschien, enz. (Bl. 141 v.) — Eenigszins afwijkende tekst van de Claghe of enighe sprake van HENDR. MANDE (n°. 555*b*), met een A aangeduid in de uitg. van Moll, Kalender voor de Protest. in Ned. 1860. Vgl. ook n°. 556*d*.

Hs. uit het laatst van de 15e en het begin van de 16e eeuw. De eerste en de laatste bladen ontbreken. — 182 bln. 12°. I G 35

530.

Dat leuen ons heeren te samen geuoecht op die naem ihesus. Ende men macht hauden op die getijde so men wil. Ende is van waerdicheit geheten dat gulde boec of ihesus souter. — Meditatiën over het leven van Jezus in den vorm van getijden, met devote overdenkingen.

Hs. uit de 16e eeuw. — 283 bln. 8°. I G 37

531.

Die gulden lettanijen van dat leuen, ende die passy ons heeren, enz. Gevolgd door vele gebeden.

Hs. uit het laatst van de 15e of het begin van de 16e eeuw, van verschillende handen. — 147 bln. 12°. I G 46

Op bl. 12 v. onderaan staat: Bidt voer die schriuersche.

532.

a. Van der passien ons Here wtter wysheit. (Bl. 1.)

b. Desen salter heuet ghemaket sante bernardus van onser vrouwen. (Bl. 33.)

c. Dat leuen onser lieuer sueter vrouwen, ende is gheheten onser lieuer vrouwen mantel. (Bl. 79.)

d. Een seer deuote oefeninghe ende dienst onser lieuer vrouwen marien ..., dat is eene gruetinghe tot allen horen heilighen leden, enz., en andere gebeden tot O. L. Vrouwe. (Bl. 135.)

e. Van den heilighen Sacramente, dat onse lieue here ons hem seluen gaf, enz. (Bl. 199.)

f. Vander boetscap christi, enz. (Bl. 269.)

Hs. van het midden der 15e eeuw. — 292 bln. 12°. I G 42

533.

a. **Die epistelen** entie ewangelien van alden iare. (Bl. 1.) — Epistel- en evangelie-lessen voor het geheele kerkjaar, met glossen en expositiën.

b. **Broeder heinrijcs van cleuen** sermoen. (Bl. 267 v.)

c. **Sequere me**: Na der scrift ghetughe so eist ene grote bliscepe te volgene den here, enz. (Bl. 270 v.)

d. **Dat sermoen vp den berch.** (Bl. 275.)

e. **tSermoen** van wit donredaghe. (Bl. 281 v.)

f. **De concordanse** der IIII ewangelisten passie. (Bl. 288.)

g. **Die heleghe man ancelmus** onser vrouwen vrient bat siere vriendinnen ver marien, enz. (Bl. 296 v.) — Gesprek tusschen Anselmus en Maria over de passie.

h. **Die hemelsce coninc** enz. (Bl. 308 v.) — Over de vruchten van de meditatie over de passie.

Hs. op perkament van 1348. In 2 kolommen. — 309 bln. 4⁰. I G 41

534.

a. **Venite occidamus eum,** etc. Matth. XXI. Die heylighe lerer Gregorius die scriuet enz. (Bl. 1.) — Sermoen of tractaat over het lijden des Heeren.

b. **Van der boetscap** die enghel gabriel an marien dede. (Bl. 20.) — Kort overzicht van het leven van Jezus.

c. **Van der passien,** pine ende lyden ons heren ihesu cristi. (Bl. 24.)

d. **Dijn twe borsten syn als twe hynde**, enz. (Bl. 82.) — Commentaar op het Hooglied.

e. **Van twe priesteren** ende die moelnarinne. (Bl. 114 v.)

f. **Soe wie behouden wil sijn,** enz. (Bl. 117.) — Een fragment van Ruusbroec, van den kersten gelove. (Werken, dl. III blz. 239-253.)

g. **Hoe hem cristus ghelaten heeft** ghemein in den sacramente des outaers. (Bl. 125 v.) — Twee hoofdstukken uit Ruusbroec, Gheestelijke brulocht. (Werken, dl. VI blz. 122-126.)

h. **Omnes de Saba veniunt,** Jes. LX. Saba is een riueer in arabien, enz. (Bl. 128 v.). — Sermoen voor Driekoningen-dag.

i. **Die drie dachuerde.** (Bl. 144.) — Vgl. Van Vloten, Verzam. van Nederl. prozastukken, Leiden 1851, bl. 200 vlgg.

Hs. uit de 15e eeuw. — 173 bln. 4⁰. I G 5

Beschreven onder letter v (55) in: de Vreese, De hss. van Jan van Ruusbroec's werken.

535.

a. **Die leringen** of collacien der XII maenden. (Bl. 1.)

b. **Een suuerlike oeffeninghe** hoe onse lieue heer ihesus christus syn bruit ghesocht heeft. (Bl. 103.)

c. **Van der bitterre passien** ons lieuen heren ihesu christi. (Bl. 132.)

d. **Een deuote ynnighe betrachtinghe** vanden bitteren lyden ons lieuen heren ihesu christi. (Bl. 166.)

e. **Jhesus sprac** tot eenre deuoter ioncfrouwen enz. (Bl. 219.)

f. **Een deuote gedenckenis** dyns lieuen gemynden brudegums ihesu christi. (Bl. 223.)

g. **Een suuerlick troestelic exempel** van twe susteren. (Bl. 239.)

h. **Een goede leer.** (Bl. 245.)

i. **IX weghe** tot gode waert. (Bl. 246 v.)

j. **Een suuerlike leringhe.** (Bl. 248.)

Hs. uit de 1e helft der 16e eeuw. — 251 bln. 12⁰. I G 26

536.

a. **Een boecsken brueder Johans Schoenhouien** van versmaenisse der werlt. (Bl. 1.) — Vertaling van SCHOONHOVEN's geschrift: De contemptu mundi; zie Moll, Kerkgesch. v. Nederl. II, 2 blz. 368.

b. **Van verueerlicheit** des dodes, enz. (Bl. 16.) — Uit de geschriften van PETRUS DAMIANUS.

c. **Sunte Augustijn secht.** Die steruet als hy tehant ghedopet is. enz. (Bl. 17 v.) — Fragment.

Hs. op perkament uit het midden der 15e eeuw. — 17 bln. 4⁰. I G 38

Achterin 2 bln. (gen. 18, 19)bevattende een fragment van een ander handschrift.

537.

a. **Dat spieghel** dergheenre die hem nywes tot gode gheuen. enz. (Blz. 1.) — Misschien van SALOMÉ STICKE.

b. **Die coninc Salomon** makede enen groten trone, enz. (Blz. 71.)

c. **Heer Johan brinkerincs collacien.** (Blz. 151.) — De tekst wijkt tamelijk sterk af van de beide hss. waarop Moll's uitgave (Kerkh. arch. IV. bl. 97 vlgg.) berust. Het hs. breekt af midden in de 7e collacie van den sacramente.

Hs. op perkament uit de eerste helft der 15e eeuw. — 214 blz. (107 bln.) 12⁰. I F 29

Op blz. 70 staat: Dit boec hoert totten conuente der zusteren van sinte Cecilien huys te hoern der oerden van penitencien. — Hetzelfde, iets korter, op bl. 71 en 150.

538.

a. **Dit boeck mach wel een spiegel wesen.** daer men waerlich in mach lesen. enz. (Bl. 1.) — JOH. RUUSBROEC's Spieghel der eweger salicheyt. (Werken, dl. III bl. 119 vlgg.)

b. **Nupcie facte sunt** in chana ghalilee. Daer is bruylocht ghemaect. enz. (Bl. 38.)

Hs. uit het begin der 15e eeuw. — 42 bln. 4⁰. I E 31

Het hs. is afkomstig uit het convent „der susteren van der derder oerde toe Hoesden." Het is zeer beschadigd; de laatste bladen ontbreken.

Beschreven onder letter **r** (51) in: DE VREESE, De hss. van Jan van Ruusbroec's werken.

539.

a. **Sommighe stichtige woorde** genomen wt den boeck der reuelacien der heiligher maghet mechteldis. enz. (Bl. 1.) — Vertaalde stukken uit de Revelationes S. Mechteldis.

b. **Die na gescreuen sermoen** predicte die leesmeister van straesborch te louen ter prekeren te capittel. (Bl. 74 v.) — Dit sermoen komt ook voor als gehouden „ten beginen", n°. 516*e* en 541*a*.

Hs. uit de 1e helft der 15e eeuw. — 78 bln. 4°. I E 34

Het hs., dat zeer beschadigd is, is afkomstig uit het convent „der susteren van der derder oerde" te Heusden.

540.

a. **Sente Bernaerts ghedachten** van des menschen onsalicheit. (Bl. 3.) — Vertaling van de Meditationes piissimae.

b. **Dat spieghel der biechten.** (Bl. 34.) — Zie Studien en Bijdr. II blz. 387 vlgg.

c. **Van den heylighen sacramente** te ontfaen; en andere stichtelijke tractaten. (Bl. 69—93.)

d. **Dese epistel** wert ghesent tot enen mensche die cranc van hoefde was, enz. . . . bi meyster GHERIJT DIE GROOTE. (Bl. 93 v.) — Brief van GEERT GROOTE. Zie den Latijnschen tekst in Kist en Royaards, Archief III, bijl. 1.

e. **Dese epistele** wert aen eene clusennersse ghesent van meister GHERIJT DIE GROOT. (Bl. 97 v.) — Brief van GEERT GROOTE, uitgeg. in Studien en Bijdr. III blz. 430 vlgg.

f. **Een goede lere**, en andere tractaten. (Bl. 101—118.) — Hieronder „een gulden ketene". uitgeg. Studien en Bijdr. I blz. 411 vlg.

g. **Broeder Johan ruysbroec** van vierderhande becoringhe. (Bl. 118.) — Uitgeg. in RUUSBROEC'S werken, dl. IV.

Hs. op perkament uit de 1e helft der 15e eeuw. — 130 bln. 4°. I F 7

Op bl. 1 en 2 »die capitulen of materien deses boekes". Daaronder (bl. 2 v.) leest men: Dit boec hoert den . . . nonnen regularissen totten heilighen elfdusent meechden bynnen vtrecht. De initiaal op blad 3 is weggesneden.

Beschreven onder letter **S** (52) in: DE VREESE, De hss. van Jan van Ruusbroecs werken.

541.

a. **Dit sermoen** predicte die leesmeister van Straesberch ter capittel te louen ten beginen. (Bl. 1.) — Zie n° 516*e* en n° 539*b*.

b. **Bonaventura seit**: Niet en is dat die verstandenis des menschen, enz. (Bl. 3.) — Over de waarde van 's Heeren lijden.

c. **Dat auentmael.** Ende het ghesciede doe ihesus volbrachte alle dese woorde, enz. (Bl. 4.) — Verhaal van Jezus' lijden, volgens de Evangelien.

d. **Sinte bernaerdus leerde** sijn broeders VIII punten. (Bl. 32 v.)

e. **Een sonderlinghe groet onderscheit** van bekeringhe der menschen gheheten een spieghelkijn. (Bl. 33.) — Uitgegeven in Moll, Joh. Brugman, I blz. 242 vlgg. Vgl. n⁰. 554*g*.

f. **Hoe dat wij vreed ende eendrachticheit** sellen hebben. (Bl. 41.)

g. **Gregorius.** Tis also. Ende want hij die borden des mirakels allene niet ghedraghen en conde, enz. (Bl. 46.)

h. **Een gulden epistel** van behoden sijns selues. (Bl. 58.) — Door Thomas a Kempis. Uitgeg. Opera, T. III p. 192.

i. **Hoe dat een mensch** hem seluen sel behouden in die vrees des heren. (Bl. 61 v.)

j. **In apocalipsi** staet ghescreuen, enz. (Bl. 63 v.) — Allegorie van Maria's doornen, dooden, enz.

k. **Van der edelre doeghet** der verduldicheit. (Bl. 68.)

l. **Van die inwendighe ommeganc.** Van die oetmoedighe onderworpenheit, Van die ghesellike vrienschap mit ihesu. (Bl. 81—85.) — Vertalingen van Thomas a Kempis, De imit. Christi Lib. II, c. 1, 2, 8.

m. **Sommighe punten** wt des heilighen biscops Caesarius eerste sermoen: van hoe dat men in cloesteren leuen sel. (Bl. 85 v.)

n. **Hoe dat die volcomen bekeringhe** gheleghen is in drien dinghen. (Bl. 89 v.) — Uitgegeven in Moll, Joh. Brugman, I blz. 250 vlgg. Vgl. n⁰. 556*e*.

Hs. uit het midden der 15ᵉ eeuw. — 102 bln. 12⁰. I G 19

542.

Een tractaet van den wyngaert die sunte bernaert ghemaect heeft. — Vertaling van de Vitis mystica, een geschrift onder de boeken van Bernard van Clairveaux opgenomen (Bernardi Opera, ed. Mabillon, T. II, p. 441). — Vgl. Kerkh. Archief, IV blz. 258.

Hs. op papier (het 1ᵉ bl. perkament) uit het midden van de 15ᵉ eeuw. — 145 bln. 12⁰. I F 13

Achteraan (Bl. 140—145) eenige »merkelike leringhen", enz.

Het hs. behoorde „den besloten susteren van Sinte Agnieten bynnen gorinchem".

543.

a. **Dat spiegel** der sunderen. (Bl. 1.)

b. **Van compunctie** of rou. (Bl. 19.)

c. **Een ghemeyne ghedachte** van den sunden, van den dode, van den lesten gherichte, van der hellen ende van den pynen, van den ewighen leuen, van den ghauen godes. (Bl. 21—35.)

d. **Van onderlinghe vergeuinghe**, compunctien, biechte. (Bl. 35—50.)

e. **Hoe hem een gesont mensche** hebben sel. (Bl. 51.)

f. **Van penitencie** te doen, van vasten, van den ghebede. (Bl. 54—82.)

g. **Van der gracien** des ghebedes wt egidius gulden woerden. (Bl. 82.)

h. **Die tien ghebode.** (Bl. 86.) — Hierbij een gekleurde voorstelling van de wetgeving op Sinai. (Bl. 85 v.)

i. **Van ghedenckenisse** des dodes. (Bl. 115 v.)

j. **Van den gherichte** ende pyne der hellen. (Bl. 120.)

k. **Van nutticheit** des wederstotes. (Bl. 125.)

l. **Somyghe schone exemplen.** (Bl. 126 v.)

Hs. op perkament, geschreven in 1448. Oorspronkelijke leeren band met sloten. — 160 bln. 12⁰. I G 18

Aan het einde: In den iaren onses heren dusent vier hondert ende achte ende viertich, screef dit bokeken broder Johannes van leyerdam, profest broder ende priester des cloesters marienkampe in oestfrieslande by esynghen ghelegen van der regeliers oerde, ende sandet den eersamen ende wysen manne Alardo Symonis in Amsterdamme synen alre liefsten vrende in christo.

544.

a. **Oetmoedicheit** dat is nedermoedicheit, enz. — Een tractaat over deugden en ondeugden, gecompileerd o. a. uit Ruusbroec. (Bl. 1.)

b. **Hugo de sante victoer** van dien onderpant dier sielen. (Bl 21.)

c. **Dat pater noster** in duutsce mitter glosen. wt somme le roy philips. Ende dit heeft een Certroeyser wten walsche in duutsche ouer geset. Dese certroeyser was als my geseyt wert, een groot geleert man, ende een meester mairten. Ende was vycarius ten Centroeysers by vtrecht. (Bl. 43.)

d. **Pater noster** mit een corte glose. Dat heeft dese zelue Certroeyser vter heyliger scriften vergadert ende heeftet wten latyn ouergeset in duutsche. (Bl. 57 v.)

e. **Dit Aue maria** heeft oick dese zelue Certroyser vter heyliger scrifte genomen ende wten latine ouer geset in duutsche. Ende is een corte glose. (Bl. 60.)

f. **Een scoen zuverlike leringe.** (Bl. 63.) — Citaten uit de kerkvaders.

Hs. van verschillende handen uit de 15e eeuw, (behalve *b*) in twee kolommen, met de beginletters in rood. — 75 bln. 8⁰. I D 6

Het hs. is afkomstig uit een klooster te Heusden. — Na bl. 13 ontbreekt een blad; ook een of meer aan het slot.

545.

a. **Een wtnemende schoen boeck** van der mynnentlicher ewiger schoenre wonnentlicher wijsht. (Bl. 8.) — Vertaling van Henric Suso's Horologium aeternae sapientiae, in Nederrijnsch dialect; voorafgegaan door: Een spiegel der deugden, en een Tafel van het boek. Aan het slot: Geeindet op sinte Gregoriusdach int iaer van XCVIII (1498). — Vgl. n⁰. 567*a*, 568 en 555*c*.

b. **Van vierderhande inwendige oeffeninge** der zielen. (Bl. 144.)

c. **Dat boeck her iohan ruusbroeck** van den VII sloten. (Bl. 200 v.) — Uitgegeven door David in Ruusbroec's werken, IV 61 vlgg. Vgl. Van Vloten, Verzam. van Nederl. prozastukken, Leiden 1851, blz. 23, 33*.

d. **Dat leuen** van sinte Hubrecht den werdigen busscop. (Bl. 236.)

e. **Sinte merthens leuen.** (Bl. 244.) — Aan het slot (bl. 292 v.): „geeyndet inden iaer ons heren MCCCC ende LXXXI."

f. **Die legende** van den heiligen busscop ende martelaer sinte lieuen. (Bl. 295.)

g. **Die legende ende dat leuen** des gloriosen confessoers sint rochus. (Bl. 309.)

Hs. uit de 15e eeuw met initialen. Oude band met koperen sloten. — 324 bln. 4⁰. I G 12

Beschreven onder lett. t (53) in: DE VREESE, De hss. van Jan van Ruusbroec's werken.

546.

a. **Een boeck van guder leringhe.** ghescreuen tot eenre gheesteliker verghaderinge. (Bl. 3.)

b. **Spieghel der volcomenheit** der giesteliker mensch [door HENR. VAN HERP]. (Bl. 49.) — Fragment. Vgl. Moll, Joh. Brugman, I, 27 vlg.

c. **Van XII doechden** van den drijer prijnsipael beloften die sie volbrenct [door JAN VAN RUUSBROEC]. (Bl. 77.) — Uitgegeven in de Werken van J. v. R. dl. IV.

d. **Die beduedin** van der pater noster enz. (Bl. 129.)

e. **Den palmboem** die men opclymmen sal, enz. (Bl. 137.)

f. **Gelouet sy die ewige ende die hillige driuoldicheit**, enz. (Bl. 161.)

g. **Dat eerste boeck van Profectus religiosorum** na voertganghen gheesteliker menschen [toegeschreven aan BONAVENTURA]. (Bl. 186.)

h. **Dat ander van St. Baernardus ckandyka.** (Bl. 227.) — Commentaar op het Hooglied. Niet volledig.

Hs. uit midden der 15e eeuw. Oude lederen band. — 324 bln. 4⁰. I G 40

Op het achterschutblad staat: „Dit boeck hoert toe die selbroeders binnen Campen in Bethanien. Daer ist oeck ghescreuen van broeder Euert die eerste broeder int conuent geprofessyt".

Beschreven onder letter u (54) in: DE VREESE, De hss. van Jan van Ruusbroec's werken.

547.

Dat eerste booc Cantica Canticorum. — Commentaar op het Hooglied, I—III vs. 11, bestaande uit plaatsen van kerkvaders en middeleeuwsche schrijvers. — Vgl. Kerkh. Archief. IV. 236.

Hs. uit het midden der 15e eeuw. In 2 kolommen. Oude leeren band met slot. — 180 bln. 4⁰. I G 7

Op het schutblad: „Dit boec hoert toe den besloten nonnen sint annen in delf."

548.

a. **Des heilyghen paeus gregorij boec** die bedudinge op cantica canticorum. (Bl. 1.) — Aan het einde: „Item dit boec hoert tot die regelieren by beuerwyck. ghescreuen by my Jan Jans broeder die scoemaker aldaer woenende. Ende is voleyndet int jaer ons heren dusendt vyfhondert ende een."

b. **Die passie ons heren mit die glose.** (Bl. 187.) — Van een andere hand dan het voorgaande.

Hs. van het begin der 16e eeuw. — 226 bln. 12°. I G 43

549.

a. **Sinte bernaert** scrijft van die scamelheit der iongher luden. (Bl. 1.)

b. **Ymmen** van den confessoren. (Bl. 54 v.)

c. **Seuen bedinghe** ghemaket in die ghedenckenisse der seuen anxte die Marien herte leet, enz. (Bl. 55.) — Aflaatgebeden.

d. **Een cort ghetidekijn** van onser vrouwen. (Bl. 55 v.)

e. **Bonaventura seyt**, enz. (Bl. 59 v.) — Plaatsen uit versch. schrijvers.

f. **Van den manier** hoe men spreken sel, en andere stichtelijke vertoogen, oefeningen, berijmde spreuken. (Bl. 69—79.)

g. **Een leringhe** van spreken ende van zwighen. (Bl. 80.)

Hs. van het midden der 15e eeuw. — 91 bln. 12°. I G 21

550.

a. **Van inwendighen wanderinghe**, van een oetmoedich vertien sines selfs. enz. (Bl. 1.) — XII capittelen. Gheeynt int iaer ons heren M.CCCC.LXV Een vertaling van THOMAS A KEMPIS, De imitatione Christi Lib. II.

b. **Opten palme dach** exodi. Daerna quamen die kijnder van israel, enz. (Bl. 28.) — Lessen en gebeden voor de kerkfeesten en andere gelegenheden.

Hs. van het midden der 15e eeuw. — 84 bln. 12°. I G 22

551.

a. **Die stacien** ende aflaten van romen. (Bl. 1.) — De aflaten der kerken van Rome voor de regulieren van het Windesheimsche kapittel.

b. **Dat leuen** van eynen geistelicken mynsche. (Bl. 19.) — Kloosterrede over het ware geestelijke leven. Uitgegeven door Moll in den Kalender voor de Protest. in Nederl. 1859.

c. **Eyn seer geistelicke boick** van der edelre doechde der verduldicheit. (Bl. 21.)

d. **Die spigel der volcomenheit.** (Bl. 56 v.) — Niet de Spiegel van Herp.

Hs. uit het laatst der 15e eeuw. — 84 bln. 12°. I G 23

552.

Der oude vader collatien. — Vertaling van Io. CASSIANUS, Collationes sanctorum patrum XXIV.

Hs. uit het laatst der 15e eeuw. In 2 kolommen. — 177 bln. 4⁰. I G 3

De 1e helft van het 1e cap. en twee kleine cap. aan het slot ontbreken.

553.

a. **Dat yerste boeck** van den spiegel der volcomenheit van XII manyeren der geesteliker steruynge. (Bl. 1.) — Gedeelte van den Spiegel van HERP.

b. **Van somighen capittelen** genomen vten zarten kijnde. (Bl. 46 v.)

c. **Van enen ynnigen leuen** na der hoechster naester waerheit (Bl. 62); en andere stichtelijke vertoogen, oefeningen en sermoenen, o. a. van BONAVENTURA en JORDANUS.

Hs. uit het begin der 16e eeuw. — 144 bln. 12⁰. I G 24

Voorin een stukje van den oorspronkelijken leeren band, met het jaartal 1528. Zie n⁰. 525. — Vgl. DE VREESE, De hss. van Jan van Ruusbroec's werken I, blz. 350.

554.

a. **Een goede leeringe**, enz. (Bl. 1.) — Een overzetting van RULMAN MERSWIN's Buch von den neun Felsen, zie: Studiën en Bijdragen, I.

b. **Een goet sermoen.** (Bl. 62.) — JOH. BRUGMAN's Sermoen over de drie tafelen. Vgl. Moll. Joh. Brugman, I 221 vlgg.

c. **Hoe ghi v offeren selt** voer die misse ofte getiden. (Bl. 73.)

d. **Van vier manieren** daer hem een gestelic mensche in oefenen sel in den liden ons heren, enz. (Bl. 77.)

e. **Dat visioen** der maget petrissa van den paradise, enz. (Bl. 89 v.) — Zie n⁰. 570*e*.

f. **Een deuoet boexkyn** van der minnen godes. (Bl. 110.)

g. **Omdat sommige menschen** alsoe blijnt sijn van herten dat si se selue haren gront ende dat beginne ende di sake hare bekeeringe niet en kennen, enz. (Bl. 180.) — Het Spiegelkijn van bekeeringe, door Moll uitgeg. naar hs. 541 *e*.

h. **Van drien punten** die tot enen volcomen leuen horen (Bl. 188); en andere stichtelijke vertoogen en devote oefeningen.

Hs. uit de 1e helft der 16e eeuw. — 253 bln. 12⁰. I G 25

555.

Een schoen ghebet van onser lieuer vrouwen, enz. — Gebeden, devote oefeningen, leeringen en sermoenen, waaronder:

a. **Hoe dat onse leue here** mitten sonder spreket. (Bl. 61 v.)

b. **Ene claghe of enighe sprake** der mynnender sielen tot horen brudegom, enz. [door HENDR. MANDE]. (Bl. 74.) — Uitgeg. door Moll in den Kalender voor de Prot. in Ned., 1860. Zie ook n⁰. 529*c* en n⁰. 556*d*.

c. **In den boeke dat horologyum hiet**, is ghescreuen, enz. (Bl. 83.) — Fragment uit het Horologium aeternae sapientiae van H. Suso. Zie n°. 545*a*, 567*a*, 568.

d. **Suuerlike leringhe.** (Bl. 97 v.) — Uitgeg. door Moll in den Kalender voor de Prot. in Ned., 1857.

e. **Seer schone leringhe.** Dese redene dunket vele menschen enz. (Bl. 124.) — Fragment van HENDR. MANDE. Zie Moll, Joh. Brugman, I 267.

f. **Ene dieuote epistel** [van GERLACH PETERS.] (Bl. 182.) — Uitgeg. in Kerkhist. Arch., dl. II.

Hs. van omstreeks 1500. Oude lederen band. — 195 bln. 12°. I G 28

Achterin op het schutblad: suster aleit van ballen ten hoerne bi groeninghen.

556.

a. **Dat boec** van den licht der waerheit. [Door HENDR. MANDE.] (Bl. 1)

b. **Een boec dat heet een spiegel.** Want wi van ons zeluen niet en vermogen int spiegel der waerheit te scauwen, so laet ons bidden, enz. [Door HENDR. MANDE.] (Bl. 40.)

c. **Van den zeuen gauen** des heiligen geest. [Door HENDR. MANDE. (Bl. 80.)

d. **Een mynlike clage** der mynnender zielen enz. [Door HENDR. MANDE.] (Bl. 95.) — Dit hs. is bij de uitgave van Moll in den Kalender voor de Prot. in Ned., 1860, niet gebruikt. Zie n°. 555*b* en n°. 529*c*.

e. **Iheremias die propheet** seit Bekeerstu di o ysrael, enz. (Bl. 102.) — Na een korte inleiding volgt het sermoen over de volkomen bekeering, door Moll, Joh. Brugman, I 250, naar hs. 541*n* uitgegeven.

f. **Een ghenuechelic hoefkijn** der deuoter sielen. (Bl. 129.)

Hs. van omstreeks 1500. Lederen band, met koperen hoeken en sloten. — 188 bln. 12°. I F 11

Aan het einde ontbreken enkele bladen.

557.

a. [**Samenspraak** tusschen een „meester" en een „jongher" over de tien geboden.] (Bl. 1.) — Het begin ontbreekt.

b. **Een corte betrachtinghe** des werdighen lidens ons heren ihesu christi. (Bl. 125 v.)

c. **Een sermoen** van der scaren die ihesum teghen quamen opten palmsondach, enz. (Bl. 154.)

d. **Een suuerlike leere** van der prophessien. (Bl. 181).

e. **Van der cronen** der goeder, ende wanneer sommyge sonden dootlic syn. (Bl. 204.) — Stichtelijke tractaten op teksten uit het Hooglied.

f. **Vander meechdeliker reynicheit** die sinte bernaert ghelijcket der lelien, enz. (Bl. 234.)

g. **Van verduldighen liden.** (Blz. 269.)

h. **Een suuerlike leere** van der passien christi. (Bl. 281.)

i. **XII werdicheit** ende edelheit van den gheesteliken staet. (Bl. 303.)

j. **Hoe men** totter ghenaden gods comen sal. (Bl. 308 v.)

k. **Wt enen sermoen** inder octauen sinte franciscus. (Bl. 312.)

Hs. uit het midden van de 15e eeuw. — 316 bln. 12⁰. I F 51

Aan het einde, in rood: „Deo gracias etc. ruysbroeck". Het laatste woord op een ingeplakt stukje papier.

558.

Letterlyk kopy uittrekz. uit vijf geestelijke tractaten gemaakt en met eigen hand geschreven door Joh. van Ruysbroek, enz.

Hs. van 1824. — 11 bln. 8⁰. I G 4

Het hs. bevat een afschrift van: „Het leven van den autheur, door Joh. Reewinkel te Leijden, eigenhandig geschreven en voor het M. S. gevoegd, 1759", en een onnauwkeurig afschrift van „Van den kerstenen gelove". Zie Ruusbroec's werken, dl. III, bl. 239 vlgg

559.

Een deuoet boecskijn van gheesteliken opclimminghen. — Dietsche vertaling van Gerard Zerbolt van Zutphen's Liber de spiritualibus ascensionibus.

Hs. op perkament uit het begin der 15e eeuw. In 2 kolommen. — 109 bln. 4⁰. I G 39

Op bl. 1—4: Die tafel des navolghenden boecs.

Aan het einde: Dit boec wert gheeyndet int iaer ons heren MCCCC ende XIIII enz.

Op het schutblad (bl. 108): Dit boec hoert toe den susteren in weesp van s'Jans ewten huse.

560.

a. **Dit eerste artijkel** leert die manier van biechten, met den priester voert altaer. (Bl. 1.) — Hoe men zich te gedragen heeft onder de mis. Zes artikelen met gebeden.

b. **Aflaeten** verleent by den Paus Paulus quintus, in de canonisatie van Sinte Carolus Boromeus. (Bl. 25.)

Hs. van twee verschillende handen, uit het einde der 16e eeuw. — 31 bln. 8⁰. I G 58

561.

a. **Een ledder** van XVII graden hoe een yghelick hem bereyden sel om weerdelick te ontfanghen dat heilighe sacrament. (Bl. 1.)

b. **Sommighe ghebede** die ghemaect heeft die gloriose lerere sinte iheronimus doe hi steruen soude, enz. (Bl. 106); en andere gebeden.

Hs. op perkament en papier, van verschillende handen uit het laatst der 15e en het begin der 16e eeuw. Enkele bladen geschonden. — 198 bln. 8⁰. I F 21

562.

Een schoon leringhe ende wtspraek vander nedercoomst ons heeren.

Hs. uit het laatst van de 15e eeuw. — 152 bln. 12⁰.

Gebonden achter Sinte Franciscus Souter, Leijden, Jan Seuersz, z. j. enz.

563.

Vijf manieren van bidden; en andere stichtelijke tractaten.

Hs. van de 16e eeuw, van verschillende handen. — 36 bln. 12⁰.

Gebonden achter een drukje van Hugo Jansz. van Woerden, Amsterdam: „Daer was een siele in groter pinen" enz.

564.

Sancte bernaert inden iersten sermoen vander aduent ons heren, enz. — Sermoenen, exempelen, schoene leringhen, van S. Bernard, Maximus, S. Augustinus e. a.

Hs. van de 15e eeuw. In 2 kolommen. De opschriften en beginletters in rood. Oude band, waaraan nog één van de koperen sloten. — 328 bln. 4⁰. I G 47

Op bl. 1 en 2 van een andere hand: een register der sermoenen.

Bl. 173—254 bevatten 25 afzonderlijk genummerde Sermoenen van S. Augustinus *tot synen hermiten.*

565.

Sommige goede leerlike sermoenen van alrhande goede materien, enz.

Hs. op papier (het 1e bl. perk.) uit het midden der 15e eeuw. In 2 kolommen. — 195 bln. 4⁰. I E 28

566.

Een tafel van den kersten geloue ende der eeuwen.

Hs. uit de 15e eeuw, in 2 kolommen, met in kleuren geteekende hoofdletters. In geperst lederen band. — 151 bln. f⁰. I H 36

Begin: Anxt des heren zeit salomon, is een beginsel der wijsheit. Anxt en doet alleen den menschen vresen, enz. — Na een korte proloog volgt een inhoudsopgave. De tekst begint bl. 2 v. en bestaat uit 57 capittelen: Van gode, enz.; van den boecke des leuens; van den werken der eerste ses dagen; van den IX choor der engelen; enz.

Aan het einde staat: Dit boeck is geeyndt ende gescreuen bij handen Wijnant Dircx zoons int jair MCCCCXLIX, enz.

567.

a. **Orloy** der eeuwegher wijsheit. (Bl. 1.) — Bewerking van H. Suso's Horologium aeternae sapientiae. Vgl. n⁰. 545*a*, 555*c*, en 568.

b. **Den wech** ter weelden. (Bl. 155.) — Samenspraak „van tweeen personen die in dit ghescrifte met mallicanderen in een groen waudt spreken. De welke sijn de mensche ende die deught".

Hs. van het begin der 16e eeuw. In 2 kolommen. — 269 bln. 4⁰. I G 48

Aan het slot ontbreken een of meer bladen.

568.

Hoe sommighe wtuercoren ende di voer comen syn vander godliker gracien wonderliken ghetoghen worden tot gode ende sonderlinghe hoe dat een iongheline getoghen wort. — Bewerking van H. Suso's Horologium aeternae sapientiae. Vgl. n⁰. 545*a*, 555*c*, en 567*a*.

Hs. van 1473. In 2 kolommen. — 207 bln. 4⁰. I G 49

Aan het slot: Dit boec is ghescreuen int iaer ons heren MCCCC en LXXIII, enz.

569.

a. **Die hondert articulen.** (Bl. 1.) — Ontleend aan H. Suso's Boek van de eeuwige wijsheid. Zie ook n⁰. 515*a*, 570*d*, 571*h*, 574*h*.

b. **Gebeden**, waaronder vele aflaatgebeden. (Bl. 12.) — Hierin o.a.: Een cort ghetidekin van onser lieuer vrouwen (Bl. 69); Sinte barnaerts claghe van der passien ons heren (Bl. 71 v.); Een cort getidekijn van den heiligen geest (Bl. 73 v.); Onse eersamige vader haer ghijsbert plach dit te leren (Bl. 75).

Hs. op perkament van 1502. In 2 kolommen. — 81 bln. 8⁰. I F 30

Aan het einde: Ghescreuen int iaer ons heren dusent vijfhondert ende twe.

570.

a. **Kalender**, enz. (Bl. 1.)

b. **Een deuote ghetide** diemen lesen sal ende overdenken tot reuerencie ende eerweerdicheit allen heilighen goeds. (Bl. 13.) — Daarin: een suuerlic capittel wt ter ewigher wijsheit [van H. Suso]. (Bl. 61.)

c. **Een corte getidekyn** van onser lieuer vrouwen, enz. (Bl. 164.) — Daarna gebeden, enz.

d. **Die hondert articulen** ofte merkinge of gepensinge der passien, enz. [van H. Suso]. (Bl. 194 v.) — zie 569*a*.

e. **Dat aertsche paradijs** daer adam mit sinen wiue eua van verdreuen was is gelegen oestwairt, enz. (Bl. 212.) — Het visioen van Petrissa. Zie n⁰. 554*e*.

f. **Onser vrouwen mantel.** (Bl. 220 v.)

g. **Des manendach** nae palmendach was ihesus in iherusalem, enz. (Bl. 224.)

Hs. van verschillende handen, uit het laatst der 15ᵉ eeuw. — 230 bln. 12⁰. I F 14

Op bl. 163 v.: Dit boeck hoert toe den susteren van sinte marien conuent binnen hoern ende is anderuuerf ghebonden inden cloester te nijelicht totten regulieren in blocker buten hoern. Als men screuen MCCCCC ende XIX.

571.

a. **Onser lieuer vrouwen souter**, enz. (Bl. 1.)

b. **Dat croenkyn** des loues der glorioser coninginnen des hemels, enz. (Bl. 45 v.)

c. **Onser lieuer vrouwen mantel.** (Bl. 59 v.) — Gevolgd door vele Maria-gebeden.

d. **Die getiden** van onser vrouwen. (Bl. 81.)

e. **Die getiden** van der ewiger wijsheit. (Bl. 103 v.)

f. **Die getiden** van den heiligen geest. (Bl. 116 v.)

g. **Die getiden** van onser lieuer vrouwen hemeluaerts dach. (Bl. 127 v.)

h. **Die C articulen** van der gedenckenisse der passien ons heren. [Van H. Suso.] (Bl. 129.) — Zie 569*a*. — Gevolgd door gebeden.

Hs. uit het laatst der 15e eeuw. In 2 kolommen. — 161 bln. 8⁰.
I G 15

Over de getijden *d*, *e*, *f*, zie Moll, Geert Groote's Dietsche vertalingen (Verh. Acad. v. Wet., 1880), waar dit hs. is vermeld op blz. 47, onder n⁰. 5. — Andere hss. van de door Geert Groote vertaalde getijden, en van de zeven psalmen, n⁰. 572—576, n⁰. 521*c*.

572.

a. **Kalender.** (Bl. 1.)

b. **Onser vrouwen getide.** (Bl. 15.)

c. **Des heiligen geest getide.** (Bl. 55.)

d. **Die langhe cruys ghetide.** (Bl. 81.)

e. **Die seuen psalmen.** (Bl. 105.)

f. **Die langhe vigilien.** (Bl. 124.)

g. **Die corte vigilien.** (Bl. 162.)

h. **Dit ghebet** les alstu dat heilighe sacrament selste ontfanghen (Bl. 184); en andere gebeden enz.

Hs. op perkament, met initialen, uit het begin van de 15e eeuw (zie bl. 14 v.). — 195 bln. 16⁰.
I G 50

Het hs. behoorde aan het Betanien-Convent te Amsterdam. Op bl. 195 v. is door een latere hand geschreven: Sancti logici.

Zie de noot bij n⁰. 571.

573.

a. **Onser vrouwen ghetide.** (Bl. 1.)

b. **Die ghetyden** van den hillighen geest. (Bl. 24.)

c. **Die ghetyde** van der ewigher wysheyt. (Bl. 43.)

d. **Die langhe cruestyde.** (Bl. 64.)

e. **Die corte crues ghetyde.** (Bl. 86.)

f. **Die soeuen psalm.** (Bl. 92.)

g. **Die langhe vigilie.** (Bl. 109.)

h. **Dit ghebet** soele ghi lesen als ghi te sacramente gaen (Bl. 147); en andere gebeden.

Hs. op perkament uit de 15e eeuw, met randen en beginletters in kleuren en goud. — 163 bln. 12⁰.
I G 51

De voorste bladen ontbreken. Ook de aanvangsbladen van *c* en *f* met initialen, zijn weggesneden.

Zie de noot bij n⁰. 571.

574.

a. **Kalender.** (Bl. 1.)
b. **Onser vrouwen getide.** (Bl. 16.)
c. **Die corte cruys getide.** (Bl. 61.)
d. **Die wijsheit getide.** (Bl. 70.)
e. **Die seuen psalm.** (Bl. 95.)
f. **Gebeden.** (Bl. 114—147.)
g. **Die vighelie.** (Bl. 149.)
h. **Ay eweghe wijsheit gods,** enz. (Bl. 174.) — De honderd artikelen van H. Suso. Zie No. 569*a*.

Hs. op perkament, uit de 15^e eeuw, met miniaturen, randen en initialen in kleuren en goud. — 203 bln. 8⁰. I G 52

Geheel beschilderd zijn bl. 15 v., 60 v., 69 v., 94 v., 113 v., 116 v., 133 v., 148 v., 173 v.; de tegenoverliggende aanvangsbladen hebben groote initialen met omlijsting. Oorspronkelijke leeren band, waarop twee adelaars, met randschrift: *Ihesus* en *maria* en aan de kanten: *O mater dei, memento mei.*

Over den inhoud zie de noot bij n⁰. 571.

575.

a. **Kalender.** (Bl. 1.)
b. **Die getide** onser vrouwen. (Bl. 13.)
c. **Die getide** vander ewigher wijsheit. (Bl. 51.)
d. **Die ghetide** vanden heiligen gheest. (Bl. 73.)
e. **Die langhe cruus ghetide.** (Bl. 97.)
f. **Die seuen psalmen** van penitencien die davide maecte. (Bl. 120.)
g. **Die langhe vigilie** in duutsche. (Bl. 136.)

Hs. op perkament uit de 15^e eeuw, met randen en beginletters in kleuren en goud. — 175 bln. 8⁰. I G 53

Volgens een ingeplakt briefje, „bij het graven en aanleggen van regenbakken op het Oude Kerkspleyn in een Doodkist met doodsbeenderen gevonden".

Zie de noot bij n⁰. 571.

576.

a. **Die heilige geest getide.** (Bl. 1.)
b. **Die seuen psalme.** (Bl. 16.)
c. **Die vegelie der doden.** (Bl. 33.)
d. **Gebedekens.** (Bl. 65.)

Hs. op perkament uit de 15^e eeuw, met randen en beginletters in kleuren en goud. — 78 bln. 8⁰. I G 54

Na bl. 15 is een blad weggesneden. Bl. 77 en 78 zijn van een latere, loopende hand.

Zie de noot bij n⁰. 571.

577.

a. **Op den paesche auont,** enz. (Bl. 1.) — Oefeningen en gebeden voor alle heilige dagen.

b. **Vesper capittel.** Lat ons soberlike ende gerechtelike ende guedertierlike wanderen, enz. (Bl. 119.) — Oefeningen, enz.

Hs. op perkament, van de 15^e eeuw, met initialen. — 236 bln. 8⁰. I G 59

578.

Dese oefeninghe salmen houden op die vier sonnendaghen vanden aduent, enz. — Oefeningen en gebeden voor alle heilige dagen.

Hs. uit het laatst der 15e eeuw. — 425 bln. 12⁰. I G 17

579.

Dait lange zielen gebet van den lyden christi; en andere gebeden, psalmen enz.

Hs. uit het midden der 15e eeuw. — 212 bln. 12⁰. I F 23

580.

Onser vrouwen boeck. Multe filie congregauerunt diuitias, etc. Vele dochteren hebben vergadert rycheyden, enz. — Sermoenen en exempelen betr. Maria.

Hs. uit het begin der 16e eeuw. In 2 kolommen. — 79 bln. 4⁰. I F 1

Voorin: Dit boec hoert toe den susteren vander derder oerde toe hoesden.

581.

a. **Op yrsten sondach** in der Aduent Introitus. Totti heer heb ick op geheuen mijne ziele, enz. (Bl. 1.)

b. **Dat somer stuck.** Op ten heiligen paesdach, enz. (Blz. 89.)

c. **Die myssen** der heiligen doert iaer ende yrst van St. steuen. (Bl. 145.)

d. **Die sonderlinge missen**, enz. (Bl. 221 v.)

Hs. van omstreeks 1500, de acht eerste bln. perkament, de overige papier. — 230 bln. 8⁰. I G 55

Voorin (op een ingeplakt strookje papier): Dijt boeck hoert toe dat conuent van betanien in amsterdam. Achterin: Dijt bock hort toe suster alyt stals.

582.

Die gulden legende. — Passionael, Winterstuc en Zomerstuc. Door Jacobus de Voragine.

Handschrift van het jaar 1338. In 2 kolommen. — 2 dln. f⁰. VI B 14, 15

Aan het einde van het 2e deel staat: „Hier eijndet dat zomerstuc van den passionael gescreuen jnt jaer ons heren m. ccc. ende xxxviii. Saterdages na miduasten".

Behalve den Kalender bevat het 1e dl. 262 bln., waarvan ontbreken bl. 79, 80 en 208, het 2e dl. 282 bln. waarvan ontbreekt bl. 279.

Belangrijk handschrift, o. a. om de taal, afwijkend van die der 15e en 16e eeuwsche drukken van dit werk.

Vooraan in het 1e deel op een perkamenten schutblad staat: „dit boec hoert totten regulieren bi amersfort inden birkt". — Het boek heeft ook toebehoord aan Dionys Pauli (1695) en aan Arentius Muller (1793), en bevat een ex-libris van J. A. Alberdingk Thijm.

583.

Sinte Kerstinen heilege leuen. — Gedicht, waarschijnlijk uit de 13e eeuw, uitgeg. door BORMANS te Gent in 1850.

Hs. op perkament, waarschijnlijk uit de 13e (volgens Bormans 14e of 15e) eeuw. — 45 bln. 8⁰. I G 56

De bladen zijn bijna alle in den rug doorgesneden, met geringe schade voor den tekst. Het slot ontbreekt.

Zie: G. KALFF in het Taalk. en Letterk. tijdschr., 9e jaarg. 3e afl. blz. 2 vlg.

584.

Dat leuen sinte luthgards. — Het leven van Sinte Lutgardis. Gedicht, waarschijnlijk uit de 13e eeuw. Uitgeg. door BORMANS in Dietsche Warande, dl. III en IV.

Hs. op perkament, waarschijnlijk uit de 13e (volgens Bormans 14e of 15e) eeuw. — 72 bladen, benevens 3 gedeelten van bladen en 47 uitknipsels. 8⁰. I G 57

De stukken en uitknipsels (zie het facs. in Dietsche warande III tegenover blz. 135) bevatten fragmenten van het eerste boek, bl. 1—8 het laatste deel daarvan (vs. 610 vlgg.) bl. 9—72 boek II en III geheel. Van bl. 34 af zijn de bladen in den rug doorgesneden, met geringe schade voor den tekst.

Zie G. KALFF in het Taalk. en Letterk. tijdschr., 9e jaarg. 3e afl. blz. 2 vlg.

585.

Dat Leven sommiger Susteren in Mr. Geerts Huis binnen Deventer.

Naar een hs. van het laatst der 15e eeuw gecopieerd onder toezicht van W. Moll, 1852. — 489 blz. 4⁰. I E 33

Het oorspronkelijke hs. afkomstig uit het Zusterhuis van Geert Groote, werd door Moll gevonden in en geleend uit de familiebibliotheek van het geslacht van Rhemen, berustende in den Gelderschen toren te Spankeren. Beschreven als Handschrift G in: MOLL, Joh. Brugman, Voorrede, blz. VII vlgg.

586.

Dat Leuen sommijger Susteren van Diepenveen.

Naar een hs. van 1534 gecopieerd onder toezicht van W. Moll, 1852 — 561 blz. 4⁰. I E 32

Het oorspronkelijke hs. werd door Moll gevonden in en geleend uit de familiebibliotheek van het geslacht van Rhemen, berustende in den Gelderschen toren te Spankeren. Beschreven als Handschrift D in: MOLL, Joh. Brugman, Voorrede, blz. VIII vlgg.

587.

a. **Kalender.** (Bl. 1.)

b. **Historia passionis** dominice. (Bl. 7.)

c. **LXV articuli passionis dominice** JORDANI QUEDELENBERCH. (Bl. 30.) — Vgl. Moll, Joh. Brugman, I 160 vlgg., II 75 vlgg.

d. **Liber de quatuor nouissimis**, qui intitulatur Cordiale. (Bl. 75—124.) — Toegeschreven aan GEERT GROOTE. Zie Kist en Royaards, Archief I 360 vlg. III Bijl. 44 vlgg. — Daarachter o. a.: De concepcione beate katherine; Sermo de omnibus sanctis; De confessione audienda; Dat pater noster, etc; Contra judeos sermo.

Hs. van 1474. — 181 bln. 4⁰. I G 2

588.

a. **Suspiria aurelij Augustini**, etc. (Bl. 1.)

b. **Ex libro beati Augustini** de beato latrone. (Bl. 32 v.)

c. **Liber Alberti magni** de adherendo deo. etc. (Bl. 34.)

d. **Sermo beati Augustini** episcopi ad fratres de heremo de custodia lingue et silencij. (Bl. 63 v.) — Gevolgd door een aanhaling van ALCHWINUS.

e. **Manuale beati augustini.** (Bl. 68.) — Vooraan eene inhoudsopgave.

f. **Speculum anime** editum a magistro HENRICO DE HASSIA. (Bl. 108).

g. **Soliloquium beati Augustini** episcopi patris nostri. (Bl. 131.)

Hs. op perkament uit het midden der 16e eeuw. Lederen band. — 203 bln. 12⁰. I F 24

Het hs. is blijkens het opschrift van *g* afkomstig uit een Augustijner klooster. — Bladen met miniaturen en enkele randversieringen zijn uitgesneden.

589.

Tractatus vere aureus D. AURELII AUGUSTINI dictus Scala Paradisi. — Gevolgd door exercitia, orationes, litaniae.

Hs. van omstreeks 1600. — 52 bln. 16⁰. I G 20

590.

Tractatus, epistolae, disputationes, sermones, o. a. van BONAVENTURA en HUGO DE S. VICTORE.

Hs. uit de 2e helft der 15e eeuw. Oude lederen band, met sloten. — 274 bln., en voorafgaand register, 14 bln. 4⁰. I G 6

Waarschijnlijk uit een klooster te Dordrecht afkomstig.

591.

Dominica 3a Quadragesimae. Estote imitatores dei, etc. — Latijnsche sermoenen voor het Kerkjaar. A⁰. Domini 1572.

Hs. uit de laatste helft der 16e eeuw. — 191 bln. 12⁰. I F 10

592.

Vita sancti ancelmi archiepiscopi cantuariensis. [Per F. EDINERUM ANGLUM.]

Hs. van 1459. In 2 kolommen. — 30 bln. 4⁰. I G 9

Gebonden vóór de Opuscula Anselmi (Hain 1136). Opgenomen in de uitg. der Opera omnia, door Picard. Col. Agripp. 1612.

593.

Confessionale, per venerabilem virum Radulphum de Beeringen artium magistrum etc. editum. — 42 meerendeels zeer beschadigde bladen, verkeerd gebonden. Het slot staat op bl. 10 v., het begin ontbreekt. Een andere hand schreef tal van aanteekeningen naast en onder de bladzijden, en op de schutbladen. Daaronder, nu geheel vooraan: Conclusiones sive dicta magistri Wilhelmi Block.

Hs. van omstreeks 1500. — 44 bln. 8⁰. I E 25

Waarschijnlijk afkomstig uit het convent „der susteren van der derder oerde toe hoesden".

594.

Tractatus de indulgenciis, en andere tractaten over de mis, de priesters, enz.

Hs. uit het begin der 16e eeuw. — 33 bln. 8⁰. I E 24

Dit hs. heeft waarschijnlijk een geheel uitgemaakt met n⁰ 593.

595.

Contra articulos Hussitarum Heinrici Gorichemensis.

Hs. van het einde der 15e eeuw. — 34 bln. 8⁰. I E 22

Met een aanteekening van de hand van N. C. Kist.

596.

Aanteekeningen in margine op: *Περὶ τῆς ἱερᾶς τῆς τοῦ ἀνθρώπου παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως*, sive De sacramento regenerationis, mysterioque baptismi, positiones quaedam, propositae a Lamb. Grutero Venradio etc. 1558.

Voorin een inleiding, evenals de meeste aanteekeningen waarschijnlijk door Gruterus zelf geschreven. Onder de andere aanteekeningen zijn er van de hand van Jacob Buyck. — 4⁰. VI F 32

597.

Meditationes de vita Christi Domini nostri Saluatoris. [Door Franc. Costerus.]

Handschrift uit het midden der 16e eeuw. — 196 bln. 8⁰. I F 28

Dit hs. behoorde blijkens den stempel aan Jacob Buyck. De naam van den schrijver wordt genoemd in den catalogus der boeken van Buyck (boven n⁰. 1): „*Meditationes* Francisci Costeri *de vita Christi, aliena manu scriptae. In octavo. In membranis*".

598.

JACOB BUYCK. De vera Ecclesia, Christi Jhesu vnica sponsa, et omnium Christianorum matre, tractatus.

Eigenhandig geschreven. — 377 blz., met register (9 blz.) der aangehaalde bijbelplaatsen. — f⁰. I C 10

Voorin: eenige aanteekeningen o.a. over de redenen van zijn vertrek uit Amsterdam in 1578, 3 blz. f⁰. Zie Fruin in: Bijdr. en Meded. v. h. Hist. Gen., dl. 16. —

Achterin: verschillende aanteekeningen, eveneens van de hand van Buyck. 13 blz. 4⁰.

Het tractaat schijnt geschreven te zijn te Emmerik, waar Buyck na zijn vertrek uit Amsterdam pastoor is geweest. Zie boven n⁰. 2.

599.

a. JACOB BUYCK. Sermones XXII de fide. (Blz. 1.)

b. ————. De augustissimo Eucharistiae Sacramento: in quo sunt omnes diuitiae et deliciae nostrae absconditae: materia tractata ac tractanda per totam Quadragesimam. (Blz. 107.) — Blz. 137—146 zijn niet beschreven, en onder het opschrift: *Sermones octo de. . . Sacramento* op blz. 165 lezen we slechts het begin van den *sermo primus*, voorafgegaan door eenige aanteekeningen.

Eigenhandig geschreven. — 168 blz. f⁰.

Eenige aanteekeningen over den overgang van Amsterdam in 1578, voorkomende op blz. 92, 97, 100, 105 en 165 zijn uitgegeven en besproken door Fruin in: Bijdr. en Meded. v. h. Hist. Gen., deel 16.

600.

Kalendarium et Breviarium Fratrum vitae communis in Gouda.

Hs. op perkament van het begin der 15ᵉ eeuw, ten deele in twee kolommen. Lederen bandje met slot. — Een meesterstuk van fijn en toch goed leesbaar schrift, alsmede een voorbeeld van zeer compendieus breviatuurschrift. — 242 bln. 16⁰. I F 26

Een latere hand schreef aan het begin en het einde: Liber domus fratrum collationis in gouda 1451.

Voorin, op het schutblad: Dit getyeboek is volgens de Hrn. Alckemade en Van der Schelling gekomen uit St. Elbregts Capel onder Kralingen.

601.

Exercitia, orationes, litaniae etc.

Hs., met zwarten, rooden en groenen inkt geschreven, uit het begin van de 17ᵉ eeuw. — 212 blz. 8⁰. I F 12

602.

Ad primam vero et complete cum precibus consuetis eundem psalmum dicimus, etc. — Fragment van een Ordinarius van een of andere kloosterorde. — Vooraf: een volledige Kalender.

Hs. op perkament uit het midden der 15ᵉ eeuw. In 2 kolommen. — 16 bln. 8⁰. I E 30

603.

Dominicis diebus ad matutinas etc. — Officium Beatae Mariae Virginis in usum religiosarum Ordinis S. Brigittae.

Hs. op papier en perkament van het midden der 15e eeuw. — 112 bln. 4⁰. I F 50

Het hs. bevat vele hymnen, waarvan sommige door Moll geplaatst zijn in Studiën en Bijdragen, I.

604.

De adventu domini etc. — Breviarium.

Hs. op perkament uit de 15e eeuw, met initialen en muziek. Lederen band met sloten. In 2 kolommen. — 355 bln. 8⁰. I G 36

Afkomstig uit een Augustijner klooster.

605.

Beatus vir qui non abiit, etc. — Psalterium.

Hs. op perkament uit het laatst der 15e eeuw. Fraai geschreven met Gothische letter. De voorletters geteekend in rood en blauw. Met veel versieringen en randteekeningen in kleuren en goud. — 191 bln. 8⁰. V H 26

606.

a. **Tractatus** de professione monachorum. (Bl. 1.)

b. **Regula de penitencia** beati Francisci. (Bl. 39.)

c. **Statuta fratrum et sororum** ordinis sancti Francisci de penitencia nuncupati in ciuitate et dyocesi Trajectensi in communi vita degentium. (Bl. 43 v.)

d. **Puncta** in capitulo generali ordinata. (Bl. 54.)

e. **De loco et ministris** campi sancti Johannis [i. e. conventus Franciscanorum prope Vollenhoven.] (Bl. 60.) — Carmen.

Hs. uit het begin van de 16e eeuw. — 61 bln. 4⁰. I F 2

607.

a. **In nomine domini amen.** Nos Officialis Curiae Traiectensis, etc. (Bl. 1.) — Copieboek van het Tertiarissenconvent Ysendoorn te Zutfen, afschriften van officieele stukken bevattende, in het Latijn. Het behelst belangrijke bijzonderheden betreffende Matth. Grabow.

b. **Statuta fratrum et sororum** ordinis sancti francisci, etc. (Bl. 33.) — Met opschriften en beginletters in rood en blauw.

c. **Ista puncta** ordinata sunt in capitulo generali. (Bl. 37.) — Daarna afschriften van stukken van Martinus episcopus en Swederus episcopus.

Hs. van de laatste helft der 15e eeuw. — 44 bln. f⁰. I C 6

608.

a. **Statuta generalia** in capitulo generali Tolosano anno 1532, etc. Scripta anno domini MDXXXVI. De nouo emendata a. 1732. — 34 bln.

c. **Statuta prouincialia** edita anno domini 1467 in capitulo brandenburgensi et iam aliqualiter inmutata anno domini 1494 in capitulo luenburgensi. — Grootendeels geschreven in 1494. — 11 bln.

d. **Dy regel** vnd daz leben der kleynen bruder. — Geschreven in 1496. — 8 bln. in 2 kolommen.

e. **Dy vorclerung** des hern des babstes Nicolay des dritten vber dy regel der minor oder barfussen bruder. Di declaracio des bapstes Clementis des funfften uber die regel der minor pruder. Met register. (Bl. 9—33.)

f. **Piana bulla** concordie fratrum minorum conuentualium, etc. Declaracio domini pape Nicolai tercii etc. Declaracio domini pape Clementis quinti etc. Declaraciones fratris Nicolai de Ausimo. (Bl. 35—60.) — Geschreven 1497.

g. **Ordinarium diuini officij.** (Bl. 61—69.) — Op perkament, geschreven 1498.

h. **Regula et modus viuendi** fratrum et sororum ordinis continencium etc. (Bl. 70—77.)

Bundel geschreven en gedrukte stukken, meest afzonderlijk gefolieerd. — 4°. I E 29

De gedrukte stukken zijn: *b.* Acta capituli generalissimi diui ordinis sancti Francisci: rome in sacro conuentu de ara celi . . . anno domini MDXVII in festo penthecostes celebrati. — *i.* Privilegia et indulgentie fratrum minorum etc. 1495 (Hain 13372).

609.

a. **Liber constitutionum** nostri capituli generalis [confirmatus in Syon a. MCCCCLXII]. — 50 bln. perkament. Aan het einde: Liber canonicorum regularium de bethania tsgrauenzand. Dezelfde inscriptie voorin. Op 't laatste schutblad eveneens, met de woorden: prope Harenam comitis. Anno 1469.

b. **Prologus in ordinarium** diuini officii pro ordine canonicorum regularium capituli siue congregationis Wyndesemensis. Tabula declaratoria contentorum ordinarii. De prima missa custodienda, etc. — 5 bln. Na dit geschreven voorwerk volgt de gedrukte Ordinarius (uitgeg. Daventriae 1521) met voorafgaanden Kalender.

c. **Universis et singulis** etc.... Presertim priori et conuentui monasterii Throni beate marie prope herentals, etc. — 9 bln., betr. de insluiting van het klooster Mariëntroon bij Herenthals.

Tom. I van een verzameling geschreven en gedrukte stukken in twee rood kalfslederen banden, o. d. t.: Constitutiones capituli Windesemensis. Tusschen *a* en *b* is iets uit den band genomen. — 4°. I G 13, 14

Vgl. Acquoy, Het klooster te Windesheim I 210, II 33 aant., 276 aant. 2.

Tom. II bevat: *a.* Regula beati Augustini episcopi cum constitutionibus canonicorum regularium capituli Windesemensis, etc. Ultraiecti 1553. Met Index statutorum en Compendium privilegiorum. Niet geheel compleet. — *b.* Constitutiones canonicorum regularium ordinis S. P. Augustini episcopi congregationis windesemensis. Lovanii 1639. — Zie de aant. Acquoy I 207 vlg.

610.

FREDERIK VAN HEILO. — Opuscula aliquot domini frederici de heijlo, presbiteri donati in conuentu regularium prope Haerlem.

Hs. van omstreeks 1500. — 148 bln. 8⁰. I E 26

INHOUD:

Tractatus contra pluralitatem confessorum et de regimine sororum. — Epistola de modo et forma regendi sorores. — Alia epistola. — Formula quedam vite religiose. — Apologia super resignatione regiminis sororum. — Tractatus de peregrinantibus sive contra peregrinantes. — Copulata pro confessore sororum a domino Theodrico de Haixen. — Ex libro domini Frederici de fundatione domus regularium prope Haerlem.

Zie J. C. Pool, Frederik van Heilo en zijne schriften, Amst. 1866.

611.

Privilegien van Reynsburchs Abdie. — Afschriften „in duytsch" naar het Register der charters, blad I—XLIX. De stukken loopen van 1272 tot 1499.

Hs. uit de 16e eeuw. — 71 bln. 4⁰. I D 61

Achteraan (bl. 60—71) een register op bl. 1—36.

612.

Geschiedenis van den oorsprong des kloosters Frenswegen, gelegen bij Noordhoorn in het graafschap Bentheim. Naar een oud hs. uit het klooster Frenswegen gecopieerd, met een inleiding door A. F. VISCH.

Geschreven in 1838. — 26 bln. 4⁰. I E 23

Vgl. Acquoy, Het klooster te Windesheim, I 137 aant. 2.

613.

Bescherminghe des proces vant ketterdooden, teghen de drie hooftstucken des 4. boeks Politicorum I. Lipsij ende syns boecks tegen den dialogistam wederleggingh, in 't uyterste des levens door des vaderlants vrijheijts liefhebber DIRCK VOLCKHERTSEN COORNHERT beschreven int Latyn en nu overgeset van woort tot woort in onse neederduytsche taal door I. K. — 1602. — 8⁰. IV J 31

614.

Attest betreffende het aannemen van drie theologische dogma's door de vergadering van de Classis van .... Onderteekend door TAMMERUS GERHARDI en HUGO PETRINUS. 22 Oct. 1616. G 55

615.

a. CORN. Pz. HOOFT, Eenige scriftuyrplaetsen die myn duncken te dyenen tegen de hoge predestinatie.

b. ———————, Extract uyt Henrici Buttingeri Duytsche Decadibus a°. 1611 tot Amsterdam gedruckt.

c. ———————, Eenige extracten uyt Joannis Calvini scriften [en] uytte schriften van eenige van de oudste en vermaerdste leeraers vande Gereformeerde Kercken. — Over praedestinatie.

d. ———————, Notulen op het boeck Calvinoturcismus, Authore Guilielmo Reginaldo Anglo.

e. ———————, [Citaten uit de Heilige Schrift en uit theologische geschriften].

f. ———————, Ex Pauli Fagii praefatione, Paraphrasi suae Chaldaicae praefixa.

Eigenhandig geschreven. — 34 blz. f°. II C 27

616.

CORN. Pz. HOOFT, Bedenckinge opde kercklijcke geschillen a°. 1616.

Eigenh. geschreven. — 19 blz. f°. Met ingevoegde bladen. II C 28

Uitgegeven in Memoriën en adviezen van C. P. Hooft (Werken v. h. Hist. Genootschap N. S. N°. 16) blz. 34 vlgg.

617.

CORN. Pz. HOOFT, Over vervolging in geloofszaken.

Eigenh. geschreven. — 68 blz. f°. Met ingevoegde bladen. II C 25

618.

Annotata de controversiis theologicis.

Hs. uit de eerste helft der 17e eeuw. — 4°. I E 7

Voorin: Judicium Synodi Nationalis, habitae Dordrechti 1618 et 1619. Dordr. 1619. Achterin: FESTUS HOMMIUS, Specimen Controversiarum Belgicarum. Lugd. Bat. 1618.

619.

IO. THEOD. BERGMAN, Aanteekeningen op Hugo Grotius, De veritate religionis Christianae. Vol. I.

De aanteekeningen zijn geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave bezorgd door Io. Theod. Bergman, Lugd. Bat. 1831. 8°.
IV F 21

620.

IO. THEOD. BERGMAN, Analecta Grotiana, sive ad H. Grotium de veritate relig. Christ. annotandorum et emendandorum supplementa. — 39 blz 8^0., benevens een index op het werk en enkele losse aanteekeningen. IV F 19

Hierbij de briefwisseling tusschen Bergman en den uitgever SULPKE (1850) over het uitgeven van de Analecta.

621.

ARNOLDUS LARENUS (AERNOUD VAN LAREN), [Latijnsch theologisch geschrift]. — 1644. — 8^0. V J 46

622.

a. **JACOB BÖHM** (sonst genant TEUTONICUS PHILOSOPHUS), Eine kurtze Erklärung von sechs Puncten. 1. Vom Blut und Wasser der Seelen. 2. Von der Gnadenwahl vom guten und bösen. 3. Von der Sünde. 4. Wie Christus das Reich seinem Vater wird übergeben. 5. Von der Magia. 6. Vom Mysterio. — 16 blz. 12^0.

b. ————, Gründlicher Bericht vom Irdischen und Himlischen Mysterio, verfasset in neun Texten. 8 Maij 1620. — 19 blz. 12^0.

c. **Oratio** Ser. Pr. C. A. D. S. — Gebed in verzen. — 1 blz. 12^0.

d. **JACOB BÖHME** (sonst genant THEUTONICUS PHILOSOPHUS), Betrachtungen Göttlicher Offenbahrung. Was Gott, Natur und Creatur auch Himmel, Helle, und Welt, sampt allen Creaturen seijn? In 177 theosophische Fragen gestelt, angefangen zu beantworten, jedoch nicht vollendet im Jahr 1624. — 28 blz. 16^0. IV J 14

Keurig geschreven in miniatuurschrift.

In een band gebonden met: Viertzig Fragen von der Seelen Vrstand, usw. beantwortet durch JACOB BÖHM (in 1620), Amsterdam 1648, 12^0. en: Dialogus oder Gespräch, einer hungerigen, dürstigen Seelen, nach der Quell des Lebens. Durch eine liebhabende Seele der Kinder Jesu, Amsterdam 1649 12^0.

623.

An etiam laicis necessitatis tempore baptisare et eucharistiam ministrare liceat.

Hs. uit de 17e eeuw. — 5 bl. f^0. L 2

624.

JAC. ALTING, Analysis exegetica in quatuor priores libros Mosis. — 255 pag. 4^0. IV H 11

Gedrukt in de Opera omnia, tom. I, Amstelaedami 1687.

625.

DAV. BLONDEL, Annotationes in Caesaris Baronii Annales Ecclesiasticos.

De aanteekeningen zijn eigenhandig geschreven in een exemplaar der uitgave Colon. Agripp. 1609, meerendeels aan den kant en tusschen den tekst, gedeeltelijk echter op losse blaadjes. In de eerste deelen zijn ze zeer overvloedig, in de laatste drie schaarsch. Het schrift is zoo klein, dat men het zonder vergrootglas nauwelijks lezen kan. — 12 dln. in 6 bdn. f⁰. II B 15—20.

Hierbij in één band, f⁰.: II B 14

a. Afschrift van al de aanteekeningen van Blondel, van de hand van ANDR. MAGENDIE. — Zij zijn aangevuld door vele tusschenvoegsels van een latere hand. 265 bln. Bl. 1—6 ontbreken. Bl. 7—129 zijn doorloopend gefolieërd.

b. Afschrift van Blondel's aanteekeningen (tot blz. 318 van het 1e dl.), zeer fraai geschreven door een hand van de 17e eeuw. — 72 bln. Op de laatste bladz. is door een andere hand een woord onderstreept en daarbij geschreven: „*Dit woord staet hier recht en niet soo als het in Magendies copije staet*".

c. Afschrift van de aanteekeningen van Blondel, met de uittreksels uit den tekst van Baronius, waarop die betrekking hebben. — 4 bln. Met den volgenden vooraangeplaatsten titel: „*Caes. Baronii Annales Ecclesiastici passim aucti, castigati, explicati, notis marginalibus Davidis Blondelli Hist. Ecc. in Ill. Amstelod. Gymnas. Profess. Notae omnes cum textu Baroniano accurate committuntur et uberius subinde explicantur, ut absque operosis Annalium voluminibus legi et intelligi possint. Bono publico conservatae ac transcriptae cura et sumptu liberali Illustrium Curatorum Scholae Illustris*".

d. Gedrukte proefbladen van: *Davidis Blondelli Animadversiones in Annal. Baronii*, blz. 1—24 in fol., in twee kolommen gedrukt, de uittreksels uit den tekst van Baronius in cursief, de aanteekeningen in Latijnsche letters. Boven ieder blad leest men: *Anti-baronius Blondelli.* Het laatste eindigt met het jaar 32 na Chr. In deze proefbladen, die niet naar de bovengenoemde afschriften gezet zijn, zijn vele verbeteringen gemaakt en sommige stukken geheel doorgeschrapt, misschien door dezelfde hand, die het afschrift van Magendie verbeterd heeft. De druk schijnt van het laatst der 17e eeuw te zijn.

e. Uittreksels uit de aanteekeningen van Blondel van verschillende handen. — 14 bln.

De Hervormde kerken in Frankrijk hadden in 1626 aan Blondel opgedragen een wederlegging van Baronius te schrijven. Hij volbracht dit werk niet. Na zijn dood werd het exemplaar van Baronius met zijn aanteekeningen door de Amsterdamsche Regeering voor de Bibliotheek der Stad aangekocht.

Aan ANDR. MAGENDIE, een uit Bearn naar Amsterdam gevluchten Franschen predikant, droegen Burgemeesters op, die aanteekeningen voor de pers gereed te maken. Magendie echter voltooide die opdracht niet.

Later schijnt een ander geleerde — misschien LUDW. WOLZOGEN, die van 1670 tot 1690 aan het Athenaeum Illustre den leerstoel der Kerkgeschiedenis bekleedde, — door Curatoren uitgenoodigd te zijn, op hun kosten de aanteekeningen van Blondel in het licht te geven, maar ook deze uitgave werd niet voltooid.

626.

BERN. SEB. CREMER, Compendium theologiae naturalis, factum e sermonibus quos habuit in eam. — 507 blz. 8⁰. I B 18

627.

JAC. KRIGHOUT, Compendium theologiae Christianae.
Dictaat. — 4⁰. VI F 26

Geschreven door dezelfde hand als n⁰. 628 en 629.

628.

ABR. AR. VAN DER MEERSCH, Dictata in theologiam.
Dictaat. Tom. I. — 4⁰. VI F 25

Geschreven door dezelfde hand als n⁰. 627 en 629.

629.

ABR. AR. VAN DER MEERSCH, Dictata in Matthaei cap. XXVI et XXVII.
Dictaat. — 4⁰. VI F 24

Geschreven door dezelfde hand als n⁰. 627 en 628.

630.

TIOMME JANS WIJNGAARDEN, Christelijcke Godtgeleerde Oeffeningen over verscheijdene en wel de voornaemste Grontstucken van het Christelijcke Geloof ende Godsdienst. 1717.
In 2 bdn. 1393 blz., met voorrede en register (9 blz.). f⁰. I C 30, 31

Op de laatste bladz. staat: „Dit geschrifte sal nojt verkogt worde, maer na mijn afwesen door de doot, (tot een gedagtenis) bij mijn naeste bloet bewaert worden; 't sal van mijn zoon Jan, tot mijn dogters soon Jentie overgaen en soo voorts, etc. den 10 Junij 1736. T. J. Wijngaarden op dato oud 78 jaer en 5 maenden".

631.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Dubbeld twaalf-tal van aanmerkingen over Godsdienstige stoffen. — 8⁰. IV J 27

632.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, De origine religionis Christianae. — 28 blz. 4⁰. V C 34^h

633.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Aanteekeningen betreffende de Hollandsche en Grieksche vertaling van de Psalmen. — 8⁰.
G 31

634.

[FRANC.(?)] **BURMANNUS**, In Epistolam primam Johannis. — 448 blz. 4⁰. IV F 12

635.

LUD. CASP. VALCKENAER, Dictata philologica in Actus Apostolorum. — 607 blz. 4⁰. I E 50

636.

PETR. CURTENIUS, Praelectiones ad theologiam revelatam.

Dictaat. — 172 blz. 4⁰. I D 25

637.

PETR. CURTENIUS, Dictata in theologiam naturalem secundum brevem ejus tabellam. — 229 blz. 4⁰. I D 26

638.

Excerpta ex Herm. Tollii praelectionibus in Acta Apostolorum. — 26 blz. 4⁰. I D 32

639.

NIC. GUIL. SCHROEDER, Observationes philologico-exegeticae in librum Psalmorum.

Dictaat. — 3 dln., 1343 blz. 4⁰. I E 52—54

640.

NIC. GUIL. SCHROEDER, Observationes philologicae in Prophetiam Jesaiae (cap. I—XXIX).

Dictaat. — 2 dln., 825 blz. 4⁰. I E 56, 57

641.

NIC. GUIL. SCHROEDER, Observationes in Vaticinium Jesaiae (cap. I—XXIX).

Dictaat. — 616 blz. 4⁰. I E 58

642.

NIC. GUIL. SCHROEDER, Observationes philologicae ad loca quaedam difficiliora Odes Eucharisticae Hiskiae, Jes. XXXVIII.

Dictaat. — 11 blz. 4⁰. I D 30

643.

NIC. GUIL. SCHROEDER, Observationes philologicae in Prophetiam Jeremiae (cap. I—XXX).

Dictaat. — 382 blz. 4⁰. I E 59

644.

NIC. GUIL. SCHROEDER, Observationes in Prophetiam Jeremiae (cap. I—XXX).

Dictaat. — 706 blz. 4⁰. I E 51

645.

NIC. GUIL. SCHROEDER, Commentarius philologico-exegeticus ad Threnos Jeremiae.

Dictaat. — 400 blz. 4⁰. I E 55

646.

NIC. GUIL. SCHROEDER, Observationes philologicae-exegeticae in librum Threnorum Jeremiae.

Dictaat. — 56 blz. 4⁰. I D 29

647.

NIC. GUIL. SCHROEDER, Observationes philologico-exegeticae in Prophetiam Ezechielis.

Dictaat. — 2 dln. 674 blz. 4⁰. I F, 42, 43

648.

NIC. GUIL. SCHROEDER, Praelectiones philologico-exegeticae in Prophetas minores.

Dictaten. — 11 dln. 4⁰. VI F 13-23

Dl. I. Hosea. 220 blz. Aan het einde: 1751. — II. Joel. 191 blz. — III. Amos. 284 blz. — IV. Jona. 32 blz. — V. Micha. 240 blz. — VI. Nahum. 72 blz. — VII. Habakuk. 96 blz. — VIII. Tsephania. 97 blz. — IX. Haggaeus. 48 blz. — X. Zacharia. 260 blz. — XI. Malachia. 51 blz.

649.

a. NIC. GUIL. SCHROEDER, Adnotata philologica in Lucae Euang. Cap. I—X, 19.

b. ——————, Observationes philolog. theolog. in primam Pauli ad Corinthios epistolam.

Dictaten, gehouden door TH. LUBBERS. — In 1 bd., 301 en 260 blz. 8⁰. I F 17

650.

Aanteekeningen op Campegius Vitringa, Doctrina religionis Christianae. Pars altera de foederibus.

Geschreven op een in 4⁰. doorschoten exemplaar. VI C 6

651.

THEOD. SCHELTINGA, Dictata in Campegii Vitringa patris Doctrinam religionis Christianae.

Geschreven door JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG. — 4 dln. 1052 blz. 8⁰. VI C 15—18

652.

THEOD. SCHELTINGA, Dictata in historiam ecclesiasticam. — 4 dln. 4⁰. VI C 7—10

Het 1e deel, bevattende „Liber I *De ecclesia ante Christum natum*", is geschreven door JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG; de overige deelen, bevattende „Liber II *De ecclesia a Christo nato*", zijn van een andere hand.

653.

EWALD HOLLEBEEK, Dictata in theologiam dogmaticam.

Geschreven door JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG. — 3 dln. 993 bln. aan één zijde beschreven. 4⁰. VI C 1—3

654.

a. **EWALD HOLLEBEEK**, Breve theologiae schema.

b. ————, Hypotyposis curae animarum pastoralis.

Geschreven door JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG. — 155 en 39 blz. 8⁰. VI C 4

655.

JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG, Critische, exegetische en hermeneutische geschriften.

In twee portefeuilles. 4⁰. VI E 22, 23

Hieronder: een redevoering over het Nut der beoefening van de Vaderlandsche Kerkgeschiedenis, 16 blz., en het laatste gedeelte (blz. 283—323) eener redevoering over de Geschiedenis der Hervorming in Nederland.

656.

JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG, Aanteekeningen van onderscheiden aard.

Geschreven op een doorschoten exemplaar van: Biblia, dat is de gantsche H. Schrift, enz., overgeset door last van de Staten Generael. Utrecht, Leyden, Rotterdam, 1747 en 1745. — 2 dln., 3 bdn. 4⁰. V E 40—42

657.

JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG, Aanteekeningen op Campegii Vitringae Doctrina Christianae religionis per aphorismos summatim descripta.

Geschreven op een in 4⁰. doorschoten exemplaar der 6e uitgave, Harderovici 1760. VI C 5

658.

JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG, Institutiones historiae Christianae. — 128 bln. 4⁰. VI C 25

659.

JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG, Historia ecclesiastica seculi XVI et XVII. — 75 bln. 4⁰. VI C 26

660.

JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG, Collectanea critica et exegetica. — 650 blz. 4⁰. IV D 26

661.

JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG, Adversaria exegetica. — 4 dln. 4⁰. VI C 27-30

Vooraan in het 1e deel: een levensbericht van den schrijver, van de hand van B. GLASIUS, theol. stud.

662.

JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG, Annotationes ex variis libris et auctoribus tum veteribus cum recentioribus collectae. — 2 dln. f⁰. VI B 1, 2

663.

JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG, Dictata de theologia naturali practica et theologia dogmatica. — 4⁰. IV D 27

664.

EV. WASSENBERGH, Observationes philologicae in Marci Evangelium [cap. I—V], lectionibus academicis traditae 1811—1812.

Dictaat. — 185 bln. 4⁰. I B 22

665.

a. **JO. VAN VOORST,** Monita de methodo critices Novi Foederis tractandae.

b. ————, Praecepta de variis lectionibus judicandis.

Dictaten geschreven door JAC. AMERSFOORDT. — In 1 bd., 147 en 36 blz. 4⁰. I D 37

666.

JO. VAN VOORST, Annotationes in Jo. Aug. Ernesti Institutionem Interpretis Novi Testamenti in scholis dictatae a mense Septembri A. 1808 usque ad mensem Aprilem A. 1809.

Geschreven door JAC. AMERSFOORDT. — 237 bln. 4⁰. I B 21

Achterin: een uittreksel van het in 1818 verschenen: Animadversionum de usu verborum cum praepositionibus compositorum in N. T. specimen I van JO. VAN VOORST. — 6 blz.

667.

JO. VAN VOORST, Observationes grammaticae ad interpretationem Novi Foederis pertinentes, in scholis dictatae Leidae Oct. 1809–Maj. 1810.

Geschreven door JAC. AMERSFOORDT. — 68 blz. 4⁰. I B 25

668.

JO. VAN VOORST, Introductio ad interpretationem Marci collatis Matthaei et Lucae locis parallelis dictata A⁰. 1808.

Geschreven door JAC. AMERSFOORDT. — 47 blz. 4⁰. I B 27

669.

JO. VAN VOORST, Introductio ad interpretationem historiae passionis et resurrectionis Jesu ab Euangelistis conscriptae, dictata A⁰. 1809.

Geschreven door JAC. AMERSFOORDT. — 72 blz. 4⁰. I B 30

670.

JO. VAN VOORST, Introductio ad interpretationem utriusque Petri Epistolae.

Geschreven door JAC. AMERSFOORDT. — 47 blz. 4⁰. I B 28

671.

JO. VAN VOORST, Introductio ad interpretationem Epistolae Jacobi dictata A⁰. 1810.

Geschreven door JAC. AMERSFOORDT. — 59 blz. 4⁰. I B 29

672.

a. JO. VAN VOORST, Appendix animadversionum de historia dogmatum inprimis de ejus cognoscendae et judicandae fontibus praecipuis.

b. ————, Epitome theologiae biblicae Novi Foed. Pars theoretica.

Dictaten geschreven door Jac. Amersfoordt. — In 1 bd., 96 en 51 blz. 4⁰. I B 32

673.

JO. VAN VOORST, Compendium theologiae Christianae. Pars theoretica.

Dictaat, geschreven door Jac. Amersfoordt, 1809-1810. — 4 banden, 1048 blz. 4⁰. I B 14—17

674.

JO. VAN VOORST, Doctrina moralis Novi Foederis.

Dictaat, geschreven door Jac. Amersfoordt. — 284 blz., met index 11 blz. 4⁰. I B 23

675.

JO. VAN VOORST, Annotationes ad Jo. Jac. Pfeifferi Monita de officiis Verbi Divini Ministrorum.

Dictaat geschreven door Jac. Amersfoordt. — 82 blz. 4⁰. I B 31

676.

JO. WILLMET, Dictata ad carmina quaedam in libro Numerorum obvia.

Geschreven door Jac. Amersfoordt. Amst., Oct. 1806—Jul. 1807. — 141 blz. 4⁰. I D 35

677.

JOH. HENR. VAN DER PALM, Oratoria sacra.

Dictaat geschreven door Jac. Amersfoordt. — 318 blz., met register van 10 blz. 4⁰. I B 24

678.

JOH. HENR. VAN DER PALM, Annotationes in tria specimina eloquentiae sacrae J. Chr. et Pauli Apostoli in scholis dictatae Leidae Sept. 1810—Jun. 1811.

Geschreven door Jac. Amersfoordt. — 129 blz. en 5 blz. register. 4⁰. I B 26

679.

Adnotationes ad Amos cap. V—VIII.

Geschreven door JAC. AMERSFOORDT. — 63 blz. 4⁰. I D 36

680.

JAC. AMERSFOORDT, Supplementa et annotata ad Dissert. meam de variis lectt. Holmesianis.

Eigenhandig geschreven. — 60 blz. 4⁰., benevens eenige losse bladen en tusschengevoegde strooken. I D 68

681.

JAC. AMERSFOORDT, Verscheiden theologische geschriften. — 4⁰. I E 16

INHOUD:

a. Over het geloof van den Christen in God als den regeerder der wereld.
b. Historia ecclesiastica Veteris Testamenti. — Loopende tot op de dagen van Joseph. — Dictaat.
c. De interpretatione librorum divinorum.
d. Argumentum orationis quae continetur capitibus V—VII Matthaei.

682.

a. **JAC. AMERSFOORDT**, Annotationes ad Genes., Exod., Num., Deut., Prov. Salom.

b. ————, Annotationes ad versionem Syriacam Epistol. Joannis et Evangel. Matthaei.

Eigenhandig geschreven. — In 7 cahiers. 4⁰. I E 35

683.

JAC. AMERSFOORDT, Annotationes exegeticae in Novum Testamentum et observationes grammat., partim in scholis D. LENNEPII descriptae.

Losse cahiers en vellen papier. — 4⁰. en f⁰. IV C 29

684.

JAC. AMERSFOORDT, Versio Latina Epist. Jacobi cum addita hic illic paraphrasi. — 28 blz. 4⁰. I D 31

685.

WESSEL ALB. VAN HENGEL, Annotatio perpetua ad compendium theologiae Christianae J. van Voorstii. Tomus prior, continens annotationes in Voorstii prolegomena et quatuor priora loca. 1824-1825. — 392 blz. 4⁰ VI C 23

686.

Dictaten uit het laatst van de 18e eeuw, ten deele van exegetischen, ten deele van philosophischen aard. — In het Latijn.

Geschreven door een student in de theologie. — 4⁰. VI D 21

687.

JONA WILL. TE WATER, Historia ecclesiastica Novi Testamenti. Partes tres.

Dictaat, geschreven in 1805. — 4 banden. 8⁰. I E 41-44

688.

LUC. SURINGAR, Dictata in theologiam naturalem.

Geschreven door P. G. TE WINKEL. 1839. — 4⁰. IV F 30

689.

GISB. JOH. ROOIJENS, Dictata in theologiae Christianae partem practicam.

Geschreven door P. G. TE WINKEL. 1838-1840. 4⁰. IV F 29

690.

GISB. JOH. ROOIJENS, Annotationes in Joannis evangelii Cap. XIV—XVII.

Geschreven door P. G. TE WINKEL. 1838-1840. — 4⁰. IV F 28

691.

PETR. ABR. BORGER, Aanteekeningen van onderscheiden aard.

Eigenhandig geschreven. — 4⁰. Met register 8⁰. VI D 32, 33

692.

Sur la religion et devoirs Chretiennes. 1787. — 4⁰. V C 22

693.

JAC. BONGARSIUS, Notices sur les Jésuites. — f⁰. Z 84

694.

Aanteekeningen betreffende de geschiedenis der St.-Thomas-Christenen op de kust van Malabar. — 4⁰. IV F 32h

695.

BERN. GERTRUDES DE VRIES VAN HEYST, Specimen historico-theologicum de Synesio metropolita, dioeceseos Ptolemaidensis antistite. — f⁰. II* A 33

696.

Ad Novum Testamentum. — Aanteekeningen op al de boeken van het Nieuwe Testament, in het Latijn, Nederlandsch en Duitsch.

Van verschillende handen. — In 2 portef., c. 800 bln. 4⁰. IV C 19, 20

697.

Leerredenen verhandelt over bijbelstoffen door verscheide bedienaars des goddelijken woorts, opgeschreven meest alle in de kerk, en t'huis gekomen zijnde dezelve overgedragen door LOUIS DE CAMPS voor zijn stuidie.

Hs. uit de eerste helft der 18e eeuw. — 415 blz. 4⁰. Met register. IV D 22

Bevat predikatiën van B. SMYTEGELT, P. IMMENS, H. DE FREIN, BOUDAAN, J. BREUKLAND, I. AALTIUS, GERBRANDUS, C. TUINMAN, P. PLANCIUS, I. GLAY, W. à BRAKEL, VAN ROYEN, en I. FRUYTIER.

698.

Preek op den text Ps. LI vs. 3. — 1710. — 4⁰. IV F 32[I]

699.

Preek op den text Luc. X vs. 18. — 1716. — 4⁰. IV F 32[II]

700.

Preek op den text I Timoth. I vs. 15. — 4⁰. Ap 22

701.

Twee preeken:

a. op den text II Petr. III vs. 11 (gehouden 12 Jan. 1700 en 24 Jan. 1713).

b. op den text Zach. III vs. 8 (gehouden 19 Nov. 1718?).

Geschreven door dezelfde hand. — 4⁰. Ap 23[a, b]

702.

STEENWINCKEL, Preek op den text Rom. V vs. 2. — 4⁰. IV G 23

703.

Geschiedkundig verhaal van het beleg en ontzet der stad Leyden. — Kanselrede. 1727. — 4°. IV G 22a

704.

JOH. HERM. SCHACHT, Orationes.

Eigenhandig geschreven. — 4°. I H 241—6

INHOUD:

a. De epulo paschali. — Gehouden te Bremen, 1747. — 13 blz.
b. Vijf oraties uitgesproken als Hoogleeraar te Harderwijk. — 20, 32, 24, 8 en 48 blz.

705.

Twee verhandelingen over den tekst Handel. v vs. 40-42. — Één in het Latyn en één in het Hollandsch. — 4°. V C 341

Afkomstig van G. W. van Oosten de Bruijn.

706.

PETRUS HOFSTEEDEN, Predikatie gedaan op Zondag den 7en January 1770 in de Zuyderkerk over Lucas XII vs. 27: „Aanziet de leliën des velds". — 4°. IV E 32

707.

GUALTHS. ZOUTMAAT JOHz. De Spaenschen Sanherib geteugeld, ofte Het tweede Eeuw-getij van de verijdeling van der Spanjaerden geweld en toeleg ter vermeestering van de vesting Leiden enz. — Predikatie. — 20 blz. 4°. IV G 20

708.

Drie predikatiën, gehouden op Pinksteren en den Zondag na Pinksteren, over Handel. II vs. 1 en 2, en Luc. VI vs. 36—42.

Hs. waarschijnlijk uit de laatste helft der 18e eeuw. — 43 bln. 8°.
I F 22

709.

Discourses. — Zestig kanselredenen in het Engelsch, genummerd I—XL en LXI—LXXX, gehouden te Amsterdam 1801—1817. — 4°.
IV C 31—36

710.

Sermons. — Negentien preeken in het Engelsch, gehouden te Amsterdam 1801—1817. — 4°. IV C 37, 38

711.

PIERRE JEAN JACQUES MOUNIER, Preek op den tekst Joh. XVIII 38, gehouden bij de bevestiging met handenoplegging van zijn ambtgenoot P. J. Marcus (te Antwerpen). — „Over de gezindheden die den Christen-leeraar en zijne gemeente bij het zoeken naar waarheid betamen". Ai 11

Hierbij een brief van Mounier aan Marcus, Anv(ers) Jeudi soir.

712.

ISAAC DA COSTA, Collegie over de Kerkelijke geschiedenis van ons Vaderland. 1822-1824.

Later uitgewerkte aanteekeningen van Willem de Clercq, ten deele gecopieerd door J. B. Retemeyer. — 2 dln. 8°. IV H 26, 27

Voorin: een aanteekening van W. de Clercq over dit handschrift.

713.

JACOB VALK, Beschrijving van de goederen, diensten, enz. van de kerk te Groessen.

Afschrift door den schoolmeester Joh. Teunissen, gemaakt in 1796. — 156 blz. 4°. I F 3

Jacob Valk was pastoor te Groessen.

714.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Concept van een brief in het Fransch aan . . .?, over het ontstaan van de Gereformeerde Kerk in de Nederlanden. — f°. F 7

715.

Eenige particuliere vragen beantwoord mitsgaders nog eenige particuliere statuten beraemd in Synodo generali Embdana, gehouden tot Embden den 5 Octobris 1571.

Hs. uit de 17e eeuw. — 111 blz. 4°. IV F 32k

Hierachter: Alphabetisch register op deze en sommige andere Syn. handelingen. — 36 blz.

716.

[Stukken betreffende de] kerklijke zaeken tot Medemblik in 1584. — 12 blz. f°. VI A 261

Zij werden gezonden aan „Mr. Willhem Bardesius, Burgemeester der stede Amstelredam althans in den Hage".

717.

Stukken betreffende godsdienstige en kerkelijke aangelegenheden uit het begin der 17e eeuw, afkomstig uit de papieren van P. Czn. Hooft. VI A 26³ a—k

a. Besluit van Gedeputeerde Staten van Friesland betreffende de Mennonieten. 27 Mei 1598. — 1 blz. f⁰.
b. Aanteekening betreffende Adolphus Venator en Hillenius. 1609. — 1 blz. f⁰.
c. Latijnsche brief (copie) van de theol. faculteit te Heidelberg. 26 Aug. 1610 over Conr. Vorstius. — 1 blz. f⁰.
d. Ordre van de Staten van Holland en Westvriesland op de Conferentie van de Remonstranten en Contra-Remonstranten. 20 Mei 1611. — 1 blz. f⁰.
e. Verslag der Conferentie van de Remonstranten en Contra-Remonstranten. 1611. — 2 blz. f⁰.
f. Ouverture pour travailler à l'union des Eglises Chrestiennes et appaiser les differens qui sont desia nez, ou qui pourront naistre à l'advenir. (1614.) — 3 blz. f⁰.
g. De triplici controuersia quae fuit inter illos qui ab illustribus Ordinibus Foederatae Belgicae vocati sunt ad conventum Synodo nationali ab iisdem Ordinibus concessae, praeparandae indictum, super modo habendae eiusdem Synodi, ut fructus inde existere posset optatus et speratus. — Geschreven door C. Pz. Hooft. — 6 blz. f⁰.
h. Extracten uijtde praefatio harmoniae confessionum dye anno 1581 op den name vande Fransche en Nederlandtsche Kercken tot Geneve in latijn is uytgegeven. — Gevolgd door eenige andere uittreksels en aanteekeningen. — Geschreven door C. Pz. Hooft. — 4 blz. f⁰.
i. Notulen (d.i. register) opd Synodale boeck van Vrankrijck onder ... Jacob Willemsz. Horste berustende. — 3 blz. f⁰.
j., *k.* Aanteekeningen op Molinaeus Anatome Arminianismi. Gedeeltelijk van C. Pz. Hooft. — 3 blz. f⁰.

718.

Verhael van de plonderinge van 't huijs van Rem Egbertse Bisschop, staende tot Amsterdam op de Koninghs-graft naest den Dolphijn, en van de verdere moeijte omtrent dien tijdt tot Amsterdam voorgevallen. — 30 blz. 4⁰. W 38

719.

Stukken betreffende de kerkelijke geschillen en plaatselijke beroerten te Alkmaar in de jaren 1610—1618. B 40

720.

Afschrift van twee resolutiën van het Hof van Holland dd. 7 Maart 1620 en 15 Juni 1620, in zake het bijwonen van verboden vergaderingen.
Hs. uit de 17e eeuw. — 3 blz. f⁰. Ap 27

721.

Brieven van predikanten die in de gevanknisse waren opgesloten om dat zij niet in stemden met sommiger gevoelen, om vredensalve en de rust te bewaren en teedere menschenliefde zagies gewurgt, of zonder hoofd in de gemeijnte der dooden wieren besteld in de jaren 1569, 1617, 1623, ... (?).
Afschrift uit het laatst der 18e eeuw. — 48 bln. f⁰. II B 23

Inhoud: Tien brieven van Ed. Poppius aan zijn huisvrouw. — Een door Ed. Poppius opgesteld verslag van zijn „Examen". — Een brief van C. A. van Hoorn aan zijn nicht. — „Leerpointen" van de „Schuer Predicanten". — Een brief van Hans Marinussen van Oosten. — Een brief van de „Vlamingen" aan de „Benredychde Broederschap der Vriesen, Hooghduijtschen ende Waterlanders". — Een brief van Maeijken Abrahams aan haar broeder. — Een Gebet, ultimo Januarij 1624 vergadert.

722.

Aanteekeningen op Ordinum Hollandiae ac Westfrisiae pietas ab improbissimis multorum calumniis vindicata per Hug. Grotium.

De aanteekeningen zijn door een tijdgenoot geschreven in margine van een exemplaar der uitgave Lugd. Bat. 1613. — 4⁰. IV F 9

723.

De Gecommitteerde Raeden van de Staten van Hollandt en Westvrieslandt aan de predicanten, ouderlingen ende andere lidmaeten des Kerkeraets tot Amsterdam. 's Gravenhage, 24 Jan. 1634. A 3

724.

Synodale Repertorium Suythollandicum.

Hs. uit de eerste helft der 17e eeuw. — 99 bln. 4⁰. I E 6

725.

Kercken-ordre der Lantschap Drenthe.

Hs. uit de eerste helft der 17e eeuw. — 8⁰. IV J 34

726.

Copie van apostille op het request overgelevert aen de Heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslandt noopende de classicale onkosten der predicanten des classis van Dordrecht. — Onderteekend 11 Maart 1655 door THOMAS BOUDIXIUS, PETRUS WASSENBURG en JACOBUS LYDIUS. — f⁰. Ap 28

727.

Stukken betreffende het beroep van KASPAR BRANDT bij de Remonstrantsche gemeente te Amsterdam. 1686. E 72

INHOUD:

a. Een schrijven van den Grooten Kerkeraad der Rem. gemeente te Amsterdam aan de „Leeraers en Opzienders der meest-contribueerende en Directeuren der minvermogende kerken". — Daarachter: bewijzen van „approbatie" der gemeenten te Utrecht, Alkmaar, Gouda, Hoorn en Haerlem. — f⁰.

b. Een schrijven gelijkluidend met het bovenstaande. — Daarachter: bewijzen van „approbatie" der gemeenten te 's Gravenhaege, Leyden, Delft, Segwaart en Soetermeer en van den Directeur der minvermogende kerken. — f⁰.

c. Eigenhandig geschreven verklaring van Kaspar Brandt, dat hij het beroep naar Amsterdam aanneemt. — 4⁰.

728.

Aanwysinge van eenige Kercklycke Saacken, voorgevallen en voorgekoomen den Kerckenraadt der Gereformeerde Kercke binnen Amsteldam, zedert 1578 tot 1686 [en verder voortgezet tot 1752]. Byeengebraght uyt de Protocollen. — 166 blz. f⁰. I A 11

De aanteekeningen zijn alphabetisch geordend.

729.

Extract uijt een missive van d'Hr. Bilderbeeck. Resident van den Staet tot Keulen van den 8en Januarij 1706. — „Over de saecken van Religie in de Paltz". — f⁰. Ap 26

730.

Extract uijt de caetuale Handelingen gehouden in het geval van Gosuinus van Buijtendijck gewezen Predikant tot Schoor en Vlake. — 1711. — 4⁰. Ap 24

731.

Extract uit de resolutiën van de Heren Staten van Holland ende Westvriesland, genomen den 25en Meij 1720. — In zake de uitzetting der Jesuiten.

Afschrift uit de 18e eeuw, „genoomen uijt het 5e deel van het Placaatboek", met naschrift. — 1 bl. f⁰. Ap 30

732.

Twee stukken betreffende de „approbatie" van het „Geschrift van de H. Petraeus over de natuur der Engelen". 1726 en .... — Afschrift. — 4⁰ en f⁰. Ap 36

733.

Extract uit de Acten des E. Classis van Walcheren gehouwden tot Middelburg den 6 Julij 1730. — Over „'t formeeren van een project aengaende een weduwe tractement". — f⁰. Ap 32

Met bijlage. — 4⁰.

734.

Stukken betreffende het aanstellen van een Pauselijken Vicaris hier te landen. — f⁰. Ap 31a—c.

INHOUD:

a. Propositie der stad Leiden. Dec. 1723.
b. Extract uit de resolutiën der Staten van Holland en Westfriesland. 30 Apr. 1732. (2 ex.)
c. Extract uit de acta der Synode van Zuidholland. 8—18 Juli 1732.

735.

AB. DE SMIT, Trou berigt van 't voorgevallene in de droevige en ongelukkige toestant waarin de Aardenburger gemeijnte door den val van Dus. A. van Deijnse gebragt is, enz. — f⁰. VI A 33⁵

736.

Stukken over „de uniformiteit van de wijse van catechiseeren". — 4⁰. Ap 37

INHOUD:

a. Aanmerkingen op het project van Van Hemert.
b. Advys.
c. Quaeritur door de classis van Leyden en Neder-Rhynland voorgesteld. 1737.
d. „Consideratiën van d'Heeren Commissarissen politicq op het Quaeritur". 1737.

737.

Placaat [van] de Staaten van Holland en Westvriesland. 24 Jan. 1755. — Betreffende huwelijken tusschen Gereformeerden en Roomschen. — f⁰. Ap 33

738.

Handelingen der HoogEerwaarde Christelyke Synodus van Noord Hollandt, gehouden te Haarlem, in den jaaren 1789, den 28 Julij, en volgende daagen [—6 Augustus 1789]. — Onderteekend door J. VAN NUIJS KLINKENBERG, als scriba. — f⁰. Ap 25

739.

GERARD VAN NIJMEGEN, Aanteekeningen wegens de Rijnsburgsche Vergadering, en de Vergadering der Collegianten te Rotterdam, anno 1801. — Bijvoegsel op de Historie der Rhijnburgsche Vergadering door Elias van Nijmegen. — 97 blz. 8⁰. I H 15

Hierin 3 gravures: 1⁰. De Kerk en de Abdyje te Rynsburg, door Hs. Spilman; 2⁰. Ruwine van de Abdyje tot Rynsburg, door Hs. Spilman; 3⁰. Jan Wagenaar, door J. Houbraken naar J. Buijs.

740.

Besluiten van de Synode van Zuidholland in zake het nieuwe gezangboek getiteld „Euangelische gezangen" etc. — 3 st. 1806 en 1807. — f⁰. en 4⁰. Ap 35

741.

Brief van het Kollegie van Diakenen der Nederd. Hervormde Gemeente te Leeuwarden aan de Predikanten der Doopsgez. Gemeente aldaar. 23 Dec. 1847. — Over een te houden collecte. W 134

742.

Liederen op bekende zangwijzen ter gelegenheid van het 350-jarig bestaan der Doopsgezinde Friesche Societeit. — 8⁰. L 108

743.

Verzameling van het merkwaardige dat in de Nederduitsche Hervormde gemeente te Nieuw-Hanau is voorgevallen. By verkortinge getrokken uit de Consistoriale Protokollen van die Gemeente, die met het begin der 17e eeuw aanvangen.

Hs. uit het laatst der 18e eeuw. De naamlijst der ouderlingen is met andere handen bijgeschreven tot 1830. — 194 blz. 4°. IV H 33

Voorin leest men: „Tot een blijvend gedenkteeken van oprechte hoogachtinge en dankbaarheid voor vele genotene vriendschapsblijken, heb ik dit werkje, door mijne pen vervaardigt, voor mijn vertrek naar mijn vaderland, ter hand gestelt aan mijnen zeer waardigen vriend Jan Marcus Wagner Capitain, thans oudsten ouderling van de Nederd. Herv. Gemeente alhier. Hanau 14 Apr. 1792. [Get.] H. A. van Marle, geb. te Deventer 27 Apr. 1746 als noch predikant te Hanau".

Uit een ander inschrift blijkt dat deze Wagner het handschrift schonk aan den predikant I. K. Cramer.

Hierbij: een schrijven van Otto Weishaupt d.d. 11 Julij 1843 aan den predikant der Nederl. gem. te Hanau; een circulaire van den Oberbürgermeister van Hanau aan den predikant Cramer d.d. 9 Juny 1863; een gedicht op de Eems, en Paroles du chant qui sera exécuté par un choeur aussitôt après l'acte de la dédicace.

744.

Verzameling van Kercken-ordeninghen.

Ten deele (*a*, *b*, *d*, *f*) gedrukt. — 4°. IV H 38

INHOUD:

a. De Kercken-ordeninghen der Ghereformeerder Nederlandtscher Kercken, in de vier nationalen Synoden ghemaeckt ende ghearresteert. Delf 1612.
b. Kercken-ordeninge; ghestelt in den nationalen Synode der gereformeerde Kercken, te samen beroepen, ende ghehouden bij laste van de Ho: Mo: Heeren Staten Generael van de Vereenighde Nederlanden. Binnen Dordrecht, in den Iare 1618 ende 1619. Utrecht 1640.
c. Post-Acta ofte Aenhangsels tot eenige Synoden der Kercken-ordeninge. — Handschrift.
d. Particuliere ofte bysondere vraghen, voorgestelt ende beantwoordt in de Synode generael, gehouden tot Middelburgh in Zeelandt, den 29 Mey Anno 1581. Z. p. e. j.
e. Aanhangsel tot de Haagsche Nat. Synod. 1586. — Handschrift.
f. Handelingen des Nationalen Synodi, gehouden tot Dordrecht in de jaren 1618 en 1619 nadat de wtheemsche theologanten vertrocken waren. 's Gravenhage 1669.
g. Provintiale Synoden van Zeeland (gehouden tusschen 1579 en 1638). — Handschrift.
h. Coetuale of extraordinare sinodale handelinge van de kercken van Zeeland. — Handschrift.
i. Register van de kerckenordening en alle de synoden van Zeelant, opgestelt door I. K. — Handschrift.

745.

Eerste Boek van het Kerkelijk Zakboekje, meest getrokken uit de Kerkelijke Geographie der Vereen. Nederl. van W. A. Bachiene.

Hs. uit het laatst der 18e eeuw. — 128 blz. 8°. IV J 22

746.

Aanteekeningen over predikanten, bijeenverzameld door SCHOTEL(?). — 4°. IV F 32j

Hierbij: Aanteekeningen omtrent de Gereformeerde kerk te Tilburg. — Lijst van predikanten te Arnhem en te Nijmegen. — Lijst van predikanten te 's Gravenhage. — Aanteekeningen omtrent Haagsche scholen. — Lijst van Waalsche predikanten te Heusden. — Register der classis van Zuyd Holland.

747.

Alphabetische naamlijst van predikanten en litteratoren in Nederland, met biographische en statistische aanteekeningen.

Hs. uit de 18e eeuw. — 2 dln. 615 en 629 blz. f⁰. II B 11, 12

748.

PETR. ABR. BORGER, Bescheiden en aanteekeningen betreffende predikanten, gemeenten enz. VI A 34

Ten deele eigenhandig door Borger geschreven.

749.

PETR. ABR. BORGER, Biografische naamlijst van alle Nederlandsche predikanten sedert de Hervorming. In alphabetische volgorde. Gedeeltelijk (A—Hey) uitgewerkt.

Eigenhandig geschreven. — In 34 portefeuilles 4⁰. en 2 doozen. V D 1—36

Portef. 1—9 bevatten het uitgewerkte gedeelte.
„ 10—33 bevatten de klad-aanteekeningen van het geheele werk op losse blaadjes.
„ 34 en de doozen, gemerkt 35 en 36, bevatten losse aanteekeningen, het werk betreffende.

750.

Aanteekeningen op en aanvullingen van het Naamregister der predikanten zoo van de Nederduitsche als Waalsche en Engelsche kerken met derzelver standplaatzen gelegen in het Koningrijk der Nederlanden, enz. — Met een alphabetisch register.

De aanteekeningen en aanvullingen loopende tot 1845 zijn geschreven op een in 4⁰. doorschoten exemplaar der uitgave 's Gravenhage 1832. IV F 24

751.

Ministres de l'Eglise Wallonne dans les Pays-Bas, 1580-1840.

Losse bladen van verschillende handen. — f⁰. VI A 19

INHOUD:

a. Alphabetisehe naamlijst der predikanten, met verwijzing, naar het schijnt, naar de bladzijden der synodale acten waar zij voorkomen.
b. Aanteekeningen betreffende de Refugiés.

752.

PETR. ABR. BORGER, Aanteekeningen op Naamrol der predikanten, in de gemeentens, de onveranderde Augsburgsche geloofsbeleidenisse toegedaan: in de zeven vereenigde Nederlandsche provintiën enz.

De aanteekeningen zijn geschreven op een exemplaar der uitgave Amsterdam 1777. — 4⁰. IV H 32

Hierachter een door Borger geschreven „Naamlijst der Evang. Luth. predikanten volgens de standplaatsen"; ten deele bijgehouden tot 1881.

753.

Alphabetische lijst van predikanten der Remonstrantsche Societeit enz. Hs. uit de laatste helft van de 18e eeuw. — 4⁰. Ac 44

Afkomstig uit de papieren van de familie Van Limborch.

754.

Lijst van de godsdienstoefeningen der Afgescheidenen gehouden te Amsterdam, 17 Juli—11 Sept. 1836; met opgave van voorgangers, aantal hoorders, behandelde teksten, enz. — f⁰. F 20

755.

Aanteekeningen op en aanvullingen van H. H. Brucherus I. C.zn., Gedenkboek van Stad en Lande; in zig behelzende ene naamlijst van de predikanten dezer provincie, sedert 1594 tot 1792, enz.

De talrijke aanteekeningen en aanvullingen, loopende tot de tweede helft der 19e eeuw, zijn, ten deele in margine, geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave Groningen 1792. — 8⁰. IV F 16

756.

T. A. ROMEIN, Aanvullingen van H. H. Brucherus I. Czn., Gedenkboek van Stad en Lande; in zig behelzende ene naamlijst van predikanten dezer provincie, sedert 1594 tot 1792, enz.

De aanvullingen zijn geschreven op een in f⁰. doorschoten exemplaar der uitgave Groningen 1792, benevens op ettelijke losse bladen. II B 10

Verscheiden aanteekeningen zijn van een andere hand.

757.

PETR. ABR. BORGER, Aanteekeningen betreffende de predikanten van de provincie Utrecht, gerangschikt naar hun standplaatsen.

Eigenhandig geschreven. — f⁰. VI A 22

758.

PETR. ABR. BORGER, Aanteekeningen betreffende de predikanten van de provincie Gelderland, gerangschikt naar hun standplaatsen.

Eigenhandig geschreven. — f⁰. VI A 21

759.

Naamlijst van predikanten in de gemeenten van Noord-Holland, van het midden der 18e tot het midden der 19e eeuw. — 438 blz. benevens een alphabetisch register. 4⁰. IV H 30

De gemeenten zijn in alphabetische orde gerangschikt.

760.

Aanteekeningen op en aanvullingen van Martinus Soermans, Kerkelijk register van de plaatsen en namen der predikanten van alle de classes, gehorende onder de Synodus van Zuyd-Holland, van 't begin der Reformatie, tot nu toe.

De aanteekeningen en aanvullingen zijn, ten deele in margine, geschreven op een doorschoten exemplaar van den 2en druk, Haarlem 1702. — 8°. IV J 25

761.

HERM. VAN ZIL. Synodus Zuidhollandiae a reformatione usque ad annum 1799 inclus. (et porro). 1828. — Alphabetische naamlijst der predikanten met opgave van hun standplaatsen, het jaar van ambtsaanvaarding, enz. Met register der standplaatsen. — f°. VI A 20

Vervolgd tot 1846, met die plaatsen erbij, welke sedert 1816 van Holland kerkelijk zijn afgetrokken.

762.

Aanteekeningen betreffende Leidsche predikanten. — 7 blz. 8°. en 4°. Z 66

763.

Lijst van predikanten te Schiedam, met eenige biographische aanteekeningen.

Hs. uit de 19e eeuw. — f°. VI A 23

764.

Register der predikanten, die gediend hebben of nog dienen onder de classis van Walcheren, sedert de Hervorming tot omstreeks 1820. — In twee afdeelingen, 1e afd. Walcheren en Noord-Beveland, 2e afd. Zeeuwsch Vlaanderen. — Levensbeschrijvingen van de predikanten volgens de gemeenten, in chronologische volgorde. Met enkele aanteekeningen van Petr. Abr. Borger.

In 2 portefeuilles, 521 en 496 blz. f°. VI A 15, 16

Het register van de 1e afdeeling omvat ten deele ook de 2e afdeeling.

In de 2e afdeeling bevinden zich ook afschriften van enkele authentieke stukken.

765.

Register der predikanten, die gediend hebben of nog dienen onder de classis van Zuid-Beveland, sedert de Hervorming tot omstreeks 1820. — Levensbeschrijvingen van de predikanten volgens de gemeenten, in chronologische volgorde. Met enkele aanteekeningen van Petr. Abr. Borger.

2 dln., 416 en 314 blz.; het 2e deel begint met blz. 53. In beide deelen een register. f°. VI A 13, 14

766.

Register der predikanten, die gediend hebben of nog dienen onder de classis van Schouwen en Duiveland, sedert de Hervorming tot omstreeks 1820. — Levensbeschrijving van de predikanten volgens de gemeenten, in chronologische volgorde. Met enkele aanteekeningen van PETR. ABR. BORGER. — 309 blz., met register. f⁰. VI A 18

Achterin: een afzonderlijk register, alle Zeeuwsche predikanten omvattend, van de hand van PETR. ABR. BORGER.

767.

Register der predikanten, die gediend hebben of nog dienen onder de classis van Tholen en Bergen-op-Zoom sedert de Hervorming tot omstreeks 1820. — Levensbeschrijving van de predikanten volgens de gemeenten, in chronologische volgorde. Met enkele aanteekeningen van PETR. ABR. BORGER. — 272 blz., met register. f⁰. VI A 17

RECHTS- EN STAATSWETENSCHAPPEN.

768.

Juridische dictaten en excerpten uit de 18e eeuw. — 4⁰. V C 2a

Hieronder: ABRAHAMI WIELINGII lectiones publicae in jus controversum ad Scultingii theses controversas.

769.

Rechtsgeleerde aanteekeningen.
Alphabetische klapper. 1837. — 4⁰. II D 16

770.

Aanteekeningen van juridischen aard.
Hs. uit de 19e eeuw. — 4⁰. V C 7d

771.

JOH. MELCH. KEMPER, Introductio in Jurisprudentiam universam. Eigenhandig geschreven. — Losse bladen in portefeuille. — 4⁰. VI C 36a

Bl. 1—3 ontbreken.

772.

JOH. MELCH. KEMPER, Praelectiones de jurisprudentia encyclopedicae. — 1806/7.

Eigenhandig geschreven. — Losse bladen in portefeuille. — 4⁰. VI D 2

Hierbij: Primae lineae Juris Criminalis Gallici secundum codicem poenalem ai. 1810 et codicem de instituendis actionibus criminalibus ai. 1808; geschreven door J. M. KEMPER (een gedeelte in duplo van een andere hand); benevens eenige losse aanteekeningen over verschillende onderwerpen.

773.

CORN. ANNE DEN TEX, Scholae de Encyclopaedia et de Historia juris. — 138 en 169 blz. met index. 4⁰. II D 12

774.

CORN. ANNE DEN TEX, Ad jus publicum. — 4⁰. II D 13

775.

HENR. CONST. CRAS, Jus Naturae.

Dictaat. — 2 dln. 4⁰. VI C 47, 48

776.

HUB. GREG. VAN VRIJHOFF, Dictata in Pufendorfii De officio hominis et civis. — 2 banden. 361 bln. 4⁰. I B 4, 5

777.

JOH. MELCH. KEMPER, Praelectiones Juris Naturalis ad Pufendorfii De officio hominis et civis vol. I, habitae Harderovici Ais 1798, 99.

Eigenhandig geschreven. — Losse bladen in portefeuille. — 4⁰. VI C 34a

778.

JOH. MELCH. KEMPER, Juris Naturae pars altera sive Jus Naturae sociale.

Eigenhandig geschreven. — Losse bladen in portefeuille. — 4⁰. VI C 34b

779.

JOH. MELCH. KEMPER, De finibus, praestantia et..... jurisprudentiae naturalis.

Dictaat 1802. — 4⁰. VI C 35

780.

H. COCK, Dictata ad jus gentium. — 213 bln. 4⁰. II D 9

781.

HENR. CONST. CRAS, Aanteekeningen op Hug. Grotii De jure belli ac pacis.

Geschreven op een in 4⁰. doorschoten en in 2 banden gebonden exemplaar der uitgave Hag. Com. 1680. I H 29, 30

782.

HENR. CONST. CRAS, Praelectiones ad H. Grotium de jure belli et pacis.

Dictaat. 2 dln. — 4⁰. VI C 42, 43

783.

JOH. MELCH. KEMPER, Praelectiones ad Hugonis Grotii libros de jure belli et pacis.

Eigenhandig geschreven. — Losse bladen in portefeuille. — 4°. VI C 36b

Het laatste gedeelte is defect.

784.

De Justiniano et jure Justinianeo disputatio. — 9 bln. 4°. IV C 22[2]

785.

HUB. GREG. VAN VRIJHOFF, Dictata ad Compendium Institutionum Boe(c)kelmanni.

2 banden. 452 bln. 4°. I B 2, 3

786.

HENR. CONST. CRAS, Dictata ad instituta.

Geschreven door J. M. KEMPER. — 3 dln. 4°. VI C 44—46

787.

Divisiones praecipuae obviae in Compendio Institutionum Böckelmanniano in tabulas analyticas redactae. Liber III et IV. — A°. 1792. — 4°. V C 10

788.

JOH. MELCH. KEMPER, Praelectiones ad institutiones juris Romani.

Eigenhandig geschreven. — Losse bladen in portefeuille. — 4°. VI C 32

789.

ADR. CATHARINUS HOLTIUS, Dictata ad Justiniani institutiones. — 2 dln. 243 en 176 bln. 4°. I B 42, 43

790.

JAC. VAN HALL, Dictata ad Institutiones. — 4°. II D 11

791.

Aanteekeningen in het Latijn op Joann. Ortwini Westenbergii Principia juris secundum ordinem institutionum imperatoris Justiniani.

Geschreven op een in 4° doorschoten exemplaar der uitgave Lugd. Bat. 1842. I H 23

792.

JAC. VOORDA, Dictata ad Differentias Juris Romani et Belgici juxta ordinem Pandectarum. — 7 dln. 4⁰. I B 7—13

793.

HUB. GREG. VAN VRIJHOFF, Collegium Pandectarum secundum Compendium Juris Joannis Voet. — 3 dln. 1056 blz. 4⁰. I H 33—35

794.

DION. GODOFR. VAN DER KEESSEL, Praelectiones in libr. XLVII et XLVIII Digestorum, exhibentes Jurisprudentiam criminalem ad usum fori Batavi applicatam. — Dl. II en III. — 4⁰. VI F 11, 12

795.

HENR. CONST. CRAS, Observationes ad Cornelii van Eck Principia juris secundum ordinem digestorum.

Dictaat. — 4 dln. 4⁰. VI C 49—52

796.

JOH. MELCH. KEMPER, Praelectionum ad Pandectas prolegomena.

Eigenhandig geschreven. — Losse bladen in portefeuille. — 4⁰.
VI C 36c

797.

JOH. MELCH. KEMPER, Praelectiones ad Westenbergii Compendium Pandectarum (Lib. I et Lib. II Tit. 1—7). Praemissa est brevis disputatio: De partibus, ordine et nexu Pandectarum.

Eigenhandig geschreven. — Losse bladen in portefeuille. — 4⁰.
VI C 36d

798.

JAC. VAN HALL. Dictata ad Pandectarum lib. XX—L. — 4⁰.
II D 10

799.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUYN, Discursus ad Tit. Inst. de Patria potestate. Quo jus patrum in personas ac bona liberorum eiusque variae mutationes ac diminutiones secundum temporum seriem enarrantur. — Calci adjecta est: Exercitatio ad Leg. 56 D. Soluto matrimonio dos quemadmodum petatur.

Eigenhandig geschreven. — 4⁰. V C 1d en IV J 23

Hierbij: een gedrukt exemplaar van hetzelfde werk, uitgegeven te Haarlem, 1751, 8⁰., voorzien van kantteekeningen van de hand des schrijvers.

800.

a. Sassen speghel. (Blz. 1.)
b. Lenrecht. (Blz. 337.)
c. Scheuenklot of Richtestich. (Bl. 366.)
d. Keyserrecht. (Bl. 403.)

Handschrift op perkament, van het einde der 14e of het begin der 15e eeuw. Fraai en duidelijk geschreven: de opschriften der hoofdstukken en aanvangletters in rood, blauw en groen. — 485 blz. f⁰. I A 22

Blz. 1. Prologus voor den Saksenspiegel, in het Latijn en Nederduitsch. De eerste begint: *O helyno* (sic) *et vnitas*, de tweede *O dry numych enycheyt.* — Blz. 7. Register naar volgorde der hoofdstukken. — Blz. 17. Register in alphabetische orde. — Blz. 33. Tekst en glossen in 3 boeken. De tekst begint: *Des heilighen gheistes mynne* enz., en eindigt: *it ne wilkore dat lant.* De glossen beginnen: *God de dar is etc. Hir heuet eyke an* enz., en eindigen: *he ne hebbe der clage beghunt et cetera.*

Blz. 337. Saksisch leenrecht, beginnende: *Hir beghint lenrecht. Swe lenrecht kunnen wille* enz., en eindigende: *vmme eyn gut ieghen siner heren. Laus tibi sit christe quum liber explicit iste.*

Blz. 366. Richtsteig, met den prologus, de beide epilogen en de allegaten in den tekst; de opschriften der hoofdstukken zonder nommers. Opschrift: *Desse settinge satte Keiser Frederik von Stouff na godes gebort. Dat nennen nu itlike lude den Scheuenklot. Itlike nennet it den Richtestich.* Begin: *Desse settunge vnde veire de hir na uolgen de satte Keiser* enz. Einde: *de rechten tal nicht verkeret ne hebben. Got de dar is de rechticheit, de rechtuerdige vns Alzo dat us werde der gerechten lon. Amen.*

Blz. 403. Register op het Schwabisch Landrecht, beginnende: *Hir beginnet dat Registrum to deme Keyser rechte. Amen, To deme Ersten* enz. — Blz. 408. Tekst beginnende: *Here got himelesche vader* enz. De beginletter H is een kleine gekleurde miniatuur, den keizer voorstellende. Einde: *gelit he auer eines bi er vor dat he sin innen wart, he mach sek nicht van ir scheiden.*

Vergelijk: C. G. Homeyer's uitgave van den Sachsenspiegel, Berl. 1842, II, 1, p. 639; van den Richtsteig Landrechts, Berl. 1857, p. 1; en Der Prolog zur Glosse des sächsischen Landrechts, Berl. 1854, waarin ook van den Prologus in dit hs. gebruik is gemaakt.

801.

a. Die Core van Zeelant. Ic Florens mombare van hollant hebbe gheleent teenen tiden te ghedurene allen edelen luden die woenen tusschen bornisse ende heydenzee, dat si hem seluen dese core of dese wet souden kiesen. — 90 artikelen met voorafgaande „tafele". (Bl. 1*b*.)

b. Die landt chore. Wi willem van henegouwen graue van hollant van zeelant ende heere van vrieslant. Maken cont allen luden dat wi bi wilcoren van onsen ghemeenen mannen van bewester scelt in Zeelant, enz. Aan het einde: Int jaar ons heeren dusent drie hondert seuene ende twintich. — 32 artikelen. (Bl. 18*b*.)

c. Die wille kore. Dit sijn sulke koren ende recht als wi hertoge Aelbrecht van beyeren graue van henegouwen ende van hollant ghegheuen hebben onsen lieuen ende ghetrouwen heeren willeman van weldamme ende lievijn van symonskerke ende horen mededeelres in cats in Emelisse ende in wolfaertsdijc. (Bl. 23*a*.)

d. **Wy Jan van henegouwen,** heer van byaumont make cont allen luden, want onse lieue heer ende neue die graue van henegouwen van hollant van zeelant ende heer van vrieslant ons gheorloeft heeft met sinen openen brieuen, enz. — Aan het einde: Ghegheuen te berghen in henegouwen Int iaer ons heeren MCCCXLII, durende tot onsen wederseggheene. — 26 artikelen met voorafgaand register. (Bl. 26*a.*) ·

e. **Wy Johan van henegouwen** heer van byaumont maken cont allen luden dat wy om nutscappe onser ende ons dorps vander goes ouer een ghedraghen zijn met onsen scepenen vander goes overmids machten die onse lieue heer ende neue hertoghe willam van bayeren ons ghegheuen heeft, enz. — Aan het einde: Ghegheuen tot sente gheerdenberghe des donredaghes na alle heylighen dagh. Int iaer ons heeren MCCCXLVIII. (Bl. 28*a.*)

f. **Ic florens** monbaer van hollant, enz. (Bl. 29*a.*) — Dezelfde keur als · sub *a*; spelling en tekst eenigszins verschillend. — 81 art. met voorafgaand register.

g. **Die wilkore van bewester scelt** in zeelant. — 17 art. met voorafgaand register, (Bl. 40*a.*)

h. **Wy Claes** bider ghenaden gods abt van onser vrouwen cloester in middelborch maken condt ende kenlich allen den ghenen die dese letteren sullen zien of hooren lesen. Dat wi des dinxendaghes na sinte ambrosius dach Int iaer ons heeren MCCC ende XXIII saghen ende hoorden eene lettere enz. (Bl. 42 *b.*) — De abt doet mededeeling van een brief van Abt Heynric, van 1318, betreffende tiendrechten. Eenige nadere aanwijzingen en Latijnsche formulieren volgen.

i. **Hoe men wapenrust** doen sal metter dooder hant. (Bl. 46*a.*)

Hs. uit de 15e eeuw, op perkament, van twee verschillende handen: de beginletters in rood. — 49 bln. 8⁰. VI D 36

Aan het einde (bl. 47*b.*): „Per me allardum noueterre 1468". — Voorts enkele Latijnsche verzen en andere toevoegsels van latere handen.

802.

Groot Privilegie van Marie van Bourgondië, aan de landen van Hollant, Zeellant ende Vrieslant gegeuen, geconsenteert ende verleent. Ghegeuen te Gendt, 14 Maart 1476.

Hs. uit de 15e eeuw. — 16 bln. f⁰.

Het hs. is gebonden achter Lucani Pharsalia, cum notis Omniboni, Venetiis 1486.

803.

Brieue ende instructie van „Maximiliaen ende marien" aan „den stadhouder ende luyden van den raide onser camere" in de landen van Hollant, Zeellant ende Vrieslant „vp tie sake ende gestant van der reformacie van der seluer raidcamer.". — 136 art. Zonder dagteekening.

Hs. uit de 15e eeuw. — 24 bln. f⁰.

Het hs. is gebonden achter Lucani Pharsalia, cum notis Omniboni, Venetiis 1486.

804.

a. **Dat Landtrecht** van Sallandt: vann Vollenhoe: van Twenthe: van Drenthe: vnnd van Groningenn mit anderenn priuilegien des landess vann Ouerisselle. (Blz. 1.)

b. **Dat gehele Recht der Dickenn** des landes van Sallandt met allen oelden vnnd nien copien reformatienn vnnd auerdrachtenn dair thoe behoirende. (Blz. 65.)

c. **Dat geheile Dickrecht** des Landess van Mastenbroick oick mit Reformatienn vnnd Auerdrachten dair toe behoirende. — Beschreuenn vith het autennthickste exemplar. Anno domini 1584 in Aprili. (Blz. 105.)

d. **Ordinantie der Rechtenn** vnnd Statutenn slandes vann der Drennthe samptt alle abuse soe alldair indenn giestlicken vnnd wartelickenn rechtenn wordenn angemarckt mitz gaders die olde privilegienn vnnd landtrechten. (Blz. 131.)

e. **Het Stadtrecht van Deuenter** dat welcke gedeilt wurdt in vier boeken; gevolgd door verschillende ordinantien, de jongste van 1583. (Blz. 170.)

f. **Der Valckenbursche Lhenen Natuir**; en andere stukken betreffende leenrecht. (Blz. 236.)

g. **Copien** vnde sunst andere extracten vuijtten proces tuschen Gerrit van Vlodrop, Erffvoicht to Ruremundt, anlegger, vnd Jonckeren Oesswalt Graue toden Berge voir vnd desseluigen sein soen Juncker wilhelm na to Zutphen gehalden. (Blz. 259.)

h. **Dat Landtrecht** van tfurstendombs van Gelre: toe wetenn den landtbrieff van Veluwenn [Gegeuen 1532]. Item die Ordinantie vanden Canntzellerie: dat Process vandenn Leenrechtenn mitzgaeders alderhande Copienn der brieuen van privilegien Confirmatienn vnnd Inhibitienn. (Blz. 289.)

Hs. op perkament uit het laatst der 16e eeuw. Geschreven door JOHANNES LUESSEN (zie blz. 126). — 332 blz. f⁰. IV B 34

805.

a. **Dat Stadbouck** van Groningen. — Hs. uit de 16e eeuw, met eenige latere toevoegsels. — 127 bln. 4⁰.

Vergelijk de uitgave van het Stadboek van Groningen in dl. V van de Verh. v. h. Gen. Pro excolendo jure patrio. De wijzigingen in boek I, 2 en elders heeft het hs. niet. De tekst v. h. hs. eindigt met de woorden: „.... ter stadt behoef gekozen worden ende enen eedt doen" (blz. 190 van de uitg.). Achter elk van de negen boeken zijn enkele bladen voor bijvoegingen opengelaten, op bl. 30*a* aan het eind van het 2e boek zijn eenige bepalingen bijgeschreven (blz. 201 vlg. v. d. uitg.), en achteraan (bl. 121—127) staan uittreksels uit de verordening van IX Juny 1584 (blz. 208—211 der uitgave), van verschillende handen.

b. **Niuwe Reformatie**, vande Landrechten der Lantschap Drente, van 1608. Geschreuen doer Johan Jansen Backer, in Gronningen den 31 Jannuarij 1614. — 38 bln. 4⁰.

Dit hs. was niet bekend aan M. OLDENHUIS GRATAMA, den uitgever van Het landrecht van Drenthe van 1608. Assen 1883. Zie blz. 20 van dit werk.

c. **Gilt Recht** vann Stadt Gronningen en Omblanden. — Hs. uit de 17e eeuw. — 22 bln. 4⁰.

De tekst van het Giltrecht wijkt eenigszins af van dien in het Oldemansboek, uitgeg. door H. O. Feith, Gron. 1850. Boek I bevat 12, boek II 44 artikelen, boek III 42, waarbij meegeteld zijn de afzonderlijk genummerde art. op blz. 33—36 van de uitgave. Daarna volgt een vergelijking van de waarde van verschillende muntspecien, dan 16 art. onder het opschrift: Puncten en articulen van 't accoort tusschen de van Gronningen ende die van de Omblanden aldaar affgekundiget A⁰. 1564, gevolgd door het Regijster des Gildt-Rechtes, waarvan slechts een blad aanwezig is.

I E 73

Op de wit gelaten bladen na *a* en *b* zijn door verschillende handen (17e eeuw) geschreven: „Poincten ende articulen" waarop H.H. Burgem. en Raden bij publijke uitmijninge gedenken te verpachten „deser Stads wage" (1632), „het wijnhuis" (1614), „der Stadt Craene ende die gerechticheijt van dien" (1623). — 4, 3 en 5 bln.

Alles tezamen gebonden in een ouden bd., waaraan nog één koperen slot, achter eenige gedrukte stukken: Handtvesten ende privil. van Amst. 1613, Zeerechten 1603, Landtrecht van Hunsingo enz. 1603, Ordinantie v. d. weesz-kamer Gron. 1613, enz.

806.

a. **Dat Stadt Boeck** der heerlijcker ende keijserlijcker Stadt Groeningen. — Negen boeken en register. (Bl. 2.)

Het afschrift is gemaakt nadat de wijzigingen in het oorspronkelijke, in boek 1 2, enz. waren aangebracht (zie de uitg. van Pro excolendo jure patrio), en heeft ook overigens afwijkingen. In margine zijn lezingen van een ouder hs. aangegeven, en staan ook andere aanteekeningen van eene latere hand. Het laatst bijgeschreven besluit is van 6 Nov. 1550 (uitg. blz. 203 vlg.) — Zie n⁰. 805*a*.

b. **Artickel ende bestelbrieff** daerop de knechten zweren sullen. (Bl. 128.)

c. **Anfanck der keyserlicke malefijts rechten.** (Bl 130.)

d. **Dat index** van den Ghijlt Rechte der stadt Groeninghen (Bl. 136.); gevolgd door een Aestimatie van den ghelde, en het begin van den tekst. — Na het opschrift van art. 5 is de afschrijver blijven steken.

Hs. van de 16e en 17e eeuw. — 139 bln. 4⁰. VI E 5

807.

Lant-Reght voor het Landschap Drenthe. Vastgesteld in 1614. — Hierachter: Resolutiën, loopende tot 1655.

Afschrift uit de 18e eeuw. — 8⁰. VI F 35

808.

Landrechten van Over- en Neder-Betuwe, Maas en Waal, het Rijk van Nijmegen, Waterrecht, Dijkrecht, Tijnsrecht, Cancelarij-ordening. enz. — Verzameling landbrieven en andere stukken betreffende Geldersche rechten uit de 14e, 15e en 16e eeuw, afgeschreven door Ant. Matthaeus [III]. — 205 blz. 4⁰. VI D 35

Deze stukken zijn gedeeltelijk afgedrukt in het Groot Gelders Placaetboek, en in den Codex Gelro-Zutphanicus.

809.

a. **N. HUIJGENS.** Aanteekeningen op Reformatie der landtrechten, gebruycken vnd gewoontheyden der Graefschap Zutphen.

b. **Copieën van ordonnantiën**, resolutiën, placaten enz. betreffende de rechtspraak in Gelderland. — Daarachter: een reeks van 135 casuspositiën met beslissingen.

De aanteekeningen van N. Huygens zijn geschreven op een in f⁰. doorschoten exemplaar der uitgave Arnh. 1655. — De copiëen van ordonnantiën enz., 597 blz. f⁰., zijn van een andere hand. II B 6

810.

De land en stadrechten in Gelderland. — Korte opsomming.

Hs. uit het laatst der 18e eeuw. 3 blz. f⁰. II* A 11d

811.

Aanteekeningen op:

a. Landrecht van Hunsingo, Fyvelingo, ende het Wester-quartier. De seste druck met 't register, ende anders verbetert. Gron. 1679.

b. Instructie voor Lieutenant ende Hooftmannen, mitsg. Secretarien ende Dienaeren vande Gerichts-Camer der Provincie van Stadt Groningen ende Ommelanden. Gron. 1654.

c. Ordre waer nae geprocedeert sal werden in revisie vande Sententien van Lieutenant ende Hooftmannen der Stadt Groningen ende Ommelanden. Gron. 1655.

d. Nader ordre ofte ampliatie ende correctie van eenige poincten in de instructie voor Lieutenant ende Hooftmannen, enz. Gron. 1668.

e. Land-recht der beyden Old'-ambten. Gron. 1722.

De aanteekeningen van twee verschillende handen zijn in het Hollandsch en in het Latijn geschreven op een in f⁰. doorschoten exemplaar der in één band gebonden werken. I C 19

812.

Aanteekeningen op Het Lantrecht van Drenthe, 1712. — De aanteekeningen en aangebrachte veranderingen loopen tot 1770.

Geschreven op een doorschoten exemplaar. — 4⁰. I E 38

813.

Keuren ende Ordonnantien der Heerlijck-heijt Dalem, gemaackt ende gekeurt A⁰. 1650.

Hs. uit de 17e eeuw. — 4⁰. VI D 38

814.

a. **Ordonnantien van de Weescamer** [te Delft], dd. 12 Maart 1593. (Bl. 1*a*.)

b. **Instructie van de vierschare** der stede van Delff. (Bl. 11*a*.)

c. **Octroy vande Mogende Heeren Staten** der Vereenichde Nederlanden van de Oost-Indische Comp., gegeuen int Jaer 1602. (Bl. 81*a*.)

d. **[Traktaat tusschen Engeland en Nederland]**, dd. Londen 15 Juli 1619, in het Fransch. — Vgl. Arend, Dl. III, 3, blz. 272. (Bl. 92*a*.)

e. **Memorie oft Instructie** van de vaert op Terra Neua (*sic*) op de visscherie van de drooge visch. (Bl. 101*a*.)

f. **Articulen vant Reglement** vant nieu Octroy der [O. I. Compagnie], dd. 22 Dec. 1622, met de Copie van een naerder interpretatie bij de participanten der Oostind. Comp. versocht op d'articulen van [genoemd] Reglement, dd. 3 Jan 1623, benevens andere stukken betreffende de O. I. Comp., 1623—1630. (Bl. 102*a*.)

g. **Index op de vier Resolutieboucken** der Heeren Veertigen concernerende staetssaecken. (Bl. 118*a*.)

h. **Index vande Memoriaelboucken** in Burgermeesteren Camer [te Delft] tot den Jaere 1640. (Bl. 126*a*.)

Hs. uit de 17e eeuw, van verschillende handen. — 133 bln. f⁰. I H 4

815.

Ordonnantie van de Weeskamer binnen de stad Delff.

Hs. uit de 1e helft der 17e eeuw. — 4⁰. Ap 62

816.

Korte inhoud van de Handvesten, Privilegien en andere Authentyque Stukken betreffende de stad Delf en derselver Jurisdictie: Zo als de zelve in ordre zijn gestelt door den Heer C. V. A. — 4⁰. VI D 28

Hier achter:

a. [Geschiedkundige aanteekeningen in chronologische volgorde, 1428—1499].

b. Buitenlandsche autenthycque Acten hier en daar gemeld. — In chronologische volgorde.

817.

[Eerste en oudste] instructie voor de Heeren Gedeputeerde van Hollandt ter Generaliteijt.

Hs. uit de 17e eeuw. — 13 blz. f⁰. II* A 26g

818.

Resolutien der Ed. Mog. Heeren Staten van Vrieslandt, 1609-1718, 1720-50, 1752-82, 1786-89, 1791-94. — Met registers over 1590-1680 en 1583-1748. — f⁰.

819.

Keuren en Ordonnantien der stadt Gouda. — Loopende tot 1673.

Hs. uit de 18e eeuw. — 136 bln. f⁰. II A 16

820.

Receuil uijt eenige Resolutien rakende de begeving der Ampten bij Heeren Burgemeesteren der stad Gouda. — 8⁰. VI D 39

821.

Redres van de Ordinantie van het Arme Weeshuijs der Stede Alckmaer gearresteert bij de Vroetschappen den 28 December 1658.

Hs. uit de 17e eeuw. — 8 bln. 4⁰. Z 136

822.

[**MATH. WILH. VAN VALKENBURG,** Gedachten over het ontstaan enz. van de Vroedschappen]. — 3 blz. f⁰. Ap 60

Hierbij: een schrijven van M. W. VAN VALKENBURG aan G. W. VAN OOSTEN DE BRUIJN, z. p. 11 Jan. 1762.

823.

Generale remarques wegens de Justitie of Pracktyk hier te Lande gebruykelyk.

Hs. uit de 18e eeuw. — 313 blz. met register. 4⁰. IV F 7

824.

Generale remarques wegens de Justitie of Practyck hier te Lande gebruykelyk.

Hs. uit de 18e eeuw. — 115 bln. 4⁰. I D 60

825.

Korte beschrijvinge van de Constitutie der Hoven van Justitie in Holland en van de maniere van procederen, dewelke voor dezelve werd gehouden.

Hs. uit het laatst van de 18e eeuw. — 143 bln., met 2 bln. inhoudsopgave. f⁰. II B 13

Voorin: een aanteekening van C. F. VAN MAANEN: „Het stuk, waarvan dit een afschrift is, is opgesteld in het jaar 1683".

826.

THYMON BOEY, Register van de Memoriaalen van den Hove van Holland, Zeeland, Vriesland; behelsende alle de placaaten, commissien, publicatien, acten en beveelen van den voors. Hove van 1428—1741.

In 2 banden. 368 en 187 blz. f⁰. I A 12, 13

827.

Register op het geextraheerde uit de Registers van den Hove [van Holland, Zeeland ende Vriesland], geintituleerd Registers van Missiven, Advisen en anders, van en aan den Hove etc. beginnende met den 28 Sept. 1557, en eindigende met ult. Dec. 1713. — 306 blz. f⁰. VI A 4

828.

Index op de Notulen en Resolutien van den Hove van Holland, van 1720—1752. — 2 dln. f⁰. IV B 10, 11

829.

Resolutien van den Hove van Holland. A⁰. 1755 en 1756. — 2 dln. f⁰. VI A 6, 7

830.

GER. ROOSENBOOM, Style ende maniere van procedeeren binnen der stadt Amstelredamme in civile saecken beschreven ende gecollecteert uyt verscheyden coustumen previlegies ende willekeuren der voorschreven stede.

Hs. uit het begin der 17e eeuw. — 4⁰. VI E 27

Dit hs. heeft behoord aan G. W. VREEDE.

831.

Merkwaardige Eysschen en daar op gevolgde Vonnissen voor den Hooge Vierschaar van Kenmerland zedert den Jare 1657 [tot 1746]. — Met register. — 288 bln. 4⁰. I B 6

In een bericht „Aan de Lesers", gedagteekend: Haarlem 3 Sept. 1749, zegt de afschrijver, PIETER SCHAAGEN CLEMENTSZ, „dat de vonnissen in deeze .... met de uyterste „voorsigtigheid zijn gecopiëerd uyt de authentycque Justitieboeken van de Hooge „Vierschaar van Kennemerland" enz.

Dit voorbericht wordt gevolgd door de „Maniere van Procedeeren voor Schouten en Bailliuwen ten Platten Landen" enz.

832.

Ordinantie voor den Vierschaar der Stad Alkmaar.

Hs. uit het begin van de 18e eeuw. — 41 blz. 4⁰. Z 130

833.

Notul van de Rubriquen van ingeleverde vertogen in het Genoodschap *Pro jure patrio excolendo* [te Groningen]. — f⁰. Ap 61

Ten deele van de hand van G. W. VAN OOSTEN DE BRUIJN.

834.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Aanteekeningen in het Latijn, hoofdzakelijk betreffende de geschiedenis van het muntrecht in Holland. — f⁰. G 28a—c

835.

[GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN], Rechtsgeleerd vertoog over de noodzaakelijkheid, waarin elk burger is om, daartoe geroepen wordende, getuigenisse der waarheid te geven, als hij kan. Door Mr. ******. — 4⁰. V C 1a

836.

HENR. CONST. CRAS, Commentatio de novis quorundam editorum opinionibus, quod attinet ad locum de jurejurando. — 4⁰. VI D 4

837.

HENR. CONST. CRAS, Aanteekeningen op Joh. Chr. Frid. Meister, Commentatio philosophica de jurejurando, quae anno 1810 praemium legati Stolpiani reportavit.

De aanteekeningen zijn geschreven in margine van een exemplaar der uitgave Lugd. Bat. 1811. — 4⁰. I E 19

838.

HENR. CONST. CRAS, Verbeteringen en ook oplossingen omtrend den titel: Van Vereenigde Ligchamen etc. — 11 blz. f⁰. II* A 25h

839.

JERON. DE BOSCH KEMPER, Bronnen voor de Hollandsche rechtsgeschiedenis.

Losse aanteekeningen op afzonderlijke vellen papier. — f⁰. II* A 25b

840.

JERON. DE BOSCH KEMPER, Over het recht om keuren te maken. — f⁰. II* A 26e

841.

Bedenkingen over de gedelegueerde judicature in cas van gemeene middelen. — f⁰. II* A 26b

842.

Iets over de Iudicature der middelen te water en te lande. — f⁰. II* A 26a

843.

Rapport van de beraadslagingen der 5e afdeeling betreffende het ontwerp van wet houdende bepalingen op het nakomen der verordeningen van binnenlandsch bestuur. 4 Febr. 1818. — Geteekend: „METELERKAMP, pres. der 5e afd.". — f⁰. II* A 25e

Hierbij: zes gedrukte stukken, f⁰., voorzien van aanteekeningen in handschrift.

844.

Conférence de la 5me section sur le projet de loi pour rapporter celle du 10 Avril 1815 et l'arrêté du 20 Avril de la même année, en ce qui concerne le mode de procédure particulier, établi pour les délits y annoncés. — Geteekend: „METELERKAMP. prés. de la 5me sect." — f⁰. II* A 25c

Hierbij: zes gedrukte stukken, f⁰.

845.

JOH. VOET, Aanteekeningen in het Latijn op H. de Groot, Inleydinghe tot de Hollandse Regts-geleertheyt.

Geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave Amst. 1692. — 4⁰. I D 62

846.

DION. GOD. VAN DER KEESSEL, Dictata in Hugonis Grotii introduct. in jurisprud. Holl.

Losse bladen in vier pakken. — 4⁰. VI C 38—41

847.

Aanteekeningen op Hugo de Groot, Inleydinge tot de Hollandse Regts-geleertheyt.

Geschreven op een in f⁰. doorschoten exemplaar der uitgave Amsteldam 1706. II* A 40

848.

Aanteekeningen, in het Latijn en in het Hollandsch, op Hugo de Groot, Inleydinge tot de Hollandse Regts-geleerdheyt.

Geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave Amsteldam 1706. — 2 dln. 4⁰. I H 2, 3

849.

[**Commentaar** op] Hugo de Groot, Inleyding tot de Holl. Regtsgeleerdheyd.

Dictaat, uit het laatst der 18e eeuw. — 3 dln. 512 bln. f⁰. II C 19—21

850.

NIC. SMALLENBURG, Dictata ad primas lineas juris civilis Belg. — 4⁰. II D 15

851.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Jus Batavorum de gradibus matrimonia ratione sanguinis vel adfinitatis prohibentibus, sive Commentarius ad Politicae Hollandorum Legis Capita IV, V, VI, VII, VIII et IX. — 1774. — 35 bln. 4⁰. V C 34g

852.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Dissertatio de jure connubii inter virum, et defunctae uxoris sororem. — 4⁰. V C 1c

853.

Korte aanteekening van Crimineele Sententien van den Hove van Holland. Aanvangende met 27 Febr. 1623 en loopende tot 27 Febr. 1811. Met alphabetische Naam- en Zaak-Registers. — 157 en 85 bln. f⁰. I C 36

854.

Vonnis wegens Crimen laesae majestatis et perduellionis uitgesproken over ABRAHAM BRAEM, na zijn dood, te Haarlem 5 Jun. 1641.

Copie. — f⁰. Ap 63

855.

Index van de Criminele Sententien voor den Hove van Holland, Zeeland ende Vriesland gepronuncieert, van 31 Julij 1652 tot 5 Dec. 1743. Gemaakt en geschreeven in 1748. — f⁰. IV B 12

856.

a. **Aanteekening** van crimineele gevallen. — Alphabetisch register.

b. **Crimineele vonnissen**, binnen de stad Leijden ter executie gelegt, 1670—1790.

Hs. uit het laatst der 18e eeuw. — 4⁰. VI D 37

857.

Stukken betreffende het proces van „LUCAS OTJES, geaccuseerd van braak en diefstal"; zijnde: Extract uit de Resolutien van de Staten van Holland en Westfriesland, genomen 2 Dec. 1763. — f⁰. II* A 26d

858.

Project van de Revisie der Crimineele Ordonnantie van 1570. — In 1732 en 1734 in deliberatie gebragt. — f⁰. II* A 25ᵃ

859.

JOH. MELCH. KEMPER, Praelectiones in jus criminale.

Eigenhandig geschreven op losse bladen in portefeuille. — 4⁰. VI C 33

860.

CORN. ANNE DEN TEX, Scholae de jure criminali. — 4⁰. II D 14

861.

Excerpt uit C. I. A. MITTERMAIER, Anleitung zur Vertheidigungskunst im deutschen Strafprozesse u. s. w.

Hs. uit de 19ᵉ eeuw. — 4⁰. V C 7ᵇ

862.

a. **Rapport** der Commissie van Constitutie bij het inbrengen van het Ontwerp van Staatsregeling in de Constitueerende Vergadering, op den 6 Maart 1798. — f⁰.

b. **Toespraak** gehouden door den Voorzitter(?) der Constitueerende Vergadering tot de Burgers Representanten, Gecommitteerden tot het ontwerpen van bovengen. staatsregeling. — f⁰. VI A 33⁴

863.

Uittreksels uit het aangeteekende van C. F. VAN MAANEN van de Commissie tot grondwetsherziening van 1814 (de Commissie benoemd bij B. van 21 Dec. 1813).

Op losse bladen. — 8⁰. V C 13

864.

Politieke thermometer der meeningen van de Tweede Kamer ten opzigte der Grondwetsherziening. 29 Febr. 1844. — 1 bl. f⁰. II* A 26ᶠ

865.

[JAN JAC. BEAUJON?], Aanteekeningen op de Grondwet voor het Kon. der Nederlanden, volgens de wijzigingen van 1848, benevens de Grondwet van 1840, en het Ontwerp der Staatscommissie van 17 Maart 1848.

Geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave 's-Gravenhage 1848. — 8⁰. IV F 33

866.

Délibérations de la sixième section sur la loi financière présentée à la chambre le 1er de Mai 1821. — Onderteekend door J. M. Kemper. — f⁰. II* A 11c

867.

Adres aan den Gouverneur der provincie Antwerpen, dd. 24 Mei 1821, over het gebruik der landtaal door den beambte der registratie. II* A 11b

868.

JAN RUD. THORBECKE, Administratief regt.

Dictaat, 1845. — Losse bladen in portefeuille. f⁰. II* A 19

869.

JOH. MELCH. KEMPER, Historia Juris Publici Gallici.

Eigenhandig geschreven. — Losse bladen in portefeuille. 4⁰. VI C 31a

870.

JOH. MELCH. KEMPER, Jus publicum Gallicum.

Dictaat. — Losse bladen in portefeuille. 4⁰. VI C 31b

871.

V. F. W. VAN NES, Verzameling van bedenkingen tegen de geschriften van Van Soest en Pierson over het kultuurstelsel van den generaal Van den Bosch. — 1871, 72. — 8⁰. IV D 33

Hierbij: 21 brieven van van Nes aan J. de Bosch Kemper en enkele brieven van anderen aan denzelfde.

872.

JERON. DE BOSCH KEMPER, Aanteekeningen bij W. Roscher, Die Grundlagen der Nationalökonomie, Stuttgart 1854.

Op losse stukjes papier. V H 22a

873.

JERON. DE BOSCH KEMPER, Aanteekeningen betrekkelijk de Geschiedenis van de Welvaart. — f⁰. II* A 25d

Hierbij: Aanteekeningen wegens Handel, Zeevaart, Armwezen enz. van 1774—1794. — 16⁰.

874.

JERON. DE BOSCH KEMPER, Geschiedenis der armoede. (1849). — f⁰. II* A 13

Hierbij: het eigenhandig geschreven klad van dit geschrift en een groote menigte aanteekeningen, bescheiden en brieven aan hem, daarop en op het vraagstuk der armoede in het algemeen betrekking hebbende.

875.

Grondbeginselen welke door de Commissie door het Gemeente Bestuur der stad Utrecht benoemd tot het formeren van een plan om eenen algemeenen maatregel daar te stellen, waardoor aan lediggangers werk, en aan aanmerkelijk behoeftigen het noodige levensonderhoud zou kunnen bezorgd worden, — heeft (*sic*) aangenomen in de bewerking en ontwikkeling van het hier volgende Reglement voor Utrechts Armen-Inrigting.

Afschrift uit de 19e eeuw. — 138 blz. f⁰. I C 9

Het stuk w. g. I. TH. ROSSIJN, P. . DE BIJE en N. L. SWELLENGREBEL.

876.

Situation des finances de l'Etat de Pensylvanie et de l'Etat de Massachusetts, 1790. — Copie du mémoire rémis au Gouverneur de la Pensylvanie sur la possibilité d'un Emprunt en Hollande. — 4⁰. IV F 18a

Hierbij: eenige aanteekeningen op dezelfde onderwerpen betrekking hebbende. — 4⁰. en f⁰.

877.

Graphische voorstellingen betreffende de statistiek.

Deels van de hand van ANTHONY BEAUJON, deels gedrukt. VI A 35

878.

ANTHONY BEAUJON, Excerpten uit statistische en economische geschriften van Quételet, Süssmilch, Stuart Mill e.a. IV D 31

879.

YPEY, Bijzonder verslag van Frieslands bevolking, inkomsten, uitgaven, staathuishouding en andere belangrijke bijzonderheden. 1770. — 4⁰. II D 57

OUDHEIDKUNDE EN GESCHIEDENIS.

880.

THEOD. JANSSONIUS VAN ALMELOVEEN, Adversaria.
Geschreven op losse blaadjes en samengevoegd in 32 banden. — 8^0.
I B 51—73, I D 71—79

INHOUD:

I—IX Antiquitates. — X, XI Juridica. — XII Bellica. — XIII—XVI De Diis et Deabus. — XVII De numeris. — XVIII *a*) De coloribus. *b*) De aedificiis et aedibus. *c*) Feriae et festa. — XIX *a*) De re poetica et musica. *b*) De meretricibus et pueris meritoriis ac lenonibus. *c*) Puerperium veterum. — XX *a*) Praefecti urbis Romae et Constantinopolis, ordine alphabet. digesti. *b*) Lapides varii. — XXI—XXIII Anatomia Litteraria. — XXIV *a*) Inventa nov-antiqua. *b*) De eruditorum morbis et vario mortium genere. — XXV *a*) Grammatica. *b*) Grammatici. — XXVI Oratores et Rhetores. — XXVII, XXVIII Elogia virorum clarissimorum et doctorum. — XXIX, XXX Collectanea de mulieribus eruditis et illustribus. — XXXI Antiquitates Ecclesiasticae. — XXXII Miscellanea et excerpta.

In band XXX vindt men ook eenige eigenhandig geschreven *exempla feminarum illustrium* van JANUS GRUTERUS en eenige aanteekeningen daarover van andere handen.

Deze verzameling werd door Van Almeloveen nagelaten aan H. SYPESTEIN, predikant te Doorn, en in 1785 op een verkooping voor de Bibliotheek aangekocht.

881.

CAR. ANDR. DUKER, Aanteekeningen op Car. Stephanus, Dictionarium historicum, geographicum, poeticum, etc.

De aanteekeningen zijn geschreven op een in f^0. doorschoten, in twee banden gebonden, exemplaar der uitgave Genev. 1652. II B 4, 5

882.

PETR. WESSELING, Lectiones publicae varii argumenti. — 4^0.
V C 2c

INHOUD:

I. [De Isaaci Newtoni chronologia instaurata et emendata].
II. De morte Judae.
III. De verbo σεληνιάζεσθαι.
IV. De stratis Romanorum viis,[aquae ductibus, cloacis].
V. De morbis olim incantationibus sublatis.
VI. De carminibus centonicis.
VII. De parodiis.

883.

JAC. CRAS en **HENR. CONST. CRAS**, Adversaria. — 3 dln. f⁰.
II* A 6—8

De aanteekeningen in dl. I en II, in het Latijn geschreven, betreffen hoofdzakelijk de Romeinsche antiquiteiten en het Romeinsche recht; die in dl. III, in het Hollandsch geschreven, de Vaderlandsche geschiedenis en de staatsinstellingen van Nederland.

Op het schutblad van het 1e deel staat: „Deze adversaria zijn begonnen door mijnen vader den Heere Mr. Jacobus Cras, en vervolgends door zijnen zoon Hendrik Constantijn Cras in zijne studente-jaaren vervolgd".

884.

HERM. TOLLIUS, Quaestiones literariae cum responsis.

Geschreven door Jo. Willmet. — 20 blz. 4⁰. I D 33

885.

[**DAVID BLONDEL**], Inscriptionum veterum collectio, quarum lectiones respondent plerumque Pighianis. — 88 blz. 4⁰. I D 27

Het nette doch kleine schrift verraadt de hand van Dav. Blondel.

Bij iedere inscriptie is de plaats vermeld, waar zij gevonden wordt, en zijn historische aanteekeningen gevoegd.

886.

JAC. TOLLIUS, Afschriften van inscripties en manuscripten, op zijn reizen verzameld.

Losse stukjes papier van verschillende grootte, in portefeuille. IV E 37

Vgl.: Jac. Tolli Epistolae itinerariae. Ed. 2a cura Christ. Henninii, Amst. 1714.

887.

JOANNES CLERICUS, Spicilegium Inscriptionum Romanarum et Graecarum, quae non exstant, vel vitiose leguntur apud Janum Gruterum, Thomam Reinesium et Raphaelem Fabrettum.

Eigenhandig geschreven. — 132 blz. f⁰. I C 35

888.

HERMAN VAN DER HORST, Inscriptien op de Reijze nae Epheezen gecopieerd, ende welke in de aentekeninge van de reijze zelve niet overgeschreeven zijn. — Met aanteekeningen van C. A. Duker.

Op losse bladen. 4⁰. I E 18^1

Vgl.: N. C. Kist in Ned. Arch. v. kerkel. gesch. VII (1847), p. 173. noot, en W. N. du Rieu in Etudes archéol. etc. déd. à C. Leemans, 1885, p. 246 vlgg.

889.

Romeinsche en Grieksche inscripties, met aanteekeningen van verschillenden en afbeeldingen.

Hs. uit de 17de en 18de eeuw, op losse bladen. — 4⁰. I E 40

890.

Copiën van grafschriften, inscripties enz.

Hs. uit de 18de eeuw, van verschillende handen, op losse bladen, meest f⁰. Ap 46

1) [Latijnsch grafschrift op Richelieu].
2) Juli Mazarini Cardinalis Epitaphium.
3) Epitaphium Ducis Lotharingiae.
4) Aereae statuae inscriptio quam Cardinalis Dux erexit in honorem et memoriam regis [Ludovici XIII].
5) Inscriptio portae urbis Ath.
6) Distichon Lupari affixum. Met het antistichon.
7) In Parisiorum Louvre dicta.

891.

JOH. HERM. SCHACHT, Dissertatio de igne Hebraeorum sacro. Bremae, 1747. — 4⁰. VI D 24

892.

CORN. HUG. VONCK, Dictata in C. Ikenii Antiquitates Judaicas.

Descripta a Chr. Gul. Hoffman, Amstelaedami, 1748. — 3 dln. 798 blz. 4⁰. I B 39—41

893.

WILL. KOOLHAAS, Dictata in C. Ikenii Antiquitates Hebraicas. — 592 blz. 4⁰. I E 48

894.

WILL. KOOLHAAS, Dictata in C. Ikenii Antiquitates Hebraicas. — 446 blz. 4⁰. I B 47

895.

NIC. WILH. SCHROEDER, Dictata in Antiquitates Hebraeas sec. ductum Conr. Ikenii.

Geschreven door Jac. Mensinga, 1762/63. — 583 blz. 4⁰. I E 49

896.

CAR. ANDR. DUKER, Adversaria ad Antiquitatem Graecam et Romanam pertinentia.

Pars II. Blz. 603 (613) — 1100. 4⁰. — Deel I ontbreekt. IV C 15

897.

CAR. ANDR. DUKER, Collectanea varia ad Antiquitates Graecas et Romanas.

3 dln. Bl. 809—1385. f⁰. — De voorgaande deelen ontbreken. IV B 22—24

898.

PETR. WESSELING, Dictata in Cl^i. Bos Epitomen Graecarum Antiquitatum. — 1572.

Tweede gedeelte (blz. 189—382). — 4⁰. VI D 25

899.

LUD. CASP. VALCKENAER, Dictata in Antiquitates Graecas. 1775/76. — 240 blz. 4⁰. I F 47

900.

TIB. HEMSTERHUIS, Dictata ad Antiquitates Graecas. (1750-)1751. — 2 dln. 879 blz. 4⁰. I F 45, 46

901.

DAN. WYTTENBACH, Dictata in Lamb. Bosii Antiquitates Graecas, praecipue Atticas.

Geschreven door JAC. AMERSFOORDT. Leiden Sept. 1809—Juni 1810. — 137 blz. 4⁰. I B 37

902.

DAN. WYTTENBACH, Dictata ad Antiquitates Graecas.

Geschreven door A. J. DEIMAN. — 2 dln. 311 blz. 4⁰. I F 48, 49

Op den titel is geschreven: „Viro clarissimo eruditissimo amico suo integerrimo D. J. van Lennep d.d. A. J. Deiman".

903.

CAR. ANDR. DUKER, Quaedam de provinciis Romanis saeculi sexti ab u. c. — 80 bln. 4⁰. IV H 17

904.

CAR. ANDR. DUKER, Aanteekeningen in het Latijn over sommige Romeinsche namen. — 185 bln. 4⁰. IV H 13

905.

Die beweglichen Theater des Kurio nach der Beschreibung des Plinius. Mit einer Zeichnung.

Afschrift, geschreven door J. SCHILLING, waarschijnlijk van een artikel uit een tijdschrift van het begin der 19e eeuw. — 32 blz. 4°.
I D 28

906.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata ad Antiquitates Romanas. — 437 blz. 4°. II D 4

907.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Antiquitates Romanae.

Pars II. Volumen II. Dict. in lect. priv. 1809—1810. — 129 bln. 4°.
II D 60

908.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Antiquitates Romanae.

Dictaat geschreven door J. J. KONING. 1828. — 4°. V F 3

909.

JOH. CORN. GER. BOOT, Scholae de Antiquitatibus Romanis.

Dictaat. 1855/56. — 4°. VI F 36

Afkomstig uit de papieren van N. J. den Tex.

910.

SEB. RAVIUS, Dictata in Antiquitates Christianas secundum primas lineas breviarii ductas a Sig. Jac. Baumgarten. 1779/82.

2 dln. 261 bln. 4°. I D 14, 15

911.

Chronicon universale ab anno 1120 usque ad 1451.

Hs. uit de 16e eeuw. — 19 bln. f°. I C 7

912.

JOH. CHRISTOPH. STRUCHTMEYER, Dictata in historiam universalem. — Loopende van de regeering van Augustus tot de verovering van Constantinopel door de Turken. — 416 blz. 4°.
VI C 20

913.

JOH. CHRISTOPH. STRUCHTMEYER, Dictata in historiam recentiorem civilem, sacram, literariam ab anno MDI ad nostra tempora. — 369 blz. 4⁰. VI C 21

914.

FRED. WILH. PESTEL, Dictata de Historia politica, sive de conversionibus populorum Europaeorum. — Eerste gedeelte, loopende tot het einde van de 15e eeuw.

Geschreven door CORN. VAN LENNEP. 1770/71. — 136 blz. 4⁰. I B 49

915.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata ad Historiam universam ab Orbe Condito ad Carolum Magnum.

Geschreven door J. J. KONING. — 4⁰. V F 4

916.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata in Historiam universalem ab orbe condita (*sic*) ad Caroli Magni tempora. — 4⁰. II D 3

917.

DAV. JAC. VAN LENNEP, Dictata ad selecta historicorum Graecorum. — 4⁰. II D 6

918.

JO. BOSSCHA, Dictata in Historiam universalem nec non in Literas Graecas et Latinas.

Geschreven door J. W. R. TILANUS. 1840/41. — 4⁰. V C 25

Bevat: Dictata in Historiam universalem, in loca selecta libri Ciceronis de Natura deorum, in Sophoclis Oedipum Tyrannum, in Platonis Critonem.

919.

LEON. OFFERHAUS, Aanteekeningen over de Juliaansche tijdrekening. — 3 blz. 4⁰. M 54i

920.

a. **De hyspanico bello** [Caroli Magni contra Saracenos]. (Bl. 1.)

b. **Tractatulus de laude terre Brabancie.** — Bestaande uit: dl. I. De ethimologia brabancie (bl. 24): Genealogia nobilissimorum ducum brabancie, stamboom met de namen der gelijktijdige heiligen (bl. 53); een kronijk der hertogen van Brabant met tusscheningevlochten levens van heiligen. (bl. 57); een epiloog over de „nobilitas terre Brabantine" (bl. 144*b*). — De genealogia en de kronijk loopen tot op Filips II, die 1430–1467 regeerde.

c. **Vita S. Modoaldi.** (Bl. 146.) — Drie boeken, gevolgd door een brief van Stephanus aan Thietmarus (bl. 165*b*), de Translacio sancti Modoaldi (bl. 167), en de levens van S. Athanasius (bl. 169), B. Monica, en een aantal andere heiligen.

d. **Cronica de Regibus Francie.** (Bl. 197.) — De overgebleven eerste 2 bln. dezer kronijk loopen tot 1328.

Handschrift uit het midden der 15e eeuw, net geschreven, de aanvangletters in rood. — 216 bln. f⁰., waarvan bl. 52, 192*b*–196 en 209-216 ledig gelaten zijn, en waaraan bl. 199-208 ontbreken.
I H 25

De bladen zijn gefoliëerd door dezelfde hand, die er een register (2 bln.) vóór gevoegd heeft, waaronder men leest: »*Joos heylens. orate pro eo.* 1560". — Uit het register blijkt dat de *Cronica de regibus Francie* tot bl. 199 doorliep, en dat daarop nog volgde: *Cronica de ducibus Brabancie*, (bl. 200), *Cronica de comitibus Flandrie*, (bl. 202), en *Cronica diversorum gestorum*, (bl. 206).

Vóórin staat: „Pertinet domino Henrico Zwanaert presbytero minoris prebende canonico in ecclesia beate gudule". Achterin: „apud praedicatores bruxellae".

Van het sub *b* genoemde gedeelte van dit hs. komt een tamelijk uitvoerige beschrijving voor in G. J. VOSSIUS De historicis Latinis, ed. alt. Lugd. Bat. 1651, p. 554 vlg.

921.

Statuta clarissimi Ordinis Velleris Aurei, e gallico in latinum versa, subjunctis additionibus et declarationibus nonnullis per ejusdem ordinis supremos et proceres successive editis.

Handschrift op perkament, uit de 15e eeuw, Fransch-gothische letter, de voorletters in kleuren, sommige met goud afgezet. — 39 bln. 4⁰.
I H 7

INHOUD:

Bl. 1—5*a* Index. — Bl. 6—29 Statuta; op het einde: *Datum in nostro Insulensi oppido, A. d. MCCCCXXXI, mensis Novembris, die XXVII.* — Bl. 31—32*a* Additionum et declarationum postmodum factarum index. — Bl. 33*a*—39*b*. Nonnulle additiones per Clar. Principem ordinis fundatorem successoresque suos ejusdemque ordinis supremos... postmodum in comitiis edite et promulgate.

922.

Commentaire ou diurnal de lexpedition de Thunes faicte par le tresauguste et tresvictorieux Empereur Charles cinqiesme.

Handschrift uit het midden van de 16e eeuw, net en duidelijk geschreven, en van signaturen voorzien (A—M). — 93 bln. 4⁰. I F 5

Hierbij een brief van J. L. C. JACOB aan P. A. TIELE, 's Hage 27 Aug. 1858, naar aanleiding van dit hs.

923.

JAC. BONGARSIUS, Notices historiques. — f⁰. Z 83

924.

JAC. BONGARSIUS, Instruction des Princes vers l'Empereur. [1601?] — Concept. — f⁰. Z 82

925.

DAN. COUPERUS STEYN PARVÉ, De Italiaansche vrouwen gedurende het Christelijke tijdperk, in geschiedkundige schetsen. — 1192 blz. 4⁰. IV E 38

926.

WORP VAN THABOR, Kronijk van Friesland. Boek I—III in het Latijn, Boek IV—VI, loopende tot het jaar 1545, in het Nederlandsch.

Handschrift uit de 16e eeuw. — Boek I—III 96 bln., boek IV 174 bln., boek V en IV 473 bln., alle genummerd: achteraan 5 ongenummerde bladen van een andere hand, onder verschillende opschriften registers bevattende. — 748 bln. f⁰. I C 29

De eerste en laatste bladen van het handschrift zijn door worm beschadigd.

De inhoud schijnt zeer overeen te komen met het handschrift *Beyma* door J. G. OTTEMA in *De Vrije Fries* III blz. 117 vlg. beschreven. — Zie hiervoor Cat. v. d. bibl. der stad Amsterdam. Suppl. (6e ged.) blz. 936 vlgg.

De afschrijver heeft het 5e boek niet in doorloopende orde en achtereen opgenomen, maar telkens andere stukken ertusschen ingeschoven. Zoodra hij den draad van het verhaal van Worp weder opvat, duidt hij dit gewoonlijk door een *C* op den rand aan.

Boek I—V zijn uitgegeven door het Friesch Genootschap, Leeuwarden 1847—1871, maar naar andere handschriften. — Zie n⁰. 927.

927.

WORP VAN THABOR, Kronijk van Friesland. Boek I—III in het Latijn; boek IV en V in het Nederlandsch.

Hs. van twee verschillende handen, uit de eerste helft der 16e eeuw. — Boek I en III benevens de lijsten der Bisschoppen van Utrecht en Graven van Holland, achter boek II, zijn van één hand, waarschijnlijk ook boek IV en V. Boek II is van een latere hand; een gedeelte van dit boek is achter boek V gebonden. Boek V is onvolledig; het loopt slechts tot 1510 en eindigt midden in een volzin. — De onderschriften onder boek II—IV zijn van latere handen; die van Boek II en III waarschijnlijk van de hand van P. BURMANNUS SECUNDUS. — In boek I, hfdst. 4 staan van een hand uit de 16e eeuw eenige kantteekeningen. — 135 bln. f⁰. I C 26

Boven het eerste blad staat de naam *Van Zuylen* 1588. Tegenover het eerste blad een kort bericht: *de vita et scriptis Vorperi*, uit de 17e eeuw.

Voorin een brief van J. F. M. HERBELL te Leeuwarden, 28 Sept. 1802, aan H. C. CRAS, Bibliothekaris der Stadsbibliotheek, waarin hij o. a. schrijft dat dit het volledigste hs. is dat hij kent, daar hij in geen ander dan dit het vijfde boek heeft gevonden.

Dit hs. wordt voorts besproken door J. G. OTTEMA in *De Vrije Fries* III blz. 111.

Deze vijf boeken der Kronijk zijn uitgegeven door het Friesch Genootschap, Leeuwarden, 1847—1871, maar naar andere handschriften. — Zie n⁰. 926.

928.

[EMANUEL VAN METEREN], Belgica ofte Belgische oft Nederlantsche Historie van onsen tyden met de Nederlantsche gheschiedenisse oorloghe ende veranderinghe in de religie ende des landts regieringhe en oock de veranderinghe van princen en regimenten mette scheuringhe verbontenisse ende vredehandelinghe mede vervattende eenighe harer ghebueren ende andere landen handelinghe. Meest onder de regeeringhe van Philippus de tweede coninck van Spangien tot zijn doot en voort van zijn soon de derde Phillippus coninck van Spangien tot den wtgaende jaere.

Hs. uit het laatst van de 16e en het begin van de 17e eeuw. — 191 blz. 4⁰. VI E 33

De inhoud van dit handschrift stemt geenszins overeen met dien der uitgaven van 1599 en 1608 van hetzelfde werk en is aanmerkelijk korter, maar het is evenmin een uittreksel daarvan.

Na de voorrede, handelende over het ontstaan van het graafschap Holland (blz. 1—16) en de inhuldiging als Graaf van Holland van Philips III (blz. 16—18), volgen negen afdeelingen (blz. 19—186), waarvan de korte inhoud wordt opgegeven op blz. 19, 44, 62, 85, 95, 100, 118, 171 en 177, bevattende de gebeurtenissen van de jaren 1582—1596.

Bijkans aan het einde van blz. 186 is het verhaal plotseling afgebroken midden in de gebeurtenissen van het jaar 1596, terwijl deze afdeeling blijkens de inhoudsopgave zou loopen tot 1598.

Daaraehter komen drie bladzijden (187—189) handelende over het sluiten van het twaalfjarig bestand, gevolgd door een epiloog (blz. 190) van dezen inhoud: „Aldus „hebben wy dese memorien tot nu ten wtgaende jaere ons Heeren 1609 ghebracht „den lantslieden ende leser tendienste. Wy hadden wel verhoopt dit werck met „eenen goeden onderlinghen Nederlantschen vaste vrede te besluyten ende croonen „maer alsoo tselfde den grooten voorsichtigen Godt alsnoch niet en ghelieft soo „sullen wy daerentusschen ons troosten met synen goeden wille dat het alles den „goeden ten besten sal comen denckende God met ons wat ean ons schaden sluytende „dat wy met dese memorien vermaent syn oprechticheyt te leeren ende Godt niet te „verachten maer te vreesen selue nae Virgilius vers: *Discite iustitiam moniti et non „temnere Diuos*". Daaronder staat: „Eynde des boecx ende historie".

Ten slotte nog één bladzijde (191) over de komst van Paltsgraaf Frederik in Holland, in 1613.

929.

PIETER CORNELISZOON HOOFT, Nederlandsche Historien sedert de overdraght der Heerschappije van Kaisar Karel den Vijfden op Koning Philips zijnen zoon.

Eigenhandig geschreven afschriften van het klad, met latere verbeteringen eveneens van zijn hand. — In 50 genommerde omslagen, in 6 banden. f⁰. II C 4—9

Het eerste gedeelte tot in n⁰. 25 is met loopende, het vervolg, tot het eind van n⁰. 48 met staande hand geschreven. — Alleen van het 27e boek is het afschrift (n⁰. 49) van de hand van A. HELLEMANS HOOFT; maar van dit boek is het klad hier ook aanwezig (n⁰. 50), door Hooft zelf met staand schrift geschreven aan de keerzijde van brieven aan Hooft gericht door zijn vrouw Leonora Hellemans, zijn zoon Arnout, Tesselschade, Barlaeus, e. a., meerendeels van 1643, 1646, en opgenomen in de uitgave van Hoofts Brieven door Van Vloten.

Op den eersten omslag boven den titel de dagteekening 19 Augustus 1628.

Voorin: het origineel van een *Extract uyt het Register der Resolutien van de Staten Generael*, d.d. 20 Dec. 1642, aldus luidende: „In deliberatie geleyt zijnde is goetgevonden ende verstaen datmen voor de Heeren Gedep^{den} der Provincien, volgens de gewoonlicke Lijste, sal aennemen exemplaren, wel gebonden ende met zijde banden verciert van P. C. Hooft Nederlantsche Historien, zedert de Overdracht der Heerschappije van Keyser Carel den vijffden op Coning Philips sijnen soon, ende sullen de voorsz. exemplaren door den drucker Louis Elsevier werden gelevert op declaratie. (Get.) Wigb. Aldringá. Accordeert met t' voorsz. register. (Get.) Corn. Musch".

Naar dit handschrift zijn de eerste en tweede druk (van 1642—54 en 1656) ingericht. De derde van 1677, door G. BRANDT uitgegeven, is door dezen bewerkt „naar een boek daar de Drossaardt de leste hand aan hadt geleid, hebbende 'tzelve op ontelbaare plaatzen verbeetert en beschaaft".

Zie ook de uitgave van de Gedichten van P. Czn. Hooft door P. Leendertz Wzn., Inleiding blz. XIV vlg. en door F. A. Stoett, Inleiding blz. VI vlg.

930.

Aanteekeningen uit P. Cz. Hooft's Nederl. Historiën.

Geschreven door verschillende onbekende handen. — 6 blz. f^0. VI A 26^2

931.

SIMON VAN SLINGELANDT, Verhandeling van de Oude Regeering van Holland onder de Graaven, en van de Veranderingen daar in gevallen sedert de Troublen. — f^0. IV A 22^a

932.

TIB. HEMSTERHUIS, Dictata in Historiam patriae nostrae. — Loopende tot 1648.

Dictaat. 1746/47. — 3 dln. 909 blz. 4^0. I D 38—40

933.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, [Aanteekeningen betreffende de Vaderlandsche Geschiedenis]. — 4^0. V C 34^k

934.

[GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN], Aanteekeningen betreffende de Vaderlandsche geschiedenis. — f^0. G 30$^{a—c}$

935.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Overzicht van de Vaderlandsche geschiedenis, van het begin tot 1635. Met aanteekeningen over hetzelfde onderwerp. — 62 en 30 bln. f^0. I C 42

936.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, De regimine publico Belgii Foederati. Pars postrema (1678—1684). — 4⁰. VI D 27ᵉ

937.

MAX. HENRI DE SAINT-SIMON, Oorlog der Batavieren en Romeynen. — Vertaling van Histoire de la guerre des Bataves et des Romains.

Met de platen (vóór de letter) van Otto Venius, gegraveerd door A. Tempesta, met kaarten en met een voorrede van den vertaler. — 125 blz. en 36 blz. voorrede. f⁰. I A 9

938.

JAC. VAN NUIJS KLINKENBERG, Vaderlandsche geschiedenis tot de Dortsche Synode. — 289 bln. 4⁰. VI C 24

Indertijd gebruikt tot voorlezing aan onderscheidenen van de aanzienlijksten der Amsterdamsche gemeente, en waarschijnlijk ook door den schrijver voor de pers bestemd.

939.

ADR. KLUIT, Dictata in primas lineas collegii diplomatico-historico-politici federati Belgii. A⁰. 1806.

Losse bladen in omslag. — 4⁰. VI C 37

940.

D. YSENBEEK, Korte aanteekeningen op de Vaderlandsche Historie van Jan Wagenaar. — Alkmaar 1820-1826. — 9 dln. 8⁰.
V H 13—21

941.

FEDDE HULSHOFF, Friderici Wilhelmi Pestel Commentariorum de Republica Batava brevis conspectus, in theses quasdam redactorum. — 1841. — Onvoltooid. — 4⁰. V C 7ᵃ

942.

Dictaat over de Vaderlandsche geschiedenis. Loopende van het begin der Grafelijke regeering tot Karel den Stoute. — 319 blz. 4⁰.
VI D 27ᵃ

943.

JER°. DE BOSCH KEMPER, Bronnen en bouwstoffen voor eene Geschiedenis des Vaderlands van 1781—1813.

Aanteekeningen op papier van verschillend formaat. II* A 25f

944.

JER°. DE BOSCH KEMPER, Bouwstoffen voor een Geschiedenis van Nederland, hoofdzakelijk voor het tijdvak 1795—1806.

Aanteekeningen op losse vellen papier f°. in portefeuille. II* A 18

945.

JOH. HILMAN, Een blik op de geschiedenis der Inquisitie: in verband met die onzes Vaderlands, uitgelokt door „Een woord over de Inquizitie" door J. A. Alberdingk Thijm. Aan het Evangelisch Verbond tot Evangelisatie onder de Roomsch Katholieken toegewijd.

Eigenhandig geschreven. — f°. VI A 31

946.

JOH. HILMAN, Geschrift ter verdediging van de Hervorming en den Opstand der Nederlanders tegen Spanje, gericht tegen de zoogenaamde reconstrueurs onzer Vaderlandsche Geschiedenis.

Eigenhandig geschreven. — 133 blz., meest aan één zijde beschreven. — f°. VI A 29

Hierbij een gedeeltelijke copie van hetzelfde werk. — 122 blz. 4°.

947.

Politieke tractaten, resolutiën, contracten enz., van 992—1703. — Grootendeels copieën.

64 stuks. — f°. en 4°. II C 30

948.

Extract uit de Lettres Anti Belgicques.

Handschrift uit de 19e eeuw. — 14 blz. 4°. IV F 22

De „Lettres Anti Belgicques" zijn uitgegeven ter weerlegging van de „Lettres Belgicques", waarin het beheer wordt geprezen van Don Jan van Oostenrijk.

949.

Brief namens Gedeputeerden van de Staten van Brabant aan de gedeputeerden van de Staten van Brabant ter vergadering van de Generaliteit in Holland te Delft. Gedeeltelijk in cijferschrift. — Antwerpen 13 Junij 1585. S 5

950.

CORN. Pz. HOOFT, Sommier discours op den tegenwoordigen staet van den Lande, ende misverstanden daerinne ontstaen. 1611.

Eigenhandig geschreven. — 21 blz. f⁰., met ingevoegde bladen. II C 26

Uitgegeven door het Historisch Genootschap te Utrecht (N. S. n⁰. 16), onder den titel „Memoriën en adviezen van Cornelis Pieterszoon Hooft", blz. 1 vlgg.

951.

CORN. Pz. HOOFT, Sommiere consideratien op den tegenwoordigen staet van den lande. 1620.

Eigenhandig geschreven. — 10 bln. 4⁰. obl. IV G 14

952.

Stukken betreffende zaken van staat, Brieven van Ambassadeurs enz. 1633—1765. — Oorspronkelijk en in afschrift.

85 stuks, grootendeels f⁰. VI B 17

953.

Journaal van de Reijsen naar Amsterdam op het inhalen van Haar Hoogheden [Maria Stuart, doairière van Prins Willem II, en haar zoon, Prins Willem III] aldaar [in Juni 1660]. — f⁰. L 114

954.

Additions aux Négociations de Mr. le Maréchal d'Estrades, 1664—1668. — Afschrift van het te Parijs in de Bibliothèque Nationale berustende hs. Mélanges, vol. 719, 720 (thans 595, 596).

Op losse vellen in portefeuille. — 571 blz. f⁰. II A 21

Het hs. vormt een aanvulling van de brieven van D'Estrades, De Lionne en Lodewijk XIV, voorkomende in Lettres, Memoires et Négotiations de Mr. le comte D'Estrades etc., La Haye, Abraham de Hondt, 1719.

955.

Aanteekeningen wegens het verhandelde in het aanstellen van Zijne Hoogheit Willem Hendrik, Prins van Orange, tot Stadhouder over de provincie van Holland en Westvriesland, a⁰. 1672.

Handschrift uit de 18e eeuw. — 95 blz. 4⁰. I C 28

956.

JAN WAGENAAR, Korte historie der Ploojerye of Geldersche Beroerten in den aanvang der agttiende eeuw. — 4⁰. IV F 27

957.

SIMON VAN SLINGELANDT, Discours over de defecten in de teegenwoordige constitutie der regeering van den Staat der Vereenigde Nederlanden, en over de middelen van redres. 1716. — f⁰. IV A 22b

958.

SIMON VAN SLINGELANDT, Discours over de constitutie der Vergadering van de Hoog Mogende Heeren Staeten Generael, der Vereenigde Nederlanden, en over de materie en form van haere deliberatien, opgesteld 1719. — f⁰. IV A 22c

959.

Verbaal van de Heeren [C Ph. van Dorp, Heer] van Maasdam, [A.] Fabricius, [W.] Buys, [H.] Daey, en den Heer Raadpensionaris [Is.] van Hoornbeeck, haar Ed. gr. mo. [der Staten van Holland] Gedeputeerden aan de Heeren Staten van de Provincien van Gelderland Utregt en Overijssel. 18 November 1722.

Met 23 geschreven en gedrukte bijlagen (A—X), van 16 Oct.-2 Nov 1722. — Te zamen 45 bln. f⁰. I C 13

Zie betreffende deze deputatie, die ten doel had de verkiezing van Prins Willem Karel Hendrik Friso tot Stadhouder van Gelderland te verhinderen, WAGENAAR, Vad. Hist. XVIII blz. 244 vlgg.

960.

Verbaal van den Heer C[ornelis] Hop, Haar Hoog Mogende geweeze Ambassadeur aan het Hof van Vrankryk. Exhibitum den 13 December 1726. — f⁰. III* A 5

961.

Discours over zaeken van staet ende oorlogh tusschen een Hollander, Geldersman ende een Zeeuw, van den beginne der troublen tot deesen tegenwoordigen tijdt.

Hs. van het jaar 1733. — 241 blz. f⁰. IV B 13

962.

Brieven van Ministers buiten 's Lands, aan H. Hoog Mog. en andere Hooge Ministers van 't Land. — Dec. 1743-Juli 1746. — 2 dln. f⁰. II B 7, 8

De brieven zijn voor een groot deel gedrukt. Die van Juni—Oct. 1744 ontbreken. Over 1745 en 1746 zijn er geschreven extracten uit de Resolutiën der Staten betreffende de brieven en rapporten bijgevoegd.

963.

Missive van den Hr. VAN BURMANIA aan de Staten-Generaal. — Weenen 1 Jan. 1746. — Afschrift. — f⁰. VI A 33³

964.

Uitschrijving van een Dank-, Vast- en Bede-dag door de Staten van Holland en Westvriesland. — Den Hage 14 Febr. 1754. — f⁰. Ad 47

965.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, De pace reipublicae et unione servanda Paraenesis ad Belgas. Lugduni Batavorum 1757. Afgedrukte copy. — 10 blz. 4⁰. Ap 48

Hierbij: een brief van den drukker HENRIKUS SPRUIJT aan G. W. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Utrecht 30 Apr. 1757.

966.

Bezwaarschrift tegen de vermeerdering der landmacht, onder het Stadhouderschap van Willem V. — Afschrift. — f⁰. A 140⁵

967.

[GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN], Extracten uit echte brieven van Vlissingen, raakende d'oproeren aldaar, en in Walcheren, over het toelaaten van den opbouw eener Roomse kerke te Vlissingen in 1778. — 16 blz. f⁰. Ap 47

Hierbij: afschrift van een »publicatie" van „Burgemeesteren en regeerders der stad Vlissingen" d.d. 29 Aug. 1778. — 4⁰.

968.

Haec Libertatis ergo, of Brandmerk van de stadhouderlijke regeering, aan de vrije Nederlanden. — 5 bln. 4⁰. IV C 22³

969.

Extract uit eene missive van Schimmelpenninck aan Valckenaar te Madrid, 25 Febr. 1800: met het antwoord van Valckenaar aan Schimmelpenninck, 15 Mrt. 1800. — f⁰. II* A 26ᶜ

970.

Narré historique de ce qui s'est passé à l'audience que S. M. I. et R. à daigné donner à Breda dans la Salle du Barreau de la Cour de Justice le 6 Mai 1810. — 9 blz. 4⁰. VI A 33¹¹

Hierbij: hetzelfde verhaal in verkorten en eenigszins gewijzigden vorm. — 10 blz. f⁰.

971.

Copie van het „Decret de Berlin" (1806), van het „Decret de Milan" (1807), van een brief van SERRURIER aan RÖELL, d.d. 16 Juni 1810, en van den brief van LOUIS NAPOLEON aan het Corps Législatif, d.d. 1 Juli 1810. VI A 33^9

972.

Weeklijks Rapport van Z. M. Kannoneer (*sic*) Boot onder kommando van den Luiten. 2de kl. J. C. J. van Speijk.

Geschreven en onderteekend door VAN SPEIJK, 7 November 1830. — f⁰. S 22

973.

Verklaring omtrent de echtheid van een stukje der vlag van Van Speijk, onderteekend door de weduwe en de kinderen van I. C. SCHOTEL. S 23

Hierbij het bedoelde stukje der vlag.

974.

Gedichten, liedjes, brieven, uitknipsels uit dagbladen, afschriften van dagbladartikelen enz., uit de dagen van den Belgischen opstand, den Tiendaagschen veldtocht enz. — 1830—1841. Ap 38—45

Hieronder: autographen van A. J. VAN DER AA, C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA, J. VAN LENNEP, J. E. LEWE VAN ADUARD, C. LOOTS, J. OLIVIER JZN., L. J. A. DE POTTER, A. RUIJSCH, M. WESTERMAN e. a., en een gelithografeerde circulaire van den Minister van Justitie d.d. 12 Dec. 1829 aan de Procureurs-generaal enz.

975.

CORN. Pz. HOOFT, Discoursen van 1597 en 1598.

Eigenhandig geschreven. — 4 en 4 bln. f⁰. VI A 26^4

Het eerste werd gehouden op 15 Oct. 1597 in de vergadering van burgemeesters en oud-burgemeesters, en 20 Dec. in de vergadering van schepenen, waar de schout, twee burgemeesters en de pensionaris tegenwoordig waren.

Het tweede werd gesteld voor de vergadering van schout, schepenen, burgemeesters en pensionarissen op 26 Jan. 1598, naar aanleiding van de gevangenneming van Goossen Vogelensanck.

976.

CORN. Pz. HOOFT, Consideratien uit regard van onse stadt vallende op de cortinge van de rentten bij mij gestelt in Augusto 1605.

Eigenhandig geschreven. — 2 blz. f⁰. VI A 26^5

977.

CORN. Pz. HOOFT, Adviezen over politieke en godsdienstquesties, meerendeels in den Raad der stad Amsterdam uitgesproken in de jaren 1612 tot 1618.

Eigenhandig geschreven, evenals de inhoudsopgave vooraan in iederen band. — De stukken in den eersten band vormen een geheel, onder den titel: „Sommier Discours opden tegenwoordigen staet vanden landen, ende misverstanden daerinne ontstaen". Zij schijnen na 1612 geschreven te zijn. Die in den tweeden band, over 1615—1618 loopende, zijn alle door Hooft in den Raad der stad Amsterdam uitgesproken. — De vele aanteekeningen en aanhalingen uit den Bijbel, Kerkvaders, Hervormers, Historieschrijvers, enz. zijn er gedeeltelijk later bijgeschreven. — Achter in den eersten band staat een „*Sommier van den Staet van Oorloge voorden Jaere* 1601", en een „*Sommiere Memorie van den staet van oirloge tot laste van Hollandt ende Westvrieslandt geraemt in Octobri* 1601 *ende Augusto* 1602", op twee losse bladen geschreven, beide van Hoofts hand. — In 2 bdn., 81 en 163 blz. f⁰. I C 14, 15

Voor in iederen band is geschreven: »*Dit boek met nog een (ander) geschreven door den Ouden Heer (Burgermeester) C. Pz. Hooft komt (behoort) in eigendom aan Ad. van Cattenburch, SS. Th. Prof. inter Remonstrantes* 1720", waaronder bijgevoegd is: „*Nu aan B. Huydecoper.* 1737". Zij werden door den bibliothekaris HENR. VERHEYK, waarschijnlijk uit Huydecopers nalatenschap, voor de Stads-Bibliotheek aangekocht.

Zie over dit hs: JAC. SCHELTEMA, *Redevoering over de brieven van P. Cz. Hooft*, Amst. 1807, blz. 90. — Aan G. BRANDT stonden blijkens menigvuldige en uitvoerige aanhalingen in zijn *Historie der Reformatie* deze doch ook oudere handschriften van Hooft ten dienste.

De belangrijkste dezer Adviezen zijn uitgegeven door het Historisch Genootschap te Utrecht (N. S. n⁰. 16) onder den titel „Memoriën en adviezen van Cornelis Pieterszoon Hooft".

978.

CORN. Pz. HOOFT, Sumiere Consideratien op den tegenwoordigen standt van de Regeering vande stadt Amsterdam. Anno 1617.

Eigenhandig geschreven. — 2 blz. f⁰. VI A 266

979.

Ceremonieboek van de Regeering der Stad Amsterdam. 1675—1737. — f⁰. I C 11, 12, 39—41, 43, 44 en II B 21

Acht exemplaren nagenoeg eensluidend.

980.

Ceremonieel van de Verkiesingh van de Magistraat [te Amsterdam]. — Voorafgegaan door een Extract uijt de Previlegien, voor soo veel de selven moeten worden gelesen voor de electie van de Raaden.

Hs. uit de eerste helft van de 18e eeuw. — 18 bln. f⁰. IV B 26

Op bl. 18: Reekeningh van den Erensfesten, Manhaften, Gestrenge, en Overzaagden Mr. Tobias Scherpregter tot Haarlem wegens het decappotteeren van Capt. BONT, geschiet op Prince Hoff tot Amsterdam den 5 Feb. A⁰. 1677 zijnde vrijdagh.

981.

Aanteekeningen betreffende de Admiraliteit van Friesland. 1783. — 26 blz. 8⁰. II D 63

982.

W. POPKENS, [Memorie over de] Oost-Ind. Compagnie. [Amsterdam, 1806.] — 56 blz. 4⁰. VI E 26²

Hierbij:

a. een begeleidend schrijven van Popkens aan „Den Koning van Holland", Amsterdam 5 Dec. 1806; met kantteekening onderteekend: „Louis".

b. een brief van Popkens aan den Minister van Handel en Koloniën. Amsterdam 30 Januari 1807.

983.

Excerpt uit De nobilitate libri IV van Antonius Matthaeus. (Onvoltooid.) Hs. uit de 19ᵉ eeuw. — 4⁰. V C 7ᶜ

984.

R. VAN DER CAPELLEN, Over de Bander-Heeren en wel in 't bijzonder over de Geldersche. — Met aanmerkingen van W. C. ACKERSDIJCK, H. A. NIJHOFF e. a. — 16 blz. 4⁰. IV F 23ᵇ

985.

Facsimilé's van de handteekeningen der verbonden Edelen in den jare 1567, bijeengebragt door JAC. KONING en voorzien van historische aanteekeningen. — 8⁰. IV G 13

986.

Verzameling van (381) originele Handteekeningen van de Edele Mogende Heeren Gecommitteerde Raden in het Noorderkwartier van Holland, van den tijd der oprichting van het kollegie, A⁰. 1573, tot die van de ontbinding van hetzelve, A⁰ 1795.

Opgezet op 86 bln. (bl. 2—87) en met een inleiding (bl. 1) en 12 bln. titel en alphabetisch register. — f⁰. I C 34

Het register vermeldt 470 namen, die men op de daar aangewezen folio's ook opgegenomen vindt; doch niet bij alle is de handteekening gevoegd.

Van 1590—1669 zijn de handteekeningen in chronologische orde, van 1670 tot 1795 naar den rang der steden geplaatst: Alkmaar, Hoorn, Enkhuijsen, Edam, Monnickendam, Medemblik en Purmerende. Bij de meeste namen zijn korte aanteekeningen gevoegd.

Achterin op een los blad: Extract uit de Decreeten van de Provisioneele Representanten van het volk van Holland [betreffende de afschaffing der Gecommitteerde Raden].

987.

Verklaring, betreffende den brand van het kasteel AMELROY of AMMERZODEN in 1590, waarbij George van Arkel en zijn vrouw Anna van Lockhorst zijn omgekomen en alle charters, registers enz. zijn vernield. — Met afschrift. — f⁰. D 2

988.

R. A. VAN HOËVELL, Historie van de havezate HET NIJENHUIS of NIENHUIS, gelegen bij Diepenheim. — 4 blz. 4^0. A 118

Hierbij: een brief van R. A. VAN HOËVELL aan C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA, 's Gravenhage 9 Mei 1839.

989.

JONA WILLEM TE WATER, Beschrijving van de Buitenplaats ST. JAN TEN HEERE. 1780.

Afschrift uit de 19e eeuw. — 4 blz. f^0. D 126

990.

K. VAN ALKEMADE en **P. VAN DER SCHELLING,** Korte beschrijving en afbeelding van 't huis en aal-oude slot en riddermatig huis OUD TEYLINGEN, nevens de geslagt-rey der Heeren van TEYLINGEN. — 37 bln. 8^0. I F 56

Het geslachtsregister loopt tot in de 2e helft der 16e eeuw. — Daarachter: 7 bln., bijzonderheden en curiosa omtrent het geslacht Teylingen bevattend.

991.

J. W. A. BARCHMAN WUYTIERS, Geschiedkundige mededeelingen omtrent het Huis TE VLIET (bij Lopik). 1844. — 3 bln. f^0. A 96c

992.

J. W. A. BARCHMAN WUYTIERS, Lijst der Riddermatige Huizen in de provincie Utrecht in 1844. — f^0. A 96d

993.

Charter van Wilhelm en Marie van Gulik en Kleef. 1386.

Een blad perkament; de rechterbovenhoek sterk beschadigd. I A 24d

994.

Bewijs van schenking van een stuk land gelegen in Loepic (Lopik) door Gherrit van Eemkerc aan Willam van Nesse. 4 April 1396.

Op perkament, met zegel. Z 74

995.

Rekening van de te Sparendam ontvangen tolgelden van 4 Sept.-31 Dec. ..79. [1479]. Z 137

996.

Verhuurcontract van een huis en open erf te 's Hertogenbosch. 1489. — Op naam van Henricus Loeden, als huurder. Onderteekend door den Schepen Henricus Pelgrom.

Op perkament. P 3

997.

Eigendoms- en overdrachtsbewijzen eener boerenhofstede onder IJsselstein. — 1537-1752.

12 stukken op perkament. VI A 33^{10}

998.

Rekening van Kerkmeesters der St. Joriskerk te Amersfoort, 1573. — 32 bln. f⁰. I C 4

999.

Munte gehouden binnen der stad van Utrecht 27 Mey 1580-4 Juny 1585.

Afschrift uit het laatst van de 18e of het begin van de 19e eeuw. — f⁰.
VI A 30

1000.

Custing-brief, dd. 14 Juni 1610, met aangehechten Transportbrief, dd. 20 Jan. 1610.

Op perkament. P 1

1001.

Voorwaarden van verkoop van een huis uit de nalatenschap van van ISAAC DE RIEMER (zoon van Abraham de Riemer). — Jan. 1635.
Ab 58

1002.

Bewijs van verkoop en overdracht in eigendom van een huis. — Maessluys. 5 Mei 1651. Z 75

1003.

Vergunning verleend aan JACOB GUILARD uit Bourgondie, tot het drijven van handel in reliquiën. Afgegeven door N. T. Schotte, commissaris van den Aartsbisschop van Mainz. Aschaffenburg 6 Juli 1658. — f⁰.
F 89

1004.

Rekening van Mr. Cornelis Boot (?) als advocaat voor ......, loopende van Mei 1658—14 Sept. 1659. — 9 blz. f⁰. L 9

Het bovengedeelte der 1e bladzijde is beschadigd, waardoor de naam onleesbaar is geworden.

1005.

Huurcedul van een kamer, verhuurd door Christoffel Lubinietzki aan Pieter en Arent van der Meersch (later gehuwd met Petronella Heuvelingh). — [Amsterdam] 1707. — Defect. Ad 43

1006.

Dispensatie van 't placcaet van den 4en Meij 1655 verleend aende besorgers van de Roomsch Catholike armen tot Amsterdam, in dato den 16en Maart 1716. Ap 29

Afschrift uit de 18e eeuw, „genoomen uijt het 1 deel van het placaatboek fol. 1593".

1007.

Advys van Secretarissen ter Kamer van auditie d⁰. 19 Maart 1731 op de vrage van Executeurs van den testamente van Hendrik van Nuys aan Haar Ede Mog. de Hren Gecomm. Raden van Holland en West-Vriesland gedaan: „of van verpande obligatien door de erffgenamen „van den verpander het collateraal moet werden betaalt van de geheele „Capitaalen der verpande obligatien, dan maar alleen van die somma, „die de obligatien meerder renderen als de schuld waarvoor die „verpand sijn".

Hs. uit de 18e eeuw. — 4 blz. f⁰. P 6

Hierbij: de Resolutie van Staten van Holland d⁰. 21 Maart 1733, benevens Resolutiën en aanteekeningen andere dergelijke kwesties betreffend.

1008.

Extract uyt de ordonnantie van Haar Ed. Gr. Mog. opt middel van den XL. penn. van verkooping, vermangeling en beswaarnissen van onroerende, roerende en meubilaire goederen, mitsgs. vrijwillige verkoopingen of venduen van imboel. D⁰. 9 Mey 1744. — f⁰. P 10

1009.

Memorie der Comptablen aen de Provinciale Reekenkamer van Holland en West-Vriesland soo in het Zuyder als Noorder Quartier.

Hs. uit de 18e eeuw. — f⁰. P 4

1010.

Octrooi verleend aan BERNARDUS MOURIK en JACOBUS HAFFMAN door de Staten van Holland en West-Friesland tot het uitgeven van „seeker almanakje”. Den Haag, 9 Mei 1750. B 59

Hierachter: de door B. MOURIK en de Weduwe JB. HAFFMAN onderteekende overdracht van dit privilegie aan J. STANHOFFIUS en F. DE KRUIJFF. Amsterdam 21 Jan. 1761.

1011.

Resolutie [van H. Hoog Mog.] van 21 Junij 1752 van „Aenstellinge „van HERMAN SCHELTUS nevens syn vader JACOBUS SCHELTUS, en accord „van leverantie” van schrijfbehoeften. — Copye Extract. — f⁰. P 9

Hierbij: twee opgaven van geleverde schrijfbehoeften.

1012.

Sommatie van Willem Huyghens, Schout, Willem van Heemskerck en Pieter Cornelis Hasselaer, schepenen van Amsterdam, aan PIETER BUYTELAAR en ELISABETH BOMBEEK, echtelieden, tot betaling eener som van *f* 2250, met de interessen enz. 9 October 1753. — Defect. Z 107

Een hierbij behoorende acte ontbreekt.

1013.

Extract advys Gec. Rad. op poincten van Menage, vid. notulen Ed. Gr. Mog. 15 Maert 1755. — f⁰. P 5

1014.

Memorie, hoedanig de Taxatie Regten, te beginnen met 1⁰ Januarij 1756, bij de verantwoording van het collateraal te valideren ingevolge Haar Ed. Gr. Mog. Resolutie van 1⁰ Novemb. 1755. — 3 bln. f⁰. P 8

1015.

Brandtschouwe aan de Goud-kade, in den jaare 1724. Vernieuwt en verbetert den 2e December 1757. — 4⁰. Ap 49

1016.

Berekeningen van erffpachten, opgaven van collectloon, verpondingen, tractementen en vacatiën van Gec. Raden, enz. enz., over 1757 en 1758. — f⁰. P 11

1017.

a. **Korte Staat** van de 29e Reekening van Govert van Slingeland, Ontfanger Generaal van Holland ende Westvriesland gaande over den jaare 1757. — f⁰.

b. **Borderel** op de Reekeningh van den Ontfanger Generaal Van Slingeland over het jaer 1758. — f⁰. P 12

1018.

Extract uit hunne Hoog Mog. Res. van den 26 October 1781, waarbij worden uitgeloofd: „1000 goude rijders ter ontdekking van den autheur, autheurs en derzelver complicen" van „zeker boekske, met „den titel *Aan het volk van Nederland*". — 1 bl. 8⁰. P 7

1019.

Betaalde rekening van de begrafeniskosten in de Oude Kerk te Amsterdam, van het lijk van HEERTJE BLOEM CORNSZ. — Amsterdam, 31 Aug. 1795. B 13

1020.

Geregistreerde acte van verkoop en koop van een graf liggende op de Nieuwe Begraafplaats te Gouda. 1840. Z 67

1021.

Bewijs van het afleggen van den poortereed te Amsterdam door LEENDERT DIRKZ. KOOIJ (1688), JACOB ANDRIESZ. STANHOFFIUS (1717), HARME BLOEMINK (1727), MATTHEUS WAGTELS (1737), JAN SMIJERS (1764), ANDRIES STANHOFFIUS (1769). F 54 a—f

1022.

Aanteekeningen op Beeldenaer ofte Figuer-boeck, dienende op de nieuwe Ordonnantie van der Munte, enz.

De aanteekeningen, van een hand uit de 18e eeuw, zijn geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave 's Gravenhaghe 1606. — 4⁰. I F 6

Verscheiden gedrukte muntafbeeldingen zijn erin gevoegd.

1023.

Nota van eenige voornamen, aan de kinderen der Hervormde Gemeente gegeven bij de bediening des H. Doops, van 1581 tot 1750 opgemaakt uit de daarvan aanwezig zijnde Doopregisters. — f⁰. E 80

1024.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Aanteekeningen betreffende de Schutterij. — 1 bl. f⁰. G 27^e

1025.

Stukken betreffende de mislukte poging om in 1832 „ter gelegenheid van het *Tweede eeuwfeest van het Athenaeum te Amsterdam*" een geschenk aan de Stedelijke Boekerij aan te bieden. P 2

1026.

Stukken en brieven betreffende den optocht, 16 November 1863 te Amsterdam gehouden. J 102

1027.

Stukken en brieven betreffende den optocht, 19 Juni 1865 te Amsterdam gehouden. J 103

1028.

Stukken betreffende de Vondelsfeesten te Amsterdam, op 17, 18 en 19 October 1867. Ap 50—59

Hieronder: de notulen der vergaderingen van de commissie, de gevoerde briefwisseling, lijsten van inteekening, enz. enz.

1029.

EV. JOH. POTGIETER, Aanteekeningen betreffende de Vondelsfeesten op 17, 18 en 19 October 1867 en de voorbereiding daarvan; brieven door hem, als lid der Hoofd-commissie, ontvangen, programma's enz. enz. Ag 7

1030.

Oorkonde vermeldende het huldeblijk den 5^en Februari 1879 aan *Joost van den Vondel* gebracht, met de handteekeningen der deelnemers.

Op perkament. — f⁰.

1031.

Reglementen van een vrijmetselaarsloge (in het Fransch) onderteekend door de leden, 18 Jan. 1756. — f⁰. II* A 10^d

1032.

JOH. HILMAN, De vrijmetselaar in de loge en de vrijmetselaar in de wereld. — 9 blz. 8⁰. IV E 36c

1033.

Notulenboek van de „Vrijdagsche Vereeniging", bevattende de notulen van de 361e—450e vergadering (5 Nov. 1869—28 Mrt. 1879). — 3 dln. 4⁰. V H 23—25

1034.

Stukken betreffende de Typographische Vereeniging „De Nederlandsche Drukpers". — Brieven, liederen, redevoeringen enz. J 104 a–r

1035.

Advies van T. M. C. Asser over de ontbinding der Comm. Venn. L. M. en C.; met antwoord en reflectiën van J. C. van de Kasteele. — f⁰.

GENEALOGIE EN PERSONALIA.

1036.

Aanteekeningen op Joh. Hubner, Genealogische tabellen of Geslacht-rekenkundige tafelen (vertaald).

De talrijke aanvullingen en verbeteringen zijn geschreven ten deele op los tusschen den text gelegd papier, ten deele naast den text, in een exemplaar der uitg. Leyden 1735 en 1729. — 2 dln. f^{0}. obl. V E 38, 39

1037.

ARENT VAN HALMAEL, Genealogische aanteekeningen betreffende eenige Friesche geslachten. — f^{0}. A 119^{k}

1038.

Diverse genealogische aanteekeningen afkomstig uit de papieren van de familie VAN LIMBORCH. Aa 22

1039.

Genealogische aanteekeningen betreffende de volgende families:

VAN ADRICHEM	Aa 9
VAN AEMSTEL, voortgezet tot de 7^{e} generatie. — Geschreven door ARENT VAN HALMAEL	A 119j
AERSSEN	Aa 1
VAN ARKEL	Aa 2
DE BACK	Aa 3
BASTINGIUS	Aa 4
BISSCHOP	Aa 5
VAN BLOIS VAN TRESLONG, afstammende van JAN VAN CHATILLON	Aa 8
CALKOEN	Aa 6
VAN CETERS, gezegd VAN CITTERS	Aa 7
DEYM	Aa 10
VAN DRUINEN en NIENHOVEN	Aa 11
VAN GEEL [VAN SPANBROEK]	F 17

1040.

Genealogische lijst der afstammelingen van Harmen van Menslage. Aa 26

1041.

Nakomelingschap van Hendrik Velters, in de mannelijke en vrouwelijke lijn. — Met register. — f⁰. I A 25

1042.

Bekentmaking van Pieter Burman, [betreffende het geslacht van Zuylen]. — Exstract uijt de Boekzaal van de maand Januarij 1740. — 4⁰. N 20a

1043.

JAC. BONGARSIUS. De nomine et familia Odettae à Spifama Chalongia, ipsius sponsae. — f⁰. Z 85

1044.

PIETER ABR. BORGER, Chronologische aanteekeningen omtrent geschiedkundige gebeurtenissen, geboorte- en sterfdagen van beroemde personen, enz. — 4⁰. V E 37

1045.

GILL. DION. JAC. SCHOTEL(?). Aanteekeningen omtrent letterkundigen. — 4⁰. IV F 32^i

1046.

HENR. ARNTZENIUS. — Album amicorum. — 181 blz., met register. 8⁰. obl. IV J 15

Bevat 77 inscripties van hoogleeraren en studenten te Duisburg, Groningen, Franeker, enz. uit het laatst van de 17ᵉ en het begin van de 18ᵉ eeuw.

1047.

REIN. CORN. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK. — Briefwisseling gevoerd door Ev. JOH. POTGIETER over het leven en de werken van R. C. Bakhuizen van den Brink. Ag 1^{1-180}

Van de brieven door Potgieter geschreven is óf een afschrift óf een uittreksel voorhanden. Hierbij: twee brieven van J. BAKE aan ?, Leiden 6 Dec. 1845 en 28 Febr. 1852. Ag $1^{179, 180}$

1048.

REIN. CORN. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK. — Aanteekeningen en bescheiden betreffende zijn leven, geschreven en verzameld door Ev. JOH. POTGIETER. Ag 2

1049.

REIN. CORN. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK. — Aanteekeningen voor de levensbeschrijving van R. C. Bakhuizen van den Brink door Ev. JOH. POTGIETER. Aj 11

1050.

F. BALTHASAR. — Aanteekeningen van JOH. TIB. BODEL NYENHUIS op zijn geschrift: Over de Nederlandsche landmeters en kaartgraveurs FLORIS BALTHASAR en zijne drie zonen.

De aanteekeningen zijn geschreven op los papier gelegd in een overdruk uit de Verslagen der 2ᵉ klasse van het Kon. Ned. Instituut, Jan. 1845. IV F 25

Hierbij: brieven van DE BORDES, R. FRUIN, LEUPEN, MART. NYHOFF en VAN SIJPESTIJN aan J. T. BODEL NYENHUIS.

1051.

BAZINET. — Afschrift van een stuk betreffende de zaak tusschen den Kerkeraad van Nieuwer-Amstel en de nakomelingen van J. C. Bazinet. Omstreeks 1780. — 23 blz. 4⁰. I C 49a

1052.

SCIPIO CHRIST. BECKER en MARIA VAN LIMBORCH. — Familie-papieren. Aa 43

1053.

SAM. BEN-ISRAEL. — Doctorale bul verleend aan SAMUEL BEN-ISRAEL, door de Academie van Oxford. 1655.

Handschrift op perkament. — 7 bln. 4⁰. I B 48

Onderteekend door JOHN OWEN, CLAYTON en PETRUS GOOLIN.

1054.

PIETER THEOD. HELVETIUS VAN DEN BERGH. — Schimpschrift op den maker van *De nichten.* Af 10

1055.

AELIUS BILDERDIJK. — Beschrijving van zijn laatste ziekte en overlijden. — 8⁰. E 11

1056.

GERRITJE VAN DER BILT, weduwe HENDRIK PANSER. — Testament en stukken betreffende haar nalatenschap. Aa 44

1057.

MARGA. DE BISSCHOP, weduwe GER. HEEMSKERK. — Familie-papieren. Aa 47

1058.

PHILS. DE BISSCHOP. — Familie-papieren. Aa 49

1059.

REM EGBz. BISSCHOP. — Band van een grootboek van hem (A⁰. 1594) met inscriptie. Aa 46

1060.

REM EGBz. BISSCHOP en LYSBETH PHILIPSdr. DE BISSCHOP. — Familie-papieren en stukken betreffende hun nalatenschap. Aa 45, 48, 50

1061.

M. P. BLANK. — Latijnsche bul hem verleend door *Rector et Senatus Veteranorum Glirium*, ten bewijze dat hij als lid is aangenomen in het *Consortium Studiosorum*. Trajecti ad Rhenum 4 Nov. 1795. R 77

Voorzien van het zegel van het consortium.

1062.

WILL. BLANK. — Latijnsche bul, hem verleend door *Rector et Senatus Utrobique*, ten bewijze dat hij deel heeft uitgemaakt van den Senaat. Onderteekend door HERM. BUDDE en H. S. VAN NECK. Lugd. Batavorum 25 Nov. 1801. R 75^3

Voorzien van het groot-zegel van het collegium.

1063.

WILL. BLANK. — Latijnsche bul ten bewijze dat hij lid is geweest van het *Collegium Rectorum Assessorumque Senatuum Academiae Lugduno-Batavae*. Onderteekend door HERM. BUDDE en A. C. HELLMANN. 22 Oct. [1801 ?]. R 75^2

Voorzien van het groot-zegel van het collegium.

1064.

JOH. LEON. BLASIUS. — Album amicorum. — 8^0. obl. V J 50

Het album bevat gedichten en inschriften o. a. van VONDEL (achtregelig gedicht, 1659), HUYGHENS, ANTONIDES, VOS, WESTERBAEN, DE DECKER, OUDAEN, CATHARINA QUESTIERS, SIBYLLA VAN GRIETHUYSEN, CATHARINA LESCAILJE, AMOS COMENIUS, SCHREVELIUS, FR. JUNIUS, WORMIUS, GRONOVIUS, MARESIUS, COCCEJUS, TRIGLAND, DE GEER, PIERSON, MAESTERTIUS, BEECKERTS A THIENEN, HEEREBOORD, GOLIUS, DELEBOE SYLVIUS, GRASWINCKEL, SCHOOCK, GABBEMA enz. en teekeningen o. a. van ROMEIN DE HOOGHE en F. VAN SCHOOTEN.

1065.

JAN BLOEM. — Bewijs van aanstelling tot Kapitein ter Zee door den Raad van Indie. Batavia, 22 Juni 1751. B 14

1066.

G. DE BOER. — Verklaring betreffende hem, afgegeven door ANT. L. DE ROP. Amst. 8 Dec. 1894. — 8^0. F 40

1067.

AARNOUT DE BORDES. — Stukken betreffende zijn nalatenschap. Aa 52

1068.

ELIAS ANNES BORGER. — Doctorale bul. Leiden, 6 Juni 1807. — f⁰. G 51

1069.

JER⁰. DE BOSCH. — Personalia. II* A 12

Bevatten o. a. diploma's enz. van geleerde genootschappen en stukken betreffende zijn betrekking als Stadsklerk te Amsterdam en zijn benoeming tot Curator van de Leidsche Hoogeschool en tot ridder.

Hierbij: eenige personalia betreffende BERN. DE BOSCH JZN.

1070.

HENR. BRENKMAN. — Acte waarbij hij zijn verzameling medailles vermaakt aan CAR. ANDR. DUKER. Kuilenburg 30 Dec. 1726. — f⁰. M 106

1071.

CL. BROUSSON. — Abregé de la vie de Claude Brousson executé pour la religion à Montpellier le 4e November 1698, avec des lettres et memoires concernant sa mort, écrit à Amsterdam par DANIEL GARACH. — 56 blz. 4⁰. IV F 11

1072.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN. — Copieboek van brieven, meerendeels in het Latijn, van 1745-1758. — 726 blz. 4⁰. IV G 35

Hierbij: vijf losse afschriften van brieven door denzelfde geschreven, een request van L. J. VAN TETS aan de Staten van Zeeland, en twee brieven van A. ANDRIESSEN JAK.ZN. aan G. W. VAN OOSTEN DE BRUIJN.

1073.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN. — Twee stukken betreffende zijn benoeming tot lid van de Societeit *Pro excolendo Jure Patrio* te Groningen. 1772, 1773. L 113, 130

1074.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN. — Bewijs van het ter leen ontvangen van een boek van Antonius Matthaeus. Haarlem 13 Jan. 1751. G 26

1075.

ABR. JOH. DE BULL. — Personalia. — Deels gedrukt. IV D 30

Hieronder: brieven van G. F. WESTERMAN en W. A. VIRULY VERBRUGGE aan DE BULL, en de text der Cantate ter herdenking van Linnaeus werken en leven in hs.

1076.

P. BURMAN. — Afschrift van het inschrift op het graf van PIETER BURMAN en zijn echtgenoote EVA CLOTTERBOOKE. — 4⁰. N 20b

1077.

VAN BUSCH. — Verslag, uitgebracht door CAR. ANDR. DUKER, omtrent het voorgevallene met Baron VAN BUSCH ter verkrijging van een academischen titel, om daardoor recht te hebben op het stipendium voor een of meer onvermogende studenten uit de familie VAN BUSCH. L 161

1078.

HENDR. VAN CETERS. — Familie-papieren. Aa 56

1079.

JAC. VAN CETERS. — Familie-papieren en stukken betreffende zijn nalatenschap. Aa 57, 58

1080.

JOOST CLANT. — Stukken betreffende zijn nalatenschap. Aa 59

1081.

JANNETJE JACOBS VAN DER CLOOT. — Stukken betreffende haar nalatenschap. Aa 60

1082.

CHRISTA. COORNHERT, weduwe 1⁰. CORNELIS KEIZER, 2⁰. DIRK COMPAS, 3⁰. SALOMON SIMONSZ DE WARAN(DE). — Familie-papieren en stukken betreffende haar nalatenschap. Aa 61, Ab 43

1083.

FRANÇ. GÉR. COURRIER dit DUBEKART. — Dossier van stukken uit zijn diensttijd als marine-officier, 1814–1833. — f⁰. VI A 25

1084.

ADRA. GERA. VAN DER CRAGHT (later gehuwd met GUILL. VAN DER MEERSCH). — Doopbewijs. — Extract uit het doopboek der Remonstranten te 's Gravenhage. Aa 62

1085.

ELTH. VAN DER CRAGHT. — Familie-papieren. Aa 63

1086.

FRANCO VAN DER CRAGHT. — Familie-papieren.
Aa 64, 67, 68, 76

1087.

FRANS VAN LIMBORCH VAN DER CRAGHT. — Familie-papieren. Aa 65, 73

1088.

FRANS VAN LIMBORCH VAN DER CRAGHT en MARIA SPIES. — Familie-papieren. Ac 20

1089.

JOH. VAN DER CRAGHT. — Familie-papieren. Aa 66

1090.

MAERTEN VAN DER CRAGHT. — Familie-papieren. Ab 29

1091.

MARIA VAN DER CRAGHT. — Familie-papieren.
Aa 63, 67, Ad 33, 34

1092.

MARTS. VAN DER CRAGHT. — Familie-papieren.
Aa 69—74, Ab 23, Ad 12

1093.

PIETER VAN DER CRAGHT. — Familie-papieren. Ab 27

1094.

SIM. HENDR. VAN DER CRAGHT. — Familie-papieren.
Aa 73, 75

1095.

SUZA. VAN DER CRAGHT. — Stukken betreffende haar nalatenschap. Aa 68, 77

1096.

JOHANN GEORG. CRANICHL. — Testimonium voor hem, afgegeven door BRANDANUS DAETRIUS. Br[unswijk], 1 Maart 1661. — f⁰.
F 68

1097.

REINHARD CROMMELIN. — Drie testimonia betreffende door hem te Utrecht gevolgde colleges. Afgegeven door P. G. VAN HEUSDEN (1832), A. SIMONS (1833) en C. A. VAN ENSCHUT (1834). L 38^{a-c}

1098.

G. CUPER en **N. WITSEN.** — Briefwisseling tusschen GIJSBERT CUPER, Burgemeester van Deventer, en NICOLAAS WITSEN, Burgemeester van Amsterdam, van 1683 tot 1716. — Bestaande uit de oorspronkelijke brieven van Witsen en afschriften van die van Cuper, uit wiens verzameling ze afkomstig zijn. Met tusschengevoegde brieven van anderen, teekeningen, kaarten, enz.

In 4 banden. f⁰. II C 15—18

Deze brieven hebben voor het meerendeel de land- en volkenkunde en oudheden van het Oosten ten onderwerp, voornamelijk van Oost-Indië, Siberië, Tartarije en Persië. Sommige handelen over Nederlandsche oudheden.

Een uitvoerig verslag over deze briefwisseling vindt men in: *Opgave en beschrijving van de Handschriften, nagelaten door Gisb. Cuperus, door* P. BOSSCHA, Dev. 1842, 1e afl. blz. 25 vlgg. — Zij werd uit die verzameling door het Bestuur der stad Amsterdam aangekocht.

1099.

GEORGE CUVIER. — P. FLOURENS, [Geschiedenis der werken van en] Lofrede op G. Cuvier. Vertaald door P. W. KORTHALS. — 4⁰. I C 49^{d}

Gedeeltelijk verkort.

1100.

CAR. ANDR. DUKER. — Personalia.

INHOUD:

a. een verklaring van Pieter van der Aa betreffende het drukken van La Sena de Antiquo Gymnasio Neapolitano. Leyden, 30 Aug. 1704....... E 1^{a}
b. een quitantie van Pieter van der Aa. Leyden, 13 Mey 1719............. E 1^{b}
c. een lijst van door Duker gekochte boekwerken .... E 38
d. een verklaring van W. Röell, waarbij hij alle adversaria van wijlen Duker afstaat aan P. Fonteyn. Utrecht, 4 Jan. 1773 .... E 92

1101.

ELISABETH [STUART], Keurvorstin van de Paltz, Koningin van Boheme. — Gekwiteerde rekening van goederen, geleverd aan ELISABETH, Koningin van Boheme, door J. van Germeez. Haege, 11 Julij 1654. — Door Elisabeth geparapheerd. O 80

1102.

LEONS. VAN DER ELST. — Doctorale bul verleend door de Leidsche academie. 27 Febr. 1624.

Op perkament, met zegel. IV B 41

Get. door PETRUS CUNAEUS, EVERARDUS BRONCHORST en DANIEL HEINSIUS.

Op de achterzijde: twee aanteekeningen, met onleesbare onderteekening, ten bewijze dat L. van der Elst den eed heeft afgelegd als advocaat.

1103.

ANDREAS VAN EMST. — Testimonium, oorspronkelijk ingeschreven in een prijs door hem behaald als leerling van het Zwolsche Gymnasium. Geschreven door F. L. Abresch. Zwolle 1762. — 8°. F 1

1104.

GEERTRUIJD VAN DEN ENDE, weduwe **PIETER DE LANGE.** — Familie-papieren. Aa 78

1105.

GIJSB. VAN DEN ENDE en **MARIA VAN LIMBORCH.** — Familie-papieren. Aa 79

1106.

JAC. HENDR. FLOH. — Personalia. F 16

Inhoud:

a. kaart voor het Vertegenwoordigend Ligchaam des Bataafschen volks.
b. uitnoodigingskaart tot het bijwonen van een bal bij den Spaanschen gezant.

1107.

EMILE GALLIEN. — Tribunal civil de Chartres, audience du 21 Févr. 1845. — Interdiction betreffende Emile Gallien, onechten zoon van Johanna Gallien (Mevr. Wijttenbach-Gallien). — f°. P 13

1108.

F. P. VAN GASS. — Een korte geschidenis van di levensloop van F. P. van Gass, enz.

Eigenhandig geschreven. — 8°. IV G 6

Uitgegeven in 1883 door A. G. C. van Duyl, onder den titel „Een Afrikaander".

1109.

D. F. VAN GIFFEN. — Gilles Dion. Jac. Schotel, Aanteekeningen betreffende het leven van David Flud van Giffen. — 6 blz. f°. text met 9 blz. 4° noten. D 52

1110.

FRANÇ. LE GILLON en **CHRISTINA BACKER.** — Stukken betreffende hun nalatenschap. Ab 7

1111.

COENRAAD GOOS. — Doopbewijs. — Extract uit het Doopregister der Ned. Herv. Gemeente te Leeuwarden. 27 Sept. 1836. — f°. F 56

1112.

M. C. GOOS, geb. VAN HISTERDAAL. — Reispas voor MARIA CATHARINA VAN HISTERDAAL, echtgenoote van COENRAAD GOOS. Afgegeven door J. K. VAN GOLTSTEIN, Min. v. Buit. zaken. Amsterdam 7 Aug. 1858. — f°. F 21

1113.

HUGO DE GROOT. — Biographische aanteekeningen betreffende hem. Aa 13

1114.

PETRUS HAACK. — Schimpbrief aan hem, geteekend: *Philalethes.* Amsterdam 16 Nov. 1793. — 8 blz. 4°. W 141

1115.

ELISABETH HAUCKE. — Familie-papieren. Ab 4

1116.

FRANZ JOS. HAYDN, Taschenbuch vom Jahr 1791 in London. — Copie. — 2 dln. 8°. V J 53, 54

1117.

SIM. ADRz. HEEREMAN. — Familie-papieren. Aa 81, 82

1118.

DAN. VAN HENGEL. — Memorieboeck waerin mijne, mijn huysvrouws ende onser kinderen ouderdom staen geboeckt, trouwdach ende andere gedenckwaerdige dingen.

Eigenhandig geschreven. — 12 blz. 4°. II D 59

De laatste aanteekening is van 12 Aug. 1689.

1119.

JOH^S. HILMAN. — Certificaten van medailles door hem behaald voor dichtkunde en kunstmatige voordracht. IV B 20

Hierbij: eenige andere diploma's.

1120.

JOH^S. HILMAN. — Twee stukken betreffende zijn benoeming tot Ridder der Orde van de Eikenkroon. — f°. F 121^a, b

1121.

JOH^S. HILMAN. — Vier stukken betreffende zijn benoeming tot Ridder 1^e klasse der Saksische Ernestinische Huisorde. — f° en 4°.
F 122^a–d

1122.

JOH^S^. HILMAN. — Personalia. F 120a—f

INHOUD:

a. een gedicht „Aan den dichter Joh. Hilman" van Eenige Kunstvrienden, ter gelegenheid van de wederopvoering van Joh. Hilman's Karel den Stoute. Amst. 1 Mei 1880.
b. een album-blad; zijnde een acrostichon op den naam „Hilman".
c. een gedicht getiteld: „Commissie voor den Heer Mulder".
d. een gedicht getiteld: „Rondborstigheid". — De titel is van de hand van Hilman.
e. een uitknipsel uit Asmodé. (Gedrukt.)
f. formulier voor de inauguratie van een vrijmetselaar. — Van de hand van Hilman.

1123.

JAN YSBRANTSZ HOLESLOOT en ANNA ANDRIES BOELENS(dochter). — Acte van scheiding hunner nalatenschap.

Ab 2

1124.

PIETER CORNELISZOON HOOFT,

a. 178 brieven aan Joost Baeck (1629—1641).
b. 51 brieven aan Joachim van Wicquefort (1639—1645).
c. 14 brieven aan Tesselschade (1630—1644).
d. Toe-eygeningh van den Hendrik de Groote (aan Diedrik Bas).
e. 4 brieven aan verschillenden (aan Arnout Hellemans Hooft, 27 Oct. 1646 en 14 Mrt. 1647, aan Nicolaas van Reigersberg, 21 Juni 1645, en aan Jacob Bakker, 17 Jan. 1626).

Oorspronkelijke afgezonden brieven, later verzameld. — Van de brieven aan Tesselschade staat er één tusschen die aan Baeck. — In één band. f⁰. II C 13

De brieven zijn meerendeels uitgegeven door B. Huydecoper (Amst. 1738) en door J. van Vloten (Leyden 1857). — In dezen bundel ontbreken de in de *Mengelwerken* gedrukte brieven aan Baeck, Wicquefort en Tesselschade, die daaruit door Huydecoper en Van Vloten zijn overgenomen; zij schijnen er dus voor den druk uitgenomen te zijn. — De onder *e* bedoelde brieven zijn N⁰. 141, 923, 952 en 961, in de uitgave van Van Vloten.

Zie ook de uitgave van de Gedichten van P. Cz. Hooft, door P. Leendertz Wzn., Inleiding blz. XV vlg. en door F. A. Stoett, Inleiding blz. VII vlg.

1125.

PIETER CORNELISZOON HOOFT.

a. Copieboeken van brieven, van 9 Mei 1612 tot 30 October 1646.
b. Losse afschriften van brieven, 1607—1647.
c. 7 briefjes aan zijn zoon Arnout, in het Latijn, 1643—1647. — Origineel.

De brieven door Hooft in de copieboeken opgeteekend, handelen meerendeels over ambts- en familiezaken, de losse afschriften, waaronder meer dan één brief op één blad, over verschillende onderwerpen. Alle zijn van zijn eigen hand. — In één band. f⁰. II C 11

Een groot deel dezer brieven is nog onuitgegeven. De belangrijkste echter, die Huydecoper over het hoofd gezien heeft, zijn door Van Vloten in zijn uitgave van Hoofts brieven opgenomen. De losse afschriften zijn gedeeltelijk op omslagen van brieven geschreven, sommige op de keerzijde der brieven zelve, waardoor ook deze bewaard zijn gebleven. Daaronder zijn er van Nic. van Kinschot, e. a., en een van Suzanna Bartelotti, de voordochter van Hoofts tweede vrouw, aan haar moeder, zonder dagteekening (Bijlage XIV Dl. II der Brieven, uitgeg. door Van Vloten).

Zie ook de uitgave van de Gedichten van P. Cz. Hooft, door P. Leendertz Wzn. Inleiding blz. XV vlg. en door F. A. Stoett, Inleiding blz. VII vlg.

1126.

MARGARETHA HOOREMAN, weduwe MAARTEN VAN DER CRAGHT. Familie-papieren en stukken betreffende haar nalatenschap. Ab 3, 42

1127.

MARIA ALETTA HULSHOFF. — Stukken betreffende haar leven en haar proces (a°. 1806) wegens het verspreiden van oproerige geschriften. II* A 22

Hierbij: eenige brieven van haar aan MARIA DE VRIES, één van C. M. YNTEMA aan dezelfde, en één van J. B. CHRISTEMEYER aan J. DE BOSCH KEMPER.

1128.

PIETER JACOBSZ. — Testament van PIETER JACOBSZ, Priester in Sint-Pancras-kerk te Enkhuizen. Gepasseerd 17 Aug. 1501. E 65

1129.

[JOHANNES JANSSEN], Journal, beginnende met 1745. — 8°. IV J 17

De schrijver was Predikant te Loenen en nam als Predikant in 1745 en 1746 deel aan den veldtocht van het Hollandsche leger tegen de Franschen. In 1747 werd hij Predikant te Bergen-op-Zoom, en kort daarop werd die stad door de Franschen vermeesterd.

1130.

JOH. JELGERHUIS RIENKSZ. — Personalia.

19 geschreven en gedrukte stukken. VI A 32

Hieronder: diploma's van lidmaatschap van de Kon. Akad. v. beeldende kunsten te Amsterdam en van de Kunst en Wetenschap bevorderende Maatschappij onder de zinspreuk V. W. aldaar, met begeleidende missives; paspoort d.d. 11 Juli 1812; aanstelling als capitain van een compagnie fuseliers van de gewapende burgermacht te Delft (1 Sept. 1798); acte van burgerschap; geneeskundige attesten.

1131.

R. JUNIUS. — Extract uijt seker vertooch gedateerd 23 Junij A°. 1653 [betreffend Dominus ROBERTUS JUNIUS]. — 8 blz. f°. Z 111

1132.

JOANNES KALKOEN. — Testimonium betreffende zijn vorderingen in de Grieksche taal, als student te Utrecht. Afgegeven door CAR. ANDR. DUKER, 30 Aug. 1732. — Concept. L 72b

1133.

LAMBERT TEN KATE HERMANSZ. — Aanteekeningen betreffende hem en zijn werken. I A 20

INHOUD:

a. uittreksel uit een brief van J. F. L. SCHRÖDER over het geschreven werk van TEN KATE, genaamd DE KLANK- EN DICHT-KUNDE, ged. 13 Nov. 1815, van de hand van H. C. CRAS. — 1 blz. f⁰.
b. JOH. KINKER, Verslag betreffende de verhandeling van TEN KATE over de Klankkunde, in een brief aan H. C. CRAS van 27 Mei 1816. — 11 blz. 4⁰.
c. H. C. CRAS, Losse aanteekeningen betreffende TEN KATE en zijn werken. — 20 blz. meest f⁰.

1134.

ELIS^TH. MARIA VAN KEERBERGEN. — Familie-papieren en stukken betreffende haar nalatenschap. Aa 80, 83—85, Ad 33

1135.

JOH. MELCH. KEMPER. — Personalia.

Ten deele gedrukt. — Verschillend formaat. In portefeuille. IV E 40

1136.

WEIJNTGJE CORNELIS KEIJSERS, echtgenoote van CORNELIS BOM VAN CRANENBURG. — Familie-papieren. Ab 5

1137.

BERN. KOCH, Quitantie van het honorarium voor de bekroonde muziek van „Neerlands Zeeroem". Z 113

1138.

PIETER WILL. KORTHALS. — Officieele papieren en andere personalia. — In f⁰. portefeuille. VI A 11

1139.

PIETER WILL. KORTHALS. — Personalia.

INHOUD:

a. drie paspoorten, 17 Sept. 1846, 13 Jan. 1852 en 13 Juni 1854.
b. verklaring van het gezantschap der Nederlanden bij de Fransche republiek betreffende den inhoud van een aan Korthals toevertrouwd pakket. 29 Febr. 1852.
c. gedrukte bul waarbij aan P. W. Korthals door de universiteit te Bonn het doctoraat in de philosophie wordt verleend.

1140.

JAN WILL. KUMPEL, Curriculum vitae. — Autobiographie. Leyden 1803.

Eigenhandig geschreven. — 95 blz. f⁰. I C 5

1141.

HENDR. NIC. LACLÉ, Afscheidsrede gehouden als Secretaris van het „Bataviaasch Genootschap der Konsten en Wetenschappen". [Batavia] 7 Sept. 1789. — 3 blz. 4⁰. O 91

1142.

JACOB VAN LENNEP (overleden 1741). — Stukken betreffende zijn nalatenschap. Ab 8

1143.

VAN LIMBORCH. — Lijsten van familie-papieren enz. behoord hebbende aan de familie van Limborch. Ac 45

1144.

VAN LIMBORCH. — Diverse gedichten, excerpten enz., afkomstig uit de papieren van de familie van Limborch en aanverwante families. — 15 stuks. V 83a—o, Ac 47

1145.

VAN LIMBORCH en VAN DER MEERSCH. — Diverse aanteekeningen, afkomstig uit de papieren van de families van Limborch en van der Meersch. Ac 43a—v

Hierbij vier penteekeningen.. Ac 43s—v

1146.

ADRA. VAN LIMBORCH en ADRA. GERA. VAN DER CRAGHT. — Mededeelingen betreffende Adra. van Limborch en haar dochter Adra. Gera. van der Craght.

Geschreven door [Adriana van der Meersch ?], de dochter van laatstgenoemde. — Niet volledig. — 8 blz. 8⁰. V 86

1147.

ELISTH. VAN LIMBORCH, echtgenoote van PH. SCHABAELJE. — Familie-papieren. Ac 1

1148.

FRANS VAN LIMBORCH (overleden 1609). — Familie-papieren en stukken betreffende zijn nalatenschap. Ac 2—4

1149.

FRANS VAN LIMBORCH (overleden 1664), Protocol. „Hier is bij gevoeght de tyt wanneer ick ende myn huysvrouw Geertruyd Bisschop trouden ende wat kinderen wij tsamen geteelt hebben wanneer ende waer sij geboren sijn ende oock gestorven etc.". Aa 24

1150.

FRANS VAN LIMBORCH en GEERTRUIJD BISSCHOP. — Familie-papieren en stukken betreffende hun nalatenschap. Ac 5—7

1151.

FRANS VAN LIMBORCH (overleden 1765). — Familie-papieren. Aa 66, Ab 10, 36, 39, 62, Ac 8, 10—16, 18, Ad 1, 2

1152.

FRANS VAN LIMBORCH. — Acte van aanstelling tot Ordinaris Raad van Carel, Landgraaf van Hessen, en Maria Louisa, Douairière-Prinses van Oranje-Nassau. 1724. W 1

1153.

FRANS VAN LIMBORCH. — Acte van aanstelling tot Ordinaris Raad van Willem Carel Hendrik Friso. 1731. W 4

Hierbij: de instructie.

1154.

FRANS VAN LIMBORCH. — Concept van den rouwbrief, waarbij hij kennis geeft van het overlijden zijner vrouw Maria de Riemer. 1 Juli 1762. U 145a

1155.

FRANS VAN LIMBORCH en MARIA DE RIEMER. — Familie-papieren en stukken betreffende hun nalatenschap. Ac 9, 17, 19, 27

1156.

GEERTRUIJD VAN LIMBORCH. — Familie-papieren. Ac 21

1157.

HENDRIK VAN LIMBORCH. — Familie-papieren en stukken betreffende zijn nalatenschap. Ac 13, 23, 25, 26, 31, Ad 6

1158.

PH. VAN LIMBORCH. — Aanteekeningen betreffende zijn leven. Loopende tot 1701.

Afschrift. — 4⁰. V 84

1159.

PH. VAN LIMBORCH. Excerpten uit geschriften. C 85 b—f

1160.

PH. VAN LIMBORCH en CORNELIA VAN DER KERCK. — Familie-papieren enz. Ac 28, 29

1161.

REM VAN LIMBORCH (overleden 1685) en MARGARETHA ROMBIUS. — Familie-papieren en stukken betreffende hun nalatenschap. Ac 30, 34, 35

1162.

REM VAN LIMBORCH (overleden 1712). — Familie-papieren en stukken betreffende zijn nalatenschap. Ab 41, Ac 32, 33

1163.

SIMON VAN LIMBORCH. — Familie-papieren.
Aa 51, Ab 6, 32, Ac 1

1164.

SIMON VAN LIMBORCH en ADRIANA PANSER. — Familie-papieren en stukken betreffende hun nalatenschap. Ac 37—42

1165.

DAN. FRANC[s]. DE LOCHES. — Inscriptie in een prijs behaald door hem op de Latijnsche School te Leiden. — Onderteekend door N. VAN ALPHEN, D. RUHNKENIUS, S. DROLENVAUX en E. HOLLEBEEK, 1780. — f⁰. H 66

1166.

M. LUTHER en PH. MELANCHTON. — Epistolae aliquot doctissimorum virorum nostrae aetatis. D. Martini Lutheri et M. Philippi Melanthonis et aliorum: de conuentu Augustano. Anno domini MDXXX. — Afschrift van brieven, benevens van ettelijke andere stukken uit de jaren 1580—1582.

Hs. van de 16e eeuw. — 223 bln. 4⁰. VI F 27 a—c

Deze verzameling had oorspronkelijk tot titel: „Monumenta quaedam virorum, aetatis nostrae praeclarissimorum, D. Martini Lutheri et M. Philippi Melanthonis, et aliorum de concilio Augustensi anno Domini MDXXX descripta anno instante XLVIII mense Januario", maar werd later (te beginnen bij blz. 43) voortgezet, waarna ook de titel gewijzigd is.

Hierbij: een door J. C. SCHULTZ JACOBI gemaakt afschrift van een gedeelte dezer brieven, benevens eenige aanteekeningen betreffende het handschrift zelf. — Op losse bladen in omslag.

1167.

A. W. LUIJKEN. — Brieven, rekeningen en andere stukken betreffende de familie van den te Jaffanapatnam gestorven ANDRIES WILLEM LUIJKEN. — 1744-1776. O 32—50

1168.

IZ. LE MAIRE. — Memorie wegens de Helderse Goederen, afkomstig van wijlen den Heer Izaac le Maire. Hoorn 1744. — 88 bln. en 6 blz. register. 8°. IV G 26

Hierin: een in kleuren geteekende kaart op perkament van de Helder en Huysduynen, een in kleuren geteekende kaart (copie) van Le Maire's polder de Oogduyn, a° 1634, en 9 gekleurde teekeningen van hofsteden, enz.

1169.

JOH^S. MAIRE. — Acte betreffende zijn nalatenschap. Ab 26

1170.

JOH^S. MAIRE en JANNETTE VERHAVEN. — Familie-papieren. Ab 9

1171.

TH. J. MAJOFSKI en J^A. C^A. EL^TH. MAJOFSKI-ADAMS. — Contract, waarbij THEOD. JOH. MAJOFSKI en JOH^A. CHR^A. ELIS^TH. MAJOFSKI-ADAMS den penningmeester van den Stadsschouwburg te Amsterdam machtigen van de hun toekomende tractementen elk kwartaal *f* 100.— uit te betalen aan M. H. Adams, wed. van A. Snoek. Amsterdam 31 Aug. 1832. D 134^a, b

Hierbij: een quitantie van de betaling van den termijn verschenen 1 Febr. 1837.

1172.

JOS. LOUIS ÉT. DE MARTINES. — Afschrift van een verklaring hem betreffende, onderteekend door Les Conducteurs de l'Eglise Wallonne. — Zierikzee 19 Febr. 1769. — 4°. G 6c

1173.

MATHIJS MATEN DE JONGE. — Familie-papieren. Ac 13

1174.

MATHIJS MATEN DE JONGE en GERARDA VAN LIMBORCH. — Familie-papieren. Ac 22, 24

1175.

ANT. MATTHAEUS Sr. en ANT. MATTHAEUS. — GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Aanteekeningen betreffende de werken van Antonius Matthaeus Sr., Hoogleeraar te Groningen, en Antonius Matthaeus, Hoogleeraar te Utrecht. — f⁰. G 27a—d

1176.

ABR. ARENT VAN DER MEERSCH. — Familie-papieren en stukken betreffende zijn nalatenschap. Ab 1, 21, Ad 7, 8, 10, 12, 13

1177.

ABR. ARENT VAN DER MEERSCH. — Bewijs van lidmaatschap van de Hollandsche Maatschappij der Weetenschappen te Haarlem. 1 Julij 1782. V 93

1178.

ABR. ARENT VAN DER MEERSCH, Schetsen van preeken en diverse aanteekeningen, Hollandsch en Latijn, en afschriften van twee Fransche verzen. Ad 11

1179.

ABR. ARENT VAN DER MEERSCH en ADRIANA VAN LIMBORCH. — Familie-papieren. Aa 42, 69, 71, Ad 6, 9

1180.

ADRIANA VAN DER MEERSCH, geb. VAN LIMBORCH. — Familie-papieren en stukken betreffende haar nalatenschap. Ab 11, Ad 14—24

1181.

ARENT VAN DER MEERSCH (later gehuwd met Petronella Heuvelink). — Doopbewijs. — Extract authentijk uit het doopboek der Remonstrantsche Gemeente te Amersfoort. 8 Jan. 1719. Ad 26

1182.

ARENT VAN DER MEERSCH en PETRONELLA HEUVELINK. — Familie-papieren en stukken betreffende hun nalatenschap. Ad 25, 27, 28

1183.

GUILLIAM VAN DER MEERSCH. — Familie-papieren. Aa 53, 54, Ad 3—5, 30—32, 36, 41

1184.

GUILLIAM VAN DER MEERSCH en ADRIANA GERARDA VAN DER CRAGHT. — Familie-papieren en stukken betreffende hun nalatenschap. Ad 33—35, 40

1185.

JOH. FRANS VAN DER MEERSCH. — Personalia. V 82, Ad 37—39

1186.

MICHIEL VAN DER MEERSCH. — Familie-papieren. Ad 40—42

1187.

PIETER VAN DER MEERSCH. — Rapport van G. VAN DER MEERSCH, behelschende deszelfs bevindinge van den krankzinnigen PIETER VAN DER MEERSCH. 1789. — f⁰. V 81

1188.

PIETER VAN DER MEERSCH. — Afschrift van twee extracten uit missiven hem betreffende, van P. A. VAN DER PARRA aan VOSMAER, Batavia 15 Oct. 1775, en van ..... aan THOMASZE, Batavia 25 Oct. 1775. V 74

1189.

PIETER VAN DER MEERSCH. — Grafschrift dat P. v. d. M. voor eenige weeken op zig zelven maakte, toen hij dagt te zullen sterven. Ad 55

1190.

THEODORA VAN DER MEERSCH. — Familie-papieren en bewijs van haar overlijden. Ad 40, 44, 45

1191.

LAMBERTUS MOERKERKEN. — Testimonium, oorspronkelijk ingeschreven in een prijs door hem behaald als leerling van het Zwolsch gymnasium. — Geschreven door G. W. DUKER. Zwolle 1709. — 4⁰. G 43

1192.

GERRIT JACz. NIENHOVEN. — Afschrift van zijn testament. Ab 12

1193.

MARIA NIENHOVEN, weduwe PIETER DE RIEMER. — Stukken betreffende haar nalatenschap. Ab 13—15

1194.

DIRK REMBRz. VAN NIEROP. — Aanteekeningen van Ulr. Gerh. Lauts op zijn geschrift: Dirk Rembrantsz. van Nierop.

De aanteekeningen zijn geschreven op los papier, hoofdzakelijk 4°. IV F 26

Hierbij:

1°. een overdruk uit de „Verhandelingen en berigten betrekkelijk het zeewezen en de zeevaartkunde door Tindal en Swart, III 2".

2°. twee nummers van het „Historisch tijdschrift", een aankondiging van het werk bevattend.

3°. brieven van Schultz Jacobi en van der Willigen aan U. G. Lauts.

4°. afschrift van een aantal brieven van en aan Dirk Rembrandtsz.

1195.

GERARDUS NIEROP. — Geschreven Latijnsche bul, waarbij hij door *Rector et Senatus Minor Academiae Gelro-Hardervicenae* benoemd wordt tot Doctor Juris Drammatici ac Perdrammatici. — Hardervici-Gelrorum 23 Oct. 1768. R 76

Voorzien van het grootzegel van den Senaat.

1196.

LAURENTIUS NORRMANNUS. — Kennisgeving aan de studenten betreffende het heropenen van zijn colleges. Z. p. (Upsala) 19 Febr. 1688. F 81

1197.

TRIJN OLOFFsdochter, huisvrouw van FRANS JACz. SMIDT. — Testament. Ab 16

1198.

MARTIN OPITZ. — Zur Lebensgeschichte Opitzens. — Losse aanteekeningen. IV B 33

1199.

MARTIN OPITZ. — Catalogus litterarum apographarum Martini Opitzii a Boberfelda, quas possidet Ge. Chr. Gebauerus, huius ipsius manu scriptus. — 4°. V C 34c

Hierbij: afschrift van twee brieven van Opitz, één aan ...... en één aan Colerus, en van een brief van Nüslerus aan Opitz.

1200.

MARTIN OPITZ. — Afschrift van negen brieven van hem, aan Michael Bartsch, Tscherning, Cunradi, Daniel Hermann en Nicolaus Henelius. — 4°. V C 34b

1201.

I. CHR. ORTLEPPIUS. — Memoriae atque colligendis patronorvm favtorvm et amicorvm nominibus Album hocce sacrum esse cupit eisqve omni qva decet observantia offert I. CHR. ORTLEPPIUS, Crucisburgo-Isenacensis LL. C. — 1755. — 8⁰. obl. IV J 24

Dit album loopende van 1756 tot 1786, telt 135 beschreven bladen van personen te Jena, Amsterdam en elders. Bijna alle opschriften zijn in het Duitsch.

Voorts bevat het 21 teekeningen.

1202.

HENDRIK PANSER en **GERRITJE GERRITS VAN DER BILT.** — Testament. Ab 18

1203.

HENDRIK PANSER (zoon van Hendr. Panser en Gerritje Gerrits van der Bilt). — Acte waarbij hij zijn boedelberedders aanwijst. Ab 19

1204.

PETRONELLA PANSER, echtgenoote van **PAULUS VERRIJN.** — Testament. Ab 20

1205.

J. R. VON PATTKUL. — M. LORENTZ HAGEN, Kurtzer Bericht zu dem Tode des Weltkündigen JOHANN REINHOLD VON PATTKUL. Casimir 1 Oct. 1707. — 4⁰. L 98a

1206.

LUD. POILBLANC. — Academische bul van zijn aanstelling tot Magister Artium Liberalium. — Sedan 3 Sept. 1672.

Op perkament, met zegel. L 128

1207.

EV. JOH. POTGIETER, Album. — Gedichten aan hem en teekeningen (sommige in olieverf), benevens enkele afschriften van gedichten van hem aan anderen.

Op losse blaadjes papier, in rood-marokijnen omslag. — 16⁰. obl.

1208.

EV. JOH. POTGIETER, Personalia. Aj 12

INHOUD:

a. bewijs van lidmaatschap van de Société d'Harmonie d'Anvers. 1828.
b. paspoort, 1832; met toebehooren.
c. schutters-zakboekje, 1834.
d. bewijs van ontslag als schutter, 1843.
e. bewijs van lidmaatschap van de Maatschappij van Letterkunde te Leiden, 1841.
f. acte van taxatie van zijn inboedel, 1875.

Hierbij: Kantoorboeken enz. .... VI J

1209.

EV. JOH. POTGIETER. — Stukken betreffende zijn benoeming tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw. Amsterdam 12 Mei 1874, 's Gravenhage 19 en 20 Mei 1874, Amsterdam 29 Mei 1875, 's Gravenhage 2 Juni 1875. Af 91

1210.

EV. JOH. POTGIETER, Verzameling rekenkundige voorstellen, raadsels enz. V J 57

1211.

EV. JOH. POTGIETER, Netschrift-boek. 1819. — 4°. Ai 9

1212.

EV. JOH. POTGIETER. — Kleine atlas, bevattende zes, omstreeks 1819 door hem geteekende kaartjes van Griekenland en Palestina. — 4°. Ai 8

1213.

EV. JOH. POTGIETER, Schriftelijke opstellen, vervaardigd 16 Aug. 1819—28 Febr. 1820. Ag 5

1214.

EV. JOH. POTGIETER, Aanteekeningen van letterkundigen en persoonlijken aard. — Uit het tijdperk Antwerpen 1827—1830. Ai 18

1215.

EV. JOH. POTGIETER, Afschrift (grootendeels eigenhandig) van verschillende gedichten in het Fransch, Duitsch en Engelsch. — Uit het tijdperk Antwerpen 1827—1830. Ai 16a—c

1216.

EV. JOH. POTGIETER, Fragment van een dagboek gehouden te Antwerpen, 24 Oct. - 8 Nov. 1830. — 10 blz. f°. Ai 12

1217.

EV. JOH. POTGIETER, Afschrift van Hollandsche en Fransche gedichten. — Uit het tijdperk Amsterdam 1830—1831. Ai 21a—d

1218.

EV. JOH. POTGIETER, Fragment van een dagboek gehouden tijdens zijn reis in Zweden. Loopende van 28 Mei tot 16 Juli 1831. — 4°. Ai 26

1219.

EV. JOH. POTGIETER, Kleine Engelsche stukjes, Italiaansche en Spaansche fragmenten. Afgeschreven tijdens zijn verblijf in Zweden, 1832. — 8⁰. Ai 25

1220.

EV. JOH. POTGIETER. — Rollen uit Fransche tooneelstukken, door hem afgeschreven en in Zweden gespeeld. Aj 18

a. Rol van *Le Chevalier*, in *Le legs* van *Marivaux*.
b. „ „ *Dubois*, in *Les fausses confidences* van *Marivaux*.
c. „ „ *Lafleur* in *La gageure imprévue* van *Sédaine*.

1221.

EV. JOH. POTGIETER, Trippische zaken. — Copij-boek van brieven. 1831. — f⁰. Aj 23

1222.

EV. JOH. POTGIETER, Vriendschappelijke briefwisseling. — Copij-boek. 1813. — f⁰. Aj 24

Inhoud:

a. Aanteekeningen over mijne briefwisseling met Magen, Vrienden en Bekenden, gedurende eene reize naar en in Zweden. 1831.

b. Kleinigheden [Gedichten] in 1831 voor of aan Magen, Vrienden en Bekenden geschreven.

1223.

EV. JOH. POTGIETER, Vriendschappelijke briefwisseling. — Copij-boek. 1832. — f⁰. Aj 25

Inhoud:

a. Nota van Vriendschappelijke briefwisseling in Zweden. 1832.
b. Kleinigheden in rijm in 1832 voor of aan Vrienden, Bekenden of Magen geschreven.

1224.

EV. JOH. POTGIETER, Vriendschappelijke briefwisseling. — Copij-boek 1833. — f⁰. Aj 26

Hierachter: Versjes in 1833.

1225.

BARTHOL. PRAEVORTIUS. — Bewijs van verkoop der geschreven predicatien en andere geschreven papieren, door hem nagelaten, aan de Remonstrantsche Gemeente te Amsterdam. — Onderteekend door E. van Oostdijck (weduwe Jan van Foreest), Jan van der Sluijs en Jan Graswinckel. Amsterdam en Delft, 14 en 17 Oct. 1671. Ab 17

1226.

JAN PUNT en **MARIA DE BRUIJN.** — Huwelijks zangen voor den Heer Jan Punt Junior en Juffrouw Maria de Bruijn, in den Egt vereenigt binnen Amsterdam, den 8en van Slagtmaand A⁰. 1733. Geteekend: J. A. N. — Daarachter: Huwelijks Vertooning opt Echt Tooneel van Monsieur Jan Punt Junior en Juffrouw Anna Maria de Bruijn, geopent binnen Amsterdam den 8e van Slagtmaand 1733. Geteekend: H. van den Burgh.

Gecopieert voor den Heer Johannes van Hooft, op den 5en van Bloeij Maand in Amsterdam 1737. — 16 blz. 4⁰. B 110c

1227.

BOUDEWIJN VAN REES en **ELISABETH VAN DER MEERSCH.** — Familie-papieren. Ad 40

1228.

CATHARINA DE RIEMER. — Familie-papieren. Ab 44, 45

1229.

CORNELIA DE RIEMER. — Familie-papieren. Ab 49, 66

1230.

CORNELIS DE RIEMER (zoon van Abr. de Riemer). — Familie-papieren en stukken, betreffende zijn nalatenschap. Ab 47, 51, 52

1231.

CORNELIS DE RIEMER (zoon van Is. de Riemer) en **CORNELIA KEYZER.** — Familie-papieren. Ab 46, 48—50, 66

1232.

EWOUDA DE RIEMER, weduwe **ELLARDUS VERSTEGE.** — Familie-papieren en stukken betreffende haar nalatenschap. Ab 49, 53, 54, 66

1233.

ISAAC DE RIEMER (zoon van Cornelis de Riemer). — Familie-papieren. Ab 56

1234.

ISAAC DE RIEMER (zoon van Pieter de Riemer) en **JANNETTE VERHAVEN**. — Familie-papieren en stukken betreffende hun nalatenschap. Ab 55, 57

1235.

JACOB DE RIEMER (zoon van Isaac de Riemer). — Familiepapieren. Ac 10

1236.

JANNETTA DE RIEMER. — Familie-papieren en stukken betreffende haar nalatenschap. Ab 59—61, Ac 11

1237.

PIETER DE RIEMER (de oude, geneesheer). — Familie-papieren en stukken betreffende zijn nalatenschap. Ab 64—66

1238.

PIETER DE RIEMER (de jonge, koopman). — Stukken betreffende zijn nalatenschap. Ab 63

1239.

FRED. RUYSCH. — Album amicorum. 1695—1730.

2 deelen. Het 1e, in hoornen band, bevat 90 bln., waarvan 64, het 2e, in lederen band, 86 bln., waarvan 16 beschreven zijn. — 4⁰. I E 20, 21

Het album bevat voornamelijk handteekeningen van de bezichtigers van zijn anatomisch kabinet.

Afkomstig uit de bibliotheek van S. J. VAN GEUNS, Hoogleeraar te Utrecht.

1240.

HENDRIK RUYSCH. — Album amicorum. 1710—1725.

186 bladen, waarvan 51 beschreven zijn. — 4⁰. I E 36

Sommige inscripties maken melding van de kunstverdiensten zijner dochter, de bloemenschilderes Rachel Ruysch.

Afkomstig uit de bibliotheek van S. J. VAN GEUNS, Hoogleeraar te Utrecht.

1241.

VAN DE SANDE, SOUTMAN en **VAN SCHOREL**. — Uitspraak gedaan door JACOB DEDEL en REM VAN LIMBORCH, als arbiters in een geschil der familiën Van de Sande, Soutman en Van Schorel. 's Gravenhage 10 Maart 1668. — f⁰. Ac 36

1242.

GOD. JOH. SCHACHT. — Testimonia voor hem, eigenhandig geschreven door:

B. Nieuhoff, Harderwijk 12 Sept. 1788 .... G 99
Ev. Scheidius, Harderwijk 12 Sept. 1788. .... G 110
C. W. de Rhoer, Leiden 17 Mei 1789................ G 106
D. van de Wijnpersse, Leiden 3 Jun. 1789............ G 130
H. A. Schultens, Leiden 5 Jun. 1789 .... G 112
en een onderteekend door E. Hollebeek, Ae. Gillissen, C. Boers, Broërius Broes, J. G. te Water en S. F. J. Rau, Leiden 4 Jun. 1789 .... G 66

1243.

GOD. JOH. SCHACHT. — Acte van collatie betreffende zijn beroep tot predikant te Geertruidenberg. Onderteekend door Willem, Prins van Oranje. 23 Nov. (?) 1793. — f°. G 97

1244.

JOH. HERM. SCHACHT. — Testimonia voor hem, eigenhandig geschreven door:

Conr. Iken, Bremen 25 Aug. 1748 .... G 69
N. Nonnen, Bremen 27 Aug. 1748.................. G 100c
C. Kessler, Bremen IV Id. Jul. 1749... .... G 78
G. M. Elsnerus, Utrecht 11 Maart 1750............. G 45
D. Millius, Utrecht 11 Maart 1750 .... G 92
Franciscus Burmannus, Utrecht 13 Maart 1750........ G 33
A. Voget, Utrecht 15 Maart 1750.................. G 122a
en een van de Hoogleeraren der Theologische faculteit te Utrecht betreffende Schacht's „Harmonia historiae resurrectionis Jesu Christi", Utrecht 17 Jan. 1758........... G 122b

1245.

JOH. HERM. SCHACHT. — Aanstelling tot Theol. Cand. door de Classicale Vergadering te Amsterdam. — Onderteekend door Cornelius Drinkveld. Amst. 6 April 1750. — f°. G 42

1246.

JOH. HERM. SCHACHT. — Namen, eigenhandig geschreven, van de studenten die zijn theologische colleges te Harderwijk gevolgd hebben van 1763 tot 1803. — 4°. IV H 29

1247.

MAXIMILIAN SCHADE. — Paspoort voor hem, afgegeven door Johan Maurits van Nassau, goeverneur van Brazilie. Mauritiastad, 1643. — Copie. H 81a

1248.

WOUTER SCHOUTEN. — Biographische aanteekeningen betreffende den zeevaarder W. Schouten. — 1 blz. f⁰. A 147

1249.

CATHARINA GEERTRUID SCHRADER. — Levensschets van haar, door J. J. Kiestra, en afschrift van het belangrijkste uit haar „Dagboek van verrigte verlossingen" van 1693 tot 1745. — 4⁰. IV G 7

1250.

CORN. WAGEE SCHUMAN. — Diploma van zijn promotie tot Doctor in de Rechten. Utrecht 30 Nov. 1791. Z 141

1251.

CORN. WAGEE SCHUMAN. — Bewijs van aanstelling tot Notaris in Holland en Westvriesland. Den Hage 19 Febr. 1794. Z 142

1252.

AELTJE OTTEN SELKART, weduwe **VINCENT BOUWENSZ.** — Stukken betreffende haar nalatenschap. Ab 22

1253.

HUB. SISMUS. — Stukken betreffende zijn nalatenschap. Ab 25

1254.

HIERON. GUL. SNABELIUS. Inscriptie op het titelblad van zijn „Oratio de Gloria novi saeculi" aan I. Casimir Philippi. — 4⁰. F 91b

1255.

JAN CAR. JOS. VAN SPEYK. — Levensbeschrijving. — 4⁰. N 94a—f

Hierbij:

a. een gedrukte uitnoodiging tot het bijwonen van de begrafenis van Van Speyk.
b. een gedrukte mededeeling betreffende het tentoonstellen der schilderij van Pieneman.
c. facsimile van het gedicht van H. H. Klijn, boven de schilderij van Pieneman.
d. een afbeelding der Van-Speyks-medaille.
e. een afschrift der inscriptie van den Van-Speyks-(vuur-)toren.

1256.

F. J. E. VON UND ZU SPRINZENSTEIN. — Bul, waarbij Franz Joseph Ernst Graf von und zu Sprinzenstein en zijn mannelijke afstammelingen door Maria Theresia beleend worden met het Obrist Erb: Münz-Maister-Ambt in de aartshertogdommen Oostenrijk beneden en boven de Enns. 26 April 1743.

Op perkament, met zegel. IV B 42

1257.

ANDRIES STANHOFFIUS. — Aanstelling tot lid der vrijmetselaarsloge „La Charité". Amsterdam 20 April 1793. B 75

1258.

P. VAN DER STAR. — Verklaring van de commissie, benoemd door het Utrechtsch Departement der Maatschappij „Tot Nut van het Algemeen" in zake het geldelijk bewijs van erkentenis aan den afgetreden eersten Secretaris [P. VAN DER STAR]. Utrecht 2 Mei 1827. — 1 bld. f⁰.
H 77

1259.

ADR. VAN STERREVELT. — Testament. Ab 24

1260.

MAR THOMA. — Briefwisseling, in het Syrisch, van MAR THOMA, Bisschop der St.-Thomas-Christenen op de Kust van Malabar, met IGNATIUS, Patriarch van Antiochie, CAROLUS SCHAAF, Hoogleeraar te Leiden, en anderen.

A. Brieven van MAR THOMA aan IGNATIUS.

Eerste brief. Origineel. In Estrangelo-schrift. 1709. Op perkament geplakt. (*a*). — Hierbij van de hand van C. SCHAAF: een afschrift in Jacobitisch schrift met klinkerteekens (*b*), een Latijnsche vertaling, met eenige aanteekeningen den brief betreffende (*c*), en een Hollandsche vertaling (minder letterlijk dan de Latijnsche) (*d*).

Deze eerste brief werd, in twee exemplaren, ter bezorging toevertrouwd aan A. VAN DER DUYN, Commandeur van de Kust van Malabar. Een van beide exemplaren gaf deze aan C. SCHAAF ten geschenke, die den brief met de sub *c.* bedoelde vertaling in 1714 te Leiden uitgaf, onder den titel *Relatio historica ad epistolam Syriacam a Maha Thome... scriptam ad Ignatium*, enz.

Derde brief. In Estrangelo-schrift. 27 Teschrin I 1721. (*k* 1, 2.) — Hierbij: een afschrift van dezelfde hand.

De tweede bekende brief van Mar Thoma aan Ignatius, van 25 Elul 1720, is uitgegeven door J. S. ASSEMANI in zijn *Bibliotheca Orientalis*, Tom III, Part. II, Pag. 464.

B. Brieven van MAR THOMA aan C. SCHAAF.

Eerste brief. In Estrangelo schrift. Donderdag, 20 Kanōn II 1715. (*e.*)

Tweede brief. In Estrangelo-schrift. 1717. (*f.*)

Derde brief. In Estrangelo-schrift. 13 Adar 1720. (*g.*)

Deze drie brieven zijn op perkament geplakt.

Vierde brief. (Afschrift?). In Jacobitisch schrift met klinkerteekens. 30 Elul 1720. (*h* 1, 2.)

Deze brief schijnt blijkens den omslag door Schaaf ter lezing te zijn gezonden aan de „Bewindhebberen tot Amsterdam".

Vijfde brief. In Jacobitisch schrift. 26 Teschrin I 1721. (*i* 1, 2.)

Hierbij: een omslag met Syrisch adres.

Zesde brief. In Jacobitisch schrift. 1728. (*j.*)

Brief bevattende het verhaal van den wonderbaren Tempelbouw door den Apostel Thomas. In Jacobitisch schrift. (*n.*)

Op de achterzijde van den omslag verontschuldigt Mar Thoma zich over de vertraging van zijn schrijven.

C. Brief van MAR THOMA aan den *Gouverneur-generaal* te Batavia. — In Estrangelo-schrift. Zaterdag 6 Kanōn II 1728. (*l.*)

Aan het eind een verzoek aan C. Schaaf om zijn voorspraak te zijn bij den Gouverneur-generaal.

D. Brief van MAR THOMA aan de [*Koninklijke*] *Compagnie.* — In Estrangelo-schrift. Zaterdag 6 Kanōn II 1728. (*m.*)

Aan het eind een verzoek aan C. Schaaf om zijn voorspraak te zijn bij de Compagnie.

E. Brief van C. SCHAAF aan MAR THOMA. Leiden 20 December 1713.

Vijf afschriften in Jacobitisch schrift met klinkerteekens (*o* 1—5); twee afschriften van de Latijnsche vertaling (*p* 1, 2); twee afschriften van de Hollandsche vertaling (*q* 1, 2).

Deze brief is met de Latijnsche en Hollandsche vertaling uitgegeven in de *Relatio historica* bovenbedoeld.

F. Brief van JOH. HENR. SCHAAF aan MAR THOMA. 1720. — In Jacobitisch schrift met klinkerteekens. (*r.*)

G. Brief van CHRISTOPHORUS THEODOSIUS WALTHER, uit naam der *Deensche Zendelingen* aan MAR THOMA. In Jacobitisch schrift met klinkerteekens. Kerk Jerusalem te Tranquebar 1725. (*s* 1.) — Hierbij: de Latijnsche vertaling (*s* 2).

Voorts: een adres van Mar Thoma in het Syrisch geschreven door C. SCHAAF. (*t.*)

1261.

J. TURK. — Verklaring van „Hooftmannen van het Chirurgyns-Gilde tot Rotterdam" ten verzoeke van Jan Turk. 1763. E 73

Afkomstig uit de verzameling Potgieter.

1262.

JOH^A^. VAN DER VALK, weduwe TOBIAS VAN LYBURGH. — Stukken betreffende haar nalatenschap. Ab 28

1263.

JAC. VERHAVEN. — Familie-papieren. Ab 30

1264.

MARIA VERHAVEN, weduwe ISAAC DE RIEMER. — Familie-papieren. Ab 31

1265.

MATTHIJS VERHEIJDEN. — Verklaring van PETRUS MONTANUS omtrent het door hem 5 Sept. 1615 te Diemen ingezegend huwelijk van MATTHIJS VERHEIJDEN en METIE CLAES. — 31 Mei 1624. J 59

1266.

DEBORA VERRIJN PAULUSdochter. — Familie-papieren. Ab 33, 38

1267.

HENDR. VERRIJN. — Afschriften van zijn testament. Ab 37

1268.

MARIA VERSCHURE, weduwe JACOB VERHAVEN. — Afschriften van haar testament. Ab 34, 40

1269.

FRED. VETTEKEUKEN en MARIA VERHAVEN. — Familie-papieren. Ab 35

1270.

M. VOS. — Twee testimonia betreffende door hem te Franeker gevolgde colleges. Afgegeven door JO. SCHRADER en I. H. VERSCHUER. 1783. L 76[a, b]

1271.

IS. VOSSIUS. — Lijst van de schrijvers der brieven aan Is. Vossius, bedoeld in N°. 1015 van den Catalogus librorum mss. biblioth. Lugd. Bat., door J. Geel. — f°. P 15

1272.

JER°. DE VRIES JERz. (genaamd „Jeroon van de Heerengracht"), Commentarius diurnus. — Dit dagboek, in het Hollandsch geschreven bevat aanteekeningen betreffende het door hem op de Latijnsche school behandelde van Oct. 1824 tot Maart 1825. — 4°. II D 19

Hierachter:

a. Animadversiones ad poetarum selectos locos, cum patre car. tractatos, lectione observatae.

b. Animadversiones quaedam ad D. J. Lennepii scholas.

c. Animadversiones ex Juris Professorum scholis passim annotatae. 1828—1829.

d. Verspreide en gemengde aanteekeningen, behoorende tot den Commentarius diurnus opgemaakt in het jaar 1825.

1273.

MATTHEUS WACHTELS. — Bewijs van aanstelling tot Commandeur ter Zee, door de Gecommitteerde Raden ter Admiralityt resideerende binnen Amsterdam. 2 Febr. 1712. E 4

1274.

JAN WAGENAAR. — Drie quitancien van gelden door hem ontvangen als erfgenaam van Maria en Agneta van Oorde. 1751—1755. J 94^a—c^

Een quitantie is medeonderteekend door Angeniete van Oorde.

1275.

HANS DE WEERDT. — Aanteekeningen betreffende zijn huwelijk, kinderen, enz. 23 Jan. 1563 tot 2 Mei 1567. L 160

1276.

JOH. WESSELIUS. — Bewijs van inschrijving als student in de Godgeleerdheid te Groningen. Onderteekend door Johannes à Marck. 1689. — 1 bl. f°. G 86

1277.

MAART. WESTERMAN, Aan mijne stadgenooten bij de feestviering bij mijne vijfentwintigjarige verbindtenis aan den Amst. Stadsschouwburg. — Gedicht. — 2 blz. f°. R 82e

1278.

CORN. DE WIT. — Bewijs van aanstelling tot Kapitein ter Zee, door de Bewindhebberen van de Oost-Indische Compagnie ter kamer Rotterdam. Rotterdam 3 Juli 1786. E 26

1279.

ADR. VAN DER WOLFF. — Eigenhandig geschreven aanteekeningen betreffende zijn huwelijk en kinderen. Aa 40

1280.

GERARD en CORNELIA VAN DER WOLFF. — Familiepapieren. Aa 55

1281.

DAN. WIJTTENBACH en DANIÈLE JEANNE WIJTTENBACH-GALLIEN. — Aanteekeningen van beiden, geschreven op twaalf fragmenten van almanakken van 1787 en andere jaren. P 16

1282.

DANIÈLE JEANNE WIJTTENBACH-GALLIEN, Losse aanteekeningen, in het Fransch, hoofdzakelijk betreffende DAN. WIJTTENBACH. — f°. P 17

1283.

DANIÈLE JEANNE WIJTTENBACH-GALLIEN, Aanteekeningen, in het Fransch, betreffende haar eigen leven, gezonden aan P. HOFMAN PEERLKAMP. — f°. P 18

1284.

DANIÈLE JEANNE WIJTTENBACH-GALLIEN. — Personalia. P 19

INHOUD:

a. Fransche vertaling van de voorrede der Nieuw-Grieksche vertaling van Alexis.
b. Hollandsche vertaling van hetzelfde.
c. Uittreksel uit den Courier des Pays-Bas, z. d.
d. Zeitung für die Elegante Welt, 5 Jan. 1816. (Gedrukt.)

1285.

PETRUS VAN IJSSUM. — Afschrift van het besluit der Synodus van Noordholland, waarbij hij wordt benoemd tot Gecommitteerde ter Synodus van Utrecht. 8 Aug. 1771. Ap 34

LAND- EN VOLKENKUNDE.

1286.

Korte ontleeding van de Geographia.
Hs. uit het midden van de 18e eeuw. — 2 dln. 4⁰. V C 11, 12

1287.

Ueber den Ursprung der Quellen und Flüsse.
Hs. uit de 19e eeuw. — 12 blz. 4⁰. I F 34

1288.

Beschrijvinghe van Zuijt-Hollandt.
Hs. uit de 17e eeuw. — f⁰. VI A 33^6

1289.

CHRISTIAAN VERMEIJS, Beschrijving van Kennemerland.
Eigenhandig geschreven. — 43 en 475 bln. 4⁰., met talrijke inlagen. IV D 24

Hierbij: een brief van G. W. VAN OOSTEN DE BRUIJN aan P. A. GILLES, Haarlem 17 Aug. 1772, over het aankoopen van dit handschrift, en eenige aanteekeningen van denzelfde.

1290.

CHRISTIAAN VERMEIJS, Beschrijving van Rijnland.
Eigenhandig geschreven. — 4⁰. IV G 27

1291.

JEAN HENRI VAN SWINDEN, Excerpt uit Wagenaar, Beschrijving van Amsterdam, dl. I, blz. 522, 1631. — f⁰. E 118a (blz. 1, 2)

1292.

Aanteekeningen betreffende Oost-Indië. — 41 bln. 8⁰. IV C 22^1

Afkomstig uit de papieren van C. A. Duker; niet van zijn hand.

1293.

JACQUES NIC. VOSMAER, Korte beschrijving van het Zuid-oostelijk schiereiland van Celebes, in het bijzonder van de Vosmaer's-baai of van Kendari. Verrijkt met eenige berigten omtrent den stam der Orang Badjo's en meer andere aanteekeningen. 1835. — f⁰.
VI A 10

1294.

GIJSBERT DE WITH, Verhael van mijne reijse in Vranckrijck gedaen anno 1634 en 1635. — 8⁰. V J 41

1295.

ARNOUT HOOFT, Reis-journaal. 1649—1653, met een naschrift van 1674. — 8⁰. V J 40

1296.

Beschrijving van een reis door ABR. VAN DER MEERSCH gedaan in 1674 naar Denemarken en Zweden. — 4⁰. W 75

1297.

Beschrijving van een reis door PIETER VAN DER MEERSCH gedaan in 1700 door Zeeland, Vlaanderen en Brabant. — 4⁰. W 60

1298.

Beschrijving van een reis door .... VAN DER MEERSCH en zijn zuster ANNA gedaan in 1703 naar Duitschland. — 8⁰. Ac 48

1299.

ARENT VAN DER MEERSCH, Reijsbeschrijving door mij gedaan door Duytsland. 1703-1704.

Niet volledig. — 2 stukken. — 4⁰. en 8⁰. W 73a, b

Achter het eerste stuk een verantwoording aan zijn vader ABRAHAM VAN DER MEERSCH van de te Neurenberg verkochte goederen.

1300.

ARENT VAN DER MEERSCH, Rijs door mij gedaan na het overquartier van Gelderland; 20 April uijt, 29 dito 't huijs, 1716. — Item noch een rijs door mij gedaan na het land van Cleef etc.; 18 Julij uijt en 6 Aug.s 1716 thuijs. — 4⁰. W 77

1301.

ARENT VAN DER MEERSCH, Reijze gedaan door Brabant etc. door Abraham Arent van der Meersch in 1749. Beschreven door zijn vader. — 4⁰. V 79

Hierbij: een brief van A. A. VAN DER MEERSCH aan zijn ouders, Brussel 25 Mei 1749.

1302.

GUILL. VAN DER MEERSCH, Reijsbeschreijvingh gedaan A°. 1756 na Brabant enz. — 4⁰. W 74

1303.

JEAN HENRI VAN SWINDEN, Dagboek van zijn reis van Den Haag naar Parijs in Augustus 1798 en van zijn reis van Parijs naar Den Haag in Juli 1799. — 8 blz. 4⁰. S 15

1304.

EV. JOH. POTGIETER, Aanteekeningen over zijn reis naar Florence met C. Busken Huet in 1865. Aj 20

1305.

EV. JOH. POTGIETER, Aanteekeningen over een uitstapje om Weenen, 15 Sept.-7 Oct. 1871. Aj 21

1306.

EV. JOH. POTGIETER, Aanteekeningen over bezochte buitenplaatsen en zomer-uitstapjes. Aj 19^{a-d}

1307.

Journael van het fleuijt-schip den Hasenbergh. Voor de Camer Zeelandt. A°. 1670. — f⁰. II* A 34

1308.

PIETER LONDT. — Journaal gehouden door mij Capt. Pieter Londt, commandeerende het Pruisisse Bengaalse Comp: schip Kooningh van Pruissen.... zynde gedistineert van Embden naar Bengaalen. A°. 1760. — f⁰. IV B 27

1309.

SAM. FULLER. — Engelsch scheepsjournaal van SAMUEL FULLER van zijn reizen met de brik Lilly van Boston naar Indië, 1799-1800, en met het schip Matilda van Indië naar de Kaap de Goede Hoop, 1800-1801. — f⁰. II* A 17

Achterin: Introduction to navigation by SAMUEL FULLER, en afschrift van brieven geschreven door SAMUEL FULLER aan JOUGH in 1801. f⁰.

1310.

SAM. FULLER, Journal of the voyage in the brig John; from the Cape of Good Hope to Port Jackson: from Port Jackson to Amboyna. 1801. — f⁰. II* A 16

Hierbij: een schetskaart van de door Fuller ontdekte eilanden.

WIS- EN NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN.

1311.

JEAN HENRI VAN SWINDEN, Excerpta ex Epistolis Vossii [et Hugonis Grotii] Hortensium et Galilaeum spectantia. — f⁰.
E 118ᵃ (blz. 20—26)

1312.

JEAN HENRI VAN SWINDEN, [Excerpt uit] Martini Hortensii Oratio de dignitate et utilitate matheseos dicta 8 Id. Maji 1634. — 4⁰.
E 118ᵈ

1313.

MATTH. VAN GEUNS, Wis- en natuurkundige aanteekeningen. — In portefeuille. 4⁰. I D 53

1314.

JAMES JOHN TEDING VAN BERKHOUT, Historia scientiarum mathematicarum et physicarum. — Verzameling aanteekeningen in het Hollandsch.

Op losse f⁰. vellen, in portefeuille. II A 11

1315.

Nieuw rekenboek tot gebruyk der Nederlandsche jongheijd, bevattende alles, wat rekenkundig in den handel van 's menschen leven voorkomen kan; gedeylt in 4 deelen onder zinspreuk *in numero est omnis operatio ejus.*

617 blz. 8⁰., met 4 uitslaande platen meetkunstige figuren bevattend.
IV J 35

1316.

Arithmetica ofte Rekenkonst, inhoudende een kort en beknopt onderwijs der regelen, die deze konst opleveren, ingerigt na de hedendaagse trant der negotie. Verdeeld in vier deelen. Opgesteld door....

Hs. uit het laatst van de 18ᵉ eeuw. — 3 dln. 4⁰. IV H 40-42

Het 2ᵉ deel ontbreekt geheel. Van het 1ᵉ deel ontbreken de laatste bladzijden. Op den omslag van het 1ᵉ deel staat „Afgedrukt".

1317.

G. W. DUKER, Arithmetica elementa. — 29 blz. 4°. IV C 25f

1318.

G. W. DUKER, Arithmetica. — 24 blz. 4°. IV C 16i

1319.

Euclides, de zes eerste boeken, bewerkt door J. van Houwingen.
Hs. waarschijnlijk uit de laatste helft der 18e eeuw. — f°. II A 6

1320.

De groote Zeevaert. — Verzameling vraagstukken uitgewerkt door Dijrck Wijllemse.
Hs. uit laatst van de 17e eeuw. — 8°. V J 42

1321.

Schat-Kamer, ofte Konst der Stuurlieden. — Verzameling vraagstukken uitgewerkt door Claas de Vries.
Hs. uit de 18e eeuw. — f°. II* A 9

1322.

Schat-Kamer, ofte Konst der Stuurlieden. — Verzameling uitgewerkte vraagstukken.
Hs. uit de 18e eeuw. — f°. II* A 14

1323.

Schat-Kamer, ofte Konst der stuurlieden. — Verzameling uitgewerkte vraagstukken.
Hs. uit de 18e eeuw. — f°. II* A 15

1324.

JAN FRED. VAN BEECK CALKOEN, In theoriam facultatum numericarum. — 4 blz. 4°. O 64

1325.

JOS. DIENGER. Beoordeeling (in het Duitsch) van „E. Catalan, Traité élémentaire des séries" en van „Carnot, Réflexions sur la métaphysique du calcul". — 8 blz. f°. O 75

Afkomstig uit de papieren van D. Bierens de Haan.

1326.

JAC. PIERSON THOLEN, Over de Wiskunde, volgens het systema van den Hoogl. J. H. van Swinden. — Dictaat. 1806. — 4⁰. IV G 9

1327.

G. F. W. BAEHR, Dictaten over Waarschijnlijkheidsrekening. Geautografeerd door H. J. RINK naar het college van BAEHR aan de Polytechnische school te Delft. 1867/68. — f⁰. VI A 33[7]

INHOUD:

1⁰. Berekening van de gemiddelde waarde voor eene herhaaldelijk waargenomen grootheid.

2⁰. Gemiddelde fout in gewicht van grootheden die uitgedrukte functiën zijn van onmiddellijk waargenomen grootheden.

1328.

JOH. HENDR. VAN LOM, Annotata ad Johannis Wilsoni principia trigonometriae.

Hs. van omstreeks 1800. — 131 bln. aan één zijde beschreven. 4⁰. VI C 22

1329.

JAC. DE GELDER, Over de hyperbola. — 2 bln. f⁰. O 82

Afkomstig uit de papieren van J. H. van Swinden.

1330.

GUST. ADOLPH GOEPEL, Beoordeeling (in het Duitsch) van „Das Malfattische Problem, neu gelöst von C. Adams". — Concept. — 4 blz. 4⁰. O 84

1331.

H. VAN 'T SANT, Geometria ofte Landmeetkonst. In Hardinxveld den 1 Augustus 1755. — Met vele penteekeningen tusschen den tekst. — 251 bln. f⁰. II A 10

1332.

JOH. GEORG BUSCH, Ueber das französische Mètre. — 1796. — 4⁰. IV F 13

1333.

a. MATHEUS DE GUARINBERTIS DE PARMA, Tractatus de directionibus et de aspectibus et radiis. Et de modis dirigendi et prohiciendi radios et aspectus. (Bl. 1*a*.)

b. Tabule Directionum et Aspectuum. (Bl. 16*a*.)

c. MATHEUS DE GUARINBERTIS DE PARMA, De inquisitione ejus in quo consistit humana felicitas. Ad egregium virum magistrum Johannem de Blanchis de Regio physicum. (Bl. 22*a*.)

d. MESSCHALLAH (MESSAHALLAH), Ars astrologie. — Uit het Arabisch vertaald door JOHANNES YSPALENSIS of YSPANENSSIS. (Bl. 25*a*.)

e. MESCHALIAH (MESSAHALLAH), In revolutionibus annorum mundi. (Bl. 47*b*.)

f. ALBUMASAR, De floribus iuditiorum astruomomie (*sic*) de domino et planetarum in anno revolutionis mundi. (Bl. 54*b*.)

g. ALBUMASAR, Liber conjunctionum. (Bl. 66*a*.)

Hs. uit het laatst der 14e of het begin der 15e eeuw, op perkament, in twee kolommen; fraai geschreven, met veel aanteekeningen in margine; de opschriften en beginletters in rood en blauw. — 136 bln. f⁰. II C 1

1334.

a. Collectio de compositionibus astrolabii. (Bl. 1.)

b. Compositio chilindri. (Bl. 16*a*.)

c. Utilitas astrolabii magistri TRISTANI DE PRAGA. (Bl. 17*a*.)

d. Commentarius super theorica planetarum. (Bl. 26*b*.)

e. Compositio directorii. (Bl. 43*a*.)

f. Ex libro ALFRAGANI de 30 differentiis. (Bl. 49*a*.)

g. Tractatus de radicum extractione. (Bl. 64*a*.)

h. Tabula horarum etc. (Bl. 66*b*.)

i. Canones octavae sperae ordinati per magistrum JOHANNEM DE LINERIIS. (Bl. 68*b*.)

j. Verhandeling beginnende: „Si in quo gradu signi stella aliqua praenotata sit et quantum distet ab ecliptica linea in septentrionem vel meridiem scire cupis" etc. (Bl. 77*b*.)

k. Algorismus JO. DE LINERIIS. (Bl. 83*b*.)

l. Verhandeling beginnende: „Tempus est mensura motus ut vult Aristoteles 4⁰ physicorum" etc. (Bl. 100*a*.)

Hs. uit de 15e eeuw, in 2 kolommen; met veel verkortingen; de beginletters in kleuren. — 111 bln. f⁰. I H 40

In den ouden lederen band met fraai bewerkte koperen hoeken en sloten.

1335.

Broeder THOMAS. — Verhandeling over Natuurkunde ofte Physica lanx het gantsche Heelal in rym gestelt in 't jaer 1300 te Utrecht.

Afschrift uit de 18e eeuw. — 4⁰. VI D 20

Hierachter: Eenige Excerpten van Oude Woorden en Grammaticale Gebruiken uit de verklaring van BROEDER AERNT van Utrecht, op de hier voorgaande verhandeling van Broeder Thomas. Waarachter volgen nog eenige Excerpten uit het Boek over Medicynen getrokken uit de schriften van GALENUS en AVICENNA.

1336.

Over het beschrijven van Zonnewijzers.

Hs. uit de 18e eeuw, met teekeningen. — Onvolledig. — f⁰. E 136

1337.

C. G., Lijst van de Staart-sterren of Cometen, die verscheenen hebben voor-en-na-Christus geboorten. Alle bijeenverzamelt uijt de beste en geloofwaardige schrijvers.

Hs. uit de tweede helft der 18e eeuw. — 4⁰. V C 34f

1338.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Verslag der waarnemingen van den planeet Jupiter en zijn manen, gedaan 3 Aug.–21 Sept. .... — Met teekeningen. — f⁰. P 23

1339.

H. AENEAE, Beschrijving en gebruijk van het tellurium van G. Adams te Londen.

Afschrift, zonder afbeelding van het werktuig. — 38 bln. 4⁰. I F 33

1340.

NIC. HENDR. VAN CHARANTE, Aanteekeningen uit zijn beoordeeling van „REINSCH, Electrische Erscheinungen". — 9 blz. 4⁰. O 67

1341.

HIERON. DAV. GAUBIUS, Chemiae pars theoretica. — 3 dln. 4⁰. IV E 20—22

1342.

HIERON. DAV. GAUBIUS, Praxis chemica in tria regna naturae. — 2 dln. 4⁰. IV E 18, 19

1343.

HIERON. DAV. GAUBIUS. — Ex collegio chemico H. D. GAUBII annotata. 1758–59.

Geschreven door MATTH. VAN GEUNS. — 135 blz. 8⁰. I F 61

1344.

ALEX. PETR. NAHUIJS. — Excerpta ex praelectionibus chemicis A. P. NAHUIJS.

Geschreven door J. v. G(EUNS). 1791–93. — 2 dln. 538 en 483 blz. 4⁰. I E 9, 10

1345.

MATTH. VAN GEUNS, Introductio et elementa chemiae. — 4 dln. 4⁰. II D 23—26

1346.

MATTH. VAN GEUNS, Adversaria chemica. — f⁰. IV B 17

1347.

HENR. CAR. VAN DER BOON MESCH, Lectiones chemicae. 1828-1830.

Excerpt. — 2 dln. 240 en 200 bln. — 4⁰. II D 62b

1348.

DAN. GEORG MORHOF. Historia naturalis.

Dictaat. — 4⁰. V C 2h

1349.

HENDR. CAR. VAN DER BOON MESCH, Excerpta lectionum ad Historiam naturalem. — 1830. — 128 bln. 4⁰. II D 62a

1350.

GEORG. EBERH. RUMPHIUS, Oorspronkelijke (Nederlandsche) tekst en teekeningen van de zes eerste boeken van het *Amboinsch Kruidboek.* — 161 bln. f⁰. I A 10

De teekeningen zijn met de pen keurig uitgevoerd door T. W. BROEKHUIJSEN.

1351.

Afteekeningen van verscheyden, vreemde Gewassen: in de Medicyn-Hoff der Stadt' *Amsteldam.* Door Ordre vande Heeren J. Huydekoper en J. Commelin, als Commissarissen vanden voorn. Hoff. Inden jaren 1687 en volg. (tot 1749). — 9 dln. f⁰.

Dit werk bestaat uit afbeeldingen, uit de hand geteekend en gekleurd, en keurig uitgevoerd, van de gewassen, die in den Hortus gebloeid hebben, zonder systematische orde, waarschijnlijk zoo als ze juist in bloei stonden, afgebeeld.

In J. COMMELINI *Hortus Amstelaed.* 1697, zijn de platen naar deze oorspronkelijke afbeeldingen genomen, natuurlijk niet in dezelfde volgorde, en minder in getal. In de voorrede tot deel II zegt zijn zoon CASPER betreffende deze verzameling:

... „de hier nochtans beschrevenen zijn alle gequeeckt in den hof, en zyn naa het „leeven met desselfs verwe geteeckent, die met een groot getal afteeckeningen van „anderen gewassen in den hof bewaard werden, welcke versaamelingh van geschilderde „gewassen, door dien de E. A. HH. Commissarissen van deesen hof, als voorstanders „van de Kruyd-kunde, in het afteeckenen van het groot getal der uytlandtsche gewassen „die in deselve werden gequeeckt en gequeeckt zullen werden, volharden, een Ko„ninckłyck werck staat te werden".

Deze afbeeldingen zijn op perkament in gr. fol., elke plaat op zwaar papier opgeplakt. In de eerste deelen (tot Dl. V. pl. 29) is op den verso van het vorige blad elke plant gedenomineerd, somtijds met korte beschrijving. Evenals de titels is dit gedaan in keurig schoonschrift. De titels van alle deelen zijn gelijkluidend, de Commissarissen verschillen.

Dl. I. Onder de genoemde Commissarissen. 1687—1689. Met 2 wapens en 44 ongenomm. pl.

Dl. II. Onder dez. Comm. 1690—92. Met 48 ongenomm. pl.

Dl. III. Onder de Comm. FR. DE VROEDE, JO. HUYDECOOPER VAN MAARSEVEEN en G. PANCRAS. Z. j. Met 3 wapens en 51 genomm. pl.

Dl. IV. Onder dez. Comm. Z. j. Met 50 genomm. pl.

Dl. V. Onder de Comm. P. RENDORP, F. VAN COLLEN en G. CLIFFORD. Zonder jr., zonder wapens. Met 50 genomm. pl.

Dl. VI, VII. Als voorg. deel.

Dl. VIII. Als voorg. deel. Met 77 genomm. pl.

De pl. zijn geteekend door JOHAN MONINCKS en (vooral sedert Dl. V) MARIA MONINCKX, slechts enkele zijn van ALIDA WITHOOS en JOHANNA HELENA HEROLT, vele echter zonder naamteekening.

Dl. IX is blijkbaar van later dagteekening en niet veel meer dan een weldra opgegeven poging om het te kostbare werk op minder kostbare wijze voort te zetten. Zonder titel behelst het slechts 5 platen op papier geteekend, 1 door DOROTHEA STORME en 4 door J. M. COK; deze laatste dragen het jaartal 1749.

1352.

JOH. BURMAN. Voorrede voor Charles Plumier „Plantae Americanae". Verbeterd door P. BURMANNUS SECUNDUS. — 4 blz. f⁰. S 81

1353.

MATTH. VAN GEUNS, Botanicae institutiones. 1780. — 4 dln. 4⁰. II D 41—44

1354.

CORN. MARIUS VAN DER SANDE LACOSTE, Aanteekeningen op Prodromus Florae Batavae, vol. II, part. I et II.

De aanteekeningen zijn geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave van 1851/1853. — 8⁰. IV E 26. 27

1355.

CORN. MARIUS VAN DER SANDE LACOSTE, Aanteekeningen op Bryologia Javanica seu descriptio muscorum frondosorum archipelagi Indici. icon. ill. auct. F. Dozy. J. H. Molkenboer, R. B. van den Bosch et C. M. van der Sande Lacoste.

De aanteekeningen zijn geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave Lugd. Bat. 1850-1870. — 2 dln. 4⁰. IV E 23—25

Hierbij een portefeuille met lijsten en de oorspronkelijke teekeningen van de hand van denzelfde.

1356.

[Icones lichenum ex variis libris excerptae]. — f⁰. VI E 4

Afkomstig uit de nalatenschap van C. M. van der Sande Lacoste.

GENEESKUNDE.

1357.

BARTH. DE MOOR (?), Aanteekeningen op G. A. Mercklinus, Lindenius renovatus, sive Joannis Antonidae van der Linden de Scriptis medicis libri duo.

De aanteekeningen en bijvoegselen tot 1724, waarschijnlijk van de hand van B. DE MOOR, zijn geschreven op een in f⁰. doorschoten exemplaar der uitgave Norimbergae 1686. — 2 dln. II A 3, 4

1358.

JOHN BROWN, Notes. — 8⁰. V J 49

1359.

ANDREW DUNCAN, Lectures on the practice of physic. — Edinburgh 1784 85. — 2 dln. 8⁰. I E 11, 12

1360.

MATTH. VAN GEUNS, Adversaria medica. — 4⁰. II D 51

1361.

MATTH. VAN GEUNS, Annotationes medicae. — In 6 portefeuilles. 4⁰. I D 41—46

INHOUD:

a. Casus morborum academica exercitatione enodatae (*sic*).
b. Casus practici et historiae morborum, item casus partuum difficilium.
c. Aegrotantium et mortuorum dissectiones.
d. Partuum artificialium enarrationes.
e. Historiae morborum dysenter. 1783.
f. Collectio formularum.

1362.

MATTH. VAN GEUNS, Geneeskundige geschriften van verschillenden aard. — 4⁰. en f⁰. II D 54

Ad sectionem caesaream. — Genezen beenbreuk in eene zwangere vrouw. — Over het lozen van steenklompen langs den pisweg. — Geneeskundige waarnemingen en opmerkingen, medegedeeld aan het Utr. geneesk. gezelschap. — Journal van mijne ziekten. — Kort onderricht hoe zich vooral de landlieden en alle die in de opene lucht werken voor den nadeeligen invloed der groote zomerhitte en brandende zonnestralen moeten in acht nemen.

1363.

MATTH. VAN GEUNS, Aanspraken, redevoeringen, aanteekeningen op redevoeringen en bijlagen.

Verschillende bundels en cahiers 4⁰., in één portefeuille. II D 21

1364.

MATTH. VAN GEUNS, Beoordeelingen van (geneeskundige) prijsverhandelingen. — In portefeuille. 4⁰. I D 51

1365.

MATTH. VAN GEUNS, De disciplina medica. — 2 dln. 4⁰. II D 52, 53

1366.

MATTH. VAN GEUNS. Lectiones introductoriae in medicinam univ. — 4⁰. II D 49

1367.

ADR. ABR. FOKKER. Aanteekeningen. — f⁰. IV A 21

Geschiedenis der Geneeskunde. — Statistiek. — Chirurgijnsgilde te Middelburg enz. — Syphilis en prostitutie. — Lepra. — Betrekkelijk het heerschen van pest. — Veeziekte enz. — Varia.

1368.

JOAQUIM D'ALMEIDA DA CUNHA, Breve memoria ácerca da Medicina entre os Cafres da Provincia Moçambique. 1883. — 17 bln. f⁰. II B 24

1369.

A. C. HUNE, Kurzer Begriff von der Anatomie, worinnen hauptsächlich die nöthigsten Stüke der Osteologie u. Myologie in Tabellen enthalten, welche zugleich die Gebeine des Menschlichen Körpers wie solche unter denen Mäuslein in ihren natürlichen Lager sich befinden. Mit möglichsten Fleis nach der Natur gezeichnet. Roma 1722. — 8 bln. tekst en 17 bln. teekeningen. f⁰. II* A 38

1370.

GUALTH. VAN DOEVEREN. — Annotata in collegio VAN DOEVEREN de physiologia.

Geschreven door MATTH. VAN GEUNS, in 1756 en vlgg. jaren. — 158 bln. 4⁰. en 15 bln. 8⁰. I E 71

1371.

RUD. FORSTEN, Excerpta ex Praelectionibus physiologicis, ad ductum B. S. Albini, de Natura hominis. — 1790/91. — 147 bln. 4⁰. I E 63

1372.

MATTH. VAN GEUNS, Apparatus ad Dissert. de vita et morte corporea. — 4⁰. II D 20a

1373.

STEV. JAN VAN GEUNS, Introductio in physiologiam. — 268 bln. 4⁰. I E 60

1374.

Verhandeling over den duur van het menschelijk leven en van dat der dieren.

Hs. uit het laatst van de 18e eeuw. — 17 blz. 4⁰. IV E 29

1375.

Van de Scheeps Ziektens.

Hs. uit het begin van de 18e eeuw. — 4⁰. V J 43

Daarachter: een journaal, waarschijnlijk van een hofmeester aan boord van een schip der O. I. Compagnie. 1760, 61.

1376.

JO. GRASHUIS, Annotationes cursoriae ad Inst. Med. Pract. Joannis Oosterdijk Schacht ed. primae.

Afschrift. — 92 bln. 8⁰. I E 70

1377.

HIERON. DAV. GAUBIUS. — Ad GAUBII Instit. patholog. 1758/59.

Geschreven door MATTH. VAN GEUNS. — 8⁰. I F 66

1378.

FRED. WINTER. — Ex collegio practico WINTERI. ad ductum Aphor. Boerhaavii. 1758/59.

Geschreven door MATTH. VAN GEUNS. — 8⁰. I F 67

Hierachter van een andere hand: De cacochymiis.

1379.

GUALTH. VAN DOEVEREN, Beschrijving der ziekte (belette neerzwelging) enz. van Geertruid van Haastrecht, vrouw van Leendert Ruigrok. — 4⁰. P 21

1380.

GUALTH. VAN DOEVEREN, Beschrijving der ziekte (belette neerzwelging) enz. van Barend Schütz. 1771. — f⁰. P 20

1381.

MATTH. VAN GEUNS, Diaetetica, pathologia, therapia generalis, ad ductum Homii. — 4⁰. II D 45

1382.

MATTH. VAN GEUNS, Schema institutionum pathologiae medicinalis Gaubii. — 246 bln. 4⁰. I E 61

1383.

MATTH. VAN GEUNS, Pathologia. — 4 dln. 4⁰. II D 28—31

1384.

MATTH. VAN GEUNS, Therapia. — 5 dln. 4⁰. II D 32—36

1385.

MATTH. VAN GEUNS, Varia therapeutica. — Formulae. — 4⁰. II D 48

Hieronder: Een en ander over de hondsdolheid en de runderpest.

1386.

MATTH. VAN GEUNS, Iamatologia. — 4⁰. II D 50

1387.

MATTH. VAN GEUNS, Berichten en beschrijvingen van Dr. STINSTRA, meest aangaande de Harlinger dysenterie A⁰. 1779.

19, 56, 36 blz. 4⁰. en 17 bln. f⁰., in portefeuille. I D 50

1388.

MATTH. VAN GEUNS, Geschriften betrekking hebbende op het heerschen van den persloop (dysenterie) in 1783. — 4⁰. II D 56

1389.

MATTH. VAN GEUNS, Apparatus tot de verhandeling over de belette neerzwelging. — Observationes plurimae amicorum et aliquae propriae de impedita deglutitione. — 4⁰. II D 20ᵇ

1390.

MATTH. VAN GEUNS, De inoculatione variolarum humanarum. 1765-1798. — 3 dln. 8⁰. I F 62—64

1391.

MATTH. VAN GEUNS, Twee redevoeringen in het Latijn.

Eigenhandig geschreven. — 30 en 44 blz. 4⁰. I D 47

De eerste redevoering is getiteld: De morbo varioloso exstirpando justoque quo hoc studium in patria nostra habendum videatur pretio. 1796.

De tweede redevoering, van 1806, handelt over hetzelfde onderwerp.

1392.

NIC. PARADYS, Praelectiones de morbis infantum. — 151 bln. 4⁰. I E 64

1393.

CORN. PRUYS VAN DER HOEVEN, Annotationes in H. D. Gaubii Institutiones pathologiae medicinalis.

Dictaat geschreven door H. VAN BEECK VOLLENHOVEN. — 272 bln. 4⁰. IV F 1

1394.

CORN. PRUYS VAN DER HOEVEN, Praelectiones in Gaubii institutiones pathologiae medicinalis. — 4⁰. IV F 6

1395.

CORN. PRUYS VAN DER HOEVEN. Aphorismi de medicina practica. De morbis chronicis.

Dictaat geschreven door... VAN GEUNS. — 125 bln. 4⁰. I D 63

1396.

WILL. VROLIK, Aanteekeningen op zijn werk: Handboek der Ziektekundige Ontleedkunde.

Geschreven op een in 4⁰. doorschoten exemplaar der uitgave Amsterdam 1840, 42. — 4 bdn. VI E 13—16

Voorin: afschrift van een beoordeeling van het werk door PINCOFFS, voorkomende in Journal für Chirurgie und Augenheilkunde.

1397.

Methodus resolvendi casus chirurgiae in Academia Patavina.

Hs. uit de 17e eeuw. — 19 blz. 8⁰. IV J 26

1398.

Observatien van den chirurgyn VAN GESSCHER. 1746-1773. — 8⁰. IV F 17

Hierbij: Aantekening der Attacque van d'onsen gedaan op Vilvoorden en de historia laesionis viri nobilissimi ducis Reghteren, April 1796. — 8⁰.

1399.

RAPH. BIENVENU SABATIER. — MATTH. VAN GEUNS, Annotations chirurgicales tirées d'un cours des opérations de chirurgie donné par R. B. SABATIER à l'Hotel Royal des Invalides à Paris. 1760. — 66 blz. 8⁰. I F 59

1400.

PIETER LUCHTMANS, Praelectiones chirurgicae. — 143 bln. 4⁰. I E 62

1401.

PIERRE JOS. DESAULT, Notes du cours d'opérations chirurgicales. 1784. — 4⁰. VI D 22

1402.

DAV. VAN GESSCHER, Pathologische of heelkundige ziektekundige lessen, aangevangen den 17 Nov. 1800.

2 dln. 602 en 327 blz. f⁰. IV B 6, 7

1403.

Aenteekeninge, uijt ordre en volgens instructie van Haare Edele Grootagtbaare de Heeren Burgermeesteren, van die geene, die van den steen syn gesneden, 't zeedert den 23en April 1700 tot den eersten Januarij 1701. Gehouden door de stads doctoren en overluijden van het Chirurgijns gilde. — Voortgezet in de jaren 1701-1704 en 1725-1801. — Aan het einde: drie aanteekeningen over gelijke operaties gedaan in 1820. en 1821. — Met talrijke teekeningen in kleuren. — f⁰. I C 38

1404.

Aantekeningen, wegens de geopereerden van den steen [te Amsterdam]. Beginnende met den 11en Oct. 1748 [tot 5 Sept. 1801.]

Geschreven door verschillende handen. — 52 blz. 4⁰. V C 3

1405.

PETRUS CAMPERUS. De oculorum fabrica et morbis commentaria.

Naar het handschrift van Camper gecopieerd. 1768. — 161 blz. 4⁰. I H 17

1406.

Tafeln zu Göthes Beytrage zur Optik. — 27 met waterverf geteekende kaarten. — 24⁰. V H 22b

1407.

Van het menschen oog; en van het nut der vergrootglazen, brillen, en verklein, of holle, glazen, voor oude lieden en nabijzienden.

Hs. van omstreeks 1800. — 5 blz. 4⁰. met 3 uitslaande teekeningen. IV E 34

1408.

ANTH. GER. VAN ONSENOORT, Cours des maladies des yeux. 1819–1820.

Dictaat. — 2 dln. in 1 band, 164 en 156 blz. 4⁰. IV F 8

1409.

F. FEUCHTER, Beitrag zur Charakteristik des Auges in medizinischer Hinsicht. 1826. — 4⁰. I G 45

1410.

Algemeene voorschriften, om de lijders, welke van de graauwe steen (cataract) geopereerd zijn, te behandelen. 1839. — 51 bln. 8⁰. IV J 29

1411.

Collegium über die Hebammen-Kunst gelesen aus Dionis Tractat durch Dr. Fried etc. in Strasbourg 1738. — 492 blz. 4⁰. I D 64

Achteraan: een lijst van „Autores qui de morbis mulierum et partus negotio in genere scripserunt".

1412.

ANDRÉ LEVRET. — M[ATTH]. V[AN] G[EUNS], Cours des accouchemens tiré des leçons de A. Levret sur son propre système, intitulé: „L'art des accouchemens démontré par des principes de physique et de méchanique". Paris 1759 et 60. — 160 blz. 8⁰. I F 60

1413.

MATTH. VAN GEUNS, Lessen voor vroedvrouwen te Groningen. 1773. — 4⁰. I H 18

1414.

MATTH. VAN GEUNS, Lessen en onderwijs voor vroedvrouwen. — 4⁰. II D 46

1415.

MATTH. VAN GEUNS, Praelectiones in artem obstetriciam. — 70 bln. 4⁰. I E 65

1416.

MATTH. VAN GEUNS, Collegium artis obstetriciae. — 4⁰. II D 47

1417.

MATTH. VAN GEUNS. Over het leerboek der verloskunde door Dr. Bake. — 4⁰. II D 55b

1418.

MEIN. SIM. DU PUI, Praelectiones in artem obstetriciam. 4 dln. 222, 207, 272 en 253 bln. 4⁰. I E 66—69

1419.

GER. VROLIK. — Aanteekeningen der vroedkundige lessen gehouden bij den Hoogleeraar G. VROLIK. 1822. — 212 blz. 4⁰. II D 22

1420.

Materia medica. — 111 bln. met index. 8⁰. IV J 32

Op het voorste schutblad staat de volgende aanteekening: „Ex libris F. Allamand. 1779. Acquisivi e bibliotheca I. H. Wille M. D. qui dorso libri inscripserat *Mater. Med. I. A. v. d. Linden*, conjectura forsan ex adnexo hujus collegio pharmaceutico. Super involucro Gothicis litteris extabat *Tobias Wedeman A⁰. aerae Christianae* 1652, et in foliolo primo ἐκ τῶν Οὐεδεμανοῦ: 1652. Inscriptio marginalis pag. 1 indicare videretur hunc ipsum Wedeman totum librum scripsisse et conscripsisse ex Brunnio, manuali Schonborneri, Fernelio, Sc. I. I. a Brunn Systema materiae medicae. Basil. 1630 8⁰, S. Schonborn Manuale medicinae practicae Galeno-chymicae. Dantisci 1637 12⁰, I. Fernelii Therapeutices Libri IV-VII Lugd. 1569 8⁰.".

1421.

MATTH. VAN GEUNS. Materies medica. — 4 dln. 4⁰. II D 37—40

1422.

MATTH. VAN GEUNS, Excerpta mater. medic. — 94 bln. 4⁰. I E 72

1423.

MATTH. VAN GEUNS, Apparatus & tentamina ad materiae medicae classes singulares aliquot adhuc elaborandas. — Ordo lectionum therapeuticarum de materia medica ab a⁰. 1807. — 4⁰. II D 27

1424.

MATTH. VAN GEUNS. Casus medic. et formul. praescr. — 1764-1776. — 3 dln. 8⁰. I F 52—54

1425.

Receptenboek, grootendeels in het Duitsch, uit de laatste helft van de 17e eeuw. — 4⁰. VI E 34

Ongeveer in het midden: een beschrijving in het Fransch van de balseming van het lijk van Wilhelm VII van Hessen-Kassel.

Op het voorste schutblad staat: „PETRUS LUDOVICUS DEUTZ, Anno 1668 Mensis Januar.".

1426.

Receptenboek met register, in het Duitsch; uit het laatst van de 17e of het begin van de 18e eeuw. — 8⁰. IV H 44

In 1739 door I. H. Schröder aan zijn kleinzoon vermaakt, gelijk uit het schutblad blijkt.

1427.

Recepten-boek, in het Hollandsch, uit de 18e eeuw.

Met een register geschreven door een hand uit de 19e eeuw. — 44 blz. 4⁰. VI E 35

Voorin: een ex-libris van P. J. A. Meersmans.

1428.

Aanteekeningen op de Pharmacopoea Ultrajectina Nova.

De aanteekeningen, die zoowel op de keuken betrekking hebben als op de apotheek, zijn geschreven op een in 4⁰. doorschoten exemplaar der uitgave Traj. ad Rh. 1749. I E 13

1429.

Opkomst en voortganck van het Collegium Medicum Amstelaedamense. — 26 bln. 4⁰., met gravures, teekeningen, gekleurde wapens enz. I H 37

Op het schutblad staat: „Handschrift van Jeronimo de Bosch, inspector collegii medici. In 1821 ten geschenke gegeven aan A. Biesterbos, med. doct.".

1430.

JOH. MONNIKHOFF, Aanteekeningen op Privilegien, Willekeuren en Ordonnantien, betreffende het Collegium Chirurgicum Amstelaedamense.

De aanteekeningen zijn geschreven op 8 blz., ingevoegd tusschen blz. 50-57 van een exemplaar der uitgave Amst. 1736. — 4⁰. I C 33

Achteraan: in handschrift van Joh. Monnikhoff:

a. Vervolg der voorgaande Wille-keuren en Ordonnantien voor het Chirurgijns Gild tot Amsterdam. 1746 tot 1749. — 32 blz.

b. Na-reeden van Johannes Monnikhoff. — 50 blz.

c. Naam-lijst der Professoren van het Chirurgijns Gild der stad Amsterdam. 1599—1831. — 3 blz.

d. Naam-lijst der Overmannen van het Chirurgijns Gilde binnen Amsteldam, met de tijd hunner bediening, zeedert het Jaar 1596 [tot 1797]. — 16 blz.

e. Naamen der Overmannen van het Chirurgijns Gild binnen Amsterdam, volgens de Tijd en ordere van hun bestier met derzelver Nominatie, zedert het Jaar 1596 [tot 1797]. — 71 blz.

In de »Na-reeden" (*b*) zijn nog gevoegd twee verschillende portretten van Joan Fonteyn, waarvan één vóór de letter met bijschrift van Monnikhoff, voorts portretten van Nic. Tulp, Fred. Ruysch, J. Hovius, Petr. Camper, G. Vrolik en H. Bosscha, een afbeelding van het groot auditorium van het Athenaeum Illustre en een ets naar de *Anatomische les* van Rembrandt door J. de Frey.

1431.

Aanteekeningen op Privilegien, willekeuren en ordonnantien, betreffende het Collegium Chirurgicum Amstelaedamense.

De aanteekeningen uit het laatst van de 18e of het begin van de 19e eeuw, zijn geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave Amsteldam z. j. [na 1777]. 4°. II D 58

1432.

Utrechtsche geneeskundige stadsordonnantiën. — Ordonnantien, resolutien en instructien raakende het medicinaalwezen, de genees- heel- en vroedkonst, apotheeken, taxen, onderwijs enz. Van 1550 tot 1796.

Deels in hs., deels in druk. — In porteuille. 4°. I D 49

1433.

MATTH. VAN GEUNS, Stukken en rapporten betreffende een Geneeskundig toevoorzicht te Amsterdam. — 4°. II D 55a

1434.

Onderteekende verklaring van degenen, die zich aangegeven hebben tot het afleggen van een examen bij de Provinciale Kommissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Noord-Holland, dat zij voornemens zijn zich te Amsterdam of onder het ressort dier Kommissie te vestigen. 1838-1842. — 4°. IV G 10

1435.

Archief van de 7e Commissie (Medicina politica et forensis) van den Geneeskundigen kring, gevestigd te Amsterdam. IV B 18

SCHOONE KUNSTEN.

1436.

a. **LAMBERT TEN KATE HERMANSZ.**, Verhandeling over het denkbeeldige schoon der schilders, beeldhouwers en dichters. Amst. 1720. — 31 blz. f⁰.

b. **Uitbreiding en Beschryving** van het vermaarde kabinet van wylen den Heer L. TEN KATE HERMANSZ. verkogt den 16 Juny 1732. Verrykt met eene Voorreden den 21 Mrt. 1779 door CORN. PLOOS VAN AMSTEL JAC. CORNSZ. — 61 blz. f⁰. I C 24

In rood marokijnen band.

Hierin: een gedrukte Catalogus van het kabinet schilderijen enz., nagelaten door A. Rutgers Azn., verkocht 1 Dec. 1778.

Het hs. is afkomstig uit de bibliotheek van C. PLOOS VAN AMSTEL.

1437.

[FRANÇ. HEMSTERHUIS], Brieven over de Beeldhouwkunst en de Begeertens aan M. T. D. S. — Hollandsche bewerking van de brieven „Sur la Sculpture" en „Sur les Désirs" aan THÉOD. DE SMETH.

Eigenhandig keurig geschreven, met verscheiden fraaie penteekeningen. 1770. — 8⁰. I D 67

1438.

FRANÇ. HEMSTERHUIS, Verscheiden opstellen.

Eigenhandig geschreven. — f⁰. I C 20

INHOUD:

a. Lettre 2de: „Sur les désirs". — 33 blz. — Gedrukt onder den titel: Lettre sur les désirs a M. de Smeth.

b. II brief: „Over de Begeertens". — Hollandsche bewerking van het sub *a* genoemde — [Zie n⁰. 1437.] — 30 blz.

c. Aristée ou de la Philosophie. Dialogue. A Diotime. — 47 blz. — Gedrukt onder den titel: Sophyle ou de la Philosophie.

d. Aristeus of Saamenspraak over de wijsbegeerte. — Hollandsche bewerking van het sub *c* genoemde. — 31 blz.

e. Verhandeling over de natuur der grondregelen van de Bouwkunst. — 24 blz.

f. Verhandeling over de histori van de Bouwkunde. — 25 blz.

g. Brief over eene antieke steen in 't Cabinet van den Heere Theod. de Smeth, oud president schepen der stad Amsterdam. — 9 blz. — Gedrukt onder den titel: Lettre sur une pierre antique.

Hierbij:

h. Concept-aanteekeningen op het eerste gedeelte van den „Brief over de Beeldhouwkunst aan Théod. de Smeth". — [Zie n⁰. 1437.] — 23 blz.

1439.

[**Aanmerkingen** op de „Lettre sur la Sculpture a Monsieur Théod. de Smeth" en uitvallen tegen FRANÇ. HEMSTERHUIS, den schrijver van den brief].

Geschreven door een tijdgenoot op den kant van een exemplaar der uitgave Amst. 1769. — 4⁰. I C 32

Van eenige bladen zijn stukken weggesneden.

1440.

HENR. CONST. CRAS, Onderzoek van de algemeene eigenschappen en kenmerken van het schoone enz. — Redevoering uitgesproken in Felix Meritis in 1788. — 4⁰. VI D 5a

1441.

HENR. CONST. CRAS, Redenvoering over de verschillende soorten van het schoone. — Uitgesproken in Felix Meritis in 1789. — 4⁰. VI D 5b

1442.

KROBSACIUS, Von der Theorie der Bürgerlichen Facaden. Eine Academische Vorlesung. Die Zeichnungen nach einem vergröserten Maszstabe von J. SCHILLING, Landmeszer der Stad Amsteldam.

Met 13 uitslaande gekleurde teekeningen. — 74 bln. 4⁰. I B 46

1443.

Briefwisseling tusschen LAMBERT TEN KATE HERMANSZ. en HENDRIK VAN LIMBORCH:

a. Over de Proportie der menschelyke leden, en van de Harmonie der verwmenging in dag en schaduw. 13 Dec. 1706 tot 5 Febr. 1712.

b. Over de Wendinghoeken van 't aangezicht of 't hoofd van een mensch, etc. 1725.

Met uitslaande teekeningen. — 217 blz. f⁰. I C 23

In rood marokijnen band.

Voorin: het portret van Ten Kate door J. Houbraken naar de orgineele Schilderij van J. C. Leblon.

Bij blz. 25: J. C. L. B. [J. C. Leblon], Generale proportie voor de onderscheidene lengte der beelden van welbesnedene menschelijke gestalte. Gedrukt. 5 blz. Met afbeelding in koper.

Het hs. is afkomstig uit de bibliotheek van C. PLOOS VAN AMSTEL.

1444.

C. IELBEMA. Het verheffen der Platte Grond Teikening op 't papier. 't Welk men Ridders-perspectif noemt. 1729. — Met talrijke teekeningen in waterverf. — f⁰. II* A 32b

1445.

[C. IELBEMA]. Perspectief of teikenkonst. — Met talrijke teekeningen in waterverf. — f⁰. II* A 32ᵃ

1446.

VALERIUS RÖVER. — Geschriften betreffende het schilderijenkabinet van V. RÖVER, in 1750 verkocht aan den Landgraaf van Hessen-Kassel, en betreffende zijn verzameling prenten, teekeningen, boeken enz.

INHOUD:

a. Catalogus van boeken, schilderijen, teekeningen, printen, beelden, rariteiten. Geschreven door V. RÖVER. Met prijsopgave. 1730. — f⁰. II A 18
b. Catalogus van schilderijen. — Met prijsopgave. — 10 blz. 4⁰....... II A 17[1]
c. Catalogus van het cabineth schilderijen van wijlen Valerius Röver. — 11 blz. 4⁰.. II A 17[2]
d. Korte specificatie van het cabineth tekeningen van wijlen Valerius Röver. — 10 blz. 4⁰.. II A 17[3]
e. Catalogus van het cabineth tekeningen van wijlen Valerius Röver. — 115 blz. 4⁰.. II A 17[4]
f. Specificatie van eenige prentwerken nagelaten door Valerius Röver. — Met prijsopgave. — 2 blz. 4⁰........................... II A 17[5]
g. Memorie van het werk van Rembrandt van Rhijn, bestaande in 456 printen, door hem zelf geëtst. Geschreven door V. RÖVER — 6 blz. f⁰. II A 17[6]
h. Brieven (o.a. van CORNELIA VAN DER DUSSEN, weduwe V. RÖVER, MATH. RÖVER en GER. HOET), nota's, enz........................ P 22[1—24]

1447.

Catalogus der schilderijen in 't Cabinet van VALERIUS REUVER [RÖVER] verkoft aan Prins Willem van Hessen-Cassel in 1750. — 4⁰. Ad 46

1448.

CORN. PLOOS VAN AMSTEL JAC. CORNz., Verscheiden verhandelingen enz. — 160 blz. f⁰. I C 25

INHOUD:

a. Aanspraak aan de leden der Teken-Akademie te Amsteldam, na derzelver wederöprichting in den jaare 1765.
b. Verhandeling over de natuurlyke vereïschten in een' tekenaar; als mede over de eerste beginselen der Tekenkunst. Voorgedr. den 1 Oct. 1766.
c. Verhandeling over het nut der Tekenkunst. Voorgedr. den 7 Juny 1769. — Hierachter: Extract uit het 12de Groot Memoriaal, berustende ter Secretarye der Stad Amsterdam, en: Reglement voor het gebruik der Kunstkamer boven in het Stadhuis, vastgesteld den 18 Nov. 1768.
d. Verhandeling over de beenderen des menschelyken ligchaams. Gedaan den 30 Mrt. 1768.
e. Verhandeling over de spieren des menschelyken ligchaams. Gedaan den 27 Dec. 1770.
f. Verhandeling over de natuurlyke beginselen en kunstmaatigen voortgang der Tekenkunst. Gedaan den 21 Sept. 1773.
g. Verhandeling over den aart en de beoefening van de poëzy der Schilderkunst. Gedaan den 30 Mai 1781.
h. Verhandeling over de kundigheden die in een' liefhebber der Schilderkunst vereïscht worden, of die ter beoordeelinge van schilderkunstige werken noodig zijn. Gedaan den.... (zonder dagteekening).

In rood marokijnen band.

Afkomstig uit de bibliotheek van C. PLOOS VAN AMSTEL.

1449.

FRANÇ. HEMSTERHUIS. Gedachten over Rembrandt en diens kunst, benevens andere aanteekeningen over kunst. — Vervat in drie ontwerpen van antwoord op een brief van J. CHALON. N 22

1450.

Schetsboek van GUILLIAM VAN DER MEERSCH. — Teekeningen met rood krijt. — 1743. Ad 29

1451.

Schetsboek van WYN. JAN JOS. NUIJEN Bz. — 4⁰. IV H 43

1452.

Liber infirmorum. — Zoogenaamd „Krankenboek" of „Ziekentroost" gediend hebbende in het Carthuiser-klooster in de Waard buiten Utrecht.

Handschrift, waarschijnlijk uit den aanvang of het midden der 15e eeuw, 75 beschreven bladen, deels perkament, deels papier, benevens 4 perkamenten bladen met gekleurde teekeningen, waarvan op twee de Dood voorkomt. — 4⁰.

Zie Cat. Reichelt blz. 45.

1453.

BARTH. MERCIER, abbé de Saint-Léger. Dissertation bibliographique et littéraire sur des éditions de la Danse des Morts. — Met aanteekeningen. — 8⁰.

Zie Cat. Reichelt blz. 6.

1454.

BARTH. MERCIER, abbé de Saint-Léger. Description de la Danse des Morts, ainsi nommée, comme elle est à trouver dans des différents endroits et principalement au Chateau à Dresde du Duc Georges. — Ontleend aan P. C. HILSCHER, Beschreibung des Todtentanzes, etc. Dresden und Leipzig, 1705. — Met aanteekeningen. — 4⁰.

Hierbij: een afschrift van hetzelfde geschrift met een aanteekening van TH. REICHELT. — 4⁰.
Zie Cat. Reichelt blz. 5, 6.

1455.

JOH. CHRISTOFFEL SCHULTZ JACOBI. Nederlandsche Legenden. Beeldjes voor een Nederlandschen Doodendans. — Gedichten. [1865 ?]. — 4⁰.

Hierbij: de kladaanteekeningen en het concept der gedichten op losse blaadjes (8⁰.), benevens een verzameling van 33 prenten bevattende *Pentertjes* of *Floskaartjes*.

1456.

[TH. REICHELT. Verhandeling over de] Doodendansen. — Onvoltooid. — f⁰.

Zie Cat. Reichelt blz. 8.

1457.

TH. REICHELT, Beschrijving van „La Grande Danse Macabre etc. Paris, Baillieu, (1862)". — 4⁰.

Zie Cat. Reichelt blz. 8.

1458.

TH. REICHELT, Beschrijving van „Les images de la Mort etc., Lyon, 1562". — 4⁰.

Zie Cat. Reichelt blz. 8.

1459.

TH. REICHELT, Beoordeeling van „J. C. Schultz Jacobi, De Nederlandsche Doodendans". — Onvoltooid. — 4⁰.

Zie Cat. Reichelt blz. 44.

1460.

ALFRED WOLTMANN, Holbein's Doodendans. — Uit het Duitsch door TH. REICHELT.

Net en klad. — 4⁰.

Het artikel van Woltmann is geplaatst in B. Auerbach's Volkskalender für 1866.
Zie Cat. Reichelt blz. 8.

1461.

JOSEPH VALLARDI, Triomf des doods en Doodendans of Danse Macabre te Clusone; Dogma des Doods te Pisogne. — Uit het Italiaansch door TH. REICHELT.

Net en klad. — f⁰.

Zie Cat. Reichelt blz. 43.

1462.

C. ZARDETTI, Doodendans in fresco geschilderd op den gevel der kerk van San Lazzaro buiten Como. — Brief aan D. ALESSANDRO LUCINI-PASSALACQUA. — Uit het Italiaansch door TH. REICHELT. — 4⁰.

Zie Cat. Reichelt blz. 43.

1463.

Briefwisseling van TH. REICHELT en GABRIELE ROSA, over de Doodendansen enz. 14 Mrt. 1863 tot 2 Juli 1864. — 12 stuks.

De brieven van Reichelt in afschrift. — Bij vijf der brieven van Rosa de Nederlandsche vertaling van de hand van Reichelt.
Zie Cat. Reichelt blz. 43.

1464.

Briefwisseling van TH. REICHELT met J. C. SCHULTZ JACOBI, H. SCHULTZ JACOBI en F. J. DOMELA NIEUWENHUIS, over de Doodendansen enz. 12 Mei 1861 tot 13 Juni 1866. — 28 stuks.

Zie Cat. Reichelt blz. 44.

1465.

LAMBERT TEN KATE HERMANSZ., Wiskundig Ontwerp der Schryfkunst. 1702. — 61 blz. f⁰. Met teekeningen. I C 22

In rood marokijnen band.

Voorin: het portret van Ten Kate door J. Houbraken naar J. C. Leblon.

Afkomstig uit de bibliotheek van C. PLOOS VAN AMSTEL.

1466.

I. A. KOOL, Nasporingen omtrent den oorsprong en de ontwikkeling van het Beeld-, Letter- en Cijferschrift. Amsterdam, 1875. — f⁰. IV A 24^n

Hierbij: losse aanteekeningen en plaatjes over hetzelfde onderwerp.

1467.

Effigies Salvatoris Domini nostri Jesu Christi, cui simul Historia Passionis Dominicae secundum quatuor Evangelistas verbotenus inscripta Ordinemque legendi numerus et puncta rubicunda indicabunt.

Al de omtrekken van dezen „Ecce Homo" bestaan uit microscopische letters, die den tekst vormen der lijdensgeschiedenis volgens de evangeliën. — Op perkament. — 1 bl. 4⁰. VI E 9

Bovenaan links: een zesregelig Hoogduitsch gedicht. — Bovenaan rechts: een spreuk uit Jesaia. — Onderaan links: „Homo nascitur artifex sed usus facit artificem". — Onderaan rechts: „Virtutem posuere Dij sudore parandam. Scripsit HANS WECHTER Erfortensi(s) 1639".

1468.

Schrijfvoorbeelden uit de 17e eeuw. — In een „A. B. C. Capitael voor-letter-boeck. Tot Middelburgh, by Jacobus de Later, 1665". — 8⁰. obl. V H 27

De hoofdletters in houtsnede.

1469.

Calligraphische oefeningen uit de 18e eeuw. — 4⁰. obl. IV H 31

1470.

LAMBERT TEN KATE HERMANSZ., Verhandeling over de Klankkunde, in 2 Deelen, en Oeffen-schets over het vereisch der Dichtkunst, benevens eenigen van haare bijzondere deelen. — 122 blz. f⁰. I C 21

In rood marokijnen band.

Afkomstig uit de bibliotheek van C. PLOOS VAN AMSTEL.

1471.

JAC. PLOOS VAN AMSTEL, [Verklaring en uitlegging op de Dichtkunde van Q. Horatius Flaccus]. Bevattende:

a. Vertoog over den oorsprong en de herkomst der Dichtkunde; ter Inleiding van eene Verklaaring en Uitlegging op de Dichtkunde van Q. Horatius Flaccus. Voorgelezen den 14den Mei 1767 in 't Genootschap Diligentia Omnia. — 12 bln.

b. de Verklaring zelf, in Voorlezingen. — 190 bln.

Eigenhandig geschreven. — f⁰. I C 46

1472.

HENRI JEAN ROULLAUD. Gedichten, verhandelingen enz., voorgedragen in verschillende genootschappen.

In één portefeuille. — 4⁰. I B 38

De belangrijkste stukken zijn:

a. Over de Wetten in de Dichtkunst. — 28 blz. 4⁰.
b. Over de Heldenbrieven. — 6 blz. 4⁰.
c. Over de Opera. — 22 blz. 4⁰.
d. Boileau's Dichtkunst. In Hollandsche verzen. — 53 blz. 4⁰. en 6 blz. f⁰. — Hierbij: een brief van LUBLINK aan H. J. ROULLAUD, z. p. 5 Aug. 1787.
e. De Winter, in 3 zangen. — 48 blz. 4⁰. — Hierbij: een brief van J. G. DOORNIK aan R. R[OULLAUD?], z. p. 3 Nov. 1802.
f. Over het blijspel. — 32 blz. 4⁰.

1473.

JOH. PIETER VAN CAPPELLE, Lessen over den Nederl. stijl.

Dictaat, gehouden 1825/26. — 4⁰. II D 1

1474.

Onderwijs in de Tooneel-Poezije, so wel van d'oude als hedendaegse dichters.

Afschrift uit de 17e eeuw, van een naar het schijnt in 1678 te Groningen bij Joh. Collen uitgegeven werkje. — 99 bln. 8⁰. I F 8

Het hs. verschilt van het in 1765 te Leiden uitgegeven Nauwkeurig onderwys in de Tooneel-Poezye, enz., onder de werken van het Genootschap „Nil volentibus arduum" (dl. XIV) opgenomen.

1475.

Verhandeling over de tooneelkunst, van de hand van JOH. HILMAN. — 34 blz. 4⁰. IV E 28

1476.

JOH. HILMAN, Uittreksel uit en opmerkingen op een beoordeeling door TH. J. I. ARNOLD van het Alphabetisch overzicht der tooneelstukken in de bibliotheek van Joh. Hilman.

Hs. van omstreeks 1880. — f⁰. VI A 33[12]

1477.

Catalogus van tooneelstukken. — Alphabetisch naar den naam van den schrijver. — 8⁰. V C 15b

Niet volledig. Van A—M.

1478.

Catalogus van tooneelstukken. — 4⁰. V C 35

Achterin: een lijst van de schrijvers.

1479.

WLASKA of de Vrouwen Oorlog in Bohemen. — Historisch Ballet-Pantomime.

Eigenhandig geschreven door J. Hilman. — f⁰. IV A 24c

1480.

Stukken betreffende het eeuwgetijde van den Amsterdamschen Schouwburg, gevierd den 7en Januari 1738.

Deels geschreven deels gedrukt. — Gebonden in 1 dl. 4⁰.

De inhoud is uitvoerig beschreven Tooneel-catalogus, Nederland, kol. xx.

1481.

De Schouwburg van Amsteldam en zyn Oude en Nieuwe Tooneelen beschreeven; met desselfs Eeuwgetyde geviert den 7. van Louwmaand des jaars 1738. Versiert met keurlyk afgezette Plaaten, kunstig geteekende Gezichten en Portretten, benevens het Muzyk op dit eeuwfeest samengestelt en gebruikt.

Verzameling stukken, deels geschreven, deels gedrukt. — 2 dln. 4⁰.

De inhoud is uitvoerig beschreven Tooneel-Catalogus, Nederland, kol. xv vlgg.

1482.

Rekenboek van den Amsterdamschen Schouwburg, over het speeljaar 1737-1738. — f⁰. VI B 21

1483.

Rekenboek van den Amsterdamschen Schouwburg, over het speeljaar 1767-1768. — f⁰. VI B 22

1484.

Verzameling van gedichten van, voor en tegens den Amsteldamschen Schouwburg.

Hs. uit de laatste helft van de 18e eeuw. — 4⁰.

De opschriften der 212 gedichten zijn vermeld Tooneel-Catalogus, Nederland, kol. VII vlgg.

1485.

Generaal Register op alle de stukken, tractaaten, gedigten en plaaten uitgekomen ter geleegendheid bij het verbranden der Schouwburg te Amsterdam, voorgevallen den 11 May MDCCLXXII.

Hs. uit het laatst van de 18e eeuw. — 4⁰. IV E 36d

1486.

Afschrift van veertig gedichten en stukken, verschenen na den brand van den Amsterdamschen Schouwburg op 11 Mei 1772. — 4⁰.

Gebonden achter: „Historie van den Amsterdamschen Schouwburg", Amst. 1772.

1487.

Verklaring op de medaille geslaagen en uitgegeeven op den brand in de Schouwburg te Amsterdam op den 11 van Bloeimaand 1772. — 4⁰.

1488.

C. G. K., Op den schrik en dwaaling bij den brand in de Amsteldamsche Schouwburg op Maandag den 11 May 1772. — 4⁰.

1489.

Troost reeden over de droevige ongelukkigen ontstaan door het afbranden der Amsterdamsche Schouwburg den 11 May 1772. Get.: *Dei est Voluntas.* — 4⁰.

1490.

Treurzang op eenige bekende zielen welke door de vlammen verteerd zijn op Maandag den 11 May 1772 in de Schouburg te Amsterdam. — 4⁰.

1491.

D. VLASVELD, De klaagende schouwburg bij deszelfs verbranding. — 4⁰.

1492.

Heekel dicht voor eenigte schrijvers die zig te veel hebben uitgelaaten in hunne schriften weegens het schrijven voor en teegen den verbranden schouwburg 1772. Get. * * — 4⁰.

1493.

Schuit Praatje of saamen spraak tusschen de heer S., de heer N. en een boer. Vaarende in de Utrechtsche Schuit, waarin over de nieuw gebouwd wordende Schouwburg [te Amsterdam] gehandeld word. — 4⁰.
V C 14b

1494.

Eerzuil voor den nieuwgebouwden Schouwburgh te Amsteldam, door L. S. Pr. Zn.

Hs. uit het laatst van de 18e eeuw. — 8 blz. 4⁰. VI A 33[13]

1495.

Op den nieuwen Schouwburg te Amsterdam. — Gedicht.

Hs. uit het laatst van de 18e eeuw. — 1 blz. 8⁰. IV D 23e

1496.

Prolongatie Octroij voor Regenten van het Weeshuijs en Oude-Mannen-Huis der stad Amsterdam mitsgaders van de Schouwburg aldaar, tot het drukken der toneelwerken. 5 Nov. 1772.

Op perkament. — f⁰. VI A 36a

1497.

Continuatie Octroij voor Regenten van het Wees- en oude-mannenhuis der stad Amsterdam op Toneelwerken. 1 Nov. 1787.

Op perkament. — f⁰. VI A 36b

1498.

[Lijst van] alle de spellen die op de Nieuwe Amsterdamsche Schouwburg gespeeld zijn begonnen 17 Sept. 1774 [tot 2 Febr. 1782]. — 4⁰.

Gebonden achter: „Historie van den nieuwen Amsterdamschen Schouwburg", Amst. 1775.

1499.

Catalogus der tooneelstukken die op den Amsterdamschen Schouwburg zijn vertoond geworden. Van 15 Sept. 1774 tot 4 Mei 1799. — 2 dln. 4⁰. V C 4, 5

Het hs. bevat vele korte aanteekeningen over acteurs, actrices, de vertoonde stukken enz. — Tot 3 Mei 1779 is de opbrengst van elke voorstelling vermeld.

1500.

Rolverdeeling van eenige tooneelstukken vertoond te Amsterdam in de jaren 1790–1809. R 83a-j

1501.

Catalogus der Tooneelstukken, vertoond op den Schouwburg te Amsterdam zedert Woensdag den 21 January 1795 tot en met [Maandag 8 September 1811]. — 288 blz. 8⁰. I F 58

De nieuwe stukken zijn onderlijnd, en die gedrukt zijn, zijn met een * aangewezen.

1502.

Apointementen der geangageerden van den Schouwburg te Amsterdam. 1811 en 1812. Directie van J. [C.] Wattier Ziesenis, A. Snoek en T. [J.] Majofski. — Geschreven en onderteekend door A. SNOEK. — 2 blz. f⁰. B 110a

1503.

Contract, waarbij de leden van het personeel van den Stadsschouwburg te Amsterdam zich verbinden een voorstelling te geven ten bate van het nagelaten dochtertje van de eerste danseresse J. S. Hana, geb. Van Coppenolle. Amsterdam, Maart 1835. — Onderteekend door de artisten. — 1 bl. f⁰. D 133

1504.

CARSTEN WILH. THÖNE, Aanteekeningen betreffende de voorstellingen in den Stads-Schouwburg te Amsterdam. 1774-1839.

3 dln. 4⁰. en eenige losse blaadjes. D 132, VI E 29-31

De aanteekeningen voor de seizoenen 1774-1801 bevatten slechts de opgaven van enkele belangrijke voorstellingen, met vermelding van de opbrengst.

Over de seizoenen 1801-1816 zijn geen aanteekeningen gemaakt.

Die over de seizoenen 1816-1839 bevatten de opgaven van alle vertooningen, en te beginnen bij 1826/27 met vermelding van de opbrengst.

Te beginnen bij 1820/21 wordt bij den aanvang van elk seizoen medegedeeld de samenstelling van de Schouwburg-commissie en welke veranderingen er in het personeel der artisten hebben plaats gehad, en vindt men tevens bij vele vertooningen opmerkingen met rooden inkt, door den schrijver der aanteekeningen gemaakt over stuk, spel enz.

Achter elk deel een register der vertoonde stukken met de data der vertooningen. Daarin zijn met rood aangestreept de door C. W. Thöne geschreven tooneelstukken.

De schrijver der aanteekeningen was van 1826—1839 penningmeester van de Schouwburg-Commissie.

1505.

Opgave van te herstell. betimm. en restaureren van decoratie des Stads Schouwburg. Speelj. 1876/77. — Opgave van te herstell. Mannen Costumes. — Opgave van te herstell. Vrouwen Costumes. — 3 blz. f⁰. R 82a

1506.

Opgave van verrigte werkzaamheden in den Stadsschouwburg uitgevoerd grootendeels op verzoek ten gerieve van de vereeniging het Tooneelverbond (*sic*). — 1 blz. f⁰. R 82b

Met „Tooneelverbond" wordt bedoeld de vereeniging „Het Nederlandsch Tooneel".

1507.

Nota van restaurering aan diverse goederen behoorende tot de Inventaris der magazijnen van Costumes. Uittevoeren in het Speeljaar 1879/80. — 2 blz. f⁰. R 82d

1508.

Nota van decoratien welke geheel of gedeeltelijk moet (*sic*) worden hersteld of overgeschilderd, waarvan het wenschelijk is dat een begin van uitvoering wordt gemaakt in het speeljaar 1879/80. Zijnde het eigendom des Stadsschouwburg. — 1 blz. f⁰. R 82c

1509.

Kaart-catalogus der boeken en handschriften toebehoord hebbende aan den Stads-schouwburg en verloren gegaan bij den brand van 20 Febr. 1890. — Gecatalogiseerd door H. C. ROGGE. V J 51a, b

1510.

Staat der tegenswoordige acteurs en actrices, dansers en danseressen tot Rotterdam, in A⁰. 1773 en 1774. — 2 blz. 4⁰. B 110b

1511.

Memorie van M. CORVER aan de Heeren Geintresseerden [van den Rotterdamschen Schouwburg]. [Rotterdam 1778]. — Copie. — f⁰. R 79

Hierbij: een brief van R. A...G. [DIJKMAN?] aan HK. WM. of C. DR., Rotterdam 6 Apr. 1778, en een brief van DR. 3 aan DIJKMAN, z. p. 7 Apr. 1778.

1512.

Lijst van de Intekenaers van het dichtlievend welspreekend genoodtschap onder directie van den Hr. Jan Punt. 1777 en 1778. — f⁰. R 80a—b

Hierbij: de copie van een oproepingsbriefje voor een vergadering.

1513.

JOH. JELGERHUIS RIENKSZ., Iets over het Engelsche Toneel waargenoomen in de maanden Meij en Junij 1814. — Met verscheiden teekeningen van décors en costumes. — 4⁰. IV D 23f

1514.

Missale Ecclesiae Romanae.

Hs. uit de 16e eeuw. — Met muzieknoten. — Achteraan zijn eenige Hollandsche liederen gevoegd, eveneens met muzieknoten, nl. een Kerstlied, een Paaschlied, en *Van theylich Sacrament*. — 217 bln. f⁰. I C 17

Aan het slot staat: *Scriptus est iste liber per me balduinum henrici* 1571 *finitus sexto calendas iunij.*

Vóór in den band is geschreven: *Dit boeck hoort toe Isbrant Steuenson alias pont figen* (?) *coster ende getrowe dienar vant Cruis altaer stande in Onse Lieue Vrowen Kerck binnen der stede van Amsterdam. Actum den lasten augusti anno* 1575.

Het is afkomstig uit de bibliotheek van JACOB BUYCK, blijkens zijn stempel.

1515.

Antiphonarium.

Hs. op perkament uit het begin van de 16e eeuw. — Bl. 1—18*a* in twee kolommen. — Met muzieknoten. — Boven de verschillende gezangen staat in het Nederlandsch opgegeven de dag waarop zij behooren te worden gezongen. — De opschriften in rood; de beginletters meestal in rood en blauw. — 33 bln. f⁰. III* B 3

Op blz. 27 begint een reeks van hymnen enz., te zingen bij de zusterwijding. — De daarbij plaatshebbende ceremoniën zijn in het Nederlandsch opgegeven; het eerste opschrift luidt: „In cledinghe professie ofte beslutinghe vander susteren alsmense afhaelt. Hymnus".

In houten band met lederen rug.

1516.

Antiphonarium.

Hs. uit de 16e eeuw. — Met muzieknoten. — De beginletters meestal in rood, enkele in kleuren en goud; sommige zijn overgeplakt met geteekende of gedrukte figuren. — 199 bln. 4⁰. I B 50

Op het 1e schutblad staat: „Ex lib. Euerardi d' Embda Groningensis. 1601", en daaronder: „Cor contritum et humiliatum Deus non despicies Psal. 50".

1517.

Antiphonarium ordinis minorum secundum ordinem romanae curiae.

Hs. op perkament uit de 16e eeuw. — Met muzieknoten. — De beginletters in kleuren. maar op blz. 65, 89, 97, 118 en 127 door miniaturen in kleuren en goud vervangen. — 290 blz., genummerd 1—289, maar op blz. 213 volgt 213*A*. Achteraan ontbreken eenige blz. — gr. f⁰.

Het schrift komt overeen met dat van n⁰. 1518, maar de beginletters verschillen.

Buiten op den band is een strookje papier geplakt, waarop staat: „Liber 2".

In houten band met leder bekleed en met koperen beslag.

1518.

Graduale ab Adventu usque ad Pascalem.

Hs. op perkament uit de 16e eeuw. — Met muzieknoten. — De beginletters in kleuren, maar op blz. 3 en 76 door miniaturen in kleuren en goud vervangen. — 333 blz., genummerd 3—344, maar op blz. 25 volgt nog eens blz. 25, en op blz. 179 volgt 190; blz. 232/3 is grootendeels weggescheurd; van enkele andere bladen zijn de randen weggesneden. — gr. f⁰.

Bovenaan blz. 3 staat als titel: „In nomine domini incipit graduale doctrinale per totum annum secundum ordinem fratrum minorum".

Het schrift komt overeen met dat van n⁰. 1517, maar de beginletters verschillen.

Binnen in den band staat geschreven: „Liber 4".

In houten band met leder bekleed en met koperen beslag. Op de achterzijde daarvan met vergulde letters: GRAD: FER: AB ADV: VSQVE AD PASC:

1519.

Graduale de tempore et de sanctis.

Hs. uit de 17e eeuw. — Met muzieknoten. — 4⁰. IV J 30

Afgeschreven naar een model van vóór 1614, toen het Graduale op last van Paulus V in zeer verbeterden staat te Rome werd uitgegeven.

Met later ingevoegde bladen en losse blaadjes.

Op het eerste blad staat: „Ick svster Iosina Iansens hebbe desen bock ghemackt ter eeren Godts int jaer 1649 den 26 van Avgvstvs".

1520.

Verzameling geestelijke liederen.

Hs. uit het laatst van de 16e eeuw. — Met muzieknoten. — 53 bln. 4⁰. obl. De eerste 9 bladen ontbreken. I F 9

Achteraan de naam van Jan Alewijnsz.

1521.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Godsdienstige liederen.

In 14 quaternes. 4⁰. IV H 28

Quat. 1—5 ontbreken.

1522.

[**Lijst** der] effectieve leden van het Departement Muzijk [der Maatschappij Felix Meritis]. — 1787-1832. — 8⁰. IV G 28

Gebonden achter een doorschoten en van enkele aanteekeningen voorzien exemplaar van de Wetten der Maatschappij FELIX MERITIS, Amsterdam, 1824, waarachter: Bijlagen, 1830 en 1831, Wetten van het departement der Muzijk, 1830, Reglement van orde van het departement Muziek, 1830, en Reglement voor de leden van het orchest, 1830.

KRIJGSZAKEN.

1523.

HANS AXEL VON HERTELL, [Beschouwingen over de Krijgsbouwkunde]. Groszen Kijsow 1736.

Met fraai geteekende en gekleurde figuren. — 4°. I D 20

INHOUD:

a. Geometrische Vorarbeit zur neuen und verstärckten Kriegs-Baukunst, begriffen in einer volständigen Geometria. — Anderer Theil, oder Anleitung zur Fortification: Von den Namen, die in der Fortification vorkommen, so wohl in Angreiffung als Beschützung eines Orths, nach dem A. B. C. gesetzt. — 195 blz.

b. Des Holländischen General-Ingenieurs und General-Directeurs der Aprochen, Herrn von Dopfs, Verstärckte Befästigungs Art. — Von etlichen Axiomatibus welche in der Orthographie oder Profil einer Vestung in Acht genommen werden müssen. — Von der Versterkung des Vestungs-Baus nach der Art des Herrn Grafen von Pagan. — Art und Weise einen Ort zu bevestigen nach des Herrn de Vaubans Manier. — 153 blz.

Afkomstig van J. SCHILLING, Directeur der Stads Werken te Amsterdam.

1524.

Conventie over de artillerie tusschen Engeland en de Vereenigde Nederlanden. 5 Mei 1745. — In het Fransch. — f°. VI A 33²

1525.

Opstellen en stukken betreffende de Nederlandsche Krijgsgeschiedenis.

Hs. van verschillende handen uit de 18e eeuw. — 97 bln. 4°. VI D 29

INHOUD:

a. Verhoor van Isaac Baron van Cronstrom, 1749. (Blz. 1—36.)
b. Notulen van den Krijgsraad in sake crimineel van De Jonge en Stevelin, 1739. (Blz. 37—67.)
c. Bedenkelijkheden omtrent 't aangaan van eene Neutraliteit met Frankrijk, 17... (Blz. 68—71.)
d. Capitulatie rakende het overnemen van Hollandsche trouppes in Engelsche Soldij, 1718. (Blz. 72—74.)
e. Extract uit het contract met den geweermaker Dusseau, 1755. (Blz. 75—78.)
f. Schikkinge in 't beleg van Doornik, 1709. (Blz. 78—80, 82, 83.)
g. Dispositie aangaande de landing door Carel XII op Zeeland, 1700. Blz. 80—81.)
h. Een krijgstocht in Vlaanderen onder Maurits, Prince van Orange, 1600. (Blz. 83—86.)
i. Een krijgs-togt door Braband onder Prince Maurits van Orangen, 1602. (Blz. 87—91.)
j. Extract uit een Resolutie van den Raad van Staten, 1739. (Blz. 91—92.)
k. Extract uit het register der Resolutiën van de Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden, 1740. (Blz. 93—97.)

1526.

Verhandeling over de militaire jurisdictie.

Hs. uit het laatst van de 18e eeuw. — 54 bln. 8⁰. — Met 18 bln. bijlagen. IV G 8

1527.

GERR. WILL. VAN OOSTEN DE BRUIJN, Memorie bij die van den krijgsraade der Stad Haarlem overgeleverd aan de Burgemeesteren en Regeerders van dezelve stad nopens den staat der Finantien van denzelven krijgsraade. — Concept. — f⁰. G 29

1528.

Proportie van Metaale Canons, Mortiers en Houwitzers. Van de nieuwe proportie, welke thans door den 's Lands gieter J. Maritz gegooten zyn en van onzen tegenswoordigen Chef goedgekeurd. — 9 blz. f⁰. I C 2

Aan het einde is geschreven: „Dit is de laatste proportie, welken onzen Chef den Colonel Paravicini de Capelli in den Jaare 1786 heeft goedgekeurd".

1529.

Militair Orderboek, bevattende de Copijen van orders, enz. gegeven door Generaal Krayenhoff, Gouverneur der stad Amsterdam enz. en andere hoofd-officieren, van 12 Dec. 1813 tot 28 Nov. 1814. — 21 bln. f⁰. I C 8

1530.

Dienst- en Conduiten-Tabelle der 5de Compagnie, Derde Bataillon, Tweede Regiment Schutterij van Amsterdam. (1824—29.) — 26 blz. f⁰. I C 3

Hierbij:

a. Status der 5e compagnie volgens ingeleverde Maandelijksche rapporten. A⁰. 1828 en 1829. — 4 bln. f⁰.

b. een oningevulde gedrukte Aanzegging tot het Brandpiket der dienstdoende Schutterij.

1531.

Overzicht der schoten en worpen, gedaan met het veldgeschut in 1841—1846. — Gedateerd: Juli 1847. — 48 blz. f⁰. II* A 35c

1532.

Programma voor de werkzaamheden der commissie van onderzoek van, en toelichtingen omtrent het ontworpen Ligte Veldmaterieel. — Afschrift, gedateerd: 8 Sept. 1847. — 44 blz. f⁰. II* A 35d

1533.

Koninklijk besluit, houdende invoering van het Ligte Veldmaterieel. — Verslag van de Commissie belast met het uitbrengen van haar advies nopens de inrigting van dat materieel. — Beslissing van den Minister van Oorlog omtrent de voorstellen van de voormelde Commissie. — Afschrift gedateerd: 24 Maart 1848. — 134 blz. met 5 pl. f°.
II* A 35[b]

1534.

Beknopte uitrusting-staat van Fort Bath. — Opgemaakt 1 Jan. 1853. — f°.
II* A 35[a]

WATERSTAAT. — HANDEL. NIJVERHEID. — LANDBOUW.

1535.

Privilegiën van het Hoogheemraadschap van Rhijnland. 1255—1723.

Hs. uit de 18e eeuw. — 4⁰. I H 14

1536.

Ontwerp tot verbetering en beveiliging van de Rivier-Dijken dezer Landen. — Medegedeelt in een Brief, gedateerd Dord 20 Aug. 1756.

12 blz. f⁰. — Met twee teekeningen. I C 27

1537.

Aanteekeningen over de haven van Egmond. — Fragment. — 8 blz. 4⁰. G 3

Afkomstig uit de papieren van G. W. van Oosten de Bruijn.

1538.

DION. VAN DE WYNPERSSE, Memorie over de verschillende Consideratien der Gecommitteerden tot het opgeven van middelen ter beteugeling des Haarlemschen Meirs. 1771.

Uit de Resolutien van de Staten van Holland. — f⁰. — Met bijgevoegde stukken. I A 21

1539.

Rapport van Gecommitteerden tot de Zeeweeringen aan de Helder over het project van L. Brandligt tot verbeetering der zeegaten van Texel, enz. 1778. — f⁰. IV A 24[1]

1540.

Brief van J. KLOPPENBURG aan J. DIRKS, Direkteur-Ingenieur der Amsterdamsche Kanaal-Maatschappij, 25 Maart 1865.

Afschrift. — 11 blz. f⁰.

1541.

Déclaration des droits d'entrée et sortie qui se lèvent aux Pays-Bas à l'égard de la Grande-Bretagne et des Provinces Unies. Vastgesteld te Brussel, 6 Nov. 1715. — Afschrift. — f⁰. VI B 16

Voorin: afschrift van een inleidende missive van S. L. GOCKINGA en A. VAN BORSSELE TOT GELDERMALSEN, 2 Febr. 1716.

1542.

Concept Commercie tractaten tusschen de Oostenrijksche en Vereenigde Nederlanden. Met opmerkingen. Omstreeks 1752. — 5 stuks. — f⁰. VI A 33[1]

1543.

[**Placcaatboek** wegens den Levantschen handel.]

Verzameling van stukken, deels gedrukt, in verschillende formaten, deels gecopieerd in hs.; loopende van 1625-1766. — Daarin: het Reglement voor HH. Direct. van den Levantschen Handel (1), de institutie van de Kamer der Direct. (2), Consideratien van de Direct., verschillende formulieren, placaten van de Staten Generaal, extracten uit het Register der Resolutien van de Staten Generaal, uit het Register der Willekeuren van de stad Amsterdam, uit de Resolutien van de Staten van Holland en West-Vriesland, Tractaten met vreemde mogendheden, missives gewisseld tusschen de Regeering van Amsterdam en die van Leiden, aanstellingen en instructies van ambtenaren, inkomende tarieven enz. — Aan het slot: een Register op 't Placaatboek op 't stadhuys resideerende.

91 nummers. In één band. f⁰. VI A 5

1544.

Afschrift van diverse Engelsche Acts in Council, Hollandsche Decreeten betreffende den handel etc. sedert 1806. — 4⁰. en f⁰. IV F 18b

1545.

Verhandeling over de vraag: „Welk nut hebben de nieuwere waarnemingen en ontdekkingen omtrend de toestand der Aarde, gesteldheid der Zeeën, Winden en Stroomen der verkorte Vaart na de Oost en West Indien aangebragt, en welke invloed hebben die verkorte en onafgebrokene Reizen op het algemeen belang der Nederlandsche Koophandel?"; ter beantwoording voorgesteld door de maatschappij Felix Meritis te Amsterdam voor 1824. — f⁰. I C 48

1546.

J. P. AREND, Beknopte schets der Geschiedenis des Nederlandschen Handels. [1855.] — 4⁰. VI D 23

1547.

ANTHONY BEAUJON, Aanteekeningen voor een rede over de Vrijzinnige handelspolitiek in Nederland, gehouden te Hellevoetsluis, 3 Mrt. 1882. IV D 32

1548.

Internationale Koloniale en Uitvoerhandel Tentoonstelling, gehouden te Amsterdam in 1883. — Stukken daarop betrekking hebbende, ten deele in handschrift. IV D 25

Inhoud:

a. Samenstelling en werkzaamheden van de jury.
b. Toegangsbewijzen, uitnoodigingen, menu's enz.
c. Reclames, circulaires, aanbevelingsbrieven enz.

Afkomstig uit de nalatenschap van Dr. D. J. Coster.

1549.

Departement der in en uitgaande regten en indirecte belastingen. 2e Afdeeling No. 1. — Instructie voor de scheepsmeters en ijkmeesters. 1819. — f⁰. II A 15

1550.

Verzameling van geschreven en gedrukte stukken enz. betreffende het Entrepot-dok te Amsterdam. — Bijeengebracht door A. Horstman. — In één band. f⁰. I C 18

Inhoud:

a. Inleiding en Register. — 6 blz.
b. Plan ter oprigting van een Entrepot-dok te Amsterdam, aan den Koning ingediend in Junij 1826 door A. Horstman. — 10 blz.
c. Twee missiven aan A. Horstman, een van den Secretaris van Staat, 's-Gravenhage 7 Juli 1826, en een van het Ministerie van Binnenl. zaken, 30 Nov. 1826. — 4 blz.
d. Twee missiven van den Gouverneur van N.-Holland, de eene, dd. 29 Mei 1827, bevattende de benoeming der Commissie van voorbereiding, en de andere, dd. 18 Junij 1827, bevattende de uitnoodiging aan die Commissie tot het houden eener conferentie met den Gouverneur. — 6 blz.
e. Drie missiven van denzelfde, dd. 18 en 23 Julij en 4 Aug. 1828, inhoudende de benoeming van de leden der Directie en uitnoodiging tot hun installatie. — 10 blz.
f. Koninklijk besluit tot oprigting van het Entrepot-dok enz., dd. 2 April 1827. — Gedrukt. — 12 blz.
g. Algemeen Reglement voor het Entrepot-dok, dd. 6 Mei 1828. — Gedrukt. — 14 blz.
h. Huishoudelijke Reglementen voor Directie en Commissarissen. — Gedrukt. — 8 blz.
i. Verschillende (22) bestekken voor den opbouw, met vermelding van de namen der aannemers en van de aannemingssom. — 58 blz. in hs. en 109 blz. in druk.
k. Stukken betreffende het Amst. Entrepot-dok. Amst., M. Westerman en Zn., 1831. — 58 blz. 8⁰.
l. Statistiek overzigt der in- en uitslagen, gedurende 1827 en 1828. — 16 blz. f⁰.
m. M. Westerman, Bij het ontladen van het fregatschip *De Koningin der Nederlanden* in het Amst. Entrepot-dok. — Gedicht, overgedrukt uit de *Ned. Hermes*, IV, 7.
n Twee afbeeldingen van het Dok door P. J. Lutgers, lithographie van Desguerrois & Co. te Amst., 1833. — Breed f⁰.

1551.

Memoire concernant le commerce de la ville de Cologne et de ses environs. [Ca. 1795]. — f⁰. IV A 23

1552.

Inleydinge vant Italiaans boekhouden dienende tot nader begrip van de 100 posten Memoriael, Journaal en Grootboekgewijse voorgestelt op de maniere van vragen en antwoorden.

Hs. uit de 18e eeuw. — 81 blz. 4⁰., met register. IV G 12

1553.

CASPART BENOIST VAN BRUESSELE, De gehele Conste tmiddel ende Beleyt om de sydewormen te winnen, oock thaeren onderhoude witte moerbeye bomen te sayen, te planten ende op te brengen, door der naturen ondersoeck ende veler cloecke geesten ervarentheyt mettertyt vercregen.

Hs. uit de 17e eeuw. — 25 bln. f⁰. — Met 3 groote teekeningen in kleuren. I C 37

Met opdracht aan de Stat. Gen., Alckmaer 1 Jan. 1606.

1554.

Recept om veeren te verwen dat men er bloemen mede kan nabootsen.

Hs. uit de 18e eeuw. — 4⁰. Ac 46

1555.

Statuten van de „Imperial Continental Gas Association". — In het Engelsch. — 4⁰. VI E 1

1556.

ROESING. — Des Amtmanns Roesings zu Leer in Ostfriesland Wahrnemungen und Meinung von der Viehseuche auch Vorschlaege zu praeservativen und curativen Mitteln dawider. 1770. — f⁰. E 93

1557.

D. FONTEIN, Beschrijving der boerderijen op de kleilanden in Friesland met eenige kleine aanmerkingen over de ziekte van het rundvee en de inenting der kalveren. 1779. — 34 blz. 4⁰. IV F 32g

1558.

Brieven van en aan de „Maatschappij van den Landbouw" zedert Juny 1776 [tot 1791]. — 4⁰. VI D 34

1559.

RIJKEND JACOB BROUWER, Bericht eener proeve aangaande het stooken van brandewijn uit vlierbeziën. Medegedeeld aan de Maatschappij tot bevordering van den landbouw te Amsterdam. 1801. — 41 blz. 4⁰. IV G 24

1560.

Oorzaaken der vermindering, en middelen ter verbetering van het inlandsch rasch van rundvee. 1803.

Antwoord op een prijsvraag van de Maatschappij van den landbouw. — 64 blz. 8⁰. II D 64

1561.

F. G. DE BODDIEN, — La charrue Vandale ou description d'un instrument aratoire, nommé en allemand Haaken, et qui est trouvé plus avantageux que la charrue ordinaire; tant d'après les meilleurs auteurs allemands, que d'après la propre expérience de F. G. de Boddien. 1808. — 26 blz. 8⁰. — Met 3 uitslaande platen. II D 65

1562.

Beantwoording in het Duitsch eener tweeledige prijsvraag, over de wijze waarop van duingronden meer voordeel kan worden getrokken: *a.* door houtbeplanting, *b.* door den bodem te maken tot bouw- en wei-land.

Hs. uit het begin der 19e eeuw. — 37 en 21 blz. 4⁰. I F 32

1563.

Tentoonstelling van Voedingsmiddelen, gehouden te Amsterdam in 1887. — Stukken daarop betrekking hebbende, ten deele in handschrift. IV B 31

Inhoud:

a. De voorbereiding der tentoonstelling.
b. De prijsvraag: een verhandeling over de voedingswaarde van de meest gebruikelijke voedingsmiddelen enz.
c. Samenstelling, werkzaamheden en uitspraak van de Jury.
d. De cursussen in de kookkunst.
e. Toegangsbewijzen, uitnoodigingen, menu's enz.
f. Reclames, circulaires enz.

Afkomstig uit de nalatenschap van Dr. D. J. Coster.

SUPPLEMENT.

1564.

Bâgh o Bahâr. — „Tuin en lente", verhaal van de lotgevallen van de vier derwisjen en Koning Azâd-Bacht. In het Hindostansch.

Hs. van 1861. — Op de eerste bladzijde een teekening van een tempel in kleuren, hier en daar met goudpapier beplakt. — f⁰. IV B 19

Van dit verhaal is te Laknau in Indië een gelithografeerde uitgaaf verschenen. Garcin de Tassy heeft in 1878 een Fransche vertaling gegeven. Zie voorts een in het hs. gehecht schrijven van M. J. DE GOEJE.

1565.

Gedicht in het Maleisch. — Beschrijving van een oorlog tusschen den vorst van Mempawah (Borneo) en de Kompeni (O. I. Compagnie).

Hs. in twee kolommen. — De titel en het slot ontbreken. — 4⁰. IV F 15

1566.

I. C. SCHUTZ, Elegia. — Latijnsch gedicht. 1755. — 4⁰. P 26

1567.

Latijnsche gedichten van onbekende schrijvers:

a. In F. B. Albinum, ambulatorem clarissimum.
*b*¹. Pro Papa Romano.
*b*². In Papam Romanum.
c. [Zonder titel.]
d. Het Schaakspel.

Op losse bladen. 4⁰. P 28

Hierbij: een Fransch gedicht op het schaakspel, en: Uitgebrijde vertaaling van de vier laatste vaarzen van de 13ᵉ Ode van het 1ᵉ Boek van Horatius Lierzangen.

Afkomstig uit de papieren van Corn. Fel. van Maanen. — Op den omslag staat: „Miscellanea levioris momenti — door mijns vaders hand geschreven".

1568.

Gratiarum Actiones uit het laatst van de 18ᵉ eeuw. Uitgesproken aan het gymnasium te 's-Gravenhage door de leerlingen MARC. EMANTS, GRAAF, B. VAN DER HAER, MART. ADR. DE KEMPENAER, C. C. DE KONING, FLOR. JAC. VAN MAANEN, I. SALVADOR en ...? — 4⁰. P 27

Hierbij: een toespraak in Latijnsch proza tot curatoren en rector van het Haagsche gymnasium, 1 blz. 4⁰., en een gedrukte gratiorum actio, uitgesproken door FRED. GEORG. ALSCHE.

1569.

JAC. PERIZONIUS, Emendationes locorum aliquot Phaedri et Plinii etc. — 3 blz. 4⁰. P 25

1570.

a. **WILL. GEORGE PLUYGERS**, Dictaat over Lucretius De rerum natura, Lib. 1.

b. ————, Dictaat over Catullus. — 1871/72.

Afschrift van de door J. J. HARTMAN gehouden dictaten. — In 1 band. 4⁰. V C 32

1571.

[JOH. LE FRANCQ VAN BERKHEY], Nederland aan den Heere Bosch, Predikant te Dimen (*sic*), en andere gedichten. — 4⁰. P 24

1572.

JANIUS LACONICUS FRANCO BATAVUS (JOH. LE FRANCQ VAN BERKHEY), De Bataafsche menschlykheid, of de gevolgen der tweedracht. Betoogt uit de rampen van het vaderland, in vijv (*sic*) honderd twee-en-zestig scherpdichterlyke sluitvaerzen en rondborstige vraegen naer de rechten van den mensch voor de tribune der eendracht.

Afschrift, onderteekend: *Vrank en vrij.* — 193 blz. 4⁰. VI D 19

Als titelplaat: een keurige allegorische teekening.

1573.

JOH. DE WAL, Encyclopaedia Juris.

Dictaat, geschreven door J. C. DE KONING. 1852/53. — 4⁰. VI E 6

1574.

REINH. PIET. ANNE DOZY, Geschiedenis der achttiende eeuw. Van 1715—1789.

Dictaat van drie verschillende handen, met zeer veel aanvullingen en aanteekeningen in margine. — In 2 banden. 197 blz. 4⁰. VI E 36, 37

1575.

Voortzetting van de lijst der „Namen van alle de Heeren Schouten, Burgemeesteren, Schepenen [enz. van Enkhuizen]". — Loopende tot 1715.

Geschreven op bladen ingevoegd in een exemplaar der uitgave Enchuysen 1687. — 4⁰. VI F 12

De lijst is gebonden achter Historie der vermaerde zee- en koop-stadt Enkhuisen, enz., Enkhuisen 1666.

1576.

Resolutien van d'Heeren Burgemeesteren, ende d'Heeren vande Magistraat, g'extraheert wt de Respective Camerbouncken der Stad Goude. Beginnende met den jaare 1590 [-1703]. — Met register. — 231 bln. 8⁰. VI F 11

1577.

Medicien Boek van vele Remedien.

Hs. uit de 18e eeuw. — 295 blz. f⁰. VI B 18

1578.

Archief van de Hollandsche Maatschappij van fraaie kunsten en wetenschappen.

Hieronder: een aantal beantwoordingen der uitgeschreven prijsvragen met de beoordeelingen.

1579.

Titels der tooneelstukken, drama's, balletten, opera's, enz. gezien door HERMINE M. VAN DER SANDE, van 1854-1871. — Alphabetisch register, samengesteld en van aanteekeningen betreffende stuk en vertooning voorzien door haar echtgenoot JAC. HENRICUS VERBEEK. — 4⁰. VI E 38

Hierbij: de programma's der voorstellingen, voorzien van vele aanteekeningen omtrent stuk en spel, benevens andere curieuse opmerkingen, alles van de hand van J. H. VERBEEK; aan sommige programma's zijn beoordeelingen uit de dagbladen vastgehecht.

1580.

[JAC. HENRICUS VERBEEK], Park Tivoli [te Amsterdam], van af 1863 tot en met 1868. — Repertoire, lijst der artisten, programma's van de voorstellingen, geschiedkundige aanteekeningen enz. — 8⁰. VI F 37

1581.

Recepten voor de keuken. — Met register.

Hs. uit het laatst van de 18e eeuw. — f⁰. IV A 6

1582.

Recepten voor de keuken, in gebruik bij de Portugeesche Israëlieten in Nederland.

Hs. uit het begin der 19e eeuw, geschreven door JAC. LOPEZ SUASSO. — 36 blz. 8⁰. IV G 19

1583.

ANT. BRUGMANS, Oratio de quatuor summis imperiis. — Uitgesproken bij het verlaten van het Gymnasium.

Hs. uit de 18e eeuw. — 4⁰. P 39

1584.

CAR. FERD. NAGEL, Adversaria. — Aanteekeningen op Grieksche en Latijnsche schrijvers. — 4⁰. VI D 68

1585.

a. **JOH. CORN. GER. BOOT**, Scholia in Homeri Iliadem. — Amsterdam 1851, 1859. — 4⁰.

b. ———, Animadversiones in Hesiodi carmen ἔργα καὶ ἡμέραι. — Amsterdam 1860, 1867. — 4⁰. VI D 43

1586.

a. **JOH. CORN. GER. BOOT**, Animadversiones in Sophoclis Antigonam. — Amsterdam 1858, 1862, 1868. — 4⁰.

b. ———, Adnotatio ad Sophoclis Aiacem. — 4⁰. VI D 42

1587.

a. **JOH. CORN. GER. BOOT**, Dictata in Sophoclis Oedipum Regem. — Amsterdam 1853, 1859, 1867. — 4⁰.

b. ———, Adnotatio ad Sophoclis Oedipum Coloneum ex recens. A. Meinekii. — Amsterdam 1864/5. — 4⁰. VI D 48

1588.

a. **JOH. CORN. GER. BOOT**, Animadversiones ad Euripidis Hippolytum. — Amsterdam 1854, 1863, 1870. — 4⁰.

b. ———, Dictata in Euripidis Medeam. — Amsterdam 1856, 1861. — 4⁰. VI D 45

1589.

a. **JOH. CORN. GER. BOOT**, Dictata in Euripidis Hecubam. — Amsterdam 1853, 1859, 1865/6. — 4⁰.

b. ———, Adnotatio ad Euripidis Phoenissas. — 4⁰.

c. ———, Indices in commentarios ad Euripidis Hecubam, Hippolytum, Medeam, Phoenissas. — 1856. — 4⁰. VI D 44

1590.

a. **JOH. CORN. GER. BOOT**, Adnotatio ad Euripidis Iphigeniam in Tauris. — Amsterdam 1869. — 4⁰.

b. ————, Scholae de Theocriti Idylliis. — Amsterdam 1858. 1867. — 4⁰. VI D 41

1591.

a. **JOH. CORN. GER. BOOT**, Scholae Herodoteae. — 4⁰.

b. ————, Thucydidea. — Amsterdam 1860, 1863. — 4⁰. VI D 47

1592.

JOH. CORN. GER. BOOT, Observationes in Lysiae orationes [selectas]. — Amsterdam 1854–1869. — 4⁰. en 8⁰. VI D 46

1593.

a. **JOH. CORN. GER. BOOT**, Adnotatio in Xenophontis Convivium 1-4. — Amsterdam 1859, 1864. — 8⁰.

b. ————, Observationes in Symposium Platonis. — Amsterdam 1854, 1862, 1869. — 4⁰.

c. ————, Dictata in Demosthenis Olynthiacas tres et Philippicam primam. — Amsterdam 1852, 1856/7, 1866. VI D 49

1594.

a. **JOH. CORN. GER. BOOT**, Dictata in Plutarchi Periclem. — Amsterdam 1855/6, 1865. — 4⁰.

b. ————, Dictata in Plutarchi vitam Ciceronis. — Amsterdam 1852, 1858, 1868/9. — 4⁰. VI D 50

1595.

JOH. CORN. GER. BOOT, Observationes in Harpocrationis Lexicon. — 1835. — 4⁰. VI D 64

1596.

JOH. CORN. GER. BOOT, Brevis institutio ad cognitionem historicam auctorum latinorum. — 8⁰. VI D 40

1597.

a. **JOH. CORN. GER. BOOT**, Adnotatio in Terentii Heautontimorumenon. — Amsterdam 1854, 1858, 1868. — 4⁰.

b. ————, Dictata in Terentii Adelphos. — Amsterdam 1852, 1856, 1863. — 4⁰. VI D 56

1598.

a. JOH. CORN. GER. BOOT, Adnotationes ad Plauti Captivos. — Amsterdam 1865. — 8⁰.

b. ———, Adnotationes ad Catulli carmina. — Amsterdam 1863, 1867. — 8⁰.

c. ———, In Laberii Prologum. — 8⁰.

d. ———, Ad Vergilii Georgicon lib. II v. 136–176.

e. ———, Ad Propertii IV El. 11. — Amsterdam 1860, 1863. VI D 52

1599.

a. JOH. CORN. GER. BOOT, Commentarius in Vergilii Aen. VI et IX, 176–502. — Amsterdam 1856, 1860, 1869. — 4⁰.

b. ———, Ad Horatii Carm. 5 et 6 Lib. IV et Carm. seculare. — Amsterdam 1856, 1859, 1863, 1868. — 8⁰.

c. ———, Commentarius in Lib. III Carminum Horatianorum. — Amsterdam 1852–1869. — 4⁰. VI D 57

1600.

a. JOH. CORN. GER. BOOT, Commentarii ad Horatii Saturas. — (Libri I Sat. 1, 3. 4. 5, 6, 9, 10.) — Amsterdam 1861/2. — 8⁰.

b. ———, Adnotatio ad Epistolarum Horatii librum I. — Amsterdam 1864. — 8⁰.

c. ———, Commentarius in Horatii Epistolarum librum II. — Amsterdam 1855, 1860/1, 1868, 1879. — 4⁰. VI D 51

1601.

JOH. CORN. GER. BOOT, Dictata in Juvenalem. — Amsterdam 1854, 1858. — 4⁰. VI D 54

1602.

a. JOH. CORN. GER. BOOT, Adnotatio in T. Livii lib. IX. — Amsterdam 1867. — 8⁰.

b. ———, Adnotationes ad Livii librum XXI. — Amsterdam 1859, 1864. — 8⁰.

c. ———, Adnotatio ad [Taciti] dial. de Oratoribus. — Amsterdam 1858, 1866, 1881. — 8⁰. VI D 53

1603.

JOH. CORN. GER. BOOT, Aanteekeningen op Taciti Dialogus de Oratoribus.

Geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave van I. G. Orellius, verschenen in den Index lectionum in Universitate Literarum Turicensi, Turici 1846. — 4⁰. VI D 65

1604.

a. JOH. CORN. GER. BOOT, Adnotatio ad Taciti Germaniam. — Amsterdam 1862, 1868. — 4°.

b. ————, Adnotatio ad Taciti Historiarum lib. IV en V partes, ubi narratur bellum inter Batavos et Romanos gestum. — Amsterdam 1863, 1870. — 4°. VI D 62

1605.

JOH. CORN. GER. BOOT. Pliniana. — 1852-1855. — 4°. VI D 58

1606.

a. JOH. CORN. GER. BOOT, Adnotatio ad Ciceronis orat. pro Balbo. — Amsterdam 1869. — 4°.

b. ————, Ad [Ciceronis] orat. pro Plancio. — 4°.

c. ————, Ad Ciceronis or. Sullanam. — 4°.

d. ————, Dictata in Ciceronis orat. pro Caelio. — Amsterdam 1853, 1859. — 4° VI D 59

1607.

a. JOH. CORN. GER. BOOT, Dictata in [Ciceronis] Milonianam. — Seqq. adnott. in Plancianam. — Amsterdam 1856-1865. — 4°.

b. ————, Observationes criticae et exegeticae ad Ciceronis orat. pro Murena. — 1846/7. — 8°.

c. ————, Dictata in Ciceronis orat. pro Murena. — Amsterdam 1853. 1855. — 8°.

d. ————, Novus commentarius in Ciceronis orat. pro Murena. — 1867. — 8°. Met een aanhangsel, 4°. VI D 63

1608.

JOH. CORN. GER. BOOT, Aanteekeningen op Ciceronis Oratio pro P. Sestio.

Geschreven op een doorschoten exemplaar der uitgave van I. C. Orellius verschenen in den Index lectionum in Academia Turicensi, Turici 1834. — 4°. VI D 66

1609.

a. JOH. CORN. GER. BOOT, Observationes ad Cicer. de Oratore L. I, L. II, 1—98 et 217-290, L. III, 1-100. — Amsterdam 1857, 1865. — 4°.

b. ————, Dictata in Ciceronis Oratorem et de opt. gen. oratt. — Amsterdam 1854/5. 1862. — 8°.

c. ————, Quaestt. et suspiciones ad Ciceronis Oratorem. — 4°. VI D 55

1610.

a. **JOH. GER. CORN. BOOT**, Animadversiones ad Ciceronis libros de Officiis. — Amsterdam 1861. — 8⁰.

b. ———, Adnotationes in Ciceronis Tusculan. librum v. — Amsterdam 1864. — 4⁰.

c. ———, Commentarius in Ciceronis de Legibus lib. II et III. — Amsterdam 1860. — 4⁰. VI D 61

1611.

a. **JOH. CORN. GER. BOOT**, Dictata in Ciceronis Academica. — Amsterdam 1853/4. — 4⁰.

b. ———, [Commentarius in Ciceronis Epistolas selectas]. — Amsterdam 1859, 1866. — 4⁰. VI D 60

1612.

JOH. CORN. GER. BOOT, Observationes criticae ad M. Tullii Ciceronis Epistolas. — 4⁰. VI D 67

Uitgegeven in het XVIIIe deel der Verhandelingen, afd. letterkunde, van de Kon. Akad. v. Wetenschappen.

1613.

a. **Comparatio epistolarum M. T. Ciceronis** ad T. Pomponium Atticum, facta inter impressum per Paulum Manutium Aldi filium, Venetiis MDXLIIII. et manuscriptum in Bibliotheca Escurialensi asservatum, signis j - Q - 9 designatum. — Met vervolg.

b. **Comparatio primi libri epistolarum M. T. Ciceronis** ad Atticum, inter impressum per Paulum Manutii Aldi filium, Venetiis MDXLIIII, et M. S. in Bibliotheca Escurialensi asservatum, signis ij - T - 2 designatum.

Beide geschreven door JOSEPH QUEVEDO. — f⁰. P 29

Afkomstig uit de papieren van J. C. G. Boot.

1614.

Brieven aan JOH. CORN. GER. BOOT, betreffende zijn uitgaaf van de brieven van Cicero aan Atticus, geschreven door J. G. HULLEMAN, [Amsterdam] 13 Febr. 1852, C. M. FRANCKEN, Groningen 7 en 19 Jan. 1866, U. P. BOISSEVAIN, Rome 25 Aug. 1881, P. ROSATI, Bologna 21 Mrt. 1884, L. DONI, Ravenna 21 Mrt., 30 Apr. en 12 Mei 1884, D. VITRIOLI, Reggio di Calabria 15 Apr. 1886; met bijlagen. P 31a-l

Hierbij: eenige aanteekeningen van de hand van J. C. G. Boot, en eenige gedrukte beoordeelingen van zijn werk.

1615.

JOH. CORN. GER. BOOT, Aanteekeningen in het Latijn betreffende Joh. Fred. Gronovius, en afschrift van eenige brieven van Gronovius aan Alb. Rubens. — f⁰. Met eenige bijlagen op los papier, 8⁰. P 33

Onder de bijlagen: brieven aan J. C. G. Boot van J. de Wal, Den Haag 17 Maart 1876, S. Ruelens Brussel 30 Aug. 1876, en Petr. Paul. Maria Alberdingk Thijm, Leuven 13 Juli 1876.

1616.

JOH. CORN. GER. BOOT, Aanteekeningen en excerpten van onderscheiden aard. — f⁰., 4⁰ en 8⁰. P 30a-y

Hieronder:

a. Genealogie der Burmannen, voor zooverre zij door geleerdheid en schriften bekend zijn.

b. Het origineel van een Latijnsch gedicht, aanvangende: *Tantae molis erat Latinum extrudere carmen A gentile meo*, onderteekend: Polybius T.; met afschrift en aanteekening van J. C. G. Boot.

c. Correspondentie over den feestmaaltijd ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van J. C. G. Boot als secretaris van de Kon. Akademie van Wetenschappen.

1617.

S. Aurelii Properti libri IV elegia XI restituta a Petro Hofmanno Peerlkampio, van de hand van Joh. Corn. Ger. Boot, met de door Peerlkamp eigenhandig geschreven adnotatio, aangevuld door Boot, en eenige aanteekeningen omtrent Peerlkamp, eveneens van de hand van Boot. — 4⁰. P 34

1618.

JO. RUARDI, Dictata in M. T. Ciceronis Epistolas ad diversos. — 4⁰. VI D 69

Hierbij: een brief van C. M. Francken aan J. C. G. Boot, Leeuwarden 22 Dec. 1851.

1619.

VINUS (de Vin?), Gedichten. — Van omstreeks 1650.

De gedichten zijn geschreven op de achterzijde van zev n teekeningen in sepia, uit denzelfden tijd. P 43a-g

1620.

Gelegenheidsgedichten van onbekende schrijvers, in het Nederlandsch, Fransch en Latijn, uit de 18e en 19e eeuw. P 421-14

Afkomstig uit de papieren van Corn. Fel. van Maanen.

1621.

G. L. RENAUD, Vreugde Galmen op het huwelijk van Antonius Brugmans, Hoogleeraar te Franeker, en Mejuffrouw [Johanna Frederica] Manger. — 1761. — 4⁰. P 37

1622.

ELIAS ANNES BORGER. Ter gedachtenis aan Hendrik Albert van der Palm. — Gedicht. — 4⁰. P 32

1623.

PIETER NIC. ARNTZENIUS. Drie gedichten. — 4⁰. P 36a–c

a. Op de vijf en twintigjarige vereeniging van den Hoogwelgeboren Heer Jhr. W. O. van Bloijs van Treslong en Vrouwe P. van der Meersch gevierd den 7en Mei 1831.

b. Hulde aan de H.H. Officieren van het Battaillon Mobile Haagsche Schutterij ter gelegenheid van het feestmaal enz. — 's-Gravenhage 1834.

c. Aan den Heer Rethaan Macaré en Mejuffrouw F. Ontijd. Bruidegom en Bruid. — 1839.

1624.

JOOST HENDR. BURLAGE, „(13 Februarij 1849)". — Humoristisch gedicht. — 4⁰. P 35

Hierbij: een begeleidend schrijven van Burlage aan A. BRUGMANS.

1625.

Redevoering [over de zedelijke waarborgen van maatschappelijke vrijheid].

Hs. uit het begin van de 19e eeuw. — 4⁰. P 41

Afkomstig uit de papieren van Corn. Fel. van Maanen.

1626.

Redevoering [over de gevolgen van denkbeeldige begrippen, beschouwd in eene vergelijking van de staatsomwentelingen van Engeland en Frankrijk].

Hs. uit het begin van de 19e eeuw. — 4⁰. P 38

Afkomstig uit de papieren van Corn. Fel. van Maanen.

1627.

De onzijdige beschouwer van den tegenwoordigen staat der openbaare verschillen in eenen brief door ALETHOPHILUS aan zijnen vriend ADOLUS.

Hs. uit het laatst van de 18e eeuw. — 4⁰. P 40

Afkomstig uit de papieren van Corn. Fel. van Maanen.

Verbeterde titels.

264.

Collectanea, ad Linguam Latinam, et ad Antiquitates Graecas ac Romanas praecipue spectantia, van A. col.... (?)

Hs. uit de 18e eeuw. — 2 dln. 1534 kolommen. 4⁰. V F 8, 9

Op de 1e blz. staat: „Quum haec colligere coeperim tantum non puer, multa, forte longe plurima, ejusmodi sunt, quae adulescentulo nova ac observanda videri potuerunt; sed quae postea, ut communia, quin puerilia, et alibi suis locis apud Grammaticos, Commentatores aut Philologos reperienda, abolere fuit animus. Sed quum varia illis intermista forent, quae quamvis haud magni momenti, usui privato inservire possent, mihi servavi".

794.

DION. GODOFR. VAN DER KEESSEL, Praelectiones in libr. xlvii et xlviii Digestorum, exhibentes Jurisprudentiam criminalem ad usum fori Batavi applicatam. — 3 dln. 4⁰. V F 10—12

REGISTER.

